

6.3. Percepcions SPA i XCO de tots els grups de seminari i comparació amb les categoritzacions SPA i XCO de l'apartat 6.2.

Amb tots els estudiants de cada grup de seminari¹, setmanalment fem una valoració de la tasca realitzada en funció dels tres àmbits de desenvolupament (S-P-A) i de les tres tipologies de coneixement (X-C-O). D'aquesta manera podem constatar les percepcions individuals i grupals del pes atorgat a cada àmbit i de la proporció en què consideren que han estat tractats els tres tipus de coneixements.

Tot i que aquest exercici s'ha fet amb una mostra més àmplia, els resultats que exposarem en aquest apartat corresponen als 82 estudiants dels sis grups que analitzem i dels quals formen part els 30 estudiants que han participat a les entrevistes de licitació i puntuació de constructes (Taula 5.2). A l'annex 4 es recullen els llistats dels 501 constructes del test i dels 509 del retest.

6.3.1. Valoracions SPA

Partint de la idea que aquestes tres dimensions (sentiment, pensament i acció) estan a la base de l'aprenentatge i, possiblement, a la base del desenvolupament del pensament complex, demanem als 13-14 components de cada grup de seminari que valorin fins quin mesura consideren que s'ha treballat, dins de les tres sessions de la setmana en curs, a nivell de **pensament**, de **sentiment** i d'**acció**.

Per explicitar la seva percepció, cada estudiant repartirà 7 punts entre les tres dimensions. D'aquesta manera, mai no es podrà donar un repartiment equitatiu i el participant haurà de fer un esforç de posicionament, emfatitzant una o dues dimensions en front de les altres.

A les gràfiques quadrimestrals que mostrem a continuació, reflectim els sumatoris de cada setmana i els sumatoris totals. Aquestes dades ens permeten visualitzar el grau d'equilibri o desequilibri de les tres dimensions, segons la percepció dels estudiants, i la seva evolució al llarg d'un quadrimestre.

En primer lloc mostrarem els resultats globals, per passar, tot seguit, als resultats de les valoracions setmanals.

¹ Com s'explicita a la taula 5.1, el total de participants als quals fem referència són 120 estudiants de 4t curs de Psicopedagogia de la FPCEE Blanquerna-URL, integrants de nou grups de seminari, entre 1998 i 2003.

RESULTATS TOTALS DE LES VALORACIONS SPA

Els sumatoris de totes les dades setmanals i la distribució dels percentatges globals mostren diferències significatives.

$$X^2 (2) = 7,92 (p=0,019)$$

Aquestes diferències confirmen de manera clara el domini de la dimensió *pensament*. També ens revelen la proximitat de les dimensions de *sentiment* i *acció* que només es distancien en un 1%.

Aquests resultats semblen trencar l'habitual binomi *pensament-acció*, que comentàvem a l'apartat 3.3.4 de *Referents teòrics i revisió bibliogràfica*.

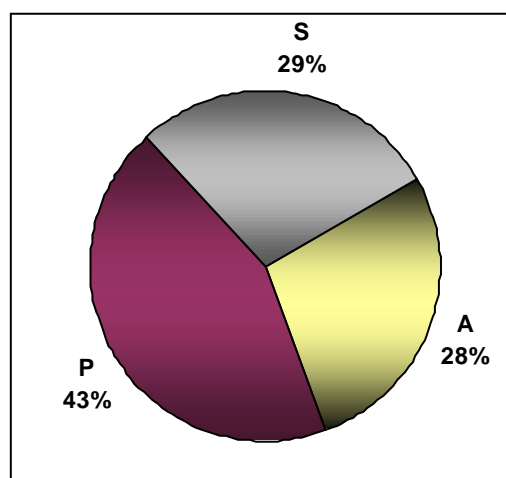

Figura 6.138. Sumatori de les valoracions SPA de tots els grups

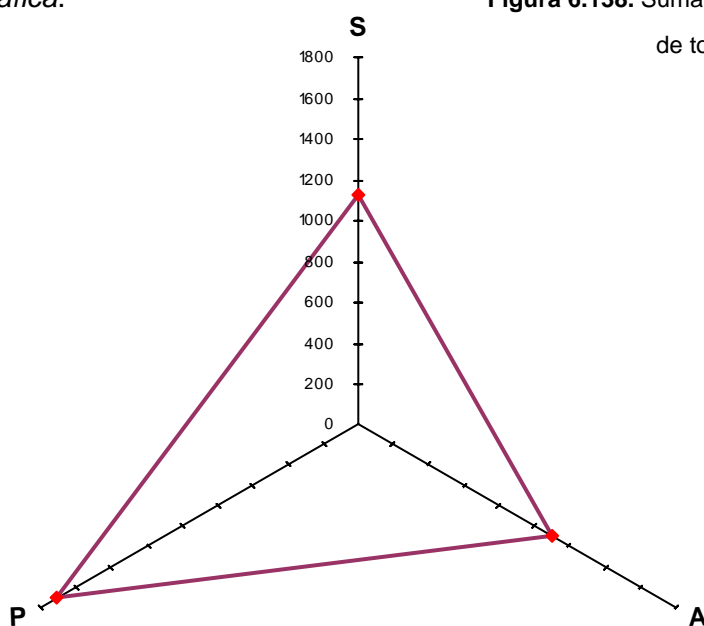

Figura 6.139. Distribució axial del sumatori de les valoracions SPA de tots els grups

Un altre aspecte que ens sembla remarcable és el pes considerable de totes tres dimensions. La dimensió menys valorada representa un 28%, deixant clar que no hi ha cap dimensió que es pugui considerar marginal. Així mateix, mostra un reconeixement de la confluència de les tres en els processos d'ensenyament-aprenentatge desenvolupats en el seminari.

Les valoracions setmanals que veurem a continuació ens mostraran amb més detall aquests i altres aspectes de la percepció de cada grup, així com la seva evolució al llarg d'un quadrimestre.

VALORACIONS SETMANALS SPA

No ens ha semblat oportú fer una anàlisi estadística de l'evolució de les valoracions en cada grup, perquè la percepció setmanal depèn del treball que s'hagi fet cada setmana al seminari, i aquest no és el mateix. És a dir, que el treball d'aspectes de sentiment, pensament i acció no és equivalent cada setmana amb la qual cosa la comparació és impossible.

SPA - Grup1- 2Q 99- 00

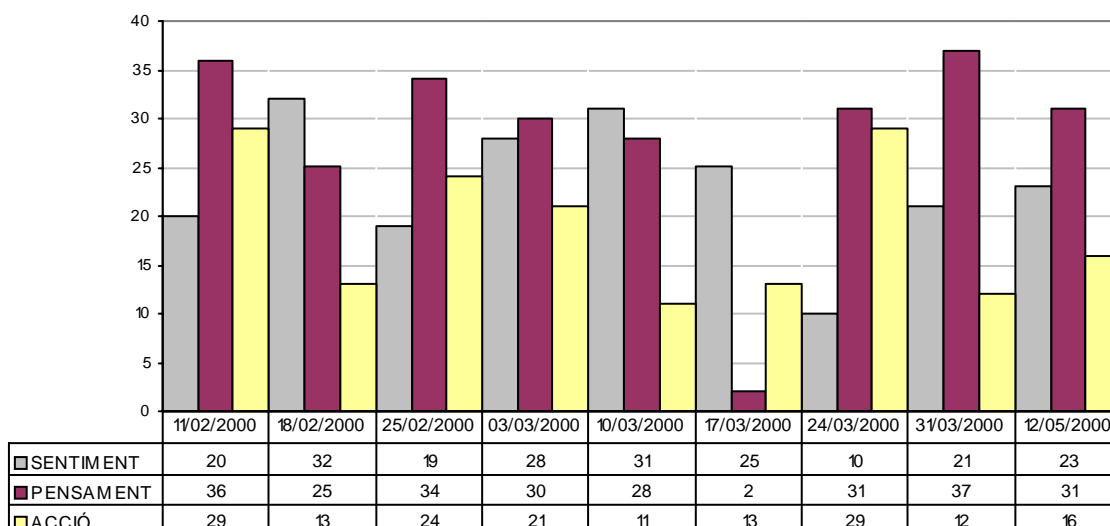
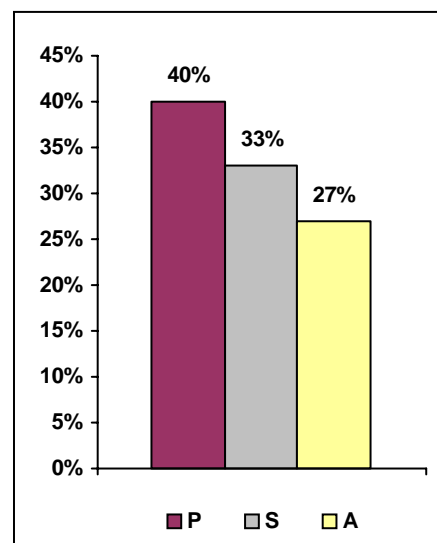
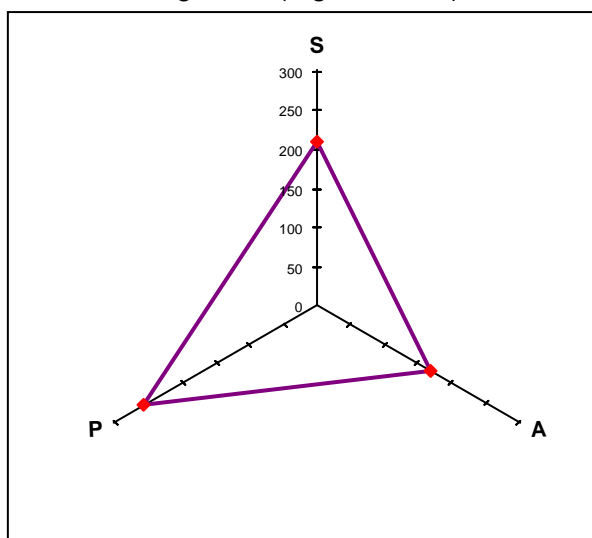

Figura 6.140. Valoracions setmanals SPA del grup 2Q99-00

D'acord amb les dades d'aquest primer grup, podem comprovar que la dimensió *pensament* és clarament dominant en 6 de les 9 setmanes. Destaca el domini de la dimensió *sentiment* en les valoracions de tres setmanes, mentre que els valors inferiors són els corresponents a *acció*. Observem un cert equilibri o proximitat entre les valoracions globals (Figura 6.141).

SPA - Grup 2 - 1Q 00- 01

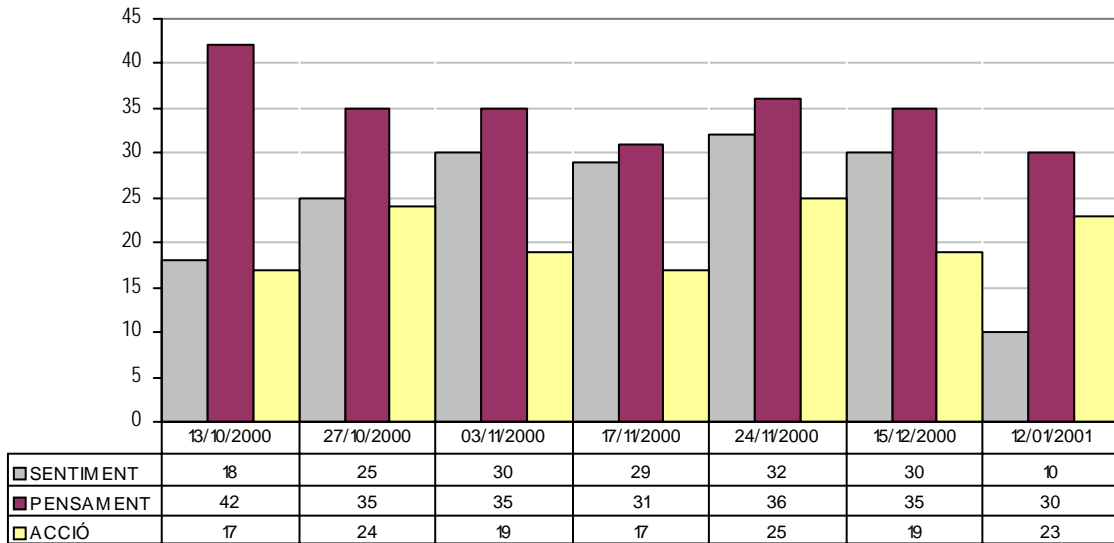

Figura 6.141. Valoracions globals SPA del grup 2Q99-00
Figura 6.142. Valoracions setmanals SPA del grup 1Q00-01

Les dades d'aquest segon grup, ens revelen un perfil global gairebé idèntic al del grup anterior, amb el domini de la dimensió *pensament* en totes les valoracions setmanals. També, en aquesta ocasió, la dimensió sentiment s'imposa sobre la dimensió acció en les dades globals. Cal destacar que la dimensió menys valorada sempre supera el 20% i això ens informa del pes real que els participants atorguen globalment a les tres dimensions sense considerar-ne cap com a marginal o supèrflua (Figura 6.143).

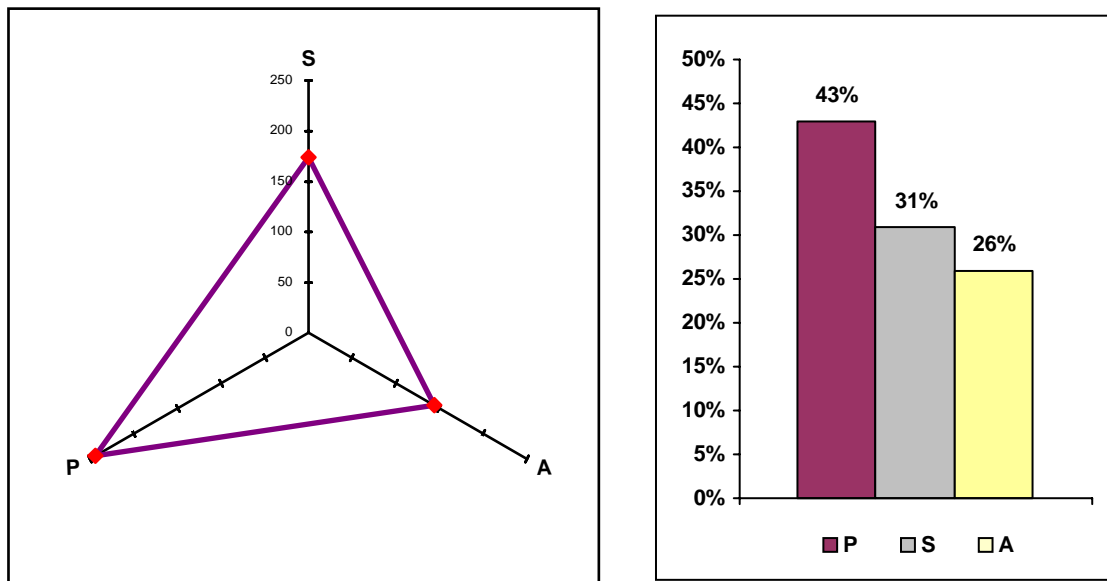

Figura 6.143. Valoracions globals SPA del grup 1Q00-01

SPA - Grup 3 - 2Q 00- 01

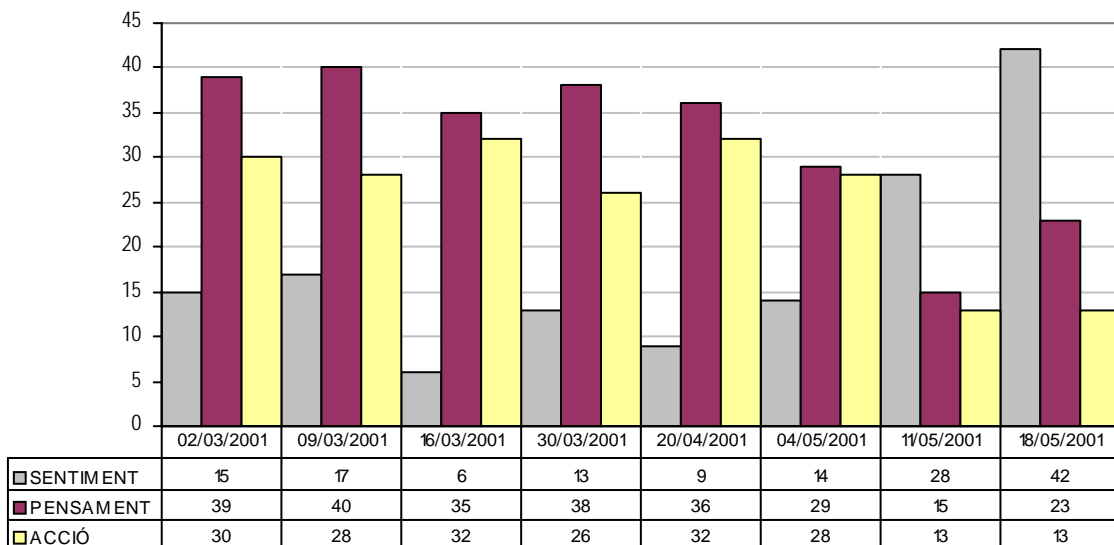

Figura 6.144. Valoracions setmanals SPA del grup 2Q00-01

D'acord amb les dades d'aquest tercer grup, comprovem que la dimensió *pensament* segueix sent la dominant en 6 de les 8 setmanes però les altres dues dimensions canvien el seu pes, invertint-se els percentatges anteriors entre *sentiment* i *acció*. La figura 6.145, el fractal simplificat del grup, ens mostra un perfil aparentment més equilibrat que els dels grups anteriors, però el diagrama de barres ens informa més clarament de la desproporció que segueix donant entre les dimensions.

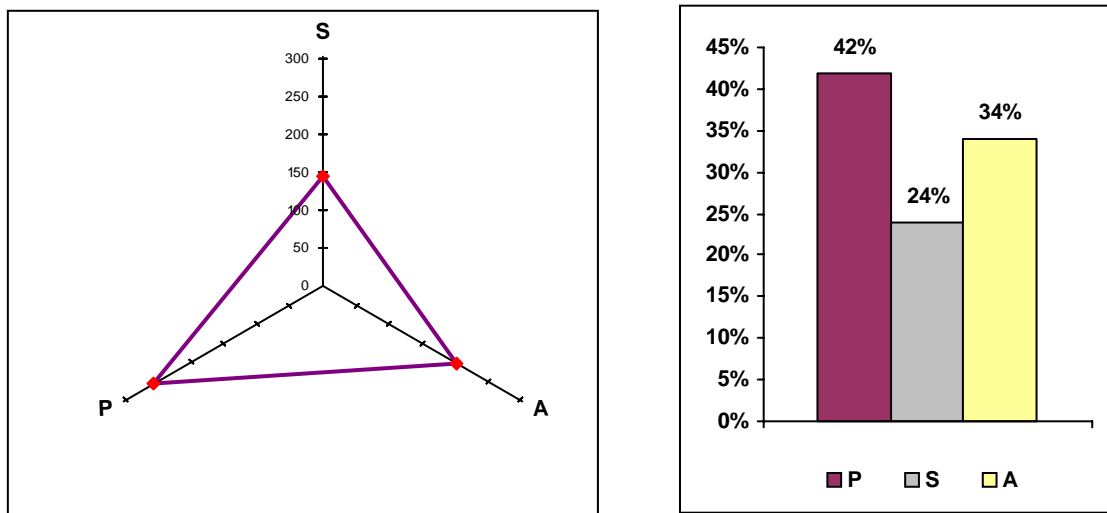

Figura 6.145. Valoracions globals SPA del grup 2Q00-01

SPA - Grup 4 - 1Q 01- 02

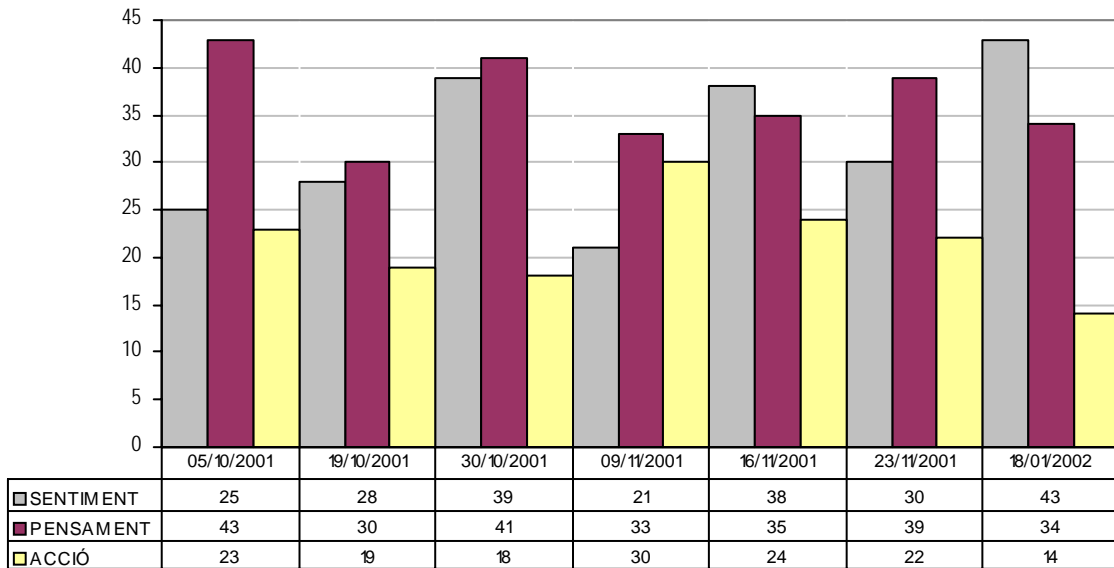

Figura 6.146. Valoracions setmanals SPA del grup 1Q01-02

Les dades d'aquest grup són molt similars a les que comentàvem del primer i segon grup. La singularitat més destacada, en relació al altres grups analitzats, la trobem en l'increment de la valoració de la dimensió *sentiment* (36%) malgrat el domini habitual de la dimensió *pensament* (Figura 6.147).

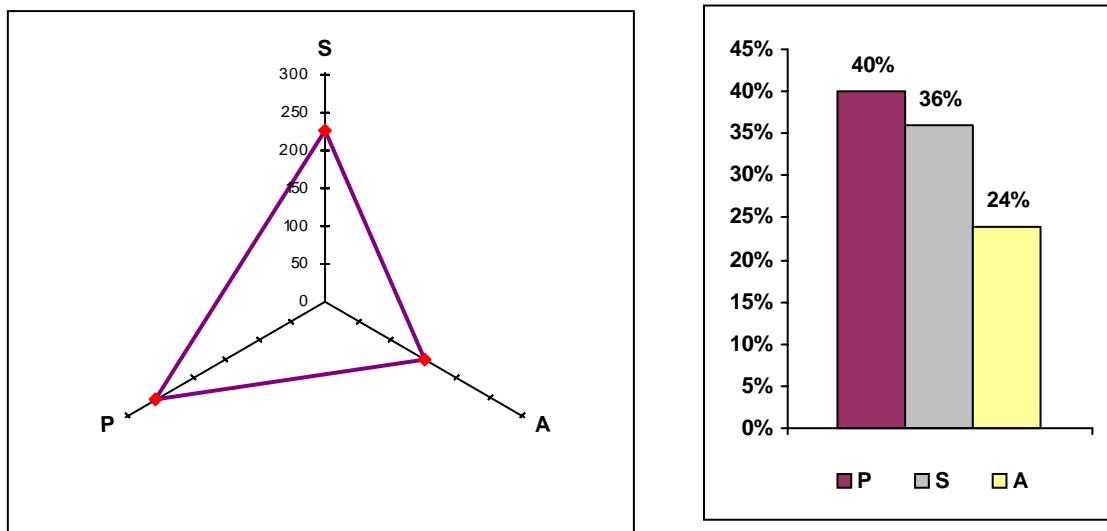

Figura 6.147. Valoracions globals SPA del grup 1Q01-02

SPA - Grup 5 - 2Q 01- 02

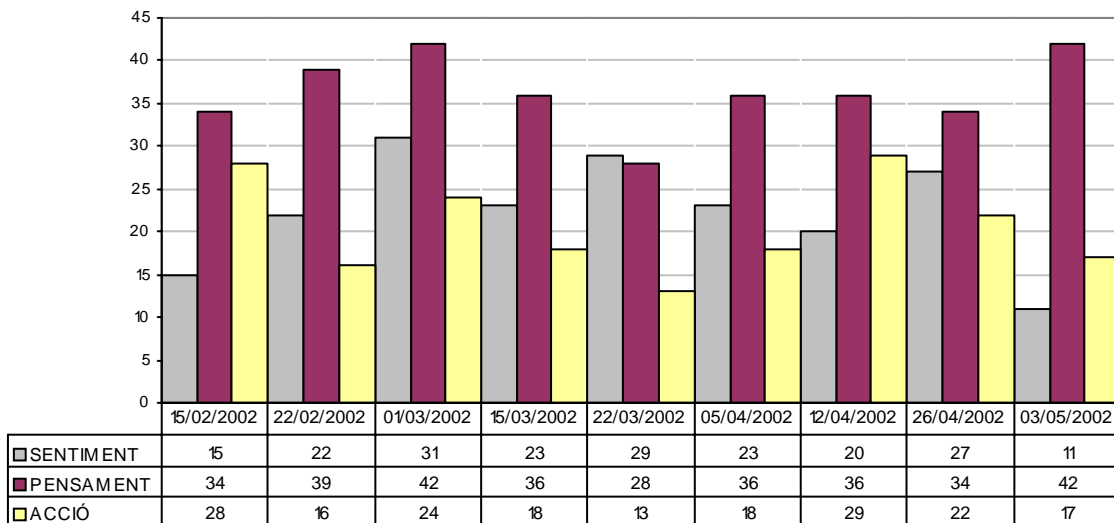

Figura 6.148. Valoracions setmanals SPA del grup 2Q01-02

En aquest grup ens tornem a trobar amb un perfil de dades molt similar a altres tres grups anteriors (1r, 2n i 4t) i el domini clar de la dimensió *pensament* en 8 de les 9 setmanes valorades. Les altres dues dimensions també alternen el seu domini, tot i que es repeteixen els valors lleugerament inferiors corresponents a la dimensió d'*acció* (26%).

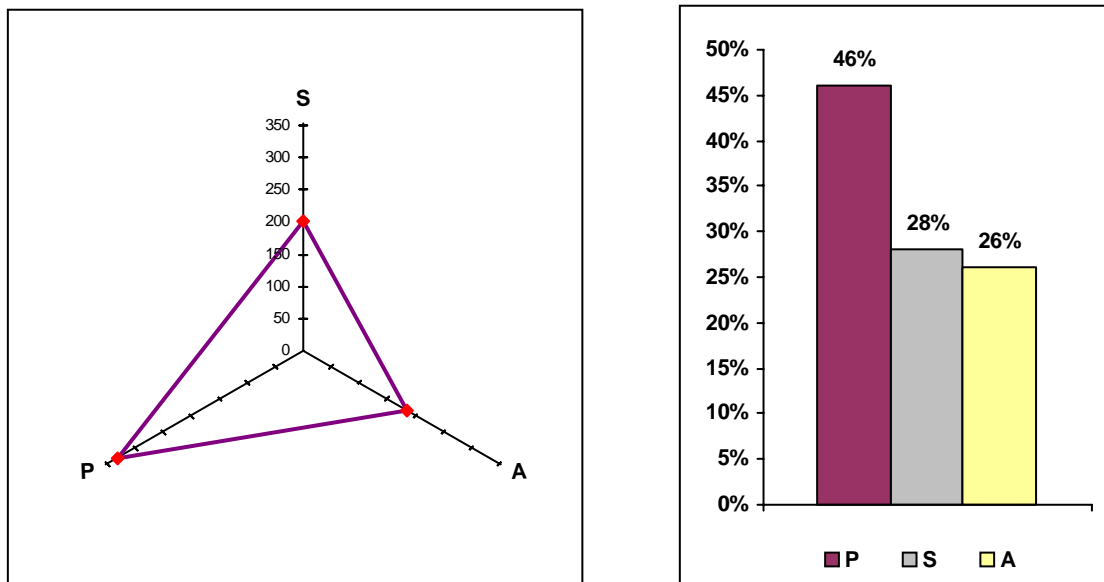

Figura 6.149. Valoracions globals SPA del grup 2Q01-02

SPA - Grup 6 - 1Q 02- 03

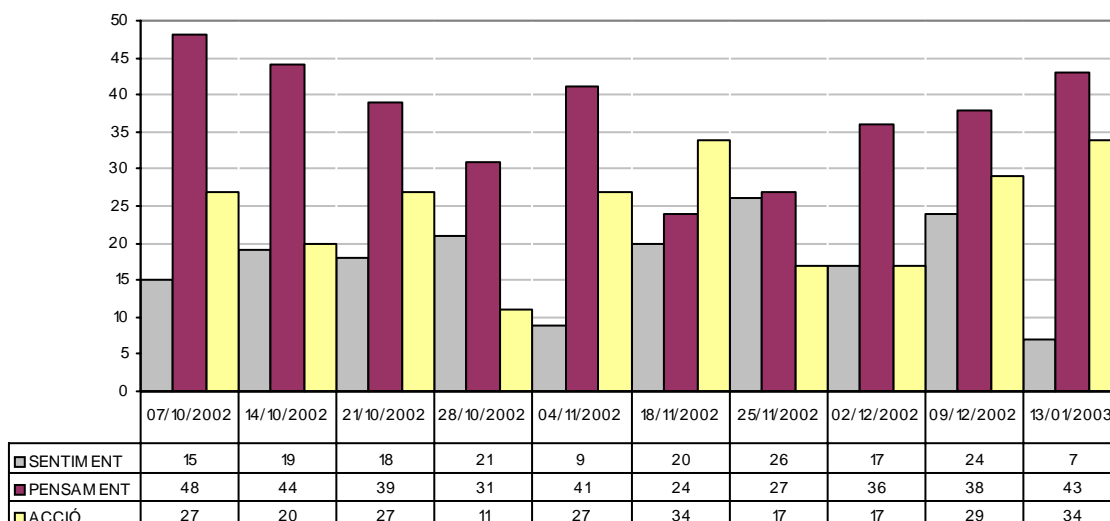

Figura 6.150. Valoracions setmanals SPA del grup 1Q02-03

Com també hem observat en el tercer grup, la dimensió *pensament* és la dominant i les altres dues dimensions també inverteixen els percentatges que constatem com a més freqüents entre *sentiment* i *acció* (Figura 6.151).

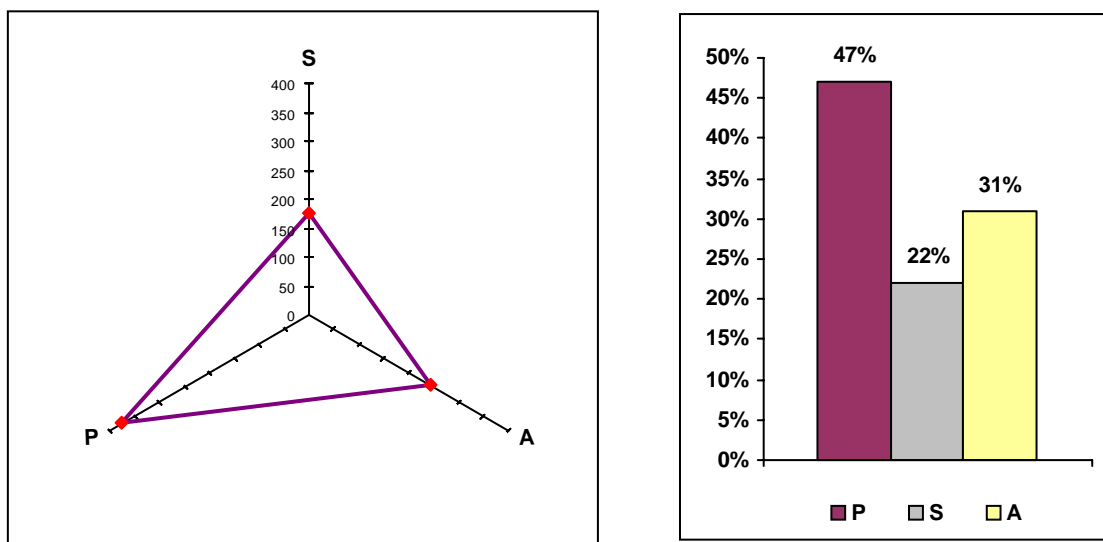

Figura 6.151. Valoracions globals SPA del grup 1Q02-03

6.3.2. Valoracions XCO

De la mateixa manera que hem explicat en presentar les “valoracions SPA”, demanem als 13-14 components dels grups de seminari que valorin fins a quina mesura consideren que s'ha treballat, dins de les tres sessions de seminari de la setmana en curs, coneixements **axiològics**, coneixements **científics-tecnològics** o coneixements **organitzatius**.

Aquestes dimensions fan referència als 4 tipus de coneixement que cal desenvolupar en la nova *societat del coneixement* (Corbí, 1993).

Per explicitar la seva percepció, cada estudiant repartirà 7 punts entre els tres grups de coneixements esmentats.

A les gràfiques quadrimestrals reflectirem els sumatoris de cada setmana i els sumatoris totals. Aquestes dades ens permeten visualitzar el grau d'equilibri o de domini d'un tipus de coneixement sobre els altres, segons la percepció dels estudiants, i la seva evolució al llarg d'un quadrimestre.

Com també observàvem en l'apartat anterior, en referir-nos a la distribució SPA, podem constatar que les dades setmanals són molt diverses i presenten perfils diferents, però els sumatoris, en aquest cas, ens mostraran una perspectiva molt més equilibrada, sense posicions tan clarament dominants com era el cas de la dimensió *pensament*.

Com a l'apartat anterior, en primer lloc mostrarem els resultats globals, per passar, tot seguit, als resultats de les valoracions setmanals.

RESULTATS TOTALS DE LES VALORACIONS XCO

Els sumatoris de totes les dades setmanals del sis grups i la distribució dels percentatges globals no ens mostren diferències significatives com pot veure's a simple vista.

$$X^2(2) = 0,17 \text{ (P=0,918)}$$

Així, es confirma l'equilibri que també observarem en el valor de cada grup. La visualització de les dades representades en les figures 6.152 i 6.153 evidencia clarament la percepció dels estudiants dels diversos grups de seminari de 4t de Psicopedagogia que han participat en aquesta recerca.

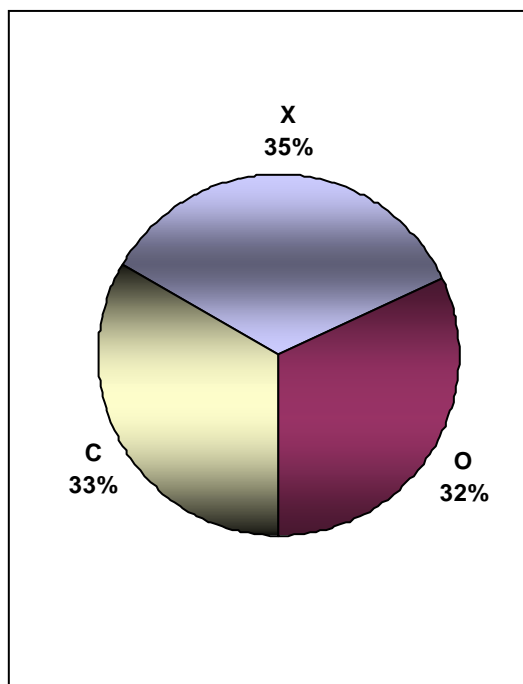

Figura 6.152. Sumatori de les valoracions XCO de tots els grups

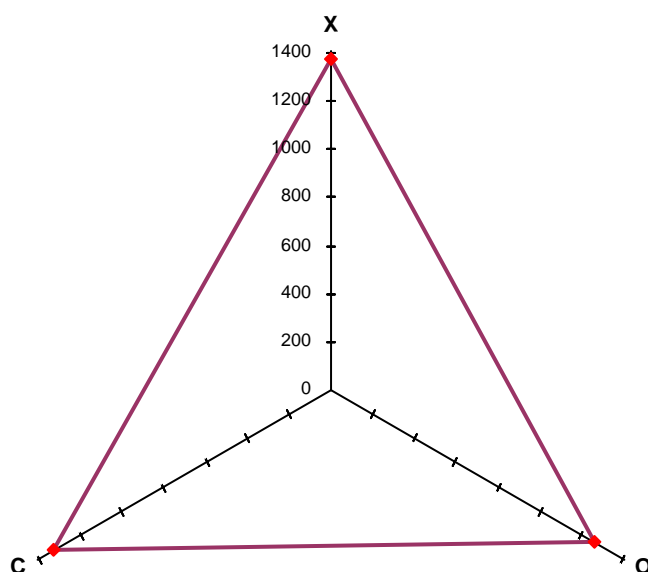

Figura 6.153. Distribució axial del sumatori de les valoracions XCO de tots els grups

Malgrat la diversitat de temes i de dinàmiques utilitzades en els seminaris, els participants tenen la percepció d'haver treballat en una proporció similar, els coneixements axiològics, els científics i els organitzatius.

VALORACIONS SETMANALS XCO

Tal com en les valoracions setmanals SPA, no ens ha semblat oportú fer una anàlisi estadística de l'evolució de les valoracions en cada grup, perquè la percepció setmanal depèn del treball que s'hagi fet cada setmana al seminari, i aquest no és el mateix. És a dir, que el treball d'aspectes axiològics, científics i organitzatius no és equivalent cada setmana amb la qual cosa la comparació és impossible.

XCO - Grup 1 - 2Q 99-00

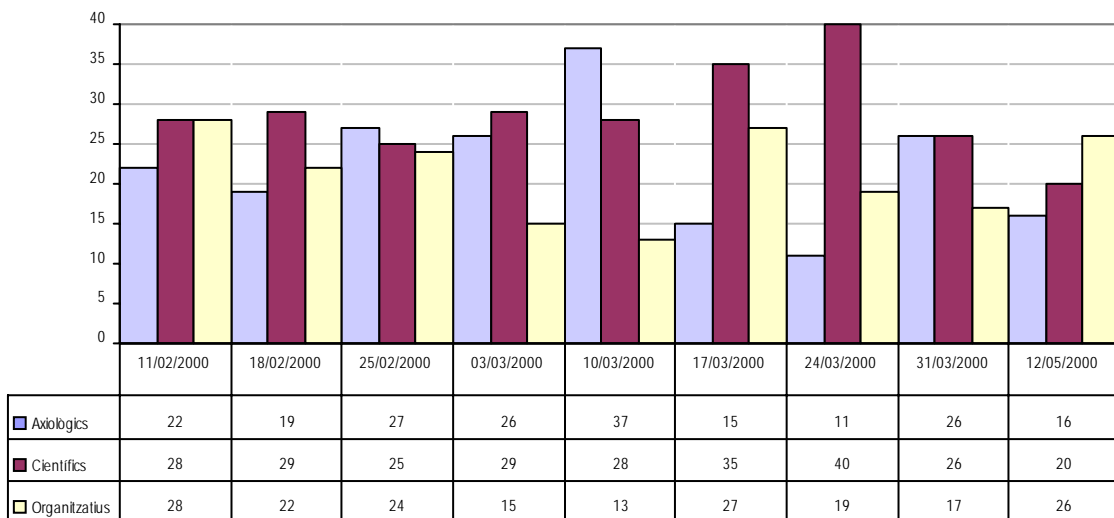

Figura 6.154. Valoracions setmanals XCO del grup 2Q99-00

Les dades d'aquest grup ens mostren el domini dels valors corresponents a *coneixements científics* (40%) però amb un perfil bastant equilibrat de les variables, com es pot visualitzar a la figura 6.155.

Els participants en el seminari ens manifesten, amb aquests valors, que consideren remarcable la presència o intervenció dels tres tipus de coneixement en la dinàmica de treball.

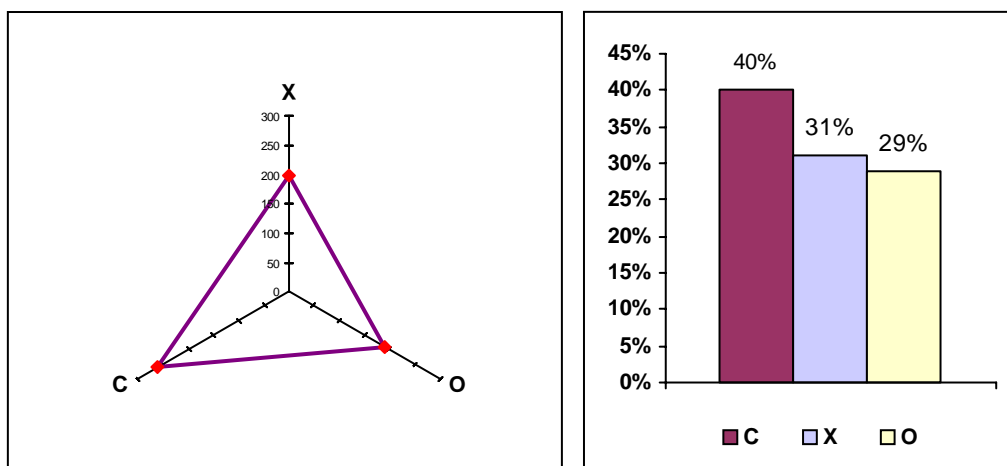

Figura 6.155. Valoracions globals XCO del grup 2Q99-00

XCO - Grup 2 - 1Q 00 - 01

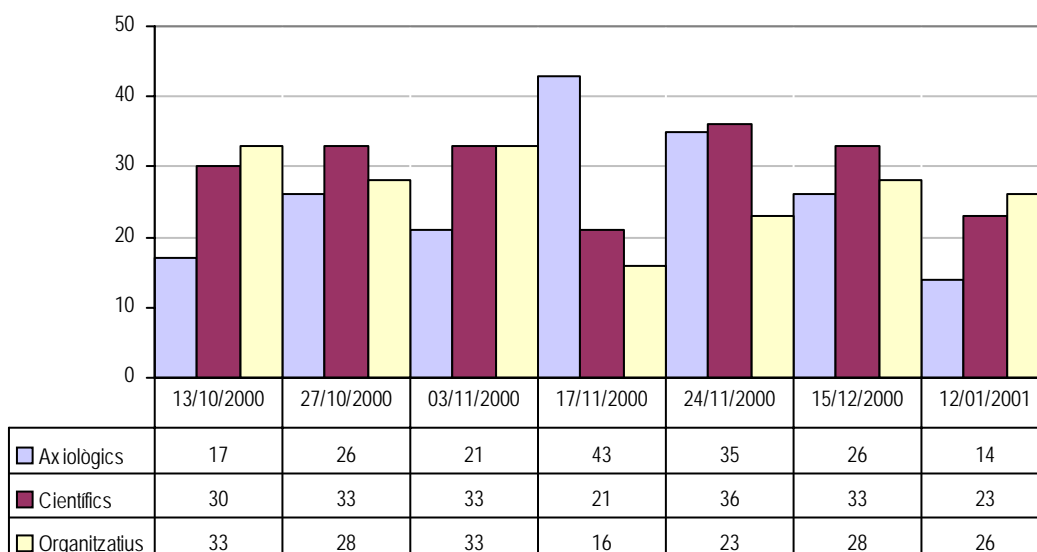

Figura 6.156. Valoracions setmanals XCO del grup 1Q00-01

Seguint la tònica del grup anterior, ens trobem amb unes dades notòriament equilibrades com podem visualitzar en les figures 6.157. Això mateix ho constatem en les valoracions setmanals de grup (Figura 6.156)

No tenim resposta a la pregunta que ens fèiem en el marc teòric, sobre les característiques d'entorns educatius que afavoreixen la construcció de pensament complex. Tot i així, com en el cas de les dimensions de desenvolupament valorades amb anterioritat, torna a aparèixer l'equilibri dels tres eixos com un possible indicador positiu (Figura 6.157).

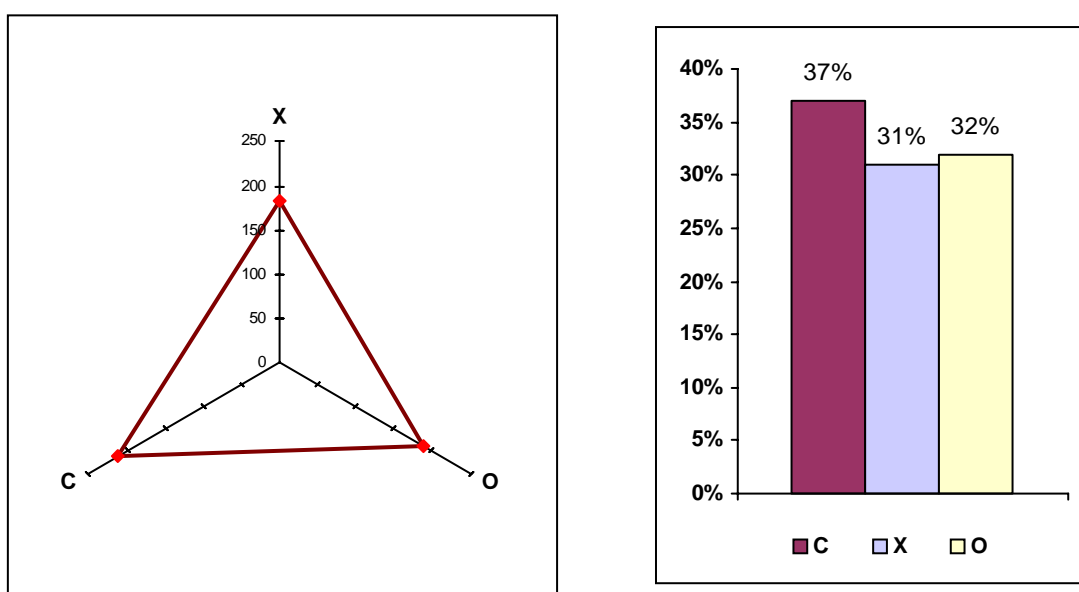

Figura 6.157. Valoracions globals XCO del grup 1Q00-01

XCO - Grup 3 - 2Q 00 - 01

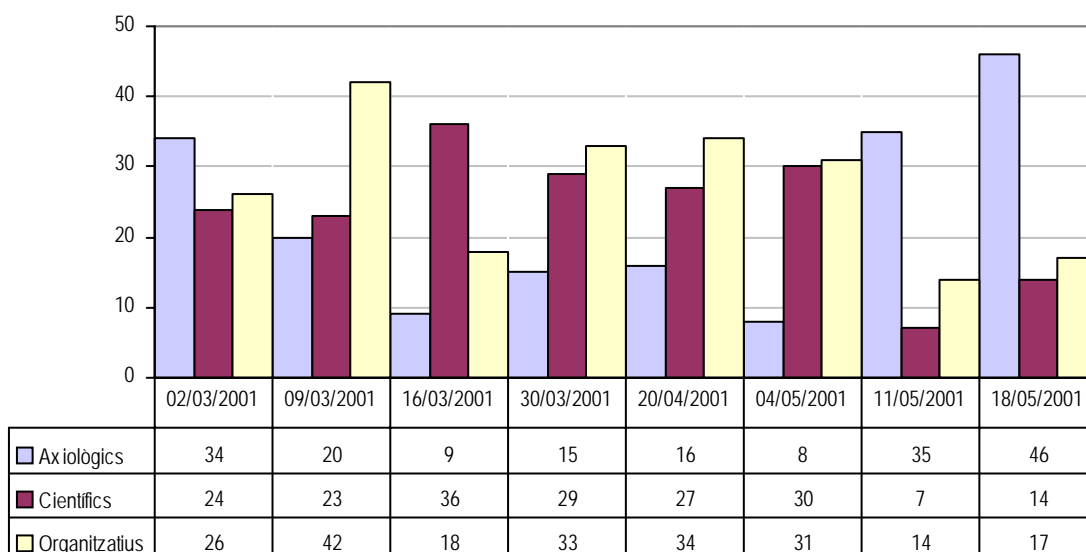

Figura 6.158. Valoracions setmanals XCO del grup 2Q00-01

En aquest grup podem percebre el domini dels valors globals corresponents a *coneixements organitzatius* i també la diversitat del domini setmanal de les tres tipologies de coneixements. Podem veure, així, com a la primera setmana domina el valor X, a la segona el valor O, a la tercera el valor C, etc. Malgrat això, els resultats globals assoleixen un equilibri molt evident. Si dibuixem totes les gràfiques setmanals superposades, amb el format de la figura 6.159, veiem la gran disparitat de formes triangulars, com un fractal, i la tendència a la compensació de les puntuacions d'una setmana amb la següent, la tendència a l'equilibri, com mostra la figura 6.159.

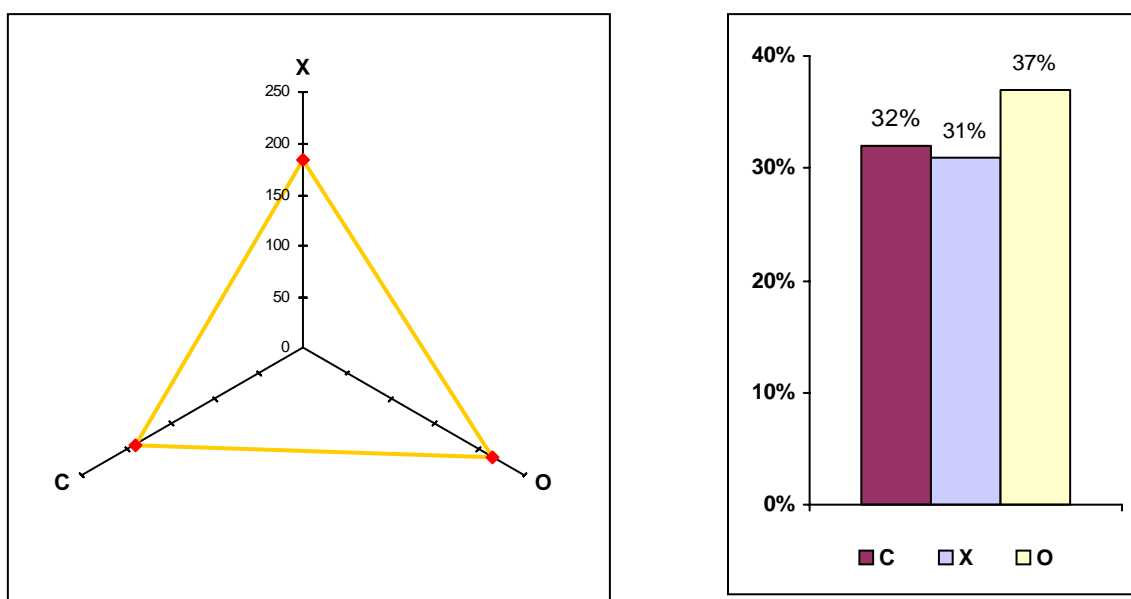

Figura 6.159. Valoracions globals XCO del grup 2Q00-01

XCO - Grup 4 - 1Q 01- 02

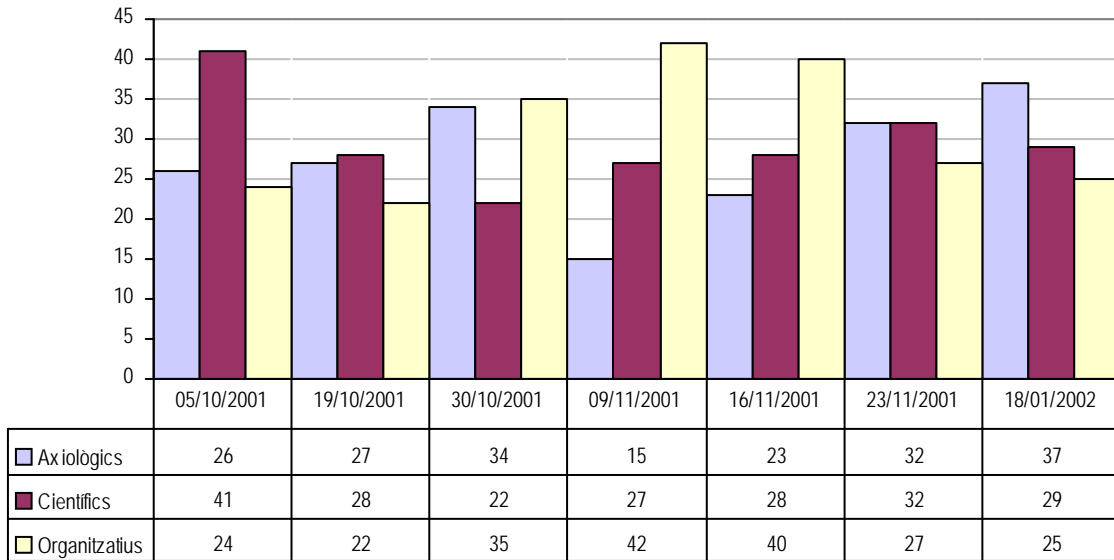

Figura 6.160. Valoracions setmanals XCO del grup 1Q01-02

Com en el grup anterior, tornem a percebre el domini del valor global dels coneixements organitzatius i també es fa palès l'equilibri en els resultats dels tres tipus de coneixements (Figura 6.161).

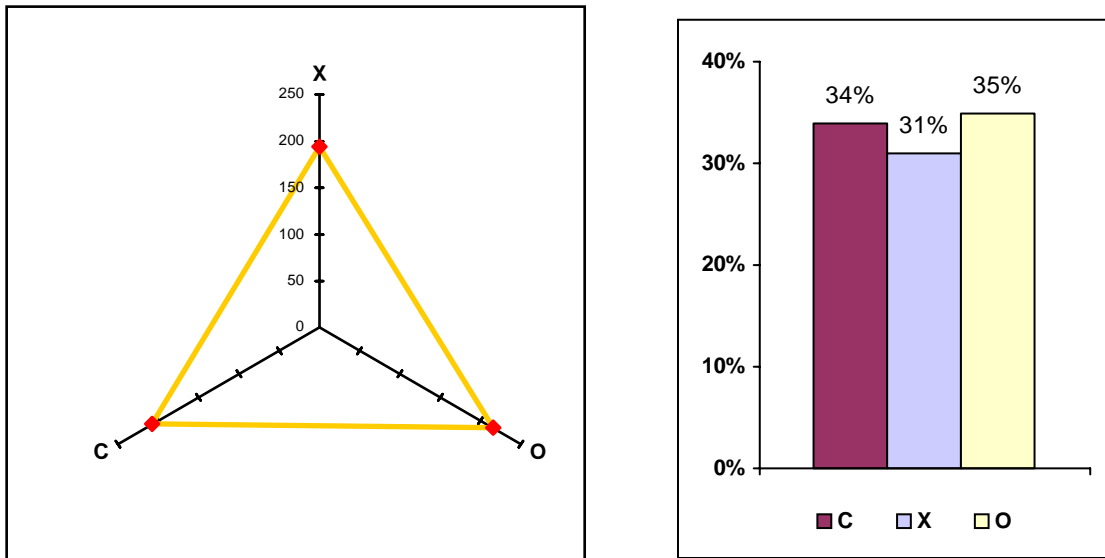

Figura 6.161. Valoracions globals XCO del grup 1Q01-02

XCO - Grup 5 - 2Q 01- 02

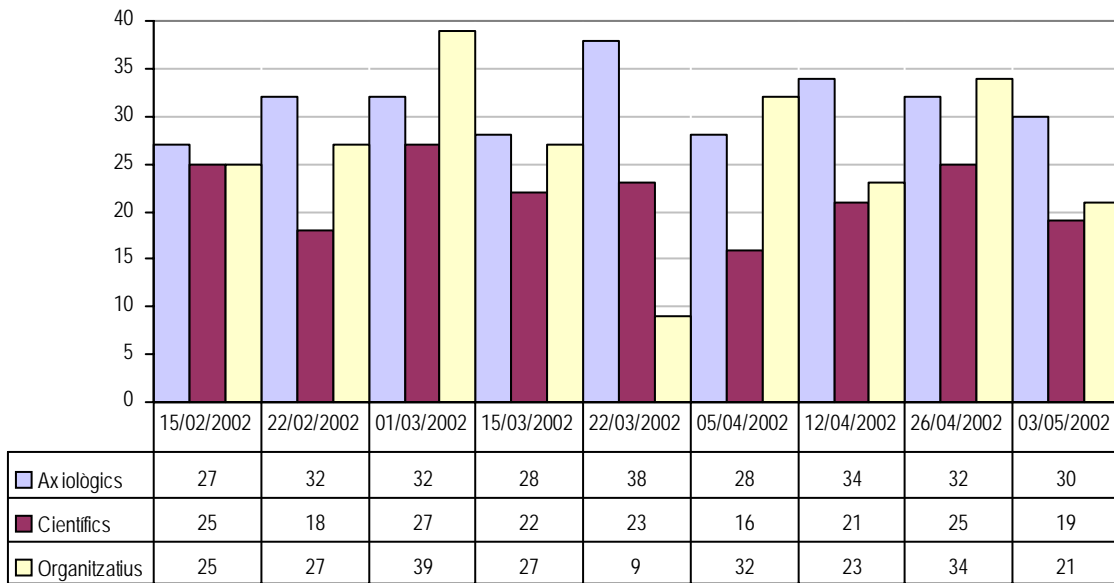

Figura 6.162. Valoracions setmanals XCO del grup 2Q01-02

En aquest grup, a diferència de tots els anteriors, dominen els valors globals corresponents a *coneixements axiològics* i també observem el seu domini en 6 dels 9 valors setmanals enregistrats. Tot i això, com hem observat en altres grups, els percentatges dels tres coneixements sempre es trobem molt pròxims i s'evidencia l'important pes atorgat als tres eixos.

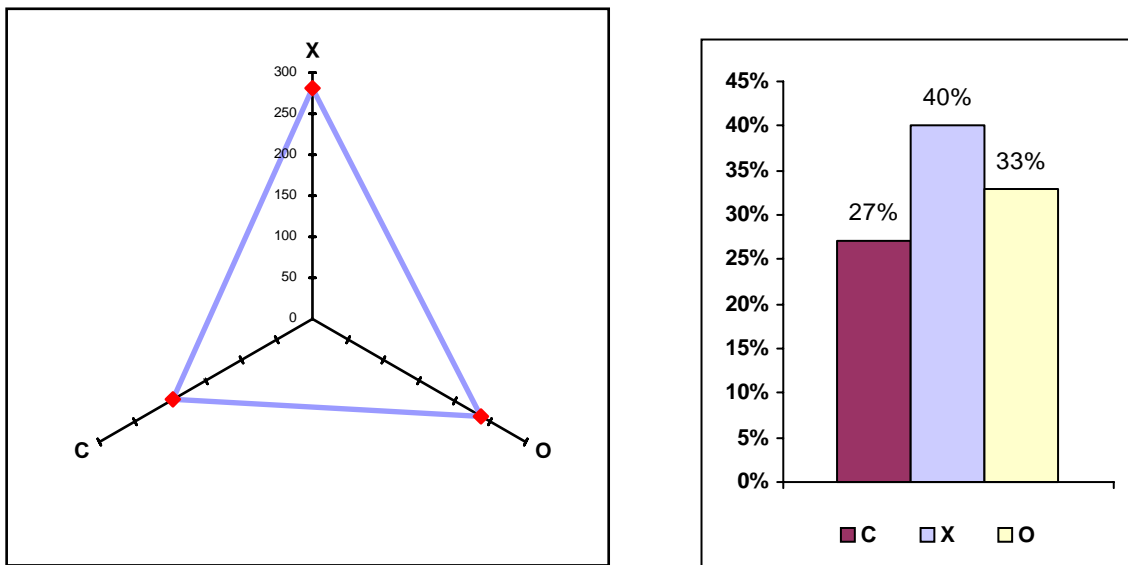

Figura 6.163. Valoracions globals XCO del grup 2Q01-02

XCO - Grup 6 - 1Q 02- 03

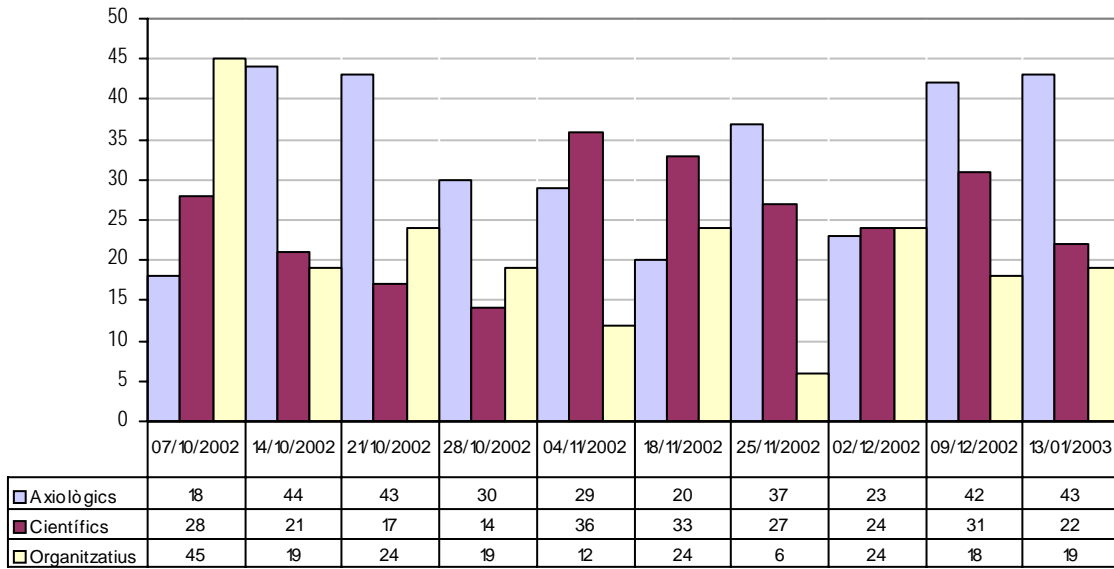

Figura 6.164. Valoracions setmanals XCO del grup 1Q02-03

En el darrer grup del nostre estudi es repeteix el domini del eix dels valors X i també observem el seu domini en 6 dels 9 valors setmanals enregistrats (Figura 6.164). Malgrat tot, l'equilibri relatiu entre els tres tipus de coneixements és manté (Figura 6.165).

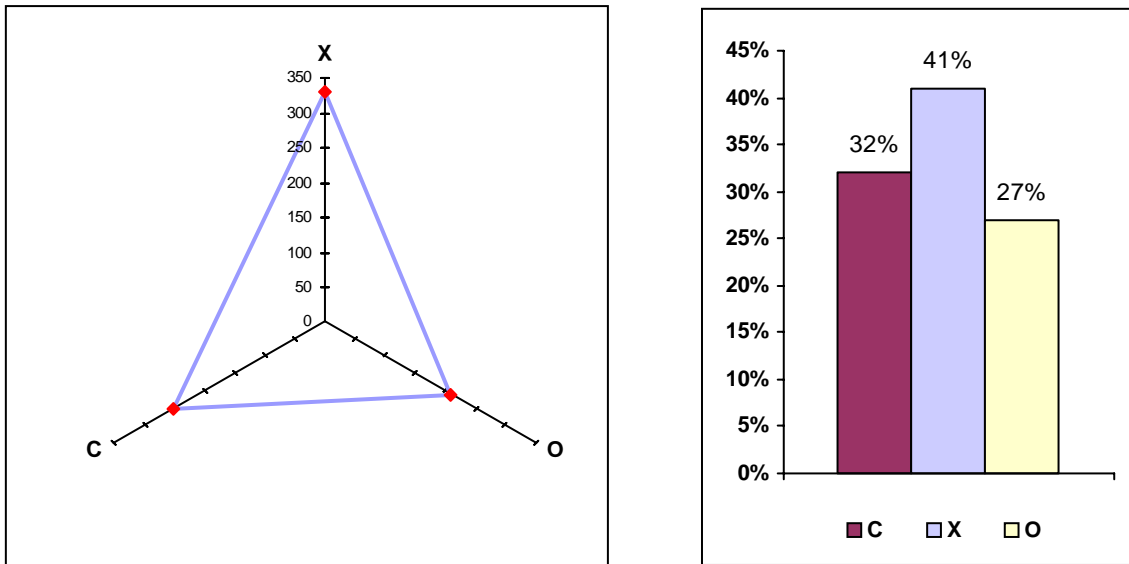

Figura 6.165. Valoracions globals XCO del grup 1Q02-03

EN RESUM

Grups	Percepcions de grup S - P - A	Percepcions de grup X - C - O
Grup 1 - 2Q 99-00	209 - 254 - 168	199 - 260 - 191
Grup 2 - 1Q 00-01	174 - 244 - 144	182 - 209 - 187
Grup 3 - 2Q 00-01	144 - 255 - 202	183 - 190 - 215
Grup 4 - 1Q 01-02	224 - 255 - 150	194 - 207 - 215
Grup 5 - 2Q 01-02	201 - 327 - 185	281 - 196 - 237
Grup 6 - 1Q 02-03	176 - 371 - 243	329 - 253 - 210
Totals	1128 - 1706 - 1092 (28,7% - 43,4% - 27,8%)	1368 - 1315 - 1255 (34,7% - 33,4% - 31,8%)

Taula 6.10. Sumatoris de les valoracions setmanals SPA i XCO corresponents als 6 grups de seminari als quals pertanyen els 30 participants.

Al final de l'partat 6.2, després de les categoritzacions dels constructes en funció de SPA i de XCO, ens preguntàvem si aquells resultats es correspondrien amb les percepcions dels 90 participants en els seminaris de 4t de Psicopedagogia.

D'acord amb les dades globals que hem analitzat en aquest apartat 6.3, podem manifestar que es dona una correspondència, pel que fa a la distribució de valors SPA, amb el domini dels valors de P (pensament), tant en la categorització (Figura 6.12) com a les percepcions (Figura 6.139), però no passa el mateix en la distribució dels valors XCO.

En aquesta segona categorització (XCO), malgrat la percepció dels participants d'haver treballat en el seminari els tres coneixements de forma equilibrada (Figura 6.153), emfatitzen clarament l'eix X (coneixements axiològics) a l'hora de formular característiques de sistemes educatius (Figura 6.13).

Aquestes dades també ens fan pensar que els participants podrien tenir una percepció de treball multidimensional en el seminari. Tot i el domini de la variable "pensament", podem dir que les sis variables tenen una presència i un protagonisme clar. Si observem les valoracions setmanals i la seva evolució al llarg del quadrimestre, per exemple la figura 6.164, veiem que les respostes de cada setmana són diferents, és a dir, el funcionament del seminari i l'èmfasi en una o altra variable no és sempre el

mateix. El resultat global és el que ens fa veure que cap àmbit ha quedat apartat o menystingut, però els valors atorgats al funcionament de cada setmana no són repetits.

Això ho veiem representat en les dues figures que posem com exemples. La figura 6.166 recull totes la valoracions setmanals d'un grup. La varietat és notòria. Quan utilitzem unes dades que identifiquen un estat inicial i unes altres que representen l'estat final, només tenim dues fotografies de la situació, però no sabem res del procés (Bericat, 1998). La figura triangular simple (Figura 6.165) que sorgeix com a síntesi de tota aquesta varietat de percepcions no ens informa de tota la riquesa de l'evolució del grup, del seu progrés.

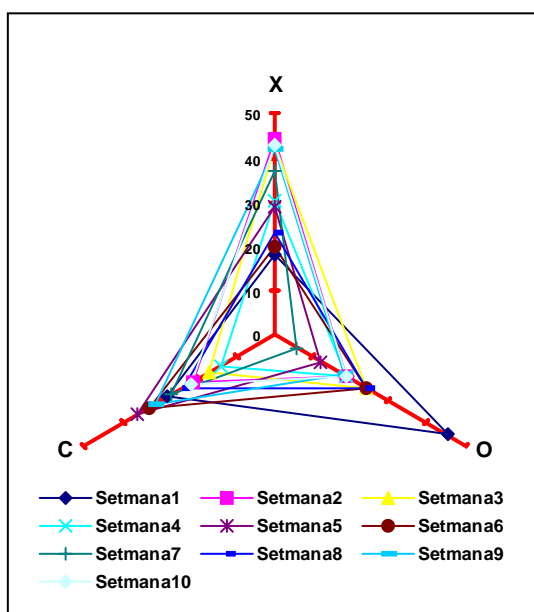

Figura 6.166. Fractal XCO del grup 6

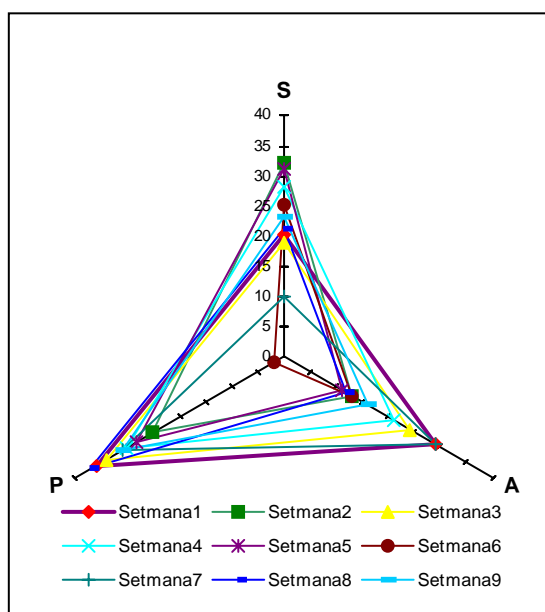

Figura 6.167. Fractal SPA del grup 1

El mateix podem dir de la figura 6.167 que representa totes les dades setmanals del grup 1, i que queda simplificada en la figura 6.141.

Aquestes figures 6.166 i 6.167 ens permeten observar la trajectòria d'un grup al llarg d'un quadrimestre, gràcies a les seves valoracions setmanals.

Amb una anàlisi similar podem valorar l'evolució dels grups al llarg del temps. Els sis grups d'estudiats corresponen a sis quadrimestres consecutius de tres cursos acadèmics. Es poden apreciar variacions i constàncies entre el diversos grups? Segons la seva percepció, les sis variables es treballen amb la mateixa intensitat a través dels anys? (Aquestes variacions en les percepcions del participants podrien ser motiu d'aprofundiment i generadores de propostes de canvis en la dinàmica del seminari).

Les figures 6.168 i 6.169 ens mostren alguna pista d'interès sobre l'evolució de les percepcions dels grups.

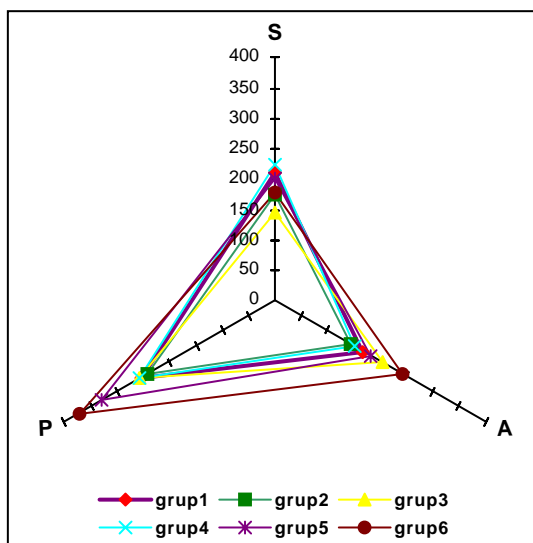

Figura 6.168. Fractal SPA dels sis grups

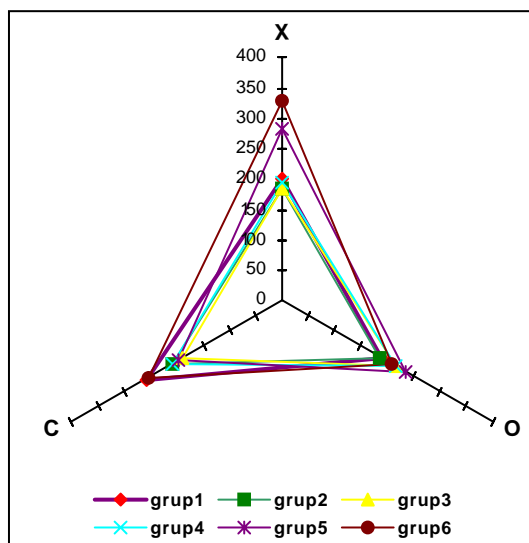

Figura 6.169. Fractal XCO dels sis grups

La figura 6.168, per exemple, ens mostra una tendència a mantenir el valor S i un increment progressiu del valor P al llarg dels anys. La figura 6.169 ens parla de l'increment progressiu dels valors X. En tot cas, aquesta visió *longitudinal* no és objecte d'aquest estudi però volem deixar-la apuntada per tenir-la present en les conclusions.

EN RESUM

- Els estudiants del sis grups de seminari que han participat en aquest estudi mostren una gran diversitat a l'hora de valorar la implicació o el pes de cadascuna de les sis variables (SPA i XCO) en la tasca setmanal del seminari. Així mateix, les puntuacions setmanals de grup (sumatori de les puntuacions individuals) atorgades a les dues tríades són molt diferents d'una a altra setmana, com podem observar, per exemple en la figura 6.164.

- Tot i l'aparent dispersió, les puntuacions setmanals successives (si les imaginem superposades com a gràfiques que configuren un fractal), revelen unes tendències inequívokes i coincidents en la majoria dels grups. En el cas de la distribució SPA, les dades globals ens mostren un clar domini de l'eix de pensament i un equilibri entre el sentiment i l'acció. En el cas de la distribució XCO, les dades globals ens mostren un equilibri gairebé total entre les tres variables..

- Malgrat la diversitat de temes i de dinàmiques utilitzades en els seminaris, i malgrat les diferències de les puntuacions setmanals, els participants dels sis grups de seminari corresponents als sis quadrimestres de tres cursos acadèmics, semblen tenir una percepció molt coincident de la proporció en què s'han treballat els tres eixos P-S-A (40%-30%-30%, aproximadament). En canvi, en relació als tres eixos X-C-O, malgrat l'equilibri de les dades globals, observem que dos grups emfatitzen l'eix X, uns altres dos l'eix C i dos més l'eix O.

- No sabem encara el sentit que podem atribuir a l'equilibri de les dades, però ens aventurarem a interpretar que en un entorn acadèmic és raonable que l'eix de pensament destaquï sobre els altres dos. Tot i així, és remarcable l'equilibri entre els eixos S (sentiment) i A (acció) davant de la consideració preponderant del domini del binomi *pensament-acció* en entorns acadèmics tradicionals, com hem explicat a l'apartat 3.3.4 del marc teòric.

- La percepció tan diversa del domini d'un o altre dels eixos X-C-O, ens fa sospitar de tota evidència fàcil o suposada d'antuvi. Un grup percep que ha dominat el tractament de "coneixements axiològics" i un altre, del quadrimestre següent, percep que han dominat els "coneixements organitzatius". A priori, hom podria suposar que l'eix C (coneixements científics) seria clarament preponderant en un entorn acadèmic. La incertesa està servida i els a prioris sota sopita.

- Totes aquestes consideracions ens fan entendre que la multidimensionalitat, com una de les característiques del pensament complex, possiblement no es basa en proporcions o equilibris, sinó més aviat en presències significatives, no anecdòtiques o marginals. Així podem observar que malgrat el domini l'eix P, els altres dos eixos també intervenen amb un pes significatiu inqüestionable.

Continuant amb la pregunta sobre el sentit que pot tenir l'equilibri, tornem a la llicitació de constructes de l'apartat 6.1 i constatem que tots els participants han repetit en el retest algun constructe que ja havien llicitat en el test. A continuació, a l'apartat 6.4 volem observar la variació de les puntuacions entre test i retest corresponents a aquests constructes repetits. Concretament ens interessa esbrinar si es dona més o menys equilibri, si es donen puntuacions més extremes o més centrades en el retest. Aquesta valoració més ponderada, com hem comentat en l'apartat 3.3, pot ser un indicador de capacitat de relativització, de sensibilitat per captar i considerar més dimensions, la qual cosa aboca l'individu a emetre uns judicis més ponderats, menys polaritzats, i en definitiva, pot esdevenir indicador de complexitat cognitiva.

6.4. Comparació de les puntuacions que atorga cada participant als constructes expressats de forma idèntica en la llicitació del test i del retest.

A la taula 6.11 que mostrem a continuació, hem escrit els constructes que cada participant ha formulat de manera similar en el test i en el retest (constructes repetits) per comparar les puntuacions i valorar les variacions que es produeixen entre les del test i les del retest. Volem esbrinar fins a quin punt es polaritzen les valoracions (valors més extrems) o es ponderen amb una tendència a donar puntuacions més centrals, tenint en compte que utilitzem una escala de Likert d'1 a 7

Així, per exemple, si en el test es dona un 1 i en el retest es dona un 7 o un 1, no ha variat el grau d'extremisme; però si en el test es dona un 1 i en el retest es dona qualsevol altre valor (diferent de l'1 o el 7), considerem que s'ha ponderat la valoració, s'ha reduït el radicalisme i s'ha centralitzat.

Aquesta tendència a la moderació, als valors centrals, també és un dels indicadors d'increment de flexibilitat i de pensament complex, en manifestar que la persona percep més dimensions d'aquella realitat, té en compte el context i relativitza el seu posicionament (Hartshorne, 1987; Feixas i Cornejo, 1992; Labouvie-Vief, 1994; Savater, 1997; Terricabras, 2002, entre altres). De fet, els índex de polaritat són elements teòricament relacionats amb la complexitat com detallarem a l'apartat 6.6 en la presentació del programa RECORD.

A la taula, hem assenyalat en **groc** les valoracions que en el retest es desplacen cap a posicions més centrals; en **vermell**, les que adquireixen valors més extrems i en **negre** les que no experimenten variació en el retest.

MSE1 - MSE2 -2Q99-00										
T _{EST}	52 Educació activa	3	7	1	2	1	4	7	3	Alumne passiu
R _{ETEST}	52 Educació activa	7	6	2	1	2	1	7	1	Classes magistrals
T _{EST}	58 Especialitzada	7	7	7	2	3	1	1	3	General
R _{ETEST}	62 Educació especialitzada	7	7	5	2	2	1	3	3	Educació general
T _{EST}	60 Educ de supervivència: llegir, escr	1	7	4	5	5	6	1	7	Educació com a suplement
R _{ETEST}	60 Educació funcional	6	5	3	2	1	1	7	2	Coneixements bàsics, teoria
T _{EST}	64 Autodidacta	3	4	7	6	3	2	7	1	Dirigida
R _{ETEST}	57 Autodidacta	1	2	7	6	2	1	7	1	Depenent
EH1- EH2 -2Q99-00										
T _{EST}	65 Professor autoritari	1	1	1	7	5	7	1	7	Valoració de l'alumne
R _{ETEST}	65 Autoritarisme	1	1	2	7	6	7	1	6	Flexibilitat, democràcia
T _{EST}	69 Masclista, només noies	1	1	3	7	7	7	1	7	Per a tots
R _{ETEST}	66 Masclista, separació de sexes	1	1	3	7	7	7	1	7	Igualitària, mateixes oportunitats

T _{EST}	73 Amb ordinadors, prof a segon pla	7	7	7	5	5	1	4	4	Paper i llapis
R _{EST}	68 Molts recursos informàtics	7	7	5	3	2	1	7	2	Paper, llapis i llibre
RS1 - RS2 -2Q99-00										
T _{EST}	77 Censura	6	1	3	7	7	6	1	7	Educació lliure pensant, expressió
R _{EST}	73 Educació manipulada, política	6	6	2	5	5	2	6	6	Educ. lliure
T _{EST}	80 Educació sexista, racista	3	2	5	7	6	6	1	7	Educ. democràtica, tolerància
R _{EST}	57 Racista, classista	6	4	4	3	7	7	3	5	Educ. per la tolerància, respecte
T _{EST}	81 Escola no prepara per la vida	2	3	3	6	5	6	1	7	Continuïtat escola- món real
R _{EST}	80 Escola desconnectada de la vida	6	5	3	7	3	5	6	2	Prepara per la vida
T _{EST}	82 Educ. que marca un estatus	2	2	3	5	6	6	1	7	Educació que obre portes
R _{EST}	81 Escola continuadora estatus soc.	2	2	3	5	1	6	4	5	Dóna oportunitat d'obrir-se
MC1 - MC2 -1Q00-01										
T _{EST}	93 Un mestre	1	3	4	6	6	7	1	7	Especialistes
R _{EST}	103 Mestre únic	1	1	1	7	6	7	1	7	Equip de mestres
T _{EST}	95 Un sol grup	1	1	1	6	4	5	1	7	Grups flexibles
R _{EST}	90 Grup únic	1	1	1	7	6	7	1	7	Equip de mestres
T _{EST}	96 Assignatures troncal	1	1	2	6	6	7	1	7	Assignatures complementàries
R _{EST}	89 Només troncal	7	1	3	7	6	2	1	7	Troncal i variables
T _{EST}	98 Per les classes altes	2	4	6	7	7	7	1	7	Per totes les classes socials
R _{EST}	99 Privada	7	7	3	4	6	5	1	7	Pública
T _{EST}	103 Igualitària	1	1	1	6	5	6	1	7	Atenció a la diversitat
R _{EST}	88 Uniformitat	1	1	5	7	6	7	1	7	Atenció a la diversitat
T _{EST}	105 Metodologia única	1	6	2	6	6	7	1	7	Diverses metodologies
R _{EST}	92 Metodologia única	1	1	2	7	7	6	1	7	Metodologies diverses
MF1 - MF2 -1Q00-01										
T _{EST}	107 Competitivitat	2	2	6	6	6	6	1	4	Cooperació
R _{EST}	105 Competitiu	1	2	4	6	7	6	1	7	Cooperatiu
T _{EST}	108 Individualitat	2	2	6	6	6	6	1	4	Treball de grups
R _{EST}	114 Treball individual	7	2	3	5	6	6	1	4	Treball de grups
T _{EST}	109 Per nivell cognitiu	1	1	2	5	5	6	1	4	Cadascú al seu nivell
R _{EST}	117 Classificació nens per nivells	1	2	3	7	7	6	1	7	Veure possibilitats de cadascú
T _{EST}	111 El mestre té el saber	1	1	5	5	5	6	1	7	Mestre guia
R _{EST}	106 Autoritari	1	6	3	6	7	5	1	6	Mestre mediador
T _{EST}	112 Basat en el llibre	1	1	3	5	5	6	1	7	Basat en coneix. previs de l'alumne
R _{EST}	110 No es consideren coneix.previs	1	2	4	7	7	7	1	7	Importància coneixements previs
T _{EST}	114 Educació per a rics	1	2	6	6	6	6	1	7	Educació per a tothom
R _{EST}	111 Educació d'elit	2	2	6	7	7	7	1	7	Educació per a tothom
T _{EST}	116 Conceptes	7	6	2	6	6	4	1	4	Dóna importància als valors
R _{EST}	120 Importància dels conceptes	1	2	3	7	7	6	1	6	Importància habilitats, valors, ...
T _{EST}	118 Atenció diversitat n.e.e.	4	4	6	6	6	5	7	1	n.e.e. per dèficits
R _{EST}	108 Atenció a la diversitat	7	7	3	1	1	3	7	1	Marginació de les n.e.e.
T _{EST}	119 Tothom va a la seva	7	6	4	5	5	6	1	7	Cooperació entre mestres
R _{EST}	109 Individualisme dels prof.	2	2	5	7	7	7	1	7	Interdisciplinarietat dels docents

CR1 - CR2 -1Q00-01											
T _{EST}	122	Aprentatge memorístic	1	2	3	7	7	7	1	7	Aprentatge significatiu
R _{ETEST}	122	Memorístic	1	2	2	7	6	7	1	7	Significatiu
T _{EST}	123	Sense experimentació	2	2	3	7	7	7	2	7	Experimentació
R _{ETEST}	123	Centrat en conceptes	1	2	2	6	6	6	1	7	Experimental
T _{EST}	125	Alumne passiu	2	2	3	7	7	7	1	7	Alumne actiu
R _{ETEST}	128	Passiu	1	2	4	6	6	6	1	7	Actiu
T _{EST}	126	Tradicional	1	2	2	7	7	7	2	7	Innovador
R _{ETEST}	121	Tradicional	1	2	3	6	6	6	1	7	Innovador
T _{EST}	128	Dictatorial autocràtic	2	4	5	7	7	7	1	7	Democràtic
R _{ETEST}	124	Autoritari	1	2	4	7	7	7	1	7	Tolerant
T _{EST}	129	Disciplinari, per matèries	1	2	3	7	7	7	2	7	Interdisciplinari
R _{ETEST}	131	Matèria única	1	2	3	7	7	7	1	7	Interdisciplinarietat
SR1 - SR2 -1Q00-01											
T _{EST}	137	Aprentatge memorístic	1	1	3	7	7	7	1	7	Aprentatge significatiu
R _{ETEST}	141	Memorístic	1	1	3	7	6	7	1	7	Comprensiu
T _{EST}	139	Transmetre conceptes	1	1	3	7	5	7	2	7	Construir coneixement
R _{ETEST}	136	Transmissió	1	1	1	7	7	7	2	7	Constructivista
T _{EST}	140	Atenció grup general	1	1	5	7	7	7	1	7	Atenció individualitzada
R _{ETEST}	135	Ensenyament general	1	1	2	7	7	7	1	7	Atenció individualitzada
T _{EST}	141	Autoritària	1	1	5	7	6	7	1	7	Democràtica
R _{ETEST}	138	Autoritària	1	1	5	7	6	7	1	7	Democràtica
T _{EST}	146	Educació només a l'escola	1	1	5	7	6	7	1	7	Relació família-escola
R _{ETEST}	142	No relació família-escola	1	2	5	6	6	6	1	7	Més relació família-escola
T _{EST}	147	Cognitiu	1	2	3	7	6	7	2	7	Orientació creixement personal
R _{ETEST}	144	Desenvolupament intel·lectual	1	1	5	7	6	7	1	7	Desenvolupament global de la persona
SB1 - SB2 -1Q00-01											
T _{EST}	154	Continguts funcionals	4	3	6	6	5	3	7	4	Continguts teòrics
R _{ETEST}	155	Aprentatges funcionals	5	5	5	3	3	3	7	4	Aprentatges teòrics
MS1 - MS2 -2Q00-01											
T _{EST}	159	Aprentatge guiat	1	2	2	4	6	6	1	7	Autoaprenentatge
R _{ETEST}	168	Guiat pel professor	4	4	4	2	7	4	7	4	Investigació, alumne autodidacta
T _{EST}	161	Curriculum comú	1	2	4	4	5	5	1	7	Especialització curriculum
R _{ETEST}	165	Curriculum oficial	5	2	3	1	2	4	7	2	Curriculum optatiu escola
T _{EST}	165	Curriculum normatiu	2	3	4	6	6	6	1	4	Àrees transversals
R _{ETEST}	160	Curriculum base	4	6	3	4	4	4	1	4	Materials transversals
T _{EST}	168	Disciplina	1	2	5	4	4	4	1	2	Més llibertat
R _{ETEST}	164	Disciplina estricta	1	2	3	4	4	4	1	5	Més llibertat
T _{EST}	173	Treball individual	1	2	3	6	2	5	1	4	Cooperació grups
R _{ETEST}	163	Treball individual	1	3	3	5	1	4	1	4	Treball de grups
PG1 - PG2 -2Q00-01											
T _{EST}	178	Continguts de memòria	1	2	3	7	7	7	1	7	Aprentatge significatiu
R _{ETEST}	174	Aprentatge memorístic	4	1	1	6	5	6	1	7	Aprentatge significatiu
T _{EST}	179	Poca relació alumne-mestre	2	2	3	7	6	7	1	7	Molta relació, interacció
R _{ETEST}	173	Poca relació alumne-mestre	4	2	3	6	5	6	1	7	Molta relació

T _{EST}	184 Poca tecnologia	1	1	4	7	7	7	4	6	Molta tecnologia
R _{EST}	177 Sense tecnologia	1	1	4	2	6	6	2	6	Amb tecnologia
NV1 - NV2 -2Q00-01										
T _{EST}	192 Estudiar fins 14 anys	1	1	1	7	7	7	1	7	Estudiar fins 16 anys
R _{EST}	187 Obligatòria fins 14 anys	1	1	1	7	7	7	1	7	Obligatòria fins 16 anys
T _{EST}	199 Educació per treballar	1	4	7	7	7	7	1	7	Educació per continuar estudis i treball
R _{EST}	199 Preparació pel món laboral	4	4	7	4	3	1	4	3	Continguts acadèmics teòrics
T _{EST}	200 Educació per a nois	2	5	6	7	7	7	1	7	Educació per a tothom
R _{EST}	190 Educació per a pocs	2	3	7	7	7	7	1	7	Per a tothom
CM1 - CM2 -2Q00-01										
T _{EST}	201 Aprenentatge de llibre, passiu	1	2	4	7	6	7	2	5	Manipulació
R _{EST}	212 Aprenentatge passiu	2	3	3	6	7	7	1	7	Manipulació
T _{EST}	203 Disciplina estricta	1	1	2	4	4	4	6	3	Permissivitat
R _{EST}	204 Disciplina	1	1	2	5	4	6	7	1	Indisciplina
T _{EST}	204 No atenció a la diversitat	1	1	2	7	4	7	1	7	Atenció a la diversitat
R _{EST}	202 Aules homogènies	2	2	1	6	6	7	4	7	Atenció a la diversitat
T _{EST}	206 Sexes separats	1	2	4	7	7	7	1	7	Coeducació
R _{EST}	201 No coeducació	1	2	3	7	7	7	1	7	Coeducació
T _{EST}	207 Educació religiosa, catequesi	1	5	4	7	6	7	1	7	Educació en valors, diàleg
R _{EST}	203 Catequesi	1	1	1	7	7	7	1	7	Religió més lliure i oberta
T _{EST}	212 Selecció dels alumnes aviat	4	1	4	6	6	7	1	7	Selecció més tard
R _{EST}	205 Selecció precoç dels alumnes	1	2	5	7	6	7	1	7	Selecció més tardana
EA1 - EA2 -2Q00-01										
T _{EST}	216 Homogeni, tots igual	2	1	3	7	5	7	1	7	Atenció diversitat
R _{EST}	217 Homogeneïtat	1	2	2	7	7	7	1	7	Atenció diversitat
T _{EST}	217 Adquirir coneixements	2	1	3	7	6	7	1	7	Aprendre a aprendre
R _{EST}	219 Transmetre coneixements	1	2	4	7	7	7	1	7	Aprendre a aprendre
T _{EST}	218 Mestre transmissor	1	1	4	7	6	7	2	7	Mestre mediador
R _{EST}	220 Lideratge del professor	1	1	4	7	7	7	1	7	Professor mediador
T _{EST}	220 Llibre de text	1	1	2	6	7	7	3	7	Noves tecnologies
R _{EST}	223 Materials aula, llibre	1	1	3	5	5	7	1	6	Noves tecnologies
T _{EST}	226 Nens i nenes separats	1	1	4	7	7	7	1	7	Nens i nenes junts
R _{EST}	226 Sexes separats	1	1	6	6	5	7	1	7	Mixta
T _{EST}	228 Només àrees instrumentals	1	7	6	7	7	7	2	7	Diferents àrees
R _{EST}	227 Èmfasi en instrumentals	1	1	2	4	5	7	1	4	Equilibri entre matèries
T _{EST}	230 Metodologia passiva	1	2	3	7	6	7	1	7	Metodologia activa
R _{EST}	218 Passiu	1	2	3	7	7	7	1	7	Actiu
BP1 - BP2 -1Q01-02										
T _{EST}	233 Èmfasi en allò cognitiu	2	2	3	3	3	2	2	6	Totes les dimensions de la persona
R _{EST}	233 Centrada en instrumentals	2	2	5	5	5	5	1	7	Educació integral de la persona
T _{EST}	240 Disciplina present	2	2	4	4	3	4	4	4	Relaxament de la disciplina
R _{EST}	238 Disciplina	2	2	4	4	4	3	7	4	Deixar fer
T _{EST}	244 Educ amb religió al currículum	2	1	4	4	4	4	4	4	Educació laica
R _{EST}	235 Educació religiosa	1	2	4	4	4	4	1	4	Educació laica

MCS1 - MCS2 -1Q01-02										
T _{EST}	247 Treball només a l'aula	1	1	3	5	6	6	1	7	Treball laboratoris, sortides
R _E T _{EST}	252 Aula	2	2	2	4	6	6	1	6	Sortides a l'entorn
T _{EST}	249 Una llengua	1	1	2	5	6	7	1	7	Diferents llengües
R _E T _{EST}	256 Una llengua	2	2	5	6	7	7	1	7	Altres llengües
T _{EST}	250 Per assignatures	1	1	1	5	6	7	1	7	Treball globalitzat
R _E T _{EST}	245 Per assignatures	2	1	1	5	7	7	1	7	Treball de forma global
T _{EST}	254 Llibre	1	1	5	6	7	7	1	7	Noves tecnologies
R _E T _{EST}	253 No aplica noves tecnologies	1	1	5	7	7	7	1	7	Noves tecnologies
T _{EST}	260 Tots iguals	1	1	2	6	6	7	1	7	Atenció diversitat
R _E T _{EST}	254 Homogeneïtzat grups	1	1	2	6	6	7	1	7	Respecta la diversitat
T _{EST}	261 Separació nens-nens	1	1	6	7	7	7	1	7	Mixta
R _E T _{EST}	257 Diferenciació per sexes	1	1	6	7	6	7	1	7	Coeducació
T _{EST}	262 Només escola, prof	1	1	1	5	7	7	1	7	Interdisciplinar, equip educatiu
R _E T _{EST}	255 Un mestre	1	1	1	5	7	7	1	7	Grup interdisciplinar de mestres
RG1 - RG2 -1Q01-02										
T _{EST}	265 Orientació	7	7	6	1	2	2	7	1	No orientació
R _E T _{EST}	273 Orientació segons interessos	7	7	6	3	2	2	7	1	No orientació
T _{EST}	266 Metodologia dinàmica	7	7	5	1	2	2	7	1	Menys dinàmica, passiva
R _E T _{EST}	271 Metodologies actives	7	7	6	3	3	2	7	1	Metodologies tradicionals
T _{EST}	269 Integració	7	7	3	2	3	2	7	2	Segregació
R _E T _{EST}	272 Integració en escola ordinària	7	7	2	4	5	2	7	1	Escola educació especial
T _{EST}	270 Atenció diversitat	7	7	3	2	2	1	7	2	Escola només per un tipus de col·lectiu
R _E T _{EST}	277 Atenció diversitat	7	7	3	3	2	2	7	1	Separació, segregació
T _{EST}	272 Treball en equip	7	7	3	2	2	1	7	1	Treball individual
R _E T _{EST}	264 Metodologia de grups	2	6	6	5	5	5	1	6	Metodologia individual
TM1 - TM2 -1Q01-02										
T _{EST}	285 Autoritat, disciplina	3	1	3	7	2	7	3	3	Deixar fer
R _E T _{EST}	283 Disciplina	1	2	4	7	6	5	2	5	Educació
MR1 - MR2 -1Q01-02										
T _{EST}	297 Treball en grup	7	6	4	1	2	1	7	1	Treball individual
R _E T _{EST}	297 Treball col·lectiu	7	6	2	1	1	5	7	1	Treball individual
T _{EST}	298 Professors especialistes	7	7	4	1	1	1	7	1	Professor únic
R _E T _{EST}	198 Mestres especialistes	7	6	3	1	1	4	7	1	Mestre generalista
T _{EST}	300 Nen investigador, mestre guia	6	6	6	2	1	1	7	1	EL mestre ho dona tot
R _E T _{EST}	301 Tutor, mediador, guia	7	6	2	1	1	4	7	1	Educació autoritària, rígida
PS1 - PS2 -2Q01-02										
T _{EST}	325 Cooperació	6	6	5	1	3	1	7	1	Competitivitat
R _E T _{EST}	340 Cooperació entre alumnes	6	6	5	1	3	1	7	1	Competitivitat
T _{EST}	328 Atenció individualitzada	6	5	4	1	2	1	7	2	Atenció global classe
R _E T _{EST}	336 Atenció individual	6	5	4	3	4	1	7	1	Atenció grupal
T _{EST}	330 Castigs	1	2	1	7	4	7	1	7	No premis, reflexió
R _E T _{EST}	338 Castig	1	3	3	7	6	7	1	7	No premi
T _{EST}	336 Escola obligatòria	7	1	1	1	1	1	7	3	Escola no obligatòria
R _E T _{EST}	343 Escola per a tots	5	5	1	1	1	1	7	1	Selectiva

JM1 - JM2 -2Q01-02										
T _{EST}	339 Alumne actiu	6	6	5	3	2	1	7	1	Alumne passiu
R _E T _E S	349 Participació activa de l'alumne	6	6	5	3	2	2	7	1	Aprenentatge passiu
T _{EST}	345 Interrelació entre matèries	7	7	6	3	3	2	7	1	Matèries independents
R _E T _E S	346 Continguts globalitzats	7	6	4	2	2	1	7	2	Continguts sense interrelació
T _{EST}	349 Pares educadors actius	7	7	6	4	3	1	7	1	El professor és l'únic educador
R _E T _E S	350 Implicació dels pares	7	7	5	4	3	2	6	1	No suport dels pares als tutors
T _{EST}	354 Model comú europeu	6	7	6	6	5	2	7	1	Model per països
R _E T _E S	357 Model únic entre països	7	7	4	3	4	2	7	1	Model de cada país
NC1 - NC2 -2Q01-02										
T _{EST}	356 Obligatorietat, escola per a tots	7	4	1	1	1	1	7	1	Optatiu, selectiu
R _E T _E S	359 Educació obligatòria	7	2	1	1	1	1	7	1	Educació no obligatòria
T _{EST}	363 Formació continuada professor	7	7	5	1	1	1	7	1	Estantament, títol
R _E T _E S	374 Formació continuada	7	2	5	3	2	2	7	1	Estantament
T _{EST}	364 Equip prof cooperatiu	7	6	5	1	1	1	7	1	Individualista
R _E T _E S	373 Cooperatiu	6	4	4	2	2	2	7	1	Individualista
T _{EST}	365 Es contempen n.e.e. inclusió	7	7	6	2	1	1	7	2	Rebuig n.e.e.
R _E T _E S	369 Atenció a les n.e.e. inclusió	7	2	3	2	2	1	7	1	Discriminació
T _{EST}	369 Interculturalitat	6	7	6	4	1	1	7	1	Discriminació
R _E T _E S	372 Intercultural	7	2	3	2	2	2	7	1	Limitada a la pròpia cultura
EB1 - EB2 -2Q01-02										
T _{EST}	370 Atenció diversitat	7	7	2	1	1	1	7	1	Per classes social, grups
R _E T _E S	381 Atenció diversitat	7	6	6	1	1	1	7	1	Alumne sol, no equips
T _{EST}	371 Ensenyament unidireccional	1	2	2	7	7	6	1	6	Bidireccional
R _E T _E S	382 El saber és el prof, unidirecc.	1	1	6	6	4	7	1	7	Tots som font de saber, bidireccional
T _{EST}	372 Mestre directiu, importància prof	1	1	3	6	6	6	1	7	Participació importància alumne
R _E T _E S	375 Mestre protagonista	1	1	2	6	6	6	1	4	Alumne protagonista
T _{EST}	373 Aprenentatge significatiu	6	6	4	1	1	2	7	1	Sense sentit
R _E T _E S	377 Aprenentatge significatiu	7	6	5	1	4	2	7	1	Aprenre allò que diu el mestre
T _{EST}	375 Memorístic	1	1	4	7	7	7	2	6	Per experiència
R _E T _E S	380 Aprenentatge memorístic	1	1	2	6	4	6	1	6	Aprenentatge inductiu i deductiu
T _{EST}	384 Quocient intel·lectual	1	2	6	6	7	7	1	7	Intel·ligència emocional
R _E T _E S	388 Centrat en el Q. I.	1	1	6	6	6	7	1	6	Més aspectes: intel·ligència emocional
LC1 - LC2 -2Q01-02										
T _{EST}	386 Tenir en compte els valors	6	5	3	2	2	1	7	3	Sistema rígid, només continguts
R _E T _E S	392 Educació en valors	6	6	4	2	3	2	7	2	Educació rígida, impersonal
T _{EST}	387 Atenció diversitat	7	6	4	2	2	1	7	1	Homogeneïtat
R _E T _E S	393 Atenció diversitat	7	6	5	2	2	2	7	1	Uniformitat
T _{EST}	391 Educació religiosa	1	1	4	4	4	4	1	4	Laica
R _E T _E S	395 Educació religiosa	1	1	3	6	6	6	1	5	Laica
T _{EST}	392 Aprenre just per la feina	2	4	6	7	7	7	1	7	Educació per créixer persona
R _E T _E S	400 Aprenre pel treball	2	4	6	7	7	7	2	5	Aprenre per formar persones
T _{EST}	394 Multiculturalitat	7	7	4	2	2	1	7	1	Cultura única
R _E T _E S	402 Multiculturalitat	7	7	5	4	2	2	7	1	Unicultural

T _{EST}	395 Treball per projectes	7	7	5	3	2	1	7	2	Classe magistral
R _{EST}	398 Metodologia activa	6	7	5	1	2	2	7	1	Metodologia passiva, classes magistrals
MEPU1 - MEPU2 -1Q02-03										
T _{EST}	403 Religió obligatòria, fanàtica	1	1	4	6	7	7	1	7	Religió optativa
R _{EST}	412 Religió com a dogma	1	1	1	6	7	6	1	7	Religió a nivell cultural
T _{EST}	404 Educació sexual	7	7	3	1	1	1	7	1	Tabú educació sexual
R _{EST}	421 Educació sexual	7	7	7	1	1	1	7	1	No es treballa, és tabú
T _{EST}	406 Contacte família-escola importa	4	7	3	1	1	1	7	1	No contacte
R _{EST}	409 Interès participació família	7	2	5	4	2	2	7	1	Família i escola en paral·lel
T _{EST}	407 Integració discapacitats	6	7	5	1	1	1	7	1	Sistema educ. no contempla diferències
R _{EST}	419 Integració	7	6	6	2	2	2	7	1	Diferenciació
CRPE1 - CRPE2 -1Q02-03										
T _{EST}	414 Mestre autoritari	1	2	5	7	6	6	1	7	Mestre mediador
R _{EST}	424 Mestre director	1	2	5	7	5	6	1	7	Mestre orientador, guia
T _{EST}	415 Constructivisme	6	6	5	1	2	1	7	1	No significatiu
R _{EST}	438 Aprenentatge significatiu	6	6	3	1	2	2	7	1	No significatiu
T _{EST}	417 Vivencial	6	6	5	1	2	1	7	1	Rutinària
R _{EST}	4367 Aprenentatge vivencial	6	5	3	1	3	2	7	1	Aprenentatge perquè toca
T _{EST}	419 Transferència escola-carrer	6	6	5	1	2	1	7	1	No relació escola-carrer
R _{EST}	437 Aprenentatge transferible	6	5	3	1	2	2	7	1	Aprenentatge aïllat
T _{EST}	423 Atenció diversitat	7	1	3	1	1	1	7	1	No atenció n.e.e.
R _{EST}	431 Atenció diversitat	7	6	5	1	2	2	7	1	Persones uniformes
T _{EST}	428 Educació per treballar un ofici	1	1	5	6	6	6	1	6	Competències bàsiques per adaptar-se
R _{EST}	429 Educació per un ofici	1	3	6	7	6	7	1	7	Aprenentatge general
EVMA1 - EVMA2 -1Q02-03										
T _{EST}	434 Valors imposats, autoritaris	1	5	6	7	7	7	1	7	Construcció propis valors
R _{EST}	444 Educació per les normes	1	2	4	7	5	4	1	4	Educació pels valors
T _{EST}	436 Discriminació de sexes	1	1	7	7	7	7	1	7	Interrelació sexes, coeducació
R _{EST}	443 Discriminació de sexes	1	1	6	7	7	7	1	7	Diversitat
NULO1 - NULO2-1Q02-03										
T _{EST}	448 Aprenentatge significatiu	7	6	4	1	1	1	7	1	Memorització
R _{EST}	466 Aprenentatge significatiu	6	6	3	1	3	1	7	1	Aprenentatge sense relac. entre coneix.
T _{EST}	450 Metodologia motivadora	7	6	4	1	1	1	7	1	Metodologia imposada sense interès
R _{EST}	463 Metodologies creatives i motiv.	7	7	4	2	4	1	7	1	Metodologies avorrides
T _{EST}	454 Educació per uns quants	1	4	7	7	6	7	1	7	Educació per a tothom
R _{EST}	458 Educació per uns quants	1	5	7	7	6	7	1	7	Educació per a tothom
T _{EST}	455 Professor ben format	6	4	1	1	1	1	7	1	Professor fa el que pot
R _{EST}	457 Docent preparat	5	4	3	1	3	1	7	1	Docent poc preparat
T _{EST}	456 Educació multicultural	7	5	1	1	1	1	7	1	Cultura pròpia i prou
R _{EST}	460 Educació intercultural	7	6	3	1	2	1	7	1	Egocèntrica, només el seu país
T _{EST}	461 Ús de noves tecnologies	7	6	6	4	3	2	7	4	Ensenyament convencional, llibre
R _{EST}	462 Noves tecnologies	7	7	3	2	2	2	7	2	Paper i llapis
MOMA1 - MOMA2-1Q02-03										
T _{EST}	464 Atenció diversitat	6	5	3	1	2	2	7	1	Elitista, per la majoria, pels que van bé

RETEST	470 Atenció a la diversitat	6	7	6	2	2	2	7	1	Dirigida al grup de nivell mitjà
TEST	465 Mestre mediador	4	7	4	2	1	2	7	1	Autoritat
RETEST	481 Mestre mediador	6	6	5	2	2	2	7	1	Mestre autoritat
TEST	467 Disciplina severa	3	1	3	7	6	6	1	7	Participació
RETEST	477 Disciplina rígida	2	2	3	6	6	6	1	7	Disciplina tolerant, més llibertat a l'aula
TEST	469 Memorització mecànica	4	1	4	6	6	6	1	7	Comprensió, integració de coneixements
RETEST	472 Aprenentatge memorístic	4	2	3	6	5	6	1	7	Relació entre coneixements, comprensió
TEST	472 Vivencial, experimental, proced.	1	6	5	1	2	2	7	1	Intel·lectual
RETEST	467 Procedimental, vivencial	3	5	5	2	3	2	6	2	Conceptual
MATU1 - MATU2-1Q02-03										
TEST	483 L'educació és prioritària	7	5	3	1	1	1	7	1	Educació no prioritària
RETEST	489 L'educació és un pilar social	7	6	4	3	2	3	7	1	El treball importa més
TEST	484 Professors ben preparats	7	5	4	2	1	1	4	1	Professors vocacionals
RETEST	488 Mestre ben preparat	6	6	4	2	2	1	7	1	Mestre poc preparat
TEST	485 Pocs mitjans	1	3	4	6	6	7	1	7	Molts mitjans
RETEST	490 Pocs recursos	1	3	4	6	7	6	1	7	Molts recursos
TEST	486 Comprensiva	1	6	6	1	1	2	7	1	Segregació, separació de persones
RETEST	491 Educació comprensiva	1	4	5	1	1	4	7	1	Educació segregadora
TEST	487 Saber viure en societat	4	5	5	1	1	1	7	1	Llei del més fort, competitivitat
RETEST	493 Civilització entrada en l'educ.	5	6	4	2	3	3	7	1	Educació competitiva
NUMA1 - NUMA2-1Q02-03										
TEST	489 Continguts, major exigència	4	4	4	5	4	4	1	4	Actituds, procediments
RETEST	501 Valoració dels conceptes	2	4	4	4	4	3	1	4	Valoració de les actituds
TEST	491 Atenció diversitat individual	6	5	5	2	1	1	7	1	Grup classe, tots igual
RETEST	498 Individualitat alumne	7	6	6	2	2	6	7	2	Grup classe
TEST	494 Aprenentatge significatiu	6	6	5	3	2	2	7	1	Llibre o mestre
RETEST	496 Importància apren. significatiu	6	7	5	2	2	4	7	2	Aprenentatge memorístic
TEST	497 Nen protagonista	6	6	4	3	2	1	7	1	Mestre protagonista
RETEST	500 El nen porta el coneix. a l'aula	6	6	4	4	4	4	7	4	El mestre

Taula 6.11. Puntuacions atorgades als constructes expressats de forma idèntica en el test i el retest.

No ens ha semblat oportú calcular un índex de centralitat (com l'índex d'equilibri de l'apartat 6.2) atès que el que ens interessa és la diferència entre el número de puntuacions que s'ha centrat i el que s'ha extremat. Així, considerant de manera global per a tot el grup la diferència entre valors més centrals i valors més extrems, no obtenim diferències significatives ($p=0,217$)

$$T_{\text{student}}^* = 1,36 \quad (p=0,217)$$

* s'acompleixen les condicions d'aplicació (Annex 3.2)

Per això fem una valoració individual. Per comptabilitzar la variació entre test i retest procedim de la manera següent: prenem per exemple el cas del darrer participant, NUMA, i comptem les puntuacions que s'han moderat en el retest i que hem assenyalat en groc (han estat 10). Després comptem les que s'han radicalitzat o s'han polaritzat més en el retest i que assenyalem en vermell (han estat 7). Aquest dos nombres, 10-7, figuren a la taula 6.13 de l'apartat 6.6, on hem assenyalat en negreta els casos que han enregistrat més moderació en el retest.

Després del còmput de dades (veure la vuitena columna de la taula 6.13), en els constructes idèntics del test i retest constatem que 21 dels 30 participants atorguen més valors centrals en el retest (han reduït la polaritat) i 9 participants atorguen valors iguals o més extrems.

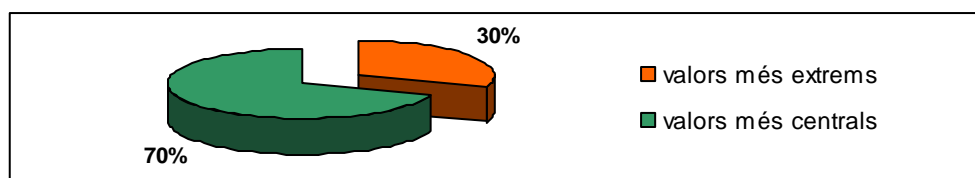

Figura 6.170. Percentatge de participants segons la polarització de les seves valoracions.

EN RESUM

En la majoria dels subjectes, s'aprecia una tendència a ponderar o a matisar les seves puntuacions. En fer la valoració de diversos sistemes educatius, de diferents èpoques o situacions, podríem interpretar que els participants prenen posicions més comprensives, més prudents o més contextualitzades en el retest.

Això pot ser un indicador de què en la seva segona valoració hi intervenen més aspectes o consideren més dimensions que provoquen una matisació dels valors extrems.

Analitzarem aquesta qüestió conjuntament amb els resultats i canvis de les puntuacions atorgades pels participants a l'element "ideal" i constatarem si es dona correspondència entre ambdues.

6.5. Anàlisi de les puntuacions que atorga cada participant a l'element *ideal* en els constructes expressats de forma idèntica en la licitació del test i del retest.

A l'apartat anterior hem comparat totes les puntuacions dels constructes del test que es formulen igual en el retest, per observar la polarització o la tendència a la centralització de les valoracions. Els resultats ens han portat a formular-nos la pregunta sobre el significat de la tendència a la reducció de l'extremisme en les valoracions del retest. Possiblement no es tracti del *camí del mig* aristotèlic, però Hartshorne (1987) basa la seva filosofia de la saviesa en evitar els extrems i buscar un punt moderat entremig. Així, per exemple, la bellesa estaria en algun punt intermedi entre la lletjor i l'ordre, que serien els dos extrems. Els extrems expressats com oposició, dirà Hartshorne, són falsos: materialisme-idealisme, racionalisme-empirisme, pessimisme-optimisme, etc.

En el nostre estudi, després de la licitació dels constructes que fan els participants, tal com hem explicat a l'apartat 5.3.1 (disseny metodològic), cadascú els puntuava d'1 a 7 (són els dos extrems) referint-los a cada element: "avis", "pares", "EGB", "EP", "futur", "Europa", "pitjor" i "ideal" (veure Annex 2).

En aquest apartat focalitzem la nostra atenció en les valoracions dels constructes idèntics del test i retest, en relació a l'element *ideal*. Trobarem dades abundants que ens mostrin la tendència cap a aquest punt intermedi de Hartshorne?

La realitat és que les dades que fins ara tenim no mostren una tendència clara cap a la centralitat com la que observàvem en l'anàlisi de la totalitat de constructes repetits, en relació als vuit elements (apartat 6.4).

En l'element *ideal* tampoc *no* ens ha semblat oportú calcular un índex de centralitat (com l'índex d'equilibri de l'apartat 6.2) atès que el que ens interessa és la diferència entre el número de puntuacions que s'ha centrat i el que s'ha extremat respecte a l'IDEAL. Així, considerant de manera global per a tot el grup la diferència entre valors més centrals i valors més extrems, no obtenim diferències significatives ($p=0,710$).

$T_{\text{wilcoxon}}^* = -0,371$ ($p=0,710$)

* no s'acompleixen les condicions d'aplicació (Annex 3.2)

Per això fem una valoració a nivell individual. Així constatem que 10 dels 30 participants atorguen més valors centrals, 11 participants atorguen els mateixos valors en el test i retest i 9 participants atorguen més valors extrems (Taula 6.12).

C	1	1	4	0	1	0	0	0	3	0	1	0	2	0	1	1	0	0	0	1	0	2	1	0	0	1	0	1	0	3
E	1	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0	2	0	1	1	3	0	1	0	1	0	0	0

Taula 6.12. Puntuacions del retest més centrals (C) o més extrems (E) de l'element "ideal"

EN RESUM

- D'acord amb els resultats obtinguts, sembla que el canvi cap a valors menys extrems que observàvem en les puntuacions dels constructes repetits, no es dona de la mateixa manera a l'hora de variar les pròpies posicions en relació al *sistema educatiu considerat ideal*, tot i que la tercera part dels participants així ho facin.

- Es podria interpretar que els posicionaments personals són més invariables. En aquest cas, potser es tractaria de judicis més ancorats en aspectes emocionals, en estereotips i en prejudicis (positius o negatius), que no pas en la informació, l'anàlisi i la valoració objectiva i equilibrada de les situacions. Això podria explicar que gairebé una tercera part dels participants polaritzen les seves puntuacions en el retest.

- En tot cas, les dades ens mostren que 10 dels 30 participants han centralitzat les valoracions de l'element *ideal* i 21 dels 30 han centralitzat les puntuacions dels constructes repetits.

En el proper apartat aplicarem el programa RECORD per calcular altres índex i indicadors de complexitat cognitiva i els recollirem tots en la taula 6.13 de l'apartat 6.6 D'aquesta manera podrem una anàlisi global amb totes les dades.

* * *

6.6. Els índex de complexitat cognitiva.

Tal i com hem explicat en el marc teòric, a l'hora de pretendre captar el desenvolupament o l'increment del pensament complex o de la complexitat cognitiva, ens trobem amb la necessitat de contrastar dades molt diverses, qualitatives i quantitatives que ens aproximïn a la seva comprensió o que ens donin alguna llum per entendre el seu abast.

Amb l'ajut del programa RECORD (Feixas i Cornejo, 1996) i amb les puntuacions del test i del retest que els 30 participants han atorgat a cada constructe licitat en relació a cadascun dels 8 elements, calcularem diversos índex relacionats amb la complexitat cognitiva: *Índex de Bieri, percentatge de variància explicat pel primer factor (PVEPF) i Polaritat total.*

El concepte de *complexitat cognitiva* el proposà J. Bieri el 1955 com un tret indicador de l'estructura cognitiva de la personalitat. El seu increment es manifestarà en un sistema de dimensions cada cop més diferenciat per percebre, valorar o emetre judicis sobre la conducta, per veure la realitat des de diversos punts de vista reconeixent les tonalitats intermèdies entre dos extrems, els diferents tons de gris entre el blanc i el negre (Spengler i Strohmer, 1994; Feixas i Cornejo, 1996; Labouvie-Vief, 2000; Van Hiel i Mervielde, 2003).

Posteriorment a les formulacions de Bieri, "Adams-Webber (1979), en revisar les investigacions sobre complexitat cognitiva (...) conclou suggerint que la complexitat cognitiva no és un concepte únic, sinó que comporta tant la diferenciació com la integració" (Feixas i Cornejo, 1996: p.56).

En la figura 6.171 reproduïm l'esquema de Feixas i Cornejo (1996: p. 57) i de Gallifa i Botella 2000: p. 2) per representar els diversos perfils generats de la combinació de les dues variables: integració i diferenciació. El primer quadrant mostra un perfil de complexitat (alta diferenciació i alta integració). Això indica que el subjecte disposa d'un bon repertori de dimensions i, a més, estan ben articulades. És un indicador d'una bona capacitat predictiva i, probablement, d'una personalitat saludable (Sánchez, 2005).

El segon quadrant ens mostra una alta diferenciació, però amb manca d'integració, d'organització i d'estructura. Es tracta d'un perfil caòtic, amb dificultats per donar sentit i predir els esdeveniments, així com dificultat perquè els altres puguin predir-lo (pot crear confusió en els altres, semblar imprevisible) i amb dificultat per entendre el *tot* com a articulació de les parts.

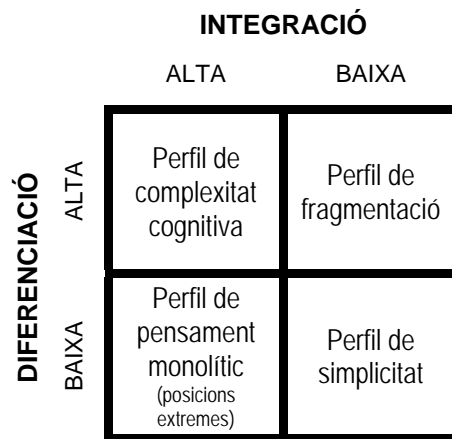

Figura 6.171. Integració i diferenciació: perfils de complexitat cognitiva

En el tercer quadrant trobem una baixa diferenciació i una alta integració (perfil de simplicitat monolítica). En aquest cas, la persona disposa de poques dimensions per valorar la realitat, d'una gamma reduïda de colors que es pot reflectir en judicis monolítics, prejudicis de blanc o negre, de tot o res, és a dir, de posicions extremes. També es pot tractar d'una persona senzilla però sàvia: poques dimensions però ben integrades. Podem trobar un exemple en l'anomenada *saviesa popular* o en el *sentit comú*.

El quart quadrant ens mostra del perfil de la simplicitat: una baixa diferenciació i una baixa integració ens descriu un subjecte que disposa de poques dimensions i a més sense articular, desintegrades.

Després del càlcul dels diversos índex amb el programa RECORD (veure informes RECORD en Annex 5), processarem les mateixes dades de les graelles que hem utilitzat amb el programa G-Pack (Bell, 1987; Gallifa i Botella, 1999), per calcular els índex d'*integració* i de *diferenciació* (veure exemple d'informe G-pack en Annex 6).

En la taula de les dades generals de totes les anàlisis que hem realitzat, també recollim aquests índex i completem, així, els indicadors del nostre estudi que relacionem amb la complexitat cognitiva. Entenem que no és possible separar nítidament les dades que revelen *diferenciació*, de les dades que mesuren o indiquen *integració*, atès que moltes d'elles participen, en alguna mesura, de les dues dimensions. El territori d'intersecció és el més extens i evident. Tot i això, farem una adscripció preferent de cada dada a una de les dues dimensions.

Comparació d'índex i dades

PARTICIPANTS (30)	Bieri 1 (Dades originals)	Bieri 2 (Dades re-construïdes)	PVEPF % dels 3 eixos	Polaritat total	Índex de Diferenciació	Índex d'Integració	Nombre de categories TEST - RETEST	Constructes repetits amb valors més centrals (C) o més extrems (E) en retest	Valors IDEAL més centrals (C) o més extrems(E) en retest	Distribució S-P-A	Distribució X-C-O
GRUP 1 2Q 99-00								C - E	C - E	S P A	X C O
MSE1	0.21	0.23	57-19-10	52.88	1.00	1.00	7			5-7-1	11-2-0
MSE2	0.21	0.23	65-24-5	52.08	1.00	0.92	6	8 - 14	1 - 1	1-7-4	5-6-1
EHZ1	0.45	0.44	80-9-5	71.59	0.88	0.82	9			3-5-3	7-1-3
EHZ2	0.32	0.39	95-3-0	72.22	0.67	0.44	6	3 - 5	1 - 1	2-3-4	5-3-1
RS1	0.25	0.29	83-8-4	39.77	0.64	1.00	4			2-7-1	8-2-0
RS2	0.19	0.22	31-21-16	21.42	0.86	0.00	7	15 - 10	4 - 0	4-9-1	10-3-1
GRUP 2 1Q 00-01											
MC1	0.26	0.26	81-7-4	51.87	1.00	0.00	13			4-11-6	8-6-7
MC2	0.31	0.34	76-9-5	61.02	1.00	0.13	11	8 -16	0 - 0	2-11-5	5-8-5
MF1	0.29	0.30	72-13-6	36.11	0.88	0.00	8			3-6-6	8-3-4
MF2	0.34	0.35	89-4-3	58.59	0.88	0.00	9	12 - 34	1 - 3	4-6-6	8-5-3
CR1	0.34	0.34	91-5-1	60.93	0.88	0.01	7			4-8-3	7-7-1
CR2	0.71	0.64	98-0-8-0	57.14	0.88	0.00	9	13 - 9	0 - 0	3-5-4	6-7-0
SR1	0.28	0.30	89-7-1	67.18	0.77	0.00	8			1-6-7	6-5-3
SR2	0.30	0.31	89-4-3	70.00	0.88	0.12	9	4 - 5	0 - 0	1-8-6	4-8-3
SB1	0.26	0.27	65-17-11	44.64	0.75	0.75	5			0-5-2	1-6-0
SB2	0.45	0.48	73-11-7	21.87	0.47	0.47	6	2 - 1	0 - 0	3-3-2	3-5-0
GRUP 3 2Q 00-01											
MS1	0.21	0.25	81-7-3	41.91	1.00	0.01	13			3-7-6	4-7-5
MS2	0.24	0.21	52-24-10	25.00	1.00	0.00	9	16 - 8	3 - 0	3-7-4	4-7-3
PG1	0.40	0.36	85-8-3	61.45	0.88	0.80	7			5-3-4	6-4-2
PG2	0.20	0.20	55-19-12	35.57	0.92	0.52	9	11 - 3	0 - 0	4-4-4	6-5-1
NV1	0.21	0.21	88-7-1	45.31	1.00	0.00	7			2-9-4	6-8-1
NV2	0.21	0.23	85-6-2	55.46	1.00	0.23	9	5 - 1	1 - 0	4-7-5	10-5-1
CM1	0.26	0.25	75-11-3	52.50	1.00	0.15	13			6-4-5	8-6-1
CM2	0.23	0.24	79-12-4	57.81	1.00	0.31	13	8 - 17	0 - 2	6-5-4	9-4-2
EA1	0.37	0.43	86-7-3	64.06	1.00	0.21	12			3-7-8	8-6-2
EA2	0.29	0.30	85-5-3	49.16	1.00	0.64	9	12 - 10	2 - 0	4-6-5	8-6-1
GRUP 4 1Q 01-02											
BP1	0.20	0.22	67-15-8	25.00	1.00	0.02	10			6-6-3	9-1-5
BP2	0.30	0.29	69-19-7	26.66	1.00	0.01	10	3 - 6	0 - 1	4-4-7	11-2-2
MCS1	0.43	0.41	89-5-2	68.75	1.00	0.00	10			6-6-5	9-6-2
MCS2	0.43	0.42	92-5-0	66.40	0.88	0.34	11	9 - 5	1 - 0	4-6-8	11-5-2
RG1	0.42	0.45	89-4-2	52.94	0.88	0.00	9			1-3-12	6-4-6

RG2	0.31	0.30	69-13-6	45.31	1.00	0.23	7	12 - 5	1 - 2	5-4-8	9-4-4
TM1	0.22	0.26	59-23-9	30.20	0.83	0.92	8			4-4-4	5-4-3
TM2	0.17	0.22	72-17-4	30.46	1.00	0.00	10	3 - 2	0 - 0	4-8-4	8-7-1
MR1	0.36	0.35	92-5-1	71.87	0.75	0.09	10			1-3-12	8-5-3
MR2	0.37	0.37	88-6-2	62.50	1.00	0.02	11	4 - 5	0 - 0	1-9-6	6-4-6
GRUP 5 2Q 01-02											
PS1	0.26	0.28	81-9-5	59.3	1.00	0.41	10			4-7-5	9-4-3
PS2	0.22	0.23	87-7-2	48.4	0.94	0.09	8	6 - 3	0 - 2	6-6-4	12-3-1
JM1	0.25	0.26	88-5-2	36.80	1.00	0.00	9			0-10-8	7-8-3
JM2	0.45	0.43	91-4-2	41.34	0.92	0.58	7	11 - 4	1 - 0	3-4-6	8-5-0
NC1	0.41	0.44	93-3-2	71.42	0.88	0.32	10			3-6-5	5-5-6
NC2	0.24	0.24	81-8-5	46.87	1.00	0.16	12	17 - 4	0 - 1	8-3-3	12-2-2
EB1	0.28	0.30	87-7-2	48.43	1.00	0.00	8			4-7-5	6-8-2
EB2	0.28	0.32	89-5-2	56.2	0.88	0.04	6	10 - 9	2 - 1	5-6-5	6-9-1
LC1	0.31	0.29	96-1-0	49.03	0.58	0.17	8			6-3-4	9-4-0
LC2	0.25	0.28	93-3-1	36.71	1.00	0.00	10	10 - 11	1 - 3	7-6-2	10-5-1
GRUP 6 1Q 02-03											
MEPU1	0.25	0.25	82-12-3	66.66	0.65	0.50	10			5-2-8	8-5-2
MEPU2	0.31	0.33	83-9-4	60.15	0.88	0.05	12	9 - 5	0 - 0	3-9-4	9-5-2
CRPE1	0.28	0.30	82-9-5	48.43	0.88	0.09	8			3-8-5	7-7-2
CRPE2	0.37	0.37	91-4-1	46.87	0.88	0.02	11	10 - 4	0 - 1	3-7-6	6-8-2
EVMA1	0.29	0.28	77-12-5	66.40	1.00	0.14	8			7-4-6	13-4-0
EVMA2	0.21	0.22	68-22-5	49.16	1.00	0.37	7	5 - 1	1 - 0	8-5-1	15-0-0
NULO1	0.28	0.27	91-5-2	59.16	1.00	0.15	8			6-6-3	11-4-0
NULO2	0.24	0.24	92-4-1	50.96	1.00	0.46	9	10 - 8	0 - 1	5-6-2	7-6-0
MOMA1	0.36	0.33	84-11-2	42.30	0.85	0.15	8			3-8-2	8-4-1
MOMA2	0.29	0.36	90-4-2	30.46	0.75	0.14	12	13 - 6	1 - 0	4-8-4	9-6-1
MATU1	0.29	0.31	87-7-2	55.7	0.92	0.38	7			7-5-1	12-1-0
MATU2	0.24	0.28	85-9-2	42.3	0.85	0.35	10	14 - 6	0 - 0	2-9-2	8-5-0
NUMA1	0.23	0.28	82-7-4	32.14	1.00	0.18	10			6-4-4	9-4-1
NUMA2	0.23	0.25	80-9-5	35.7	0.93	0.44	9	10 - 7	3 - 0	2-6-8	7-5-2

Taula 6.13. Indicadors de complexitat cognitiva

Valors de la taula relacionats amb la *integració*:

- **Índex d'integració** (Bell, 1987; Gallifa i Botella, 1999).
- **Índex de Bieri**. Tot i que es considerarà inicialment com un índex de complexitat, després de les revisions de O'Keefe i Sypher (1981) i d'Olson i Partington (1977), citats per Feixas i Cornejo (1996) i Botella i Feixas (1998), es conclou provisionalment que l'índex de Bieri està relacionat sobretot amb la *integració*, més que amb la diferenciació.
- **Polarització**. L'abundància de puntuacions extremes es considera com una forma de rigidesa cognitiva. A mesura que el funcionament cognitiu és més madur, la polarització davalla (Feixas i Cornejo, 1996: p.59 i 77). Un cert grau

de flexibilitat seria un indicador de pensament articulat que mostra la capacitat de l'individu de considerar diverses dimensions alhora i les seves interrelacions.

- **Puntuacions menys extremes** en els constructes del retest que ja es formulaven de la mateixa manera en el test, com indicador de flexibilitat cognitiva. També hem analitzat, particularment, aquestes puntuacions en relació a l'element *ideal*.
- **Equilibri entre les dimensions** (S-P-A), com a indicador d'intel·ligència cristallitzada i/o de saviesa i/o complexitat cognitiva (Labouvie-Vief, 2000).
- **Increment dels valors de la categoria X** (coneixements axiològics). D'acord amb els resultats de la primera categorització, considerem que els constructes corresponents als coneixements axiològics són indicadors d'un cert grau d'integració de dimensions, com hem comentat en el capítol 6.1.

Valors de la taula relacionats amb la *diferenciació*:

- **Índex de diferenciació** (Bell, 1987; Gallifa i Botella, 1999)
- **PVEPF** (Percentatge de variància explicat pel primer factor). Aquesta dada ens indica la magnitud de la principal dimensió de significat. Si es concentra en el primer factor o es reparteix entre diversos factors, ens indica el grau d'unidimensionalitat o de multidimensionalitat amb què l'individu construeix el seu món (Feixas i Cornejo, 1996; Botella i Feixas, 1998).
- **Increment del nombre de categories** test-retest . Aquest resultat ens indica la variació en el nombre de dimensions que la persona utilitza en la percepció, la valoració o la construcció de la realitat.
- **Distribució dels constructes entre les sis dimensions** (S-P-A i X-C-O), com a indicador concret d'increment de multidimensionalitat.

A la columna esquerra de la taula 6.13 situem cada participant per duplicat seguit d'un nombre (1 és la filera de les dades del test i 2 és la filera de les dades del retest). Les dades de les columnes *Bieri1*, *Bieri2*, *PVEPF*, *polaritat*, *diferenciació*, *integració* i *nombre de categories* ens indiquen amb el seu increment positiu o negatiu, segons els casos, un possible increment de complexitat cognitiva. En negreta hem assenyalat els canvis que distingeixen aquest possible increment. Les dues columnes següents, *constructes repetits* i *valors ideal*, expliciten en negreta el canvi cap a valors més centrals o equilibrats. A les darreres dues columnes, *distribució SPA* i *XCO*,

assenyalem en negreta la millora d'equilibri entre les tres puntuacions de test i retest i en blau, l'augment d'una puntuació concreta d'algun dels sis elements implicats en les dues distribucions.

Han sofert algun canvi entre la situació test-retest els diferents índex de complexitat cognitiva?

Farem una anàlisi dels índex de complexitat que obtenim a partir de l'ús dels programes Record i G-Pack. L'anàlisi dels altres índexs ha estat feta als apartats 6.2, 6.3, 6.4 i 6.5.

La comparació dels diferents índex de complexitat ens mostren que només hi ha diferència test-retest en la polarització.

Índex de complexitat	Condicions d'aplicació (normalitat)	Índex	Significació
Bieri1	p=0,158	T _{student} *=-0,048	p=0.962
Bieri2	p=0,179	T _{student} =-0,140	p=0,889
Integració	p=0,068	T _{student} =-0,626	p=0,536
Polarització	p=0,200	T _{student} =-2,499	p=0,018
Diferenciació	p=0,000*	T _{wilcoxon} =-720	p=0,472
Variança explicada pel primer factor	p=0,001*	T _{wilcoxon} =-0,141	p=0,888

Taula 6.14. Comparació índex de complexitat

* no s'acompleix la condició d'aplicació de normalitat (Annex 3.2)

No obtenir diferències significatives fa que de nou haguem de fer una anàlisi més específica. Tal i com hem fet en l'apartat 6.3, farem una anàlisi exploratòria en cadascun dels grups de seminari.

L'anàlisi per grups tampoc mostra diferències significatives test-retest de manera general (veure annex 3.3). Els únics casos on s'observa de manera puntual aquestes diferències són les següents:

Grup 2	Bieri 1 t _{wilcoxon} *= -2,032 (p=0,042)	Bieri 2 t _{wilcoxon} *= -2,023 (p=0,043)
--------	---	---

Grup 6	Polarització $t_{\text{wilcoxon}}^* = -2,028$ ($p=0,043$)	
--------	---	--

Taula 6.15. Indicadors significatius de complexitat cognitiva

* no s'acompleixen les condicions d'aplicació (Annex 3.3).

Atès que les dades que obtenim no ens revelen canvis estadísticament significatius caldria fer una anàlisi individual interpretativa.

En el proper capítol, amb la taula 7.1 farem aquesta anàlisi individual.

* * *

7. Discussió

De l'anàlisi de les dades de la primera categorització dels constructes del test i retest s'han evidenciat alguns canvis que hem comentat al final de l'apartat 6.1 i que ara sintetitzarem. Amb aquestes constatacions, donarem una resposta provisional al **primer objectiu**² que ens hem plantejat.

Les agrupacions categorials que considerem més holístiques ("finalitats i objectius", "metodologia i avaluació" i "enriquiment del sistema educatiu") són les que han incrementat més el seu pes en el conjunt de les categoritzacions. En el test inclouen el 73% dels constructes i en el retest el 81,5%. Aquest increment del 8,5% adquireix més

² PRIMER OBJECTIU. Esbrinar i valorar les característiques del coneixement de diversos grups de seminari d'estudiants de 4t de Psicopedagogia, comparant la tipologia de constructes que utilitzen a l'inici i al final d'un quadrimestre acadèmic.

rellevància en observar que en tota la resta d'agrupacions categorials es constata una davallada en el retest.

Els resultats que hem obtingut dibuixen una tendència a utilitzar paràmetres més amplis a l'hora de valorar situacions; en el nostre treball hem utilitzat el tema dels *sistemes educatius*. Aquests paràmetres que suposen un enfocament més multidimensional, harmoniós i holístic ens aboquen als conceptes d'intel·ligència cristallitzada i de saviesa (Chandler i Holliday, 1994; Birren i Fisher, 1994; Csikszentmihaly i Rathunde, 1994; Baltes i Smith, 1994; Xirinacs, 1994; Panikkar, 1997; Labouvie-Vief i Diehl, 2000), i la saviesa, com precisa Labouvie-Vief (1994), requereix d'un cert nivell de complexitat cognitiva tot i que no s'identifiqui amb el pensament formalment complex.

Després d'aquesta primera constatació de caire global, al final del mateix apartat 6.1, centrem la nostra atenció en la diversitat de categories que utilitza cada subjecte com a indicador de complexitat, de riquesa cognitiva, de multidimensionalitat. Observem que el 56,6% dels participants han incrementat el nombre de categories en el retest, han mostrat una forma més multidimensional d'analitzar la realitat, en relació a l'inici del quadrimestre. En canvi, un 33,3% han usat menys categories en el retest, s'han focalitzat més. Tot i que ja hem vist que la diferència no és estadísticament significativa, ens fem dues preguntes: els resultats variarien amb una mostra més gran?; els participants que han "reduït" el nombre de categories s'han decantat cap a categories més globals? De fet, ens adonem que el nombre, la quantitat, només ens explica una part d'allò que realment passa i nosaltres només hem computat les dades totals per participant. Aquesta anàlisi més qualitativa l'afrontarem amb un segon itinerari de recerca.

L'apartat 6.2 ens dona les dades que ens permetran respondre a les intencions del **tercer**³ i del **quart objectiu**⁴ que hem formulat. Si com afirmen Birren i Fisher (1994: p. 370) "la saviesa es desenvolupa com un equilibri de la cognició, la volició i l'afecte" i considerem aquest equilibri com un indicador de pensament complex, de l'anàlisi de la distribució dels tres eixos de dimensions que hem considerat (SPA) i dels tres eixos de tipologies de coneixement (XCO) sorgeixen algunes pistes suggeridores.

³ TERCER OBJECTIU. Detectar els trets més rellevants del possible canvi individual, en relació a altres elements extrets de les tipologies, del nombre i de les valoracions predominants dels constructes determinats.

⁴ QUART OBJECTIU. Analitzar el canvi individual i grupal en relació a les dues tríades de variables o elements que considerem indicadors d'increment de coneixement complex o que poden contribuir al seu desenvolupament: sentiment, pensament i acció; coneixements axiològics, científics i organitzatius.

Les dades globals, els sumatoris SPA i XCO, no mostren diferències significatives entre test i retest (Figures 6.12 i 6.13), però a l'hora d'analitzar les dades individuals constatem que el 46% dels participants milloren l'equilibri en els eixos SPA (sentiment, pensament i acció), i el 20% milloren l'equilibri en les tres tipologies de coneixements. L'increment més notori el trobem en els eixos S (43% dels participants), P (40%), X (50%) i C (53%). Tot i que estadísticament es podria atribuir a l'atzar, la realitat és que constatem un canvi en un nombre important de participants.

D'aquí ens sorgeix el dubte sobre el sentit d'aquest equilibri en relació a la complexitat cognitiva. Realment es tracta de donar tota la importància a l'equilibri o de considerar, simplement, la presència o absència de totes les dimensions? Quan parlem d'equilibri estem exigint unes puntuacions iguals o molt properes entre elles, però potser seria més encertat parlar de la presència de valors significatius en els tres eixos, del pes real (no igual) de cada dimensió.

Observem algunes constants i alguns increments rellevants: el domini clar de l'eix P i de l'eix X en el test i en el retest, l'increment més notori en els eixos S (43% dels participants), P (40%), X (50%) i C (53%).

També constatem que gairebé la meitat de participants (46%) han mostrat més equilibri entre els tres eixos (SPA) en el retest i en canvi s'ha mantingut, de forma destacada, el domini de l'eix X en front del C i de l'O (coneixements axiològics, científics i organitzatius).

És possible que algunes dimensions tinguin més a veure amb el pensament complex que altres. Així, per exemple, l'equilibri SPA podria ser un indicador d'*integració* (intervenció de la persona com a totalitat), mentre que l'equilibri XCO (presència significativa dels tres eixos) seria un indicador de *diferenciació*, de multidimensionalitat i de reducció de la *polarització* (coincidint amb el PVEPF del programa RECORD).

La pregunta que ara ens formulem, per aprofundir més en aquests resultats, és si la distribució dels valors dels eixos que manifesten els subjectes coincideix amb la distribució que perceben en el treball setmanal de seminari. Amb això volem donar resposta al **cinquè objectiu**⁵ d'aquest estudi.

A l'apartat 6.3 hem exposat els resultats de les valoracions setmanals i de la seva anàlisi sorgien les observacions que sintetitzem a continuació.

⁵ CINQUÈ OBJECTIU. Valorar el grau de correspondència de les percepcions individuals i grupals de la presència de les dues tríades de variables en el desenvolupament de la dinàmica del seminari, amb la seva utilització a l'hora de formular uns criteris o constructes per valorar una realitat concreta: sistemes educatius.

Tot i la diversitat de temes i formes de treball desenvolupades en els seminaris, els participants perceben que s'han treballat els coneixements axiològics, els científics i els organitzatius en una proporció molt similar (35%, 33% i 32%, respectivament).

En canvi, en la distribució dels seus constructes, observem una clara desproporció entre les tres variables (54%, 35% i 11%, respectivament). D'altra banda, el perfil de la percepció sobre la presència de les dimensions SPA en el desenvolupament de la tasca del seminari, mostra una distribució molt semblant a la de les dades globals de la categorització dels constructes:

- Distribució de les percepcions SPA (apartat 6.3): 29%, 43% i 28%
- Distribució dels constructes SPA (apartat 6.2): 26%, 43% i 31%.

Per aprofundir més en el significat d'aquest equilibri, en els apartats 6.4 i 6.5 hem analitzat la diferència de polarització de les puntuacions del retest respecte a les del test, comparant els constructes del test que els participants havien tornat a formular en el retest de manera gairebé idèntica, però que havien puntuat de forma diferent.

El resultat ens ha mostrat que 21 dels 30 participants (70%) donaven valors més centrals en el retest, havien reduït el grau d'extremisme de les puntuacions, les havien ponderat o matisat. Això ho interpretàvem com un canvi en la percepció de la realitat, indicador d'una mirada més contextual i, com a conseqüència, una valoració menys radicalitzada o extrema, més madura i més sàvia (Hartshorne, 1987; Feixas i Cornejo, 1992; Labouvie-Vief, 1994; Meacham, 1994; Savater, 1997; Terricabras, 2002, entre altres).

En analitzar el canvi de polarització en l'element *ideal*, ens adonem que la proporció és molt diferent: la tercera part dels subjectes atorguen valors més centrals, una altra tercera part atorguen els mateixos valors i una altra tercera part dóna valors més extrems en el retest (Taula 6.11).

Interpretem que el canvi d'opinió o valoració respecte a allò extern a la persona (allò que es pot observar amb distància i del qual es possible obtenir més informació), és més fàcil que el canvi dels propis plantejaments, en relació a allò que és més bo o ideal, fruit d'un entrellat consistent de raons, sentiments, projeccions i desigs que s'han anat configurant al llarg dels anys.

PARTICIPANTS (30)	INDICADORS D'INTEGRACIÓ que milloren		INDICADORS DE DIFERENCIACIÓ q. mill.		Bieri 1	Bieri 2	PVEPF % dels 3 eixos	Polaritat total	Index de Diferenciació	Index d'Integració	Nombre de categories TEST - RETEST	Constructes repetits amb valors més centrals (C) o més extrems (E) en retest	Valors IDEAL més centrals (C) o més extrems(E) en retest	Distribució S-P-A	Distribució X-C-O
	1	2	3	4											
Grup 1												C - E	C - E	SPA	XCO
MSE1			0.21	0.23	57-19-10	52.88	1.00	1.00	7				5-7-1	11-2-0	
MSE2	1	2	0.21	0.23	65-24-5	52.08	1.00	0.92	6	8 - 14	1 - 1		1-7-4	5-6-1	
EHZ1			0.45	0.44	80-9-5	71.59	0.88	0.82	9				3-5-3	7-1-3	
EHZ2	0	1	0.32	0.39	95-3-0	72.22	0.67	0.44	6	3 - 5	1 - 1		2-3-4	5-3-1	
RS1			0.25	0.29	83-8-4	39.77	0.64	1.00	4				2-7-1	8-2-0	
RS2	2	5	0.19	0.22	31-21-16	21.42	0.86	0.00	6	15 - 10			4-9-1	10-3-1	
Grup 2															
MC1			0.26	0.26	81-7-4	51.87	1.00	0.00	13				4-11-6	8-6-7	
MC2	3	1	0.31	0.34	76-9-5	61.02	1.00	0.13	11	8 - 16	0 - 0		2-11-5	5-8-5	
MF1			0.29	0.30	72-13-6	36.11	0.88	0.00	8				3-6-6	8-3-4	
MF2	3	1	0.34	0.35	89-4-3	58.59	0.88	0.00	9	12 - 34	1 - 3		4-6-6	8-5-3	
CR1			0.34	0.34	91-5-1	60.93	0.88	0.01	7				4-8-3	7-7-1	
CR2	4	2	0.71	0.64	98-0-8-0	57.14	0.88	0.00	9	10 - 9	0 - 0		3-5-4	6-7-0	
SR1			0.28	0.30	89-7-1	67.18	0.77	0.00	8				1-6-7	6-5-3	
SR2	3	2	0.30	0.31	89-4-3	70.00	0.88	0.12	8	4 - 5	0 - 0		1-8-6	4-8-3	
SB1			0.26	0.27	65-17-11	44.64	0.75	0.75	5				0-5-2	1-6-0	
SB2	4	3	0.45	0.48	73-11-7	21.87	0.47	0.47	6	2 - 1	0 - 0		3-3-2	3-5-0	
Grup 3															
MS1			0.21	0.25	81-7-3	41.91	1.00	0.01	13				3-7-6	4-7-5	
MS2	3	2	0.24	0.21	52-24-10	25.00	1.00	0.00	9	16 - 8	3 - 0		3-7-4	4-7-3	
PG1			0.40	0.36	85-8-3	61.45	0.88	0.80	7				5-3-4	6-4-2	
PG2	2	4	0.20	0.20	55-19-12	35.57	0.92	0.52	9	11 - 3	0 - 0		4-4-4	6-5-1	
NV1 P2			0.21	0.21	88-7-1	45.31	1.00	0.00	7				2-9-4	6-8-1	
NV2	5	2	0.21	0.23	85-6-2	55.46	1.00	0.23	9	5 - 1	1 - 0		4-7-5	10-5-1	
CM1			0.26	0.25	75-11-3	52.50	1.00	0.15	13				6-4-5	8-6-1	
CM2	1	0	0.23	0.24	79-12-4	57.81	1.00	0.31	13	8 - 17	0 - 2		6-5-4	9-4-2	
EA1 P1			0.37	0.43	86-7-3	64.06	1.00	0.21	12				3-7-8	8-6-2	
EA2	4	2	0.29	0.30	85-5-3	49.16	1.00	0.64	9	12 - 10	2 - 0		4-6-5	8-6-1	
Grup 4															
BP1 P4			0.20	0.22	67-15-8	25.00	1.00	0.02	10				6-6-3	9-1-5	
BP2	2	0	0.30	0.29	69-19-7	26.66	1.00	0.01	10	3 - 6	0 - 1		4-4-7	11-2-2	
MCS1			0.43	0.41	89-5-2	68.75	1.00	0.00	10				6-6-5	9-6-2	
MCS2	4	2	0.43	0.42	92-5-0	66.40	0.88	0.34	11	9 - 5	1 - 0		4-6-8	11-5-2	
RG1 P3			0.42	0.45	89-4-2	52.94	0.88	0.00	9				1-3-12	6-4-6	
RG2	3	3	0.31	0.30	69-13-6	45.31	1.00	0.23	7	11 - 5	1 - 2		5-4-8	9-4-4	
TM1			0.22	0.26	59-23-9	30.20	0.83	0.92	8				4-4-4	5-4-3	
TM2	1	2	0.17	0.22	72-17-4	30.46	1.00	0.00	10	3 - 2	0 - 0		4-8-4	8-7-1	

MR1			0.36	0.35	92-5-1	71.87	0.75	0.09	10			1-3-12	8-5-3
MR2	3	5	0.37	0.37	88-6-2	62.50	1.00	0.02	11	4 - 5	0 - 0	1-9-6	6-4-6
Grup 5													
PS1			0.26	0.28	81-9-5	59.3	1.00	0.41	10			4-7-5	9-4-3
PS2	2	1	0.22	0.23	87-7-2	48.4	0.94	0.09	8	6 - 3	0 - 2	6-6-4	12-3-1
JM1			0.25	0.26	88-5-2	36.80	1.00	0.00	9			0-10-8	7-8-3
JM2	6	0	0.45	0.43	91-4-2	41.34	0.92	0.58	7	10 - 4	1 - 0	3-4-6	8-5-0
NC1			0.41	0.44	93-3-2	71.42	0.88	0.32	10			3-6-5	5-5-6
NC2	1	4	0.24	0.24	81-8-5	46.87	1.00	0.16	12	15 - 4	0 - 1	8-3-3	12-2-2
EB1 P6			0.28	0.30	87-7-2	48.43	1.00	0.00	8			4-7-5	6-8-2
EB2	5	0	0.28	0.32	89-5-2	56.2	0.88	0.04	6	10 - 9	2 - 1	5-6-5	6-9-1
LC1 P5			0.31	0.29	96-1-0	49.03	0.58	0.17	8			6-3-4	9-4-0
LC2	0	4	0.25	0.28	93-3-1	36.71	1.00	0.00	10	10 - 11	1 - 3	7-6-2	10-5-1
Grup 6													
MEPU1			0.25	0.25	82-12-3	66.66	0.65	0.50	10			5-2-8	8-5-2
MEPU2	3	3	0.31	0.33	83-9-4	60.15	0.88	0.05	12	9 - 5	0 - 0	3-9-4	9-5-2
CRPE1P8			0.28	0.30	82-9-5	48.43	0.88	0.09	8			3-8-5	7-7-2
CRPE2	4	2	0.37	0.37	91-4-1	46.87	0.88	0.02	11	11 - 4	0 - 1	3-7-6	6-8-2
EVMA1			0.29	0.28	77-12-5	66.40	1.00	0.14	8			7-4-6	13-4-0
EVMA2	2	2	0.21	0.22	68-22-5	49.16	1.00	0.37	7	5 - 1	1 - 0	8-5-1	15-0-0
NULO1			0.28	0.27	91-5-2	59.16	1.00	0.15	8			6-6-3	11-4-0
NULO2	2	2	0.24	0.24	92-4-1	50.96	1.00	0.46	9	10 - 8	0 - 1	5-6-2	7-6-0
MOMA1			0.36	0.33	84-11-2	42.30	0.85	0.15	8			3-8-2	8-4-1
MOMA2	4	2	0.29	0.36	90-4-2	30.46	0.75	0.14	12	13 - 6	1 - 0	4-8-4	9-6-1
MATU1P7			0.29	0.31	87-7-2	55.7	0.92	0.38	7			7-5-1	12-1-0
MATU2	1	4	0.24	0.28	85-9-2	42.3	0.85	0.35	10	14 - 6	0 - 0	2-9-2	8-5-0
NUMA1			0.23	0.28	82-7-4	32.14	1.00	0.18	10			6-4-4	9-4-1
NUMA2	3	2	0.23	0.25	80-9-5	35.7	0.93	0.44	9	11 - 6	3 - 0	2-6-8	7-5-2

Taula 7.1. Síntesi dels indicadors d'integració i de diferenciació

Per donar resposta al **segon objectiu**⁶, amb les puntuacions que els 30 participants han atorgat a tots els constructes formulats en el test i en el retest, en relació als vuit elements (Annex 2), amb el programa RECORD (Annex 5) i el programa G-pack (Annex 6) hem calculat els índex Bieri 1, Bieri 2, PVEPF, polaritat total, índex de diferenciació i índex d'integració. A la taula 7.1 hem detallat tots els resultats.

Mirant tots els índex i dades analitzades conjuntament, obtenim una imatge-síntesi que ens permet clarificar els resultats del nostre estudi.

A la taula 7.1 hem marcat en verd les dades que ens serveixen com a indicadors d'integració i que han experimentat un increment entre test i retest. En groc, els indicadors d'increment de diferenciació i en color lila, els subjectes que ha millorat 2 o més indicadors d'integració i 2 o més indicadors de diferenciació en el retest. D'acord amb el concepte de *complexitat cognitiva* que comprèn aquestes dues dimensions (Adams-Webber, 1979), aquests 18 participants (60%) són els que mostren un

⁶ SEGON OBJECTIU. Constatar les variacions, entre l'inici i el final de quadrimestre, de diversos índex indicadors d'increment de complexitat cognitiva, extrets de les valoracions individuals dels constructes.

increment més remarcable. També observem que hi ha 6 participants més que han millorat en 4 indicadors o més, encara que no es troben repartits entre *integració i diferenciació* en una proporció equivalent. Podem veure, per exemple, que el participant JM ha incrementat 6 índexs d'integració, però cap de diferenciació i EB, 5 índexs. Tot i que considerem que hi ha hagut un canvi positiu, d'acord amb els plantejaments de Feixas i Cornejo (1996) no interpretem aquests valors com increment de complexitat cognitiva. Una altra consideració en relació als valors de la taula 7.1 és que el 100% dels participants han incrementat almenys un índex.

Fent una anàlisi més minuciosa, índex per índex, podem observar en primer lloc que l'índex de Bieri (relacionat amb la *integració*) experimenta un increment, entre el test i els retest, en 15 dels participants (50%) i l'índex d'*integració* (Bell, 1987; Gallifa i Botella, 2000) en 11 participants (36%). En sis subjectes es dona coincidència d'increment dels dos índex.

Dels índex i valors relacionats amb la *diferenciació* observem que el *PVEPF* (percentatge de variància explicat pel primer factor, indicador d'increment de multidimensionalitat), ens informa d'una millora de diferenciació en 14 participants (46%) i l'índex de *polaritat total* també ens fa palesa una millora de diferenciació en 20 participants (66%). En canvi, l'índex de *diferenciació* (Gallifa i Botella, 2000) només millora en 9 subjectes (30%).

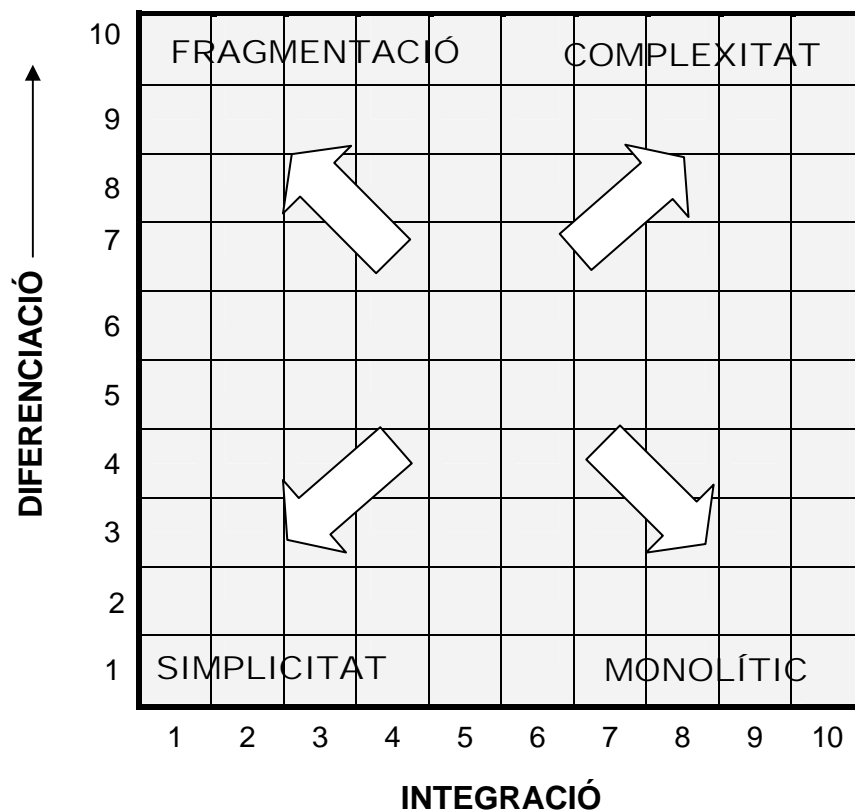
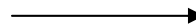

Figura 7.1. Graella estàndard de perfils de complexitat cognitiva

Adaptant la taula de Feixas i Cornejo (1996) i Gallifa i Botella (2000) per representar els perfils de complexitat cognitiva, utilitzem una graella (Figura 7.1) que permet situar els resultats que els participants obtenen en *integració* i *diferenciació*. D'aquesta manera, si obtenim, per exemple, 10 indicadors d'integració i 10 indicadors de diferenciació, els resultats de cada participant el situarien en una determinada cel·la que mostraria una tendència cap a la complexitat, cap a la simplicitat, cap la visió monolítica o cap a la fragmentació caòtica. D'aquesta manera, futures anàlisis, permetrien entendre l'evolució d'una persona concreta.

Aplicant aquesta proposta al nostre estudi, se'ns dibuixa una graella de 5x5 (Figura 7.2) que recull les 5 dades i índex indicadors d'*integració* i les 5 de *diferenciació* que hem analitzat. A cada casella de la taula hi situem el participant que es correspongui segons les seves dades d'*integració* i *diferenciació*.

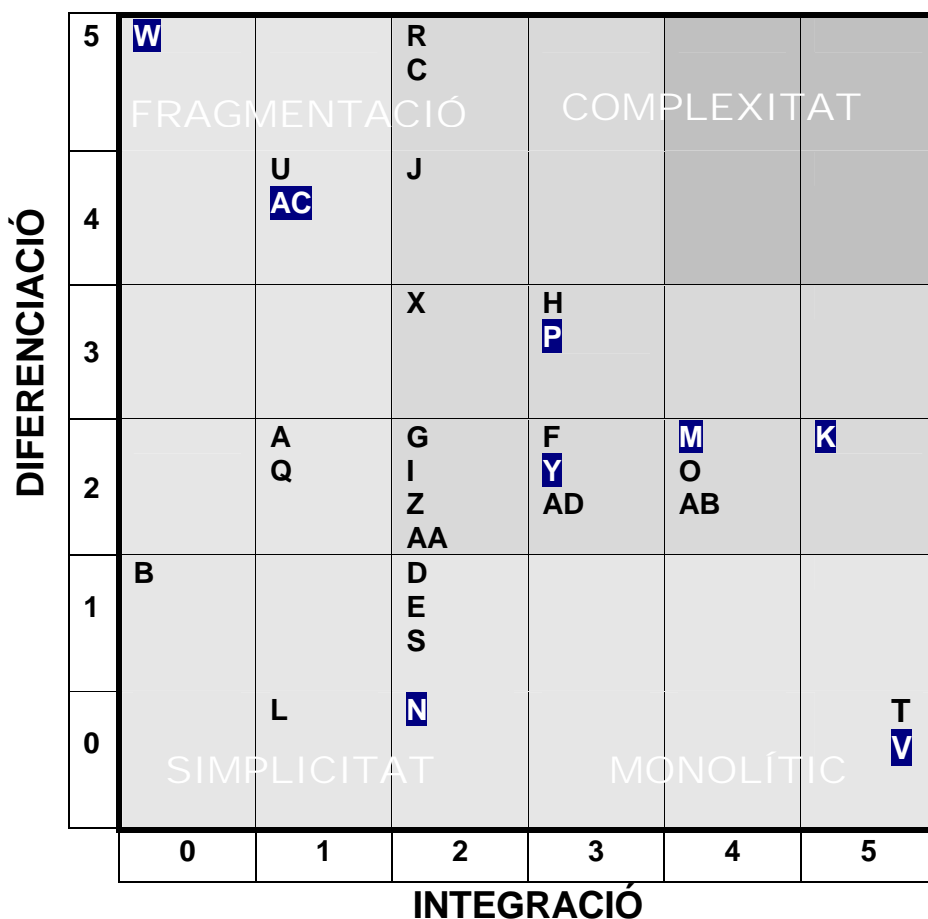

Figura 7.2. Graella de cinc indicadors de perfils de complexitat cognitiva

La figura 7.2 ens mostra la situació de diversos participants que pertanyen a diferents grups i anys. Aquesta graella ens permetria comparar les dades de diversos grups paral·lels i valorar el procés de construcció de coneixement complex (disseny transversal) o l'evolució d'un mateix grup al llarg de diversos anys amb un disseny longitudinal.

Finalment, per donar resposta a l'**objectiu sisè**⁷, hem contrastat les percepcions de tots els participants en el seminari, en relació a la presència de les tres dimensions (SPA) i de les tres tipologies de coneixements (XCO) (Novak i Gowin, 1988; Corbí, 1992; Birren i Fisher, 1994; Delors, 1996; Labouvie-Vief, 2000; Bach i Darder, 2002).

Com ja hem comentat en l'apartat 6.3, pel que fa a la distribució de valors SPA, es dona una correspondència entre les percepcions sobre el treball de seminari i la distribució dels constructes que formulen els participants. El domini dels valors de la dimensió P (pensament), es constata tant en la categorització com a les percepcions. No passa així en la distribució dels valors XCO. En aquest cas, la percepció d'haver treballat en el seminari de forma equilibrada les tres tipologies de coneixements no s'apropa a la distribució clarament focalitzada en l'eix de coneixements axiològics que trobem en la categorització dels constructes.

Amb aquestes dades poc definides, no podem aventurar línies d'actuació bàsiques i característiques d'entorns d'aprenentatge afavoridors de la construcció de coneixement complex (6è objectiu).

Com anunciarem a les conclusions del proper capítol, aquest serà un objectiu que traslladarem al segon itinerari de la nostra recerca.

* * *

⁷ SISÈ OBJECTIU. Assenyalar algunes línies d'actuació bàsiques així com les característiques d'un entorn d'aprenentatge que contribueixen a la millora de la construcció de coneixement complex en grups d'estudiants universitaris.

8. Conclusions

De l'anàlisi i contrast de dades qualitatives i quantitatives dels participants, enregistrades a l'inici i al final d'un quadrimestre acadèmic i de les dades de valoracions grupals en relació al desenvolupament de la tasca en els espais de seminari, arribem a les següents conclusions:

1 - L'increment del pensament complex es manifesta en la utilització de criteris més holístics i multidimensionals a l'hora d'analitzar i valorar realitats diverses. Aquests es fan explícits en l'ús de categories més diversificades i inclusives.

2 - Un factor que esdevé particularment significatiu en la construcció de coneixement complex és el grau d'intervenció de tres dimensions -sentiment, pensament i acció- en analitzar una situació, en fer una elecció o prendre una decisió. D'acord amb la situació particular de l'individu, cada dimensió intervindrà amb diferent intensitat i amb l'objectiu d'arribar a un resultat final que tendeixi a l'equilibri.

3 - La diferenciació i la integració són a la base, i esdevenen elements definatoris, del concepte de complexitat cognitiva. Per apropar-nos a la seva comprensió descobrim i

utilitzem diversos indicadors, entre els quals no hi ha, necessàriament, correlació. Segons els subjectes, s'incrementen uns o altres indicadors, o diversos alhora.

Pensem que allò que millor ens informa de la possibilitat d'increment de complexitat és la presència de més o menys indicadors o elements que utilitza el subjecte (diferenciació), susceptibles de ser interrelacionats, articulats i integrats, formant una estructura equilibrada, prou consistent i prou flexible alhora, lluny de posicionaments monolítics, però també de la fragmentació caòtica.

Aquests indicadors es concreten en l'ús de més categories diferents, no necessàriament de més constructes. L'increment de la multidimensionalitat no la trobem en la quantitat, sinó en la qualitat d'aquests constructes.

4 – Tot i que estem utilitzant formulacions de difícil delimitació, el concepte de saviesa utilitzat pels diversos autors que hem citat comprèn el coneixement holístic, el coneixement complex, la intel·ligència cristallitzada, el seny, la prudència, la multidimensionalitat, el relativisme, el sentit comú i la integració de dimensions com el pensament, el sentiment i l'acció.

La complexitat cognitiva participa de molts d'aquests conceptes que no tenen límits definits i dificulten enormement el seu estudi. Les dues variables o components que utilitzem (integració i diferenciació) ens permeten operativitzar recerques, però no ens poden amagar la realitat d'allò que anomenem complexitat cognitiva i que intuïm com una estructura matricial en un espai de tres dimensions, amb moltes variables interactuant, en diversitat (x), en quantitat (y) i en profunditat (Figura 8.1)

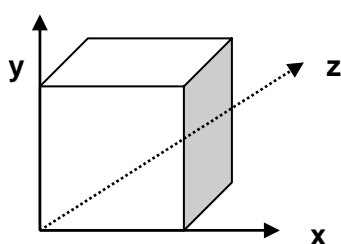

Figura 8.1. Estructura tridimensional explicativa de la complexitat cognitiva

Dintre del cub es dibuixarien núvols de punts que s'aproparien més a un o altre eix, segons les variables o elements preponderants que es posen en joc en cada moment o situació.

5 - La presa de consciència del propi aprenentatge a nivell de pensament, sentiment i acció és a la base de la possibilitat de construcció de coneixement complex. La redacció de cròniques del seminari i les valoracions setmanals en relació a la presència de SPA i de XCO han estat dos mètodes que ho poden facilitar.

La coincidència relativa de les distribucions SPA en els constructes i en les valoracions i la no coincidència de les XCO ens planteja la pregunta sobre el paper de les metodologies, dels mètodes i de les tècniques utilitzades en el marc del seminari.

6 – En la interacció de grup es produeix la construcció i el desenvolupament de pensament i coneixement complex a través del pensament compartit, el contrast d'idees i procediments d'actuació; a través del cultiu i promoció d'actituds cooperatives i de flexibilitat, de l'autocrítica i de l'eixamplament de la mirada (visió contextual).

Aquesta conclusió caldrà contrastar-la amb opinions i percepcions explícites dels participants que ens ajudin a comprendre l'abast i la importància que realment atorguen a la interacció de grup, que ens informin dels elements que emfatitzen i que explicitin la consciència de canvi i la seva concreció en formes diferents de construir la realitat.

Per tal d'aprofundir, completar i comprendre millor totes aquestes qüestions que apuntem, tot i sent conscients de les limitacions d'aquest l'estudi, per la dificultat de manejar les dades que ens proporcionaria una mostra de grups i participants més extensa i significativa o de grups paral·lels, redefinirem els objectius i plantejarem un segon itinerari de recerca amb un disseny metodològic qualitatiu.

* * *

SEGON ITINERARI DE RECERCA

9. Nous objectius d'estudi.

Després dels resultats i conclusions de la primera part del nostre treball, i per tal de apropar-nos a una millor comprensió dels canvis i dels factors que els propicien, formulem quatre nous objectius:

OBJECTIU 1

Constatar, amb les pròpies paraules dels participants, el tipus de canvi que han experimentat en la construcció d'un coneixement més complex.

OBJECTIU 2

Comprendre la rellevància que han pogut tenir alguns elements de metodologia i contingut que han estat presents en la dinàmica de treball del grup de seminari i que han caracteritzat aquest espai particular d'ensenyament- aprenentatge.

OBJECTIU 3

Explicitar nous components indicadors de pensament i coneixement complex, així com els elements metodològics d'un entorn d'aprenentatge que pot afavorir el seu desenvolupament.

OBJECTIU 4

Formular algunes línies d'actuació bàsiques en l'aplicació de processos d'acció-reflexió per a la millora de la construcció de coneixement complex amb grups d'estudiants universitaris.

* * *

10. Nou disseny metodològic

D'acord amb els nous objectius que ens hem marcat, i per tal d'aprofundir en la comprensió del canvi, en les direccions que adopta i en les seves característiques, així com en els trets metodològics i continguts treballats amb el grup que hagin pogut tenir alguna influència, ens plantejem aquesta segona part del nostre estudi, focalitzant l'atenció en 8 participants.

La construcció i desenvolupament de pensament i coneixement complex es produeix en la interacció de grup, a través del pensament compartit, el contrast d'idees i procediments d'actuació, del cultiu i promoció d'actituds cooperatives i de flexibilitat, de l'autocrítica i de l'eixamplament de la mirada.

Aquesta conclusió que apuntàvem al final de la primera part del nostre estudi es converteix en una hipòtesi de treball per al nostre segon itinerari de recerca i volem contrastar-la amb opinions i percepcions explícites dels participants. Això ens ha de

permetre comprendre l'abast i la importància que realment atorguen a la interacció de grup, així com conèixer els elements que emfatitzen, l'explicitació de la consciència de canvi i la seva concreció en formes diferents de construir la realitat.

Per poder arribar al detall de les explicacions dels participants i poder així respondre a les noves preguntes que ens fem en les conclusions i en els nous objectius, hem optat per un disseny qualitatiu.

D'acord amb Rodríguez, Gil i García (1999), la investigació qualitativa suposa l'estudi de la realitat en el seu context natural, intentant interpretar els fenòmens d'acord amb els significats que tenen per a les persones implicades. Per això és imprescindible la utilització de mètodes i tècniques variades (entrevistes, explicacions i narratives de l'experiència personal, històries de vida, observacions, imatges, etc.) que permetin l'aproximació i la comprensió dels significats en la vida de les persones.

Prenent, doncs, un altre cop la "Figura 2. Seqüència constructivista qualitativa i qualiquantitativa generadora de coneixement científic" de Sarrado, et al. (2004: p. 241), sintetitzem la nostra opció, per aquest segon itinerari de recerca, amb aquest esquema:

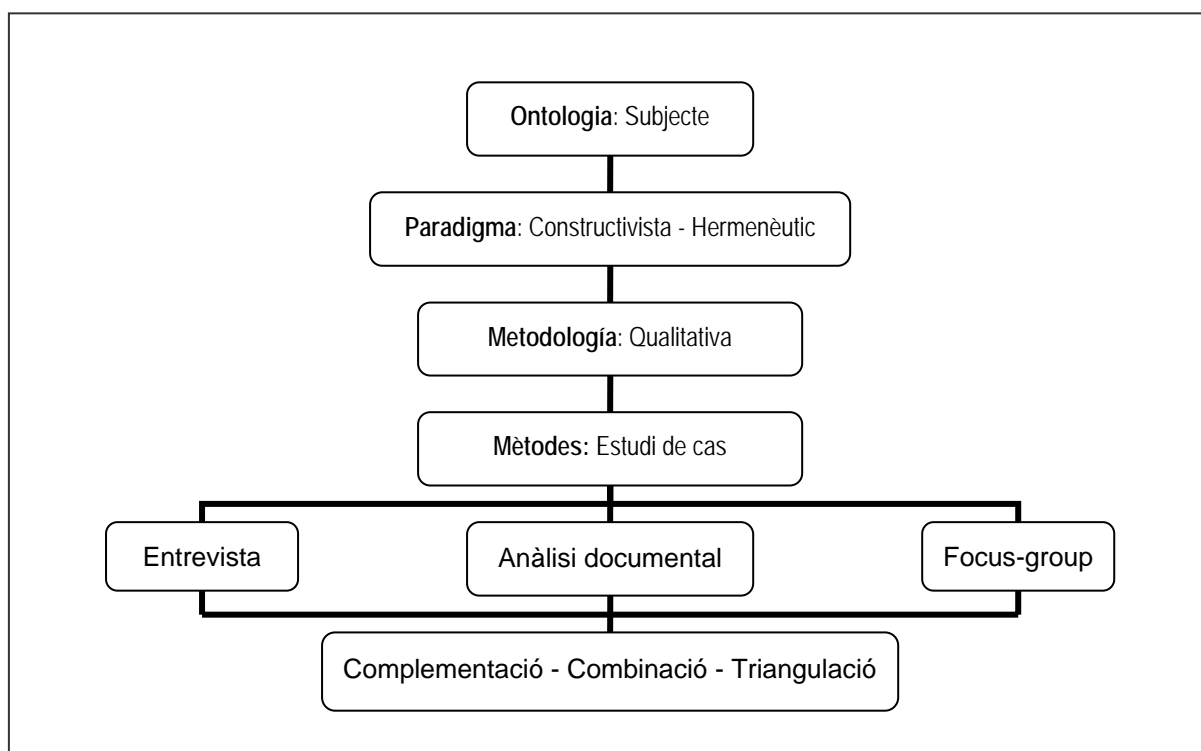

Figura 10.1. Representació de la seqüència constructivista i qualitativa generadora de coneixement

10.1. Procediments

D'acord amb el gràfic de la seqüència constructivista i qualitativa utilitzarem tres tècniques que ens permetran, posteriorment, fer una triangulació de dades.

- 1 - **Entrevistes** individuals amb 8 participants de diferents grups de seminari.
 - Enregistrament, transcripció i categorització
- 2 – **Cròniques** dels vuit participants (Narratives personals)
 - Categorització de les narratives
 - Preparació del guió per al Focus-group
- 3 - **Focus-group** amb els vuit participants
 - Enregistrament, transcripció i categorització

Prendrem en consideració les propostes detallades i exhaustives de Rodríguez et al., (1999) sobre la metodologia de la investigació qualitativa, juntament amb les concrecions de Callejo (2001). Aquest darrer autor recull les aportacions d'Ibáñez, Alvira, Krueger i Morgan sobre el disseny dels grups de discussió, la selecció de participants, la funció del moderador, la dinàmica de la discussió, la transcripció i l'anàlisi del discurs. A partir d'aquestes propostes hem fet el disseny del segon itinerari de la nostra recerca.

En primer lloc seleccionarem els vuit participants, d'acord amb uns criteris de representativitat que explicarem en el següent apartat, i a continuació aplicarem les tres tècniques que ens permetran fer la triangulació.

10.2. Selecció de participants

Els 8 participants seleccionats corresponen als grups de seminari de 4t de Psicopedagogia dels sis quadrimestres dels cursos acadèmics compresos entre 2000 i 2003. Seleccionarem dos participants de cada **quadrimestre**; d'aquesta manera, en haver compartit les sessions de seminari, esperem que sigui motiu d'estímul mutu i de contrast d'una mateixa experiència compartida. Un altre criteri que considerem és l'**edat**: tres dels participants estan per sobre dels 35 anys i la resta entorn dels 25. Una experiència laboral més dilatada pot aportar elements que qüestionin i estimulin la resta del grup. El tercer criteri l'hem fixat en funció de les **puntuacions d'integració i diferenciació** per tal de garantir una certa varietat i representativitat (podem veure la seva posició amb lletra destacada a la taula 7.3).

Amb les dades de l'anàlisi de la primera part del nostre estudi podem constatar l'increment que ha experimentat cada participant en els 10 índexs considerats: 5 d'integració i 5 de diferenciació.

Període	Participants	Índex d'integració que s'han incrementat ⁸	Índex de diferenciació que s'han incrementat ⁹	Total
2Q 00-01	M	4	2	6
2Q 00-01	K	5	2	7
1Q 01-02	Y	3	3	6
1Q 01-02	N	1	1	2
2Q 01-02	W	0	5	5
2Q 01-02	V	5	0	5
1Q 02-03	AC	1	3	4
1Q 02-03	P	3	2	5

Taula 10.1. Participants en el segon itinerari de recerca

Els 8 participants representen un ampli ventall de resultats en els increments d'integració i de diferenciació que van des de valors equilibrats (per exemple 3-3 o 1-1) a valors extrems (per exemple 5-0 o 0-5).

10.3. Les entrevistes

Un cop seleccionats els participants de cada grup, juntament amb la citació per realitzar l'entrevista, se'ls informa dels temes objecte de conversa o anàlisi:

1. Impressions i records en relació al temes treballats en el seminari de 4t de Psicopedagogia i la influència que ha pogut tenir o no tenir en altres àmbits de la vida personal, familiar o professional.
2. Entrevistes personals d'inici i de final de quadrimestre. Reflexions sobre els constructes formulats per valorar les característiques dels sistemes educatius de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, etc. Varietat de característiques expressades i puntuacions atorgades en relació als diversos sistemes educatius.

Utilitzarem una modalitat d'entrevista dirigida (Patton, 1987; Del Rincon, 1995) que ens permeti una aproximació clara a l'objecte d'estudi. A l'apartat 10.6 exposarem la seqüència amb detall.

⁸ Índex de Bieri, índex d'integració de Gallifa i Botella, valors centrals dels constructes repetits, valors centrals dels constructes de l'element ideal, equilibri SPA.

⁹ PVEPF, polaritat total, índex de diferenciació de Gallifa i Botella, increment del nombre de categories, distribució dels eixos XCO.

Finalment, l'enregistrament i la posterior transcripció ens permetrà fer una anàlisi en profunditat.

10.4. Les cròniques

Després de l'entrevista es demana a cada participant que elabori un escrit personal breu de comentaris, reflexions i valoracions sobre l'experiència viscuda en les sessions de seminari, a l'estil de les *cròniques*¹⁰ mensuals de seminari que havien fet en el seu curs corresponent. A l'apartat 11.2.1 ho explicarem amb més detall. Aquesta crònica s'haurà de lliurar 3 o 4 dies abans de la sessió de focus-group.

10.5. El focus-group

A més de la demanda de la crònica, al final de l'entrevista es convida a cadascú a participar al focus-group i, un cop acceptada la col·laboració, es comunica dia, hora i lloc de realització.

El grup de discussió o *focus-group* (FG) és una de les tècniques de metodologia qualitativa utilitzada, especialment, en el camps de la Sociologia, de la Pedagogia i de la Psicologia.

Amb l'aplicació d'aquesta tècnica podem obtenir informacions valuoses per comprendre situacions individuals i grupals, tot esbrinant "la manera com els subjectes i els grups construeixen i donen sentit als esdeveniments i circumstàncies que viuen" (Alonso, 1998: p. 99). Els objectius del nostre estudi són qui determinen l'opció per al FG perquè "aporta informació sobre percepcions, sentiments i actituds des del punt de vista de les persones entrevistades". A més "es una estratègia particularment apropiada quan l'objectiu de la investigació és explicar com perceben les persones una experiència, una idea o un esdeveniment" (Del Rincón et al., 1995: p. 319).

A través del FG, com quan apliquem altres tècniques de recollida de dades per a una investigació, l'objectiu bàsic és sempre obtenir informació d'una àrea d'interès i conèixer, així, "què opinen, com se senten, què saben [els participants] i, sobretot, quines noves perspectives s'obren a partir de la discussió en relació amb el tema objecte d'investigació" (Losada i López-Feal, 2003: p. 121).

Aquestes informacions podran ser més quantitatives o qualitatives, més o menys quantificables, o més generals o particulars.

¹⁰ Ens hem referit anteriorment a les cròniques com un exercici escrit que realitzava mensualment cada participant del seminari i servia per prendre consciència dels nous aprenentatges, relacionar-los amb altres coneixements i experiències, així com per apuntar propostes de transferència.

En el FG, els aspectes qualitius primen clarament i ens "serveix per a la captació i anàlisi dels discursos ideològics i de les representacions simbòliques que s'associen a qualsevol fenomen social" (Alonso, 1998: p. 93). Afloren així, les categories i interpretacions que es generen en els marcs d'interacció social. Aquestes interpretacions són formes de coneixement col·lectivament elaborades i compartides, amb una orientació pràctica i permanentment actualitzable, i ens informen de la construcció i interpretació que els grups fan de la seva realitat.

En intentar definir aquesta tècnica d'investigació, ens trobem amb alguns conceptes clau que volem remarcar per la seva significació.

Naturalesa dialogística

El FG és "un projecte de conversa socialitzada" (Alonso, 1998: p. 93), "una modalitat d'entrevista en grup " (Del Rincón et al.,1995: p. 318), "un joc de llenguatge interindividual, una situació d'interacció social oberta" (Alonso, 1998: p.101), "una conversa ben preparada" (Del Rincón et al., 1995: p.318), "un grup artificial convocat en funció dels objectius de la investigació" (Alonso, 1998: p.101), "on els participants tenen l'oportunitat d'escoltar les contribucions de la resta de membres del grup (Losada i López-Feal, 2003: p. 121).

El FG és un espai interindividual i d'interacció social que possibilita la producció de pensament, de categories i d'interpretacions. A més, no estem parlant mai d'un grup natural; sempre es tracta d'un grup creat, constituït per unes persones que han estat seleccionades amb un propòsit i seguint un pla (Alonso, 1998).

Ara bé, amb el FG "ens movem en patrons dialogístics" (Offe, 1992: p. 77) a diferència dels grups d'interès o dels grups terapèutics, tot i que Ibáñez (1979) i Morgan (1991) assenyalen la psicoteràpia com l'origen del FG.

Altres fan referència a la psicologia humanista i a la capacitat creativa de l'individu quan està en grup i a la possibilitat de confrontació d'opinions, idees i sentiments per arribar a unes conclusions i a uns acords (Mucchielli,1991) o emfatitzen el paper dels estímuls i preguntes del moderador, la planificació acurada, l'ambient idoni, permissiu i confortable, apropant-se a una línia conductista-cognitiva (Krueger,1991).

Així mateix, Ibáñez (1994: p. 58), en referir-se al FG, considera que el seu "procés de producció és la posada en col·lisió dels diferents discursos i el producte és la posada de manifest dels efectes de la col·lisió en els discursos personals (convenciment: convençut és qui ha estat vençut pel grup) i en els discursos grupals (consens)."

Quan aquesta estratègia s'aplica en Sociologia per l'obtenció d'informació, no es pretén arribar a solucions consensuades, ni a solucionar problemes. L'objectiu és determinar percepcions, sentiments i maneres de pensar sobre algun tema o esdeveniment i no s'apliquen, necessàriament, per arribar al consens o per prendre decisions. En el nostre cas sí que intentarem buscar punts d'acord o de consens en elements clau de la nostra investigació; però no d'una manera artificiosa sinó com a producte de la influència mútua a través de les idees i comentaris que trenen la discussió de grup (Krueger, 1991). També val la pena remarcar que en el FG "no es produeixen consensos situacionals, sinó que es produeixen consensos que ja eren a l'ordre social" (Callejo, 2001: p. 68). Es concreta, es verbalitza i es pren consciència d'allò que era i no s'expressava, d'allò que tothom creia, sabia o pensava però que ningú no gosava explicitar.

I per acabar, i tornant als "patrons dialogístics" d'Offe (1992: p.77), són molts els qui posen l'accent en la producció d'un discurs dialògic, de negociació i, a vegades, de lluites de poder. De fet, a vegades el diàleg pot derivar en discussió, però només es tracta de diferents moments i formes que adquireix la conversa (Ibáñez, 1979; Criado, 1991; Callejo, 2001). Podem entendre, d'acord amb Laffitte, que "dialogar implica partir d'una actitud oberta d'escolta que permet procedir dialècticament de forma constructiva, facilitant la revisió i reestructuració dels propis esquemes de coneixement, per això el diàleg es pot entendre com un mètode de conceptualització col·lectiva" (Laffitte, 1996: p.7).

El nombre de participants en el FG també és un aspecte molt important que cal considerar. D'una banda cal plantejar una mida de grup que faciliti la interacció i el diàleg; un grup molt nombrós no permet la intervenció àgil de tothom. D'altra banda, un grup molt reduït no serà prou representatiu de tot un ampli col·lectiu de procedència. Quin serà, doncs, el nombre de participants més adequat?

Número de participants

Seguint a Krueger (1991), Del Rincón et al. (1995) i Alonso (1998), un FG està format per 7-10 persones i en un interval de 4-12 persones. A partir dels 5 participants apareix la situació de *grupalitat* socialitzada. Es crea una situació percebuda pels membres del grup com a col·lectiva. Qui parla té la sensació de fer-ho davant d'un auditori, davant d'un *altre* generalitzat. El jo conceptual que intervé en el FG no és un jo privat i individual sinó un jo "transaccional i relacional" (Bruner, 1990).

També cal tenir present que el nombre ha de ser controlable per l'investigador-moderador, evitant que es disgregui en petits grups o que la comunicació esdevingui

creuada i confusa.

Semblaria, en principi, que un nombre més gran de participants en el FG seria més representatiu d'un col·lectiu i que recollirien millor les seves visions, percepcions, opinions i pensaments. A part de la necessitat de limitar-se a un grup de mida manejable, com dèiem anteriorment, "la representativitat del grup de discussió no és estadística, quantitativa o probabilística, sinó significativa i estructural (...) "Afegir indiscriminadament unitats no augmenta la qualitat de la informació, sinó que molts cops, esdevé redundant i fins i tot contraproductiu" (Alonso, 1998: p.106).

En el FG l'objecte d'investigació s'observa a través de l'experiència directa que tenen tots els membres del grup i esdevé un espai on la memòria, com a sistema intel·ligent i dinàmic, s'activa des de la connexió i reconeixement social (Marina, 1993).

En el procés d'interacció, es produeixen discursos representatius del seu grup de referència ("saturació"), de manera que amb un altre grup format per altres membres dels mateixos grups de referència es produiria un discurs redundant i el consens de grup es repetiria amb termes equivalents.

La "saturació" (Bertaux, 1993) es considera com un criteri de validació de les tècniques d'investigació qualitatives. La saturació parteix de la idea que la informació no és fruit de la suma de variables aïllades d'una mostra, sinó que els subjectes són totalitats indivisibles, complexes i no intercanviables (Mucchielli, 1991), són subjectes característics de la realitat grupal, són informadors i patrons d'informació.

S'obtenen bons resultats, dirà Mucchielli, si el disseny de grups i la captació de membres realitzat per l'investigador, és adequat al problema que s'investiga. Aquests bons resultats vénen determinats, no tant per la quantitat d'aportacions, sinó per la riquesa de les produccions discursives i per la possibilitat de recollir-les i analitzar-les. Un nombre excessiu de participants provoca redundàncies, sense afegir elements de qualitat discursiva a les aportacions d'un nombre més reduït.

D'acord amb els plantejaments d'Alonso (1998), amb la discussió entre els vuit participants que hem seleccionat per al FG, pretenem, a través de la provocació d'una situació comunicativa, la investigació de les formes de construcció significativa de la conducta del grup del seminari de referència dels 8 participants que interaccionen en l'espai del FG i que esdevenen grup testimoni dels 120 participants en el seminaris, en el període 1999-2003.

Homogeneïtat dels membres

D'altra banda, Krueger (1991) i Alonso (1998) també consideren l'homogeneïtat del grup

com un principi bàsic i que ve determinada pel propòsit de l'estudi. És evident que caldrà una homogeneïtat bàsica o mínima que asseguri el sentit compartit i representatiu dels membres del grup, un punt de partida comú. Una excessiva dispersió dels membres dificultaria l'elaboració de sentits, representacions o categories comunes.

En el nostre estudi, els participants a les entrevistes i al FG són membres de diferents grups de seminari i no es coneixen prèviament de manera profunda; d'aquesta manera evitem barrejar històries particulars o de certa intimitat que podrien inhibir la comunicació o condicionar-la. La discussió ha de precipitar sobre la memòria social i compartida que s'activa en el procés conversacional, més que no pas sobre la memòria individual.

De fet, el grup tendeix a recrear una vivència col·lectiva focalitzada en els temes seleccionats pel moderador, modificables segons el desenvolupament de la discussió. Es genera, així, un microunivers capaç d'actualitzar els sistemes de representacions col·lectives que s'associen als temes objecte d'estudi (Alonso, 1998).

10.6. Guió inicial per a l'entrevista i el focus- group (FG)

Per a la realització de les entrevistes i del FG, preparem un guió inicial que s'anirà modificant, en alguns aspectes d'ordre, de contingut o d'èmfasi, d'acord amb nous elements que puguin aparèixer en la dinàmica de l'entrevista i del FG.

Podem considerar que el FG és "una modalitat d'entrevista en grup " (Del Rincón, Arnal, Latorre i Sans, 1995: p. 318) o que "té tendència a prendre les característiques d'una entrevista de grup" (Callejo, 2001: p.17), tot i que inclou un element diferenciador fonamental que amplia les possibilitats de l'entrevista: la interacció que es produeix en una reunió (Morgan, 1988).

Seguint l'esquema de guió i les propostes de Del Rincon et al. (1995: p. 321), elaborem el nostre guió inicial.

Sovint es parla indistintament de grup de discussió o de FG. En el nostre cas utilitzarem el terme *focus group* per deixar clar que es tracta d'un grup focalitzat en un tema (Vallés,1996; Callejo, 2001) que pretén respondre a uns objectius, arribant a alguns consensos sobre l'experiència de seminari viscuda per un grup de participants.

Guió:

Aquest guió, com hem explicat anteriorment, és el mateix per l'entrevista i per al FG. Tot i que en realitat hem utilitzat dues versions adaptades a cada tècnica, per evitar duplicitats, aquí explicarem una sola versió comentant els aspectes que corresponen més a les entrevistes o al FG.

1- Benvinguda i agraïment per l'assistència

2- Presentació del tema a tractar

Comencem oferint una informació bàsica, consistent i suficient sobre el propòsit de l'estudi per minimitzar supòsits tàcits i respondre en termes generals (Morgan, 1988). Així doncs, seguint el format utilitzat per Lucas (1992), presentarem el tema amb aquestes paraules:

"Hem convidat a algunes persones per exposar les seves idees i opinions sobre l'experiència i la tasca realitzada en el seminari de 4t de Psicopedagogia".

Temes de conversa i anàlisi:

- Impressions i records en relació al temes treballats en el seminari de 4t de Psicopedagogia (pensament lateral i fitxes d'exercicis, cap-cor-mans, sis barrets, etc.) i la influència que ha pogut tenir o no tenir en altres àmbits de la vida personal, familiar o professional.
- Entrevistes personals d'inici i final de quadrimestre. Reflexions sobre els constructes formulats per valorar les característiques dels sistemes educatius de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, etc. varietat de característiques expressades i puntuacions atorgades als diversos sistemes educatius.

3- Enregistrament i confidencialitat (explicació).

4- Signatura del document de consentiment informat.

5- Normes bàsiques (per al focus-group)

"Us proposo que parleu entre vosaltres i jo faré el menor nombre d'intervencions possibles. En lloc de fer preguntes, proposaré temes i el grup, en pla de tertúlia, ho va comentant.

Aquest és el favor que us demano per ajudar-me a entendre com ha anat això del seminari i els temes que vàrem tractar.

La conversa està oberta. Només us demano, no que guardeu torns de paraula, doncs vull que sigui una cosa més espontània, però si que converseu en grup, com una cosa col·lectiva, que no es facin petits grups amb converses creuades, que parleu i us escolteu per anar arribant a unes conclusions, si és possible, d'acord? Ja podem començar per on vulgueu i qui vulgui. Som-hi?"

6- Comencem amb una pregunta?

- "Us proposo parlar sobre les idees i les activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia que vàrem fer plegats. Podríeu descriure i comentar alguna de les activitats que recordeu de forma especial?"

A les entrevistes utilitzem idèntica formulació adaptada al singular. Donem per suposat, en principi, que els participants intervindran de forma espontània, comentant activitats significatives i aplicacions que han fet en el seu entorn professional. Tot i així, si amb aquesta primera pregunta no sorgeixen idees amb prou fluïdesa, formularem la pregunta 1a) que concreta algunes activitats

realitzades i la pregunta 1b) que convida a parlar sobre possibles aplicacions.

1a)- “Què us ve al cap quan diem o parlem de pensament lateral, sis barrets, etc.?” (mostrar-los, si cal, el full recordatori d'activitats i exercicis)

1b)- “Recordes alguna aplicació que tu hagis fet en el teu entorn laboral, familiar, d'oci?”

- “El segon tema de conversa i anàlisi és sobre els constructes que vàreu formular per valorar els sistemes educatius de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, etc. Recordeu les dues entrevistes que vàrem fer?”

7- Agraïment i comiat

10.7. La moderació del FG

En la moderació de la sessió del FG hem tingut en compte els suggeriments i recomanacions dels diversos autors que ens han servit de referència en tot el plantejament del segon itinerari de recerca.

Els participants en un FG comenten i debaten sobre uns temes induïts en la dinàmica interactiva per un moderador formal de la reunió, al llarg d'un temps determinat (Krueger,1991; Alonso, 1998). En el nostre cas hem fixat una durada de dues hores.

Quant a la tasca motivadora del moderador, Del Rincón et al. (1995) esmenten la necessitat d'aconseguir la confiança i la cooperació, la reciprocitat i l'intercanvi, la negociació i el respecte, l'acceptació dels participants. Explicitarem que la seva cooperació és voluntària i que es preservarà la confidencialitat de la informació aportada.

En la formulació de les preguntes, Patton (1987) suggeria un ordre o seqüència que facilités la participació, centrant-se en comportaments, activitats, experiències del present i descripcions amb demanda de més detalls, si és necessari.

En una fase intermèdia, d'acord amb aquest autor, ja es oportú formular preguntes sobre el passat i centrar el diàleg en interpretacions, opinions i sentiments entorn als comportaments i activitats descrites anteriorment.

Les preguntes sobre el futur caldrà situar-les a la fase avançada. No es pot obviar que les preguntes sobre coneixements i habilitats són més delicades i demanen un grau de confiança que només pot donar un temps suficient de contacte i d'interacció.

Les preguntes, d'acord amb les propostes de Del Rincón et al. (1995), poden ser sobre temporalitat (qüestions sobre el passat, el present i el futur en relació a experiència i comportament, sensacions, emocions i sentiments, evocació de fets, creences i opinions en relació a un tema, preguntes comparatives, de causa-efecte, etc.

Quant a la formulació de les preguntes, hem considerat algunes de les normes mínimes

que suggereixen Del Rincón et al. (1995): formular preguntes obertes; preguntes clares; preguntes úniques, amb una sola idea; aprofundir en les respostes (qui, què, quan, on); donar suport i reconeixement (empatia, comprensió); neutralitat (respecte i consideració cap a l'entrevistat); simulació (posar-lo en una situació hipotètica); control de l'entrevista (quina informació necessito i quines preguntes he de fer per obtenir-la); facilitar *feedback* i resumir el contingut i significat de les respostes.

I tot això, sense oblidar que es tracta d'una discussió guiada (Krueger, 1991) en la qual hi ha una demanda de cooperació, esforç i rendiment (Ibáñez, 1979; Alonso, 1988). També tindrem present que cal provocar una situació comunicativa en un ambient permissiu, no directiu, on la discussió esdevé relaxada, confortable i satisfactòria per als participants, puig que poden exposar les seves idees i els seus comentaris en comú (Del Rincón et al., 1995; Vallés, 1999).

El moderador, a més de moderar, ha d'escoltar, observar i analitzar la dinàmica del grup amb un procés inductiu, que no té la finalitat de comprovar una hipòtesi, sinó aconseguir una comprensió basada en la discussió (Krueger, 1991). Pot intervenir per superar els silencis o les indecisions, animant a expressar-se sense por, fent el seguiment i manteniment de la dinàmica. També pot fer demandes d'aclariments, reformulacions o proposar canvi de tema i la conclusió de la reunió.

En finalitzar la sessió, quan s'apaga la gravadora, el moderador acostuma a conversar tranquil·lament amb l'entrevistat o amb els membres del grup i haurà d'assumir la metaresponsabilitat de respondre que no sempre hi ha resposta i que el saber i el poder està més relacionat amb la capacitat de formular preguntes que de donar respostes (Ibáñez, 1991).

10.8. Producció i recollida de les dades

La conversa grupal recrea els entorns cognitius a partir dels quals els subjectes s'expressen com a representants subjectius de posicions objectives. Els participants comparteixen i s'identifiquen amb categories (valors, normes, convencions, sobreentesos, etc.) que conformen el sentit comú i el marc d'interpretació del grup. En aquesta dinàmica els discursos particulars remetent a altres discursos generals i socials i la cooperació discursiva és el principi que regula el funcionament del grup (Alonso, 1998).

El FG és un grup de consens. El procés autoorganitzatiu del propi grup el porta a buscar l'harmonització, la reducció d'enfrontaments emocionals que fa que arribi a consensos

totals o parcials. El moderador ha de facilitar el consens i garantir la llibertat discursiva, entenent que el consens no és mai l'eliminació de les diferències sinó la recerca d'un equilibri dinàmic (com la imatge d'un fractal).

El FG permet la producció d'un text que sorgeix de la confrontació discursiva dels seus membres en un temps i en un espai concrets. El grup produeix un *co-text* en un context (Coseriu, 1977) que té una rellevància fonamental. L'espai d'interacció on es desenvolupa el FG no és un element anecdòtic, "la situació no és un pretext per obtenir un text, sinó que és la intertextualitat mateixa" (Alonso, 1998: p.116). La intertextualitat recrea la interacció social i fa possible la concreció de les representacions de grup.

L'objectiu de la recerca amb FG és, precisament, l'estudi d'aquestes representacions, fruit del procés de construcció que s'origina i es desenvolupa en la dinàmica del FG, i que s'expliciten en el *co-text*.

Per recollir les dades de les entrevistes i del focus-group, gravem les converses amb dos magnetòfons alhora: un d'ambient i un altre de petita mida, situat molt a prop de cada participant, per assegurar al màxim la fidelitat del so i no perdre informació.

Les dades de les cròniques ens les facilitaràn directament els vuit participants, enviant el seu text per correu electrònic, uns dies abans de la realització de la sessió de focus-group.

Posteriorment, escoltant totes les cintes, farem la transcripció de tots els textos de les *entrevistes* i del *focus-group*. El de la *crònica* ja ens ve donat per cada participant. De l'anàlisi del text, per inferència, sorgiran les categories, tal com explicarem amb detall en el proper capítol 11.

* * *

11. Resultats i anàlisi

Les entrevistes, les cròniques i el FG ens proporcionen uns textos que representen una massa immensa de dades que l'investigador, amb la seva intuïció i interpretació, ha de reduir a unitats (Ibáñez, 1979) que permetin la seva anàlisi.

De fet, l'anàlisi ja comença amb el disseny dels grups, segueix en la fase de camp, durant la reunió de FG i immediatament després d'aquesta i conclou en la fase final de l'estudi (anàlisi intens final i síntesi) i redacció de l'informe. És per això que es parla d'una "omnipresència de l'anàlisi" (Vallés, 1999: p. 325).

D'acord amb el plantejament hermenèutic fenomenològic (Gadamer, 1984) el text s'ha d'entendre com un concepte hermenèutic. El que importa més és la comprensió del que diu el text. Inicialment el FG fou capturat per l'estructuralisme lingüístic, centrant l'atenció en l'anàlisi de textos, l'estructura subjacent i la sintaxi de les unitats de significat. L'embolcall, l'estructura, semblava primar sobre la comprensió. Aquesta qüestió sempre és un tema que caldrà tenir present i les paraules de T. De Mello ho expressen amb aquesta simplicitat contundent: "no talleu la persona per encaixar-li l'abric" (De Mello, 1985: p. 21).

Posteriorment sorgeixen formes de repensar el FG des de posicions més constructivistes, que apunten a com els participants es construeixen i són construïts en els seus contextos

quotidians d'interacció. L'anàlisi d'un FG és la reconstrucció del sentit dels discursos en la seva situació. Més que una anàlisi formalista és una anàlisi sociohermenèutica tan propera a la fenomenologia de Gadamer com a la teoria crítica de Habermas (Alonso, 1998).

En la nostra anàlisi prendrem com a referència els tres passos que, integrant les aportacions de diversos autors, sintetitzen Rodríguez, Gil i García (1999: p. 206): reducció de dades, disposició de les dades i extracció de conclusions.

Per a la reducció de dades fragmentarem el discurs en unitats temàtics, unitats de sentit o unitats de significat o lèxics (Barthes, 1991). Segons el criteri que s'adopti, cada unitat pot ser una porció més extensa o més reduïda del text, però el que "el que importa és que la segmentació sigui operativa" (Callejo, 2001: p.242). De les agrupacions d'unitats de sentit en sorgiran les categories. De fet, l'anàlisi de dades consisteix en examinar, categoritzar, tabular o reorganitzar la evidència empírica, tenint sempre presents el objectius de l'estudi als quals volem donar resposta (Krueger, 1991).

El segon pas, la disposició de les dades, consistirà en la organització de la informació d'una forma espacial ordenada, abastable, operativa. És el moment de representar les relacions entre conceptes, les interconnexions entre categories, en forma de diagrames, gràfiques, imatges visuals diverses que ens permetin entendre millor l'important volum de dades que manegem.

El tercer i darrer pas serà l'extracció de conclusions.

En el nostre estudi analitzem les dades qualitatives que ens han proporcionat les entrevistes, les cròniques i el focus-group i que aporten coneixement sobre sentiments, actituds, percepcions i opinions dels participants (Krueger, 1991). Utilitzarem el model analític de la *Grounded Theory*, que ofereix la flexibilitat necessària per dur a terme l'anàlisi inductiva de dades qualitatives (Charmaz, 2003), tot seguint el següent procés:

1. Transcripció literal del text (de les entrevistes, de les cròniques i del focus-group)
2. Divisió del text en unitats autònomes de sentit. Val a dir que s'ha prescindit de la proposta de Glaser y Strauss (1967), que recomana l'anàlisi del text línia a línia.
3. Agrupació de les unitats de sentit en funció de les seves característiques comunes.

4. Assignació de la categoria explicativa a cada grup d'unitats de sentit similars o idèntiques.
5. Establiment de relacions entre categories, a fi de construir un model conceptual fonamentat amb les dades.

Cal tenir present, no obstant, que cada unitat de sentit s'assigna al màxim número de categories possible (*open categorizing*), fet que ens ha obligat a una revisió constant de les mateixes a mesura que han anat sorgint categories noves (Rennie, Phillips y Quartaro, 1988). D'aquesta manera, les categories resultants de l'estudi s'obtenen únicament i exclusiva a partir de la consideració de les dades recollides, no d'hipòtesis ni de marcs teòrics previs (Glaser, 1992; Charmaz, 2003; Rodríguez et al., 1999).

11.1. Entrevistes

Tot i que s'utilitzen matisos i formes concretes diverses, en les recerques qualitatives es distingeixen dues grans modalitats d'entrevista: les no estructurades i les estructurades. Dins de les no estructurades trobaríem l'entrevista clínica, la profunda i la focal (Sierra, 2001) que poden ser en més o menys grau informals o dirigides (Patton, 1987; Del Rincón, 1995). Dins de les entrevistes estructurades trobaríem l'estructurada oberta i l'estructurada tancada.

A l'entrevista informal les qüestions emergeixen del context, sense preparació prèvia de preguntes, "es tracta de deixar plena llibertat a l'entrevistat en l'expressió de les seves vivències" (Sierra, 2001: p. 253). A l'entrevista dirigida s'estableixen, d'antuvi, les qüestions i la seqüència que se seguirà, tot i deixant marge als canvis que s'originin en el procés de l'entrevista, d'acord amb l'objectiu que es persegueixi. A l'entrevista estructurada oberta hi ha una redacció i seqüència de preguntes predeterminada a les quals el subjecte respon de manera oberta. A l'entrevista estructurada tancada, les qüestions i les categories de resposta estan predeterminades i les respostes són fixes.

En el nostre estudi hem realitzat les entrevistes als vuit participants seleccionats seguint el guió preparat per a les entrevistes i per al focus-group i hi hem introduït algunes

variacions que ha originat la pròpia dinàmica de l'entrevista. La modalitat que utilitzem participa d'elements propis de l'entrevista dirigida focal, puig que la realitzem "amb persones que han participat en una situació específica que es vol investigar" (Sierra, 2001: p. 354) i "d'elements diferenciadors de l'entrevista en profunditat" (Rodríguez, Gil i García (1999: p. 169). Malgrat el predomini de característiques d'una tipologia concreta, en la pràctica específica les entrevistes poden combinar elements de diverses modalitats. Després d'enregistrar les entrevistes hem procedit a la transcripció literal del text (veure Annex 7), a la fragmentació en unitats autònomes de sentit i l'agrupació en funció de les seves característiques comunes i finalment, a l'assignació de la categoria explicativa a cada grup d'unitats de sentit similars o idèntiques.

Com en les categoritzacions anteriors, hem comptat amb col·laboració d'experts en el camp de l'educació, de la psicologia i de la pedagogia amb qui hem consensuat la categorització de les unitats de sentit de les entrevistes, cròniques i focus-group. Això ens ha permès calcular l'índex de fiabilitat *Kappa* ponderada de Cohen partint dels consens entre l'investigador i dos experts i la posterior comparació amb un jutge de contrast (veure en Annex 3). Les dades les recollim a la taula 11.1.

	ENTREVITES	CRÒNIQUES	FOCUS-GROUP
Categorització de les unitats de sentit de les entrevistes: consens entre investigador i dos experts i comparació amb jutge de contrast.	Kappa = 0,86	Kappa = 0,80	Kappa = 0,86

Taula 11.1. Índex Kappa de Cohen de les categoritzacions de les entrevistes, cròniques i focus-group

11.1.1. Fragmentació i categorització de les entrevistes

Participant 1 - EA

ENTREVISTA

8 nov 04

UNITATS DE SENTIT i CATEGORIES

CODI: **P1** (participant 1) **E** (entrevista) **01**(ordinal)

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, etc. d'acord?

P1E01 – Jo recordo, primer de tot, els fulls que ens donaves, com unes *miniguies*... amb unes frases... i al final hi havia una imatge que era de pensament lateral, si no recordo malament. Aquella imatge era la que havíem d'esbrinar, havíem de trobar... havíem de dir què hi veiem... (**Multivarietat metòdica**)

P1E02 – Costava força, jo reconec que em costava. Algun cop, tots els del seminari al bar ens ho preguntàvem: “escolta, has trobat la resposta?”... I entre nosaltres ens ho dèiem: “doncs a mi m’ha costat molt” o “aquesta és una *empollona*, aquesta sap massa”. (**Autoexigència - Aprenentatge compartit - Vivència d’equip**)

P1E03 - Però altres a vegades dèiem: “si tu no ho has esbrinat una mica ruca ets, eh?” No frustracions però pensaves: “ja podries esmerar-te o estar més alerta” (**Motivació i interès**)

I – Per què costava?

P1E04 - Jo crec perquè, primer: era realista. Jo treballava i no tenia temps de mirar-m’ho. Si m’ho mirava, ho mirava a l’última hora del vespre, abans d’anar a dormir o un cop m’ho mirava al metro o als ferrocarrils i és clar, no és el lloc ni el moment. Si algun cop m’ho havia mirat a la biblioteca, quan tens l’hora lliure, potser m’era més fàcil, però reconec que em costava. Potser ja anava directament a mirar aquesta activitat més que no pas les altres, perquè com és segur que no em surt, estigues-t’hi més estona... perquè potser les anteriors... no sé si eren frases d’algun text... o per reflexionar... No me’n recordo... (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència**)

I – Hi havia coses diverses però no importa que encertis o no encertis com era una activitat concreta sinó més bé allò que recordes i que et feia pensar, d’acord?

P1E05 – Vale. Classes magistrals poques. Exposicions orals, forces. Tant de tu com de nosaltres... (**Multivarietat metòdica**)

P1E06 – i que interveníem bastant, si... i que a l’hora de posar-nos d’acord en certes coses, també. (**Consens - Vivència d’equip**)

P1E07 – Temes?... Només me’n recordo del *pensament lateral*, del llibre dels sis barrets de De Bono, que jo me’l vaig comprar... I quan fèiem... era una activitat que era amb objectes... Ens vas donar un objecte, una pinta, un raspall, una... Eren objectes quotidians i em sembla que ens vas dir què podries fer amb això o ... això què et recorda o una premissa així. (**Eixos temàtics significatius**)

P1E08 – Això jo ho vaig aplicar a P-3. Tenia una capsa de sorpreses i vaig donar objectes als nanos... Els vaig donar d’un amb un i ells anaven dient... Doncs això què et recorda? Doncs això és del lavabo, això ho fa servir la meua mare per tal... Una mica al seu nivell ho vaig aplicar. Perquè em va fer gràcia i tu ho deies: *a veure si algun dia ho podeu posar en marxa*... i vaig fer-ho aquell cop. Per manca de temps i per altres vegades que m’ho havia plantejat de fer-ho amb nanos de 4 anys... trauria més suc, però no ho vaig arribar a fer mai. A vegades ens plantejaven idees... Tens un objecte doncs més que res crear una frase o una escriptura lliure a partir d’aquell objecte. (**Apropiació - Transferència**)

P1E9 – Recordo una de les activitats... per presentar-nos al Bono, aquest autor, vas portat un barret amb barrets petits de colors enganxats... Ens feies opinar i ens deies: *tu quin barret et posaries en aquest moment?* ... (**Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica**)

I – Quina és la idea de fons d’això dels sis barrets que comentes?

P1E10 – El que m’ha quedat a mi és que has de saber estar o saber actuar en cada moment... correctament, saber actuar correctament o adequadament en qualsevol

situació. Això és el que m'ha quedat... (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència**)

I – Recordes el cap, cor i mans?

P1E11 – Oi si... que era a nivell d'avaluació, no? Tots tres havien d'anar units, interaccionen entre ells... llavors per separat no ho veig gaire clar. El que m'ha quedat és que al principi potser vas més analitzant cadascuna de les tres parts però han d'anar els tres junts. (**Apropiació - Integració de dimensions del coneixement**)

I – I del pensament lateral que n'ha quedat?

P1E12 – Encara tinc dubtes de què va a l'hemisferi dret o a l'hemisferi esquerre... Del pensament lateral? Doncs... que no només hi ha una resposta correcta i que hi ha moltes maneres de veure les coses... No sé si el pensament lateral, a nivell neuronal ajuda a desenvolupar més... no sé... (**Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva**)

I - Tot això, creus que ha influenciat en algun grau o en alguna cosa en la teva vida personal o professional?

P1E13 – Els sis barrets per pensar, si. Com actuar, saber estar en diferents llocs, en diferents situacions, tant personal com professionalment parlant... El *saber estar* aplicant-ho a la vida actual. Potser més que el cap, cor i mans... que no me'n recordava... Els sis barrets és una cosa que em va impactar molt. (**Eixos temàtics significatius - Impacte vivencial - Transferència**)

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat cap, cor i mans i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P1E14 – Era una avaluació i valoració del seminari, personal i grupal... crec jo, ... i un moment de reflexió alhora... La discussió portava a la reflexió... que a vegades sí que podies treure suc i a vegades no, perquè tots coincidíem... El que no sé si sortia més cap, cor o mans... (**Aprenentatge compartit - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip**)

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? En què canviaven les que formulaves al final del quadrimestre comparant-les amb les del començament?

P1E15 – Sí, potser a nivell de crítica... opinió crítica... potser tenia més fonaments per justificar la resposta... seguríssim... Si més no, si deies el mateix ho complementaves... (**Argumentació - Consciència de canvi**)

I - I entre la valoració de l'inici de quadrimestre i la repetició d'aquest exercici després del quadrimestre?

P1E16 – Potser al principi ho pensava més... no me'n recordo... Al principi anaves més a les puntes i al segon cop anava més al mig, entre la puntuació 2 o 4, potser? (**Ponderació**)

I – Per què ho dius això?

P1E17 – Per que havíem tingut més informació o havíem treballat més aquests aspectes, no només a seminari, eh? Llavors, al tenir més informació tens més dubtes si realment tendeixes cap un cantó o cap un altre, els extrems. Llavors el terme mig, per dir tendeix cap a la dreta, de l'ensenyament actual, diem, però hi ha coses de

l'ensenyament de fa anys que encara hi són. Crec acaba més al mig el segon cop,... Vas agafant coses d'un cantó i altre i t'has de quedar al mig... Pot ser que féssim així... si... Quan més informació tens, més crític pots ser, és clar! I com més crític menys radical és la teva opinió, o menys extremista. Llavors, com que és menys extremista valores el punt intermedi. Ni tot és dolent, dolent, ni tot és fantàstic. Ni tot és antic i passat, ni tot és modern i nou... **(Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació)**

P1E18 - Més relativista, si, seria un bon adjectiu, si... **(Consens - Relativisme compromès)**

I – Alguna cosa més?

P1E19 – El títol de les fitxes... l'escrit final que ens vas donar... és preciós, molt maco... Jo els escrits... a mi em van agradar... és un recurs que pots treure-li suc... **(Difusió - Multivarietat metòdica)**

I – Moltes gràcies, P1. Ens veurem en el focus-group del dia 20

Participant 2 - NV

ENTREVISTA

28 oct 04

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P2E01 - Me'n recordo sobretot del pensament lateral. **(Eixos temàtics significatius)**

P2E02 - Me'n recordo molt perquè eren unes activitats que a mi m'agradaven molt de realitzar a l'aula. **(Motivació i interès)**

P2E03 - Si, si .. i a més avui les he estat comentant... i aquesta és la que més em va agradar: la del missatge ocult. **(Eixos temàtics significatius)**

P2E04 - Em van agradar molt perquè em van sorprendre. **(Motivació i interès)**

P2E05 - Estem acostumats a pensar d'una manera... volent aconseguir un objectiu... i sabem una manera, una estratègia d'assolir aquell objectiu, no? I si aquella estratègia queda anul·lada pel que sigui som incapaços o en aquell moment érem incapaços, de pensar camins alternatius que ens poden portar al mateix resultat, no?
(Autoavaluació crítica)

P2E06 - I recordo que amb aquestes activitats s' intentava concloure que podíem buscar altres camins que ens fessin arribar a aquest resultat, no? **(Cercar alternatives)**

P2E07 - Doncs recordo aquesta activitat del missatge ocult, no? ... i d'estar-nos estona, sobretot jo, davant dels dibuixets i de les imatges intentant trobar... una

estrella, me'n recordo també... després una de... piràmides potser?... **(Eixos temàtics significatius - Motivació i interès)**

P2E08 - Me'n recordo molt d'aquestes activitats perquè em feien molta gràcia, em creaven molta curiositat. **(Motivació i interès)**

P2E09 - Després allò dels sis barrets, que cada color era un pensament... Recordo que un dia vam fer una activitat que teníem un cartell amb un color i cadascú havia d'estar amb aquell pensament, no? No me'n recordo quins pensaments eren. No sé si eren negatius, pensar en positiu, pensar en negatiu, pensar en empàtic, ... no me'n recordo molt bé què volien dir però sé que t'havies de posicionar d'una manera i intentar una idea veure-la des de cada color, no?, des de cada posicionament mental. I les altres, *el cap, cor i mans*, és el que et deia, em sona però no me'n recordo cap on fèiem la reflexió, amb què ho enfocàvem. No sé si era una mateixa idea des del pensament com ho pensàvem, des del sentiment com ho sentíem i des de l'acció com ho portàvem... però no me'n recordo. **(Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica)**

P2E10 - I això de coneixements axiològics i científics, ara que estic veient el dibuix, m'imagino, pel que recordo, que depèn de l'objectiu que volíem aconseguir o de l'activitat que havíem de fer... doncs ens havíem de posar més cap a coneixements tecnològics... Quan fem un argument ho fem amb coneixements més tecnològics o un altre coneixement, no?... no me'n recordo ben bé. **(Apropiació - Eixos temàtics significatius)**

P2E11 - La idea que m'ha quedat al darrere, que és el més important i que fins i tot ho estic portant a la meua vida real, és el pensament lateral. Sobretot també en el camp professional, no? Estic en una empresa que ens posen molts obstacles... S'ha de vendre, no? i ells volen que venem el producte, de recursos humans, no? Però si per vendre aquest servei jo he de proporcionar-li al treballador un cotxe, facilita'm el canal per aconseguir aquest cotxe de lloguer, no? Doncs només fan que posar traves. **(Crítica a l'exterior - Transferència)**

P2E12 - La meua companya i jo l'únic que fem és trobar camins alternatius per arribar al lloguer del cotxe. No sé, va ser una reflexió bastant bona... de no veure les coses, si és blanc i redactar-ho en blanc i descriu la idea en blanc. Pots arribar al blanc per un camí alternatiu, no sempre de la manera que estem acostumats a interpretar les coses. Sobretot em va quedar molt la idea del missatge trobat, perquè clar, *busca un missatge* i tothom buscant allà que tenien d'haver-hi lletres... perquè estàvem acostumats a tenir un full pla i que allà hi hagi un missatge, no? I resulta que el missatge no està com estem acostumats sinó que està d'una altra manera. És el que més em queda. **(Apropiació - Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Impacte vivencial)**

P2E13 - Allò dels sis barrets possiblement també ho porto perquè, vulguis o no, també són canvis alternatius: posar-te en un lloc empàtic o en una visió negativa o en una visió més... no sé... més personal, fa que també actuis... en la vida professional també... **(Autoconsciència pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica)**

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat cap, cor i mans i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P2E14 - Recordo que fèiem aquesta diferenciació i recordo que tu intentaves plantejar en qualsevol de les activitats de seminari, intentant tocar totes les àrees: cap, cor i

mans, axiològic, tecnològic... que a vegades era difícil perquè clar, una mateixa cosa que és cor no podia ser, a *lo millor*, organitzatiu, per dir-ho així. Però sí que intentaves que es veiés des de totes les perspectives, ... em sembla recordar.

(Multidimensionalitat fenomenològica)

I - Que es veiés des de totes les perspectives, dius?

P2E15 - Sí, que no ens poséssim només amb el barret vermell en aquella activitat , sinó que tu intentaves que fos cap, cor i mans. Potser perquè hi havia molts participants, l'enfocament del discurs anava més cap a cor, no?... o cap a mans i evidentment això redirigir-ho cap a les altres àrees era una mica difícil, i per això quan sortíem d'aquell seminari s'havia treballat més des de la perspectiva del cor, no?... Jo sé que s'intentava que es treballés des dels tres sentits... de pensament. **(Avaluació multidimensional - Multidimensionalitat fenomenològica)**

I - I la puntuació?

P2E16 - És veritat... hi havia unes columnes i posàvem els punts. Doncs depèn del tipus d'activitat que s'havia fet,... que havia estat més reflexiva, amb sentiments... nosaltres puntuàvem si s'havia treballat més la posició aquesta de sentiments, o el cor... no me'n recordo... No, sí, era per valorar la meua perspectiva de com s'havia treballat en el seminari: des d'una perspectiva de cor o de cap **(Avaluació multidimensional)**

I - Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes?

P2E17 - Suposo que al principi del seminari tots teníem una idea, i després de la història del Magisteri o dels diferents anys d'estudi, doncs teníem unes idees de com havia anat evolucionant la formació, l'ensenyament, no?... Teníem uns plantejaments d'unes coses molt concretes com pot ser si l'aprenentatge és memorístic o intuïtiu, si l'aprenentatge era amb material o amb poc material, si era més enfocat als nens o a les nenes, a partir de quina edat es podia accedir,... **(Avaluació dualista)**

P2E18 - No sé, m'imagino que d'aquestes idees, les que teníem al principi eren les més senzilles, les que pot conèixer tothom... i després del seminari potser hi havia més característiques a avaluar, no? Si s'intentava desenvolupar tot el pensament de l'infant o si només s'ensenyava d'una manera, amb un sol pensament, amb un sol barret, no? **(Avaluació multidimensional - Consciència de canvi)**

P2E19 - Si la metodologia era tota visual o també de oïda, donant dos tipus de suports, no? **(Multivarietat metòdica)**

P2E20 - Això ho vàrem anar avaluant en totes les edats: a l'ensenyament dels meus avis, dels pares, del meu, de l'EGB, ... i anàvem fent aquesta valoració. També hi havia aspectes que no sabies com avaluar. Pensaves que era important en el futur...i deies: clar, aquesta característica, com podia ser els recursos, com ho avaluo en la època dels meus avis? ... perquè realment de recursos no n'hi havia i llavors no sé si és important de posar-ho com a característica per avaluar l'ensenyament. També era determinar les característiques que feia falta... perquè recordo que eren molt poques, no? **(Autoavaluació crítica - Empatia - Incertesa cognitiva)**

I - I entre aquesta formulació de constructes i valoració de l'inici de quadrimestre i la repetició d'aquest exercici després del quadrimestre...?

P2E21 - Sí,... potser millor. Vam incloure algunes de les característiques que havíem treballat en el seminari, no? En el sentit de: hi ha hagut un pensament lateral?, hi ha un ensenyament que s'intenta adaptar a tot tipus de persona? ... que potser és una característica que abans del seminari jo no hagués definit, no? No l'hagués posat com a distinció d'aprenentatge... La professora o el tutor intenta fer activitats amb diferents barrets? Ara més amb un objectiu més de números?... de sentiments? ... no sé... doncs en aquest sentit. (**Avaluació multidimensional - Consciència de canvi Transferència**)

I - Entre la gent que ha fet aquest tipus de seminari i la gent que no l'ha fet, creus que hi ha alguna diferència? Ha influït o no ha influït en alguna cosa? Quina impressió en tens?

P2E22 - Segurament... per molt que tots nosaltres siguem diferents dins d'un seminari, la gent que hagi participat en el teu seminari evidentment fan uns aprenentatges que no deuen tenir els d'un altre seminari, igual que els aprenentatges que hagin tingut en aquest altre seminari no me'ls enduré jo. (**Vivència d'equip**)

P2E23 - Però sí que la veritat és que tu vas provocar unes activitats que eren realment reflexives, que ens feien, pensar, que te'n duies el pensament a casa, no?, i en els altres seminaris potser el pensament s'acabava quan s'acabava l'hora de classe. I llavors sí que hi haurà hagut un aprenentatge que no tenen les altres persones, els altres alumnes. Sobretot els *sis barrets, el cap, cor i mans i el pensament lateral...* (**Consciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip**)

I – Moltes gràcies, P2. Ens veurem en el focus-group del dia 20

Participant 3 – RG

ENTREVISTA

10 nov 04

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P3E01 - Sobretot el que recordo de les activitats del seminari són totes les posades en comú, o sigui, tota la part del treball en equip, la col·laboració... Sobretot el seminari va ser un espai molt de... d'espai per poder comentar tot allò que anava succeint durant la carrera. Era un espai per poder explicar, per poder treure tots els dubtes que tenies... Sobretot va ser un espai de treball en equip. (**Aprenentatge compartit - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip**)

P3E02 - Hi havia moments que havíem de fer algun tipus d'activitat de petit grup fins el treball de tot el grup. (**Multivarietat metòdica**)

P3E03 - Jo que crec que sobretot el que va anar molt bé i en vàrem parlar molt va ser el tema de l'exposició oral. A vegades no estem molt acostumats a treballar a nivell oral, ens costa, perquè crec que és una feina també a fer, no? Poder explicar-te, poder organitzar-te per parlar a nivell grupal, fer entendre a la resta del grup de seminari el que estàs explicant. El tema va servir també una mica per treure la vergonya... de

poder parlar en públic. (**Competències comunicatives - Eixos temàtics significatius**)

P3E04 - Recordo que ens vas fer activitats que ens van fer raonar molt... tot el tema de pensament lateral. (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Eixos temàtics significatius**)

P3E05 - Per exemple, a vegades quan exposem les idees exposem les nostres idees, però és clar, a vegades d'un mateix tema hi havia diversos punts de vista, que havia moltes formes diferents de... que no tothom ho veu de la mateixa forma, i això, a mi personalment, em feia molt de pensar, no? (**Diferents percepcions**)

P3E06 - Sobretot per la gent que ens dediquem a l'educació això és fonamental, no? (**Transferència**)

P3E07 - Érem un equip de dotze persones en el seminari, persones que estaven d'acord com les que no estaven d'acord... però aquesta tasca que fèiem allà és el que realment fem cada dia a la feina, no?... Potser hi ha persones que estan d'acord amb un sistema i altres persones que no estan d'acord. Poder arribar a consensuar... això costa molt, no? (**Consens - Vivència d'equip**)

P3E08 - Depèn molt de com funcionem nosaltres com a persona: hi ha persones que són més tancades, persones que són més obertes; hi ha persones que els costa més expressar-se, altres menys. Tot està una mica en relació, no? I era un espai que veïem les diferències entre nosaltres.

Potser una persona era més tancada i les seves idees anaven per allà i havien de ser aquestes i altres persones que no: *sí, aquesta és la meva opinió, però també m'agrada l'opinió que dona l'altre company...* (**Diferents percepcions - Obertura cognitiva**)

P3E09 - Et feia reflexionar també. Jo crec que va ser un espai que realment ens va ajudar molt... (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament**)

I – I d'allò de cap, cor i mans, què en recordes?

P3E10 - Això ho aplico al *cole*. Aquest any estic a P-4 i els faig molt esment. Els dic que el cap el tenim per pensar...Jo sempre els dic molt que pensem... perquè a vegades hi ha conflictes a l'escola i els tenim cada dia. Els conflictes a vegades venen per la forma de pensar, per la forma d'actuar i tenim uns valors que tenen molt de pes... això als nens els ho dic moltíssim, no? I sempre intentem doncs utilitzar molt el cap, que s'ha de treballar, que ens hem d'estimar. Sempre els dic que tenim un cor que ens hem d'estimar, tot i que el nostre pensament és diferent, les nostres formes d'actuar són diferents i després la part de les mans...

És una cosa que recordo molt del seminari i que ho aplico al *cole*. Sempre els dic que tenim el cap per pensar, el cor per estimar i les mans per ajudar-nos al *cole*. I mira, avui és una cosa que ha sortit però no sabia que sortiria, però tinc tres imatges, un cor una mà i un cap... i ho recordo constantment en el *cole*. (**Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

I – Alguna altra cosa concreta per destacar?

P3E11 - Sí. Em va agradar molt l'activitat del joc dels barrets. És que... no sé, a vegades penso: en el meu cicle, on estem treballant, quan hem organitzar una festa o una activitat o hem de plantejar o hem de valorar... és pràcticament com si les persones tinguéssim un cap de diferent... La típica persona negativa que tot ho veu

amb un sol barret....que no veu, que està allà i que li costa. En canvi hi ha persones que veuen... pensen amb diferents barrets i això és una cosa que està molt bé, que és real *como la vida misma...* (**Diferents percepcions - Eixos temàtics significatius**)

P3E12 - Jo crec que sobretot va ser un seminari que ens vas fer pensar molt... i això no acostuma a passar. Ens deixem anar per la rutina, pel dia a dia i no ens posem a pensar realment en allò que estem fent i com ho estem fent. (**Apropiació - Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P3E13 - Bé... i tot el tema dels jocs que fèiem, no?... Com veiem les coses? Uns veien ocellets i altres veien peixos, i això passa en la vida real. Jo crec que a vegades quan hi ha un conflicte d'una actuació una persona ho veu d'una manera i una altra persona ho veu d'una altra i una altra ho veu de les dues formes. (**Diversitat paradigmàtica**)

P3E14 - Jo crec que són exercicis que realment hauríem de fer més sovint per pensar una mica. No sé, és una opinió molt personal, però jo crec que també tots aquests exercicis estan molt relacionats amb el treball en equip: la persona que sap posar-se a vegades els barrets de diferents colors, la persona que veu una vegada peixos i una altra vegada ocellets, jo crec que a vegades és un bon valor per poder treballar. A vegades ens fem al nostre barret i no volem sortir del nostre barret... crec que això no és bo. (**Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip**)

I – I allò que fèiem al final del seminari, valorant en quina proporció havíem treballat *cap, cor i mans* i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P3E15 - Jo crec que servia per adonar-nos realment de que havíem fet en aquesta activitat. Si havia estat una activitat més a nivell teòric, més del nostre pensament, si havia estat una activitat més de col·laboració o si havia estat una activitat molt personal... Jo crec que ensenyava a classificar una mica el tipus d'activitat, pensar realment què estàvem utilitzant en aquell moment... a prendre consciència d'allò que estàvem fent... que a vegades no ens n'adonem. (**Aprenentatge compartit - Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

I – Entre un grup de seminari que ha fet aquestes activitats i un altre grup paral·lel de seminari que no les ha fet, creus que hi hauria alguna diferència? Ha tingut algun tipus d'influència?

P3E16 - Jo crec que sí. És el que t'explicava abans. Jo crec que ens feia pensar, consensuar una mica en equip... Jo crec que havia com una espècie de... ser més conscient, no? Quan explicàvem alguna cosa ens escoltàvem... Jo crec que això era important... Amb aquest tipus d'activitats hi havia molta implicació, havia molta participació. Crec que sortien coses realment personals, no? Hi havia confiança a l'hora de... Jo crec que es notava, hi havia una mica de cohesió de grup. Hi havia dies, també, que depèn del dia que tingués un, aquest tipus d'activitats es feien dures... però quan estàvem bé anàvem tirant i anàvem fent. (**Vivència d'equip**)

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Creus que hi havia alguna diferència entre les característiques que vas dir a l'inici del quadrimestre i les que vas dir al final del quadrimestre?

P3E17 - Jo crec que sí que hi havia diferència... (...) potser perquè havíem pensat més amb el cap, amb el cor,... no sé. Jo crec que sí... (**Consciència de canvi**)

I - Després feies la valoració amb una escala de Likert. Valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què creus que va variar?

P3E18 - Jo crec que influeix molt com estem nosaltres... com estem en aquell moment a l'hora que estem donant la puntuació... Si en aquell moment estic més positiva o més optimista potser dono la puntuació més alta i en un altre moment ho veig d'una altra forma. No hi ha un valor que digui: *mira, la nostra participació és d'un 8, sempre*. Jo crec que hi ha èpoques i que va depenent de la situació. No és una cosa rígida. És una cosa que va variant... (...) (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P3E19 - Potser va ser també a partir del seminari, que vàrem veure les coses d'una altra forma, pensàvem més, no? ... En el moment que fas aquesta definició d'aquí ho veus tot com molt positiu o com molt negatiu i aquí comences a veure una mica els diferents barrets. (**Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica**)

P3E20 - Potser l'educació dels pares era més rígida però potser pensaves en el perquè i justificaves o li donaves una justificació més a la puntuació i intentaves, una mica, no ser tan rígida a l'hora de valorar, no?... anaves pensant més... (...) (**Consciència del propi procés de pensament - Empatia - Obertura cognitiva - Relativisme compromès**)

I – Voldries destacar alguna cosa més del seminari?

P3E21 - Jo en tinc un bon record. Sobretot jo crec que a mi m'ha ajudat molt a formar-me personalment... com a persona. Per exemple, jo vaig estudiar Psicopedagogia i jo crec que per ser un psicopedagog has de tenir eines per comunicar-te amb els professionals... (**Competències comunicatives - Transferència**)

P3E22 - Per tant m'ha ajudat molt a comunicar-me, a veure que hi ha persones que pensen amb diferents barrets i a l'hora de treballar amb ells t'has de situar una mica en el barret que tenen, no? ... i entendre'ls. (**Consciència de canvi - Diferents percepcions**)

P3E23 - No tenir aquesta rigidesa de dir: *mira, aquest és el meu pensament i si t'agrada bé i si no...* sinó ser una mica més flexibles, veure les coses des d'un altre punt de vista. (**Diversitat paradigmàtica - Obertura cognitiva**)

P3E24 - Em va donar molta seguretat a l'hora de treballar en equip. Jo no sé si els meus valors són els correctes o incorrectes, segurament hi ha coses que puc millorar i coses que no, però tinc uns valors, no?... M'ha servit per tenir un criteri com a psicopedagoga. M'ha ajudat molt, estic molt contenta de la formació que he rebut. (**Consciència de canvi - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança - Transferència**)

I – Moltes gràcies, P3. Ens veurem en el focus-group del dia 20

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P4E01 - Així, ràpidament, el que em surt és ... tot el tema de la creativitat amb les fitxes de "brainstorming-3". Potser no totes eren de creativitat però moltes eren de pensament lateral, diguem d'anar més enllà del que la imatge ens pot mostrar. **(Eixos temàtics significatius)**

P4E02 - Però moltes altres coses. Aquells jocs que són de pensar... a mi m'agradem i sempre m'he entretingut. **(Motivació)**

P4E03 - La sensació aquesta de *pensem, què en traiem de pensar, procés que fem quan pensem...* Tot això va ser com tot un primer moment del seminari que a mi em va quedar. **(Autoconsciència del propi procés de pensament)**

P4E04 - Trobem una estrella... quan temps la vaig tenir penjada però no l'he trobat encara. *Li diré algun dia que l'he trobada...* ja veurem, potser algun dia surt. Tot aquell bloc inicial de comencem una mica trencant esquemes, preguntem-nos el perquè de les coses, analitzem el procés que fem quan pensem, no només el resultat que n'obtenim. **(Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Obertura cognitiva)**

P4E05 - Recordo un altre bloc, quan parlaves de *cap, cor i mans*, ... i paral·lelament els continguts axiològics, organitzatius i ... científics. El fet de valorar cada sessió amb aquests criteris, això em va fer pensar, també, ...després diré una mica si m'ha quedat o no o com. Això de cap, cor i mans, en altres temps, d'altres maneres ja havia sortit... semblants. **(Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius)**

P4E06 - Recordo un altre bloc central, potser amb el que més em vaig quedar, és el tema dels recursos humans: fitxes... explicacions... una dinàmica amb la qual ens implicàvem... sobretot el procés de fer les coses. **(Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)**

P4E07 - També vàrem fer una cosa sobre la qualitat que no em va agradar gens... (era una activitat transversal de seminaris). Les exposicions... no recordo les exposicions dels companys. Recordo el tema que vaig fer jo que va ser preparar un treball sobre el camí cap a les oposicions. Tampoc no em va motivar especialment. **(Crítica a l'exterior - Motivació i interès - Multivarietat metòdica)**

I - En aquest full hi ha alguns dibuixos i temes per refrescar la memòria. Et suggereixen més coses?

P4E08 - Això dels barrets, efectivament. Recordo que quan vàreu parlar d'això dels barrets tothom ho coneixia i jo no. M'hi vaig estar posant, ho vaig llegir, ho recordo. Ho recordo poquet, però. Recordo que parlar des d'un barret o des d'un altre significava tenir una actitud concreta. Em sona que el barret blanc era el de l'objectivitat, el negre el d'un cert pessimisme,... Del pensament lateral del Bono, vaig arribar a buscar bibliografia... Ens vas parlar també d'un altre autor que tu t'havia agradat o impressionat que es deia Corbí... Què més?... Tot barrejat amb el pensament lateral, sortim de... des d'on veiem les coses... **(Eixos temàtics significatius - Multidimensionalitat fenomenològica)**

I - Això va provocar alguna cosa en el grup o en tu mateix?

P4E09 - A mi, en general, em feia la impressió que la gent s'implicava poc. **(Crítica a l'exterior)**

P4E10 - A mi, cap, cor i mans, per exemple, si que... La sensació és que la gent es prenien això una mica com a joc, al principi, i després vàrem anar entrant amb tot això, com a grup. **(Vivència d'equip)**

P4E10 - A mi, cap, cor i mans, per exemple, si que... La sensació és que la gent es prenien això una mica com a joc, al principi, i després vàrem anar entrant amb tot això, com a grup. **(Vivència d'equip)**

P4E12 - Jo em vaig quedar molt amb el tema dels recursos humans. Em va agradar molt, per exemple, tot el que era la pauta per triar una persona per donar-li una responsabilitat, els passos que s'havia de seguir... que apostar per la qualitat dels recursos humans era apostar per l'eficàcia de l'empresa,... **(Eixos temàtics significatius)**

I - Després d'haver treballat aquests temes al seminari, canvia alguna cosa quan nosaltres analitzem la realitat. Fins a quin punt ha pogut tenir alguna influència?

P4E13 - No et sé dir. Jo recordo que en aquell temps era tutor del cicle inicial de primària. Vaig pensar bastant en el tema dels sentiments... Vaig pensar que sovint em centrava més, tant en allò manual com en el que és més... acadèmic, de coneixement, potser més de pensar. El tema dels sentiments... sí que els tenia presents però que havia de donar un tomb per aquí. Ho vaig arribar a parlar amb un company de la feina. No sé si això després es va concretar en alguna cosa més... **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)**

I - I el tema del pensament lateral? Ha quedat com un anècdota?

P4E14 - Una mica sí. És a dir, en el seu moment ho vaig trobar molt interessant, em va agradar molt, em va semblar que realment per aquí volia investigar, però ho vaig deixar com pendent de... **(Impacte vivencial)**

P4E15 - Això no treu que jo crec que jo ja era una mica en la línia de dir: *per aquí no?, doncs per aquí; per aquí no?, doncs cap enrere*,... Jo ja era una mica així, per tant jo em vaig identificar molt amb el que deies, amb el que anàvem treballant tots. **(Autoconsciència del propi procés de pensament)**

P4E16 - La meua sensació era que en general la gent s'implicava poc en el seminari. L'actitud de la gent cap el seminari, no només cap aquest, sinó cap a tots, era una actitud d'anar passant, de no tenir massa problemes... i que quedava una mica anecdòtic el que fèiem, ... una mica. **(Crítica a l'exterior)**

P4E17 - També jo era més gran, vull dir que jo ja anava amb una experiència professional una mica més llarga, els altres anaven més com estudiants... per tant era una mica més teòrica per a ells. Una sensació era que com a seminari, psé, psé... aquestes coses!... a mi em va agradar. **(Motivació i interès)**

P4E18 - No et sé dir si em va fer canviar gaire cosa, no et sé dir. Vaig aconseguir llegir "La mente bien ordenada" de Morin... en vaig llegir un tros, després ho vaig deixar... **(Incertesa cognitiva)**

I - I allò que fèiem al final del seminari, valorant en quina proporció havíem treballat cap, cor i mans i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P4E19 - A mi m'agradava fer-ho... per nosaltres era una forma d'obligar-nos a pensar sobre quina mena d'activitats havíem fet, quina mena de dinàmiques havíem seguit i la

veritat és que sovint estava bastant equilibrat. (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional**)

P4E20 - Jo vaig pensar de quina manera aplicar això a la feina i al final no ho vaig fer... però pensar una mica com tenir sempre present els diferents temes. El tema dels sabers... científics, organitzatius i axiològics, en aquell moment, estant en el cicle inicial, tot és més global... era més senzill... perquè tot l'organitzatiu ho treballava molt, els ajudava a aprendre a organitzar-se... els sabers concrets, els científics, evidentment els vas donant i el tema dels valors era un tema implícit en tot el que fèiem. Vaig pensar que faria, de les activitats que jo feia, quines estaven adreçades a cada cosa. (**Transferència**)

P4E21 - Per aquella època estava llegint un llibre del J.M. Puig que es diu "Feina d'educar", molt interessant, sobre l'educació moral i ho vaig relacionar amb això, una mica. Ell deia que l'educació moral no s'ha de fer a part, sinó que es fa en tot el que es fa... i vaig relacionar-ho amb això... (**Apropiació**)

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes?

P4E22 - Ho recordo poc, això. Ho recordo una mica fred, fred en el sentit d'una mica allunyat, ... com quan et fan una enquesta... com si no n'hagués de saber especialment sobre aquest tema. Però no... recordo que al començament em van costar una mica més els constructes... ni recordo els constructes que vaig dir... (**Incertesa cognitiva**)

I – Vàrem fer-ho a l'inici i al final del quadrimestre, recordes?

P4E23 - Clar, clar, en el seu moment em vaig preguntar per què eren dos moments i vaig pensar que alguna mena d'evolució devies voler veure tu entre una cosa i l'altra... Però no vaig saber veure massa si realment hi havia hagut alguna influència possible del que jo havia estudiat. Jo pensava que no era tant respecte de un seminari com respecte, en general, de tot el que jo anava fent de tot Psicopedagogia... (**Empatia - Incertesa cognitiva**)

P4E24 - I no vaig saber veure massa diferència. Jo vaig pensar en el seu moment que si això hagués estat al principi de tercer i al final de 4t potser sí que hauria vist alguna cosa jo... vaig pensar això. La meva sensació era que els constructes que jo deia eren senzills, no poc elaborats, poc pensats, però vaja!, una mica simples... i que la segona vegada va ser igual... també eren simples, no eren especialment més elaborats, ... sinó que eren per l'estil. (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplicitat**)

I – Les puntuacions?

P4E25 - No recordo especialment, això. Vols dir que tingués més criteri a l'hora de valorar una cosa o una altra, per exemple? No ho sé. Les dues vegades vaig tenir la sensació, potser més la primera vegada, una mica la sensació de... d'haver-me de concentrar per no fer-ho a la babalà, entén-me, eh? Sí, evidentment era una cosa seriosa i si que em concentrava però... Aquesta sensació que es té quan et fan una enquesta que penses: "no sé... posa-hi tres...", una mica així. (**Autoavaluació crítica - Autoexigència**)

P4E26 - També recordo que vaig anar entrant en el tema i llavors sí que hi estava més posat... Sí que em va fer pensar una mica com havien canviat alguns aspectes de l'educació. El que això, entre docents és tan habitual... tan present... El tema dels hàbits em va fer pensar més, relacionar els d'abans respecte d'ara... em va fer pensar més en la diferència... No sé... no sé perquè, no em va quedar gaire això... **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Motivació i interès - Transferència)**

I – Vols explicar alguna cosa més del seminari?

P4E27 - Doncs, una de les coses importants, una de les coses fonamentals, potser la cosa amb la que més em vaig quedar del seminari va ser el tema de les cròniques. **(Eixos temàtics significatius - Impacte vivencial)**

P4E28 - Ens obligava a fer un repàs del que havíem fet, fer una memòria creativa del que havíem fet, una memòria integrada a la nostra persona, al nostre entorn, al nostre estudi, a la nostra feina en general. Ens obligava a crear a partir del que havíem treballat i, per tant, qui volia, podia aprofundir-hi o simplement quedar-se amb dues paraules de García Márquez, d'un escrit... Podia relacionar-ho amb la feina... Era la manera d'aprendre, la manera d'aprendre a partir d'uns continguts donats, un desenvolupament personal, respecte al que evokes, respecte al que recordes, respecte a la utilitat... És de les coses que més em va quedar. Jo sempre dic que allò hauria valgut la pena seqüenciar-ho més, obligar a fer més cròniques, fins i tot comentar-ne alguna... **(Apropiació)**

P4E29 - Qualsevol creació canvia la persona, és diferent abans de fer-la que després de fer-la... L'esforç de fer allò t'obligava a situar-te. **(Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi)**

P4E30 - Jo una de les cròniques la vaig fer relacionant una cosa que vaig sentir d'una entrevista al Mayor Zaragoza amb unes coses que havíem treballat al nostre taller. Mayor Zaragoza deia que les coses s'aconseguien amb un 99% de perseverança i un 1% de talent... Però a mi aquella entrevista em va impressionar molt en el seu moment i, pel que sigui, de seguida ho pots relacionar amb alguna cosa del seminari. Anar a fons em va fer aprofundir el que havíem treballat al seminari, aprofundir en el que havia dit Mayor Zaragoza i crear una cosa nova que era com jo integrava tot allò, o com tot allò s'integrava en tot el que jo anava sabent... Jo crec que val la pena posar més deures d'aquesta mena... **(Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)**

I – Moltes gràcies, P4. Ens veurem en el focus-group del dia 20

Participant 5 - LC

ENTREVISTA

27 oct 04

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P5E01 - Una de les coses que més recordo i penso que més em van quedar d'aquell seminari va ser l'assertivitat. **(Eixos temàtics significatius)**

P5E02 - El concepte d'assertivitat que tu vas explicar una miqueta i com aplicar-ho a la vida personal i a la vida professional, és un dels aspectes que més recordo i que més m'han servit, tant a nivell personal com a nivell professional...

A mesura que he anat fent coses amb els nens, amb la parella, amb la meua família, he anat entenent millor el concepte d'assertivitat i els beneficis que, d'alguna manera, pot proporcionar a l'aplicar-la, tot i que a vegades és molt difícil. Amb segons quins nens tens davant, costa més, evidentment. La idea d'enfocar les coses des d'una perspectiva de calma... *no cal córrer, no cal escridassar, no cal...* a mi personalment m'ha servit molt. **(Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

I - Algun altre tema dels tractats al seminari?

P5E03 - Realment, l'altre dia quan em vas plantejar que parlaríem de *cap, cor i mans*, ... pensava: ostres!, sí que és un concepte que recordo haver treballat, però realment no recordo ben bé què, no et podria dir gran cosa. Sí que recordo que al final del seminari et vam fer un regal que va ser un ram de flors que estava relacionat amb això del *cap, cor i mans*, perquè a la nota et vàrem posar: *per què no regalar un ram de flors a un home*, no? Posàvem diverses coses relacionades amb el cap, amb el cor i les mans... Pensant en això he deduït... ho he relacionat amb les coses que fas amb el cap, amb les mans i amb el cor. **(Eixos temàtics significatius - Apropiació)**

P5E04 - Vull dir, com pensem, com actuem i com ens agradaria actuar... una miqueta barrejat, no? A vegades actuem amb el cap o amb el cor... i l'actuació no és la mateixa si penses amb el cap o penses amb el cor... una miqueta per aquí no? I com això es relaciona amb la manera de fer, de portar-ho a les mans... No sé, com un triangle que tenim i que interacciona. Segons en quin punt estiguis la teua actuació serà d'una manera o d'una altra. **(Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

I - I el tema del pensament lateral?

P5E05 - Em quedo, per exemple, amb l'activitat aquella dels quadrats. **(Eixos temàtics significatius)**

P5E06 - Me'n recordo que vas fer el comentari, després que nosaltres ho haguéssim fet, que això els nens ho veuen molt ràpid. Em va quedar aquesta idea... de com els nens veuen les coses des d'una altra perspectiva... i com hem d'aprendre, com a professionals, a intentar com a mínim saber com ho veuen... per saber orientar-los... o orientar la nostra pròpia actuació com a mestres... això t'ajuda també a pensar, a posar-te a la pell del nen, i a partir d'aquí poder programar ajustant-se a les seves necessitats. **(Diversitat paradigmàtica - Empatia - Transferència)**

I - I els sis barrets?

P5E07 - Ara quan m'ho has dit no recordava res... De veritat que no recordo... Bé, ara al veure-ho sí. Però suposo que deu estar relacionat amb el tema de les intel·ligències... no ... una altra cosa... Ja ho recordo... sí. Vas fer un dia una activitat que cadascú tenia un barret i havíem d'actuar conforme al barret que portàvem... com podíem programar unes activitats segons el barret que portàvem... Gent que ho tirava tot per terra, gent que era molt optimista, gent que intentava moderar... És veritat ara ho recordo. **(Apropiació - Diferents percepcions)**

I - I de conjunt, a nivell de seminari?

P5E08 - *M'ha quedat un record molt maco, ...de treballar i de ganes de comentar amb els altres: i tu ho has vist?... has trobat això? he trobat allò...* **(Vivència d'equip)**

P5E09 - Una altra manera d'escalfar-te el cap i no *agobiar-te* tant amb continguts, diguéssim més purament acadèmics. (**Multivarietat metòdica**)

P5E10 - Per mi va ser un seminari molt maco, em va agradar molt, vaig *disfrutar* molt en aquell seminari i ... ha sigut un record maco. (**Motivació i interès**)

P5E11 - I de les fitxes recordo això, el fet de compartir les ganes de veure si trobàvem allò o no ho trobàvem... i semblàvem nens petits... L'altre t'ajudava a veure-ho... Tinc un record molt maco. (**Vivència d'equip**)

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat cap, cor i mans i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P5E12 - Ni me'n recordava, ... però sí que tenia la sensació que estava bastant equilibrat... Perquè també recordo altres sessions més acadèmiques, més funcionals... no t'ho sabia dir com sortia... (**Incertesa cognitiva**)

I - I la pregunta més global. El fet d'haver participat en aquest seminari ha contribuït a què? Ha canviat alguna cosa? Quina impressió en tens? És com un altre, més o menys?

P5E13 - No, jo és el que t'he dit abans. Jo aquest seminari el recordo com un seminari que el vaig *disfrutar* molt i potser el que més m'ha quedat és el tema de l'assertivitat. Però a nivell general, com experiència, va ser molt gratificant. (**Eixos temàtics significatius - Motivació i interès**)

P5E14 - Penso que va ser un seminari que vam treballar molt en grup, tot i que hi havia grupets... treballàvem bastant junts. Ens agradava compartir... i el fet d'haver-nos d'escalfar el cap de tant en tant amb les fitxes i altres qüestions més acadèmiques i tots junts... jo ho recordo amb molt de *cariño* ... i molt vivencial. (**Vivència d'equip**)

P5E15 - I les cròniques... el fet de poder-ho escriure ens ajudava també a ser més conscients de tot el que estàvem fent i el que suposava. (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament**)

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes?

P5E16 - Recordo que vàrem valorar els tres sistemes... o quatre. Recordo que era conversar i valorar els diferents aspectes, més pedagògics o menys pedagògics, el material, pissarra, agrupaments,... (**Avaluació multidimensional - Multivarietat metòdica**)

I - I en el moment de fer la valoració, què passava?

P5E17 - Home, que jo tenia moltes expectatives de cara al futur. Que valorava millor la dels meus avis que la dels meus pares, per la situació política d'aquell moment i ... valorava la meua millor, lògicament, que la dels meus pares però pitjor de com jo valorava el futur.

Recordo que alguns valors es mantenien... com si no haguéssim variat tant al llarg del temps. Aquí alguna cosa passa. Sí que n'hi havia alguns que estaven en un extrem o en un altre... i que canviaven més. Canviaven més els valors més humans o d'enfocament de l'educació que no els de recursos... no sé. (**Autoconsciència del propi procés de pensament**)

I (Investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P6E01 - Recordo amb molta especial atenció... i a part que ho vaig valorar molt, quan tractàvem idees al seminari **(Eixos temàtics significatius)**

P6E02 - i després podies fer un escrit sobre allò. **(Multivarietat metòdica)**

P6E03 - Recordo sobretot una vegada que va sortir el tema del *cavall i el genet...* i és potser un dels que jo em vaig recrear més a l'hora d'escriure... **(Apropiació)**

P6E04 - i ho vaig valorar molt, em va agradar molt. **(Motivació i interès)**

P6E05 - Després ho he utilitzat en algun altre moment... també crec que... no sé si era "per què no voles" o "per què no". **(Transferència)**

I - Què és això del *cavall i el genet*?

P6E06 - Sí, ... que tu com a persona pots ser a moments cavall, a moments genet o un dels dos. Jo recordo que vaig escriure que realment moltes vegades has de reflexionar i has de lluitar perquè a cops ets més cavall o a cops ets més genet... valorar-ho. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)**

P6E07 - Aquest és dels que recordo millor i el de "per què no", ... el "volar" el vaig afegir jo. **(Eixos temàtics significatius)**

P6E08 - Em va suscitar molt interès en el moment del seminari, potser per la forma de ser, ...i després, quan vaig fer l'escrit, també recordo les valoracions que em vas fer... molt positives. **(Motivació i interès)**

I – Estàs parlant de les cròniques?

P6E09 - Sí, de les cròniques. De les coses, també, més positives que recordo era el que es creava a partir d'un exercici, fos d'una imatge, d'una frase o d'una història, tot el que parlava la gent. És a dir, tothom se sentia en llibertat per comentar allò i hi havia molta riquesa. **(Aprentatge compartit - Vivència d'equip)**

P6E10 - No era una cosa de dir "*anem a exposar aquest tema del psicopedagog a la presó*" i l'exposaves, sinó que a partir d'aquella fitxa o aquella història la gent s'hi recreava, podia opinar realment com era ell. Potser m'enganyava... però la gent reflectia molt com era... com a la crònica. A la crònica podies reflectir molt com ets tu. **(Apropiació)**

P6E11 - Més coses que recordo? Era... la *història d'un horitzó?*... No m'ho facis dir, però crec que es deia l'horitzó... No em facis dir de què anava... però a mi m'agradava. **(Eixos temàtics significatius)**

I – Era una fitxa d'aquelles?

P6E12 - Sí, una fitxa. Una de les altres fitxes que m'agradava molt **(Motivació i interès)**

P6E13 - era quan ens feies descobrir què trobaries allí dins: ... un peix, una cara o el què sigui. Com tu havies realment d'analitzar i fixar-te, observar aquell dibuix amb tot el que li podies treure. **(Aprenentatge per descobriment - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)**

P6E14 - També me'n recordo molt d'un dia que vam treballar molt les diferents perspectives... Que amb un problema o una situació en un moment donat, tu si realment tens més perspectives pots tenir més riquesa i no et caprigues tant en un problema sinó que t'amplies la ment...no?... i les solucions també són més grans o n'hi ha varies... **(Cercar alternatives - Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)**

I - I això s'ha quedat aquí o ha tingut alguna repercussió?

P6E15 - Si ha tingut alguna repercussió? Jo ho he utilitzat molt a l'esplai onestic. Vaig utilitzar-ho el primer any que ho tenia més recent, amb les fitxes i tot, en el pla de formació de monitors per començar totes les activitats d'estiu, campaments i això... Recordo que en vaig utilitzar varies i vaig treballar molt *cap, cor i mans*... **(Transferència)**

P6E16 - Per què un monitor penso que... pot fer com qualsevol professional però si no té cap, cor i mans, ... Molts cops pot pensar que pot tenir moltes mans però no fa funcionar el cor i a l'inrevés, no? Ha de tenir cap encara que no ho sembli, encara que sigui una activitat no formal i, a vegades, la gent s'ho prengui, entre cometes, menys en sèrio. **(Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

P6E17 - Vaig utilitzar això de *cap, cor i mans* molt i ... la del "*per què no*" ... i quina era l'altra? Ah!, "*cavall i genet*", ... que molts cops en l'actuació amb el nen, depèn de quin moment et supera més o menys, ... o la poca paciència que tens... pots fer funcionar la teva part de cavall o de genet... I també els "*sis barrets*" em va agradar molt. **(Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Eixos temàtics significatius - Transferència)**

P6E18 - Recordo que vaig aplicar l'activitat... com molt diferent de com l'havíem fet al seminari, però sí que havia quedat molt clar que entre nosaltres, en el grup, realment hi havia molts barrets... i que els colors a vegades també es difuminaven. També algun cop en sessions de catequesi hi ha coses que he tret, ... no com ho tractava amb adults, **(Diferents percepcions - Transferència)**

P6E19 - ... però hi ha coses que sí, que com a reflexió m'han ajudat molt, **(Apropiació)**

P6E20 - a part que a mi em va agradar molt. **(Motivació i interès)**

P6E21 - Aquest seminari el vaig trobar molt constructiu, per moltes coses. **(Multivarietat metòdica)**

I - Aquí tens una sèrie de dibuixos, el paper de recordatori que ensenyaré a tothom, molt esquemàticament, sobre això que deies.

P6E22 - Sí, precisament perquè m'ensenyés això, recordo que això d'*axiològics, científics i organitzatius* és una de les parts que em va costar,... això del *cap, cor i mans*, em va entrar més, pel que sigui... i en canvi aquest, ...coneixements axiològics... Recordo que aquell dia em va costar més. I el quadrat, déu n'hi do,... **(Eixos temàtics significatius - Obertura)**

P6E23 - sobretot on ho he aplicat més és al món de l'esplai. **(Transferència)**

I - I a nivell personal? Per exemple quan parlem d'aquest exercici dels sis barrets, cap, cor i mans i tal... el seminari creus que va influenciar en alguna cosa a nivell personal, a part d'aplicar-ho com un exercici. A nivell personal creus que hi ha hagut alguna influència? Com ho diries tu?

P6E24 - Si. Primer, perquè sempre m'ha agradat molt, a partir d'alguna frase o paraula, centrar-me i reflexionar i per exemple "*per què no*" em va captivar perquè m'ho he plantejat molts cops i no ha sortit en gaires... **(Motivació i interès)**

P6E25 - Crec que sóc impulsiva, però a cops hi ha coses que te les limites més, o depèn de quin moment, al prendre aquella opció perquè no m'ha vingut al cap... i el *cap, cor i mans* déu n'hi do... Perquè quan fas bastant activitat pots tenir moltes mans i poc cor, perquè vas fent, vas fent i no te n'adones... Quan portes cert temps en un lloc, com jo porto de monitora... potser no tot és una rutina perquè vas canviant d'activitat, però sí que realment pots oblidar molt per què fas allò i què et mou, dins del cor, què tens dins del cap en aquell moment i com ho vols portar a terme. **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

P6E26 - A nivell personal, és potser de les dues parts que me n'he recordat més, això que he treballat més en grup... i *l'atrapats en el quadrat* no hi he pensat... **(Eixos temàtics significatius - Transferència)**

I - Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes?

P6E27 - Jo... perquè vaig fer un exercici en els diferents moments que vàrem quedar (a l'inici i al final de quadrimestre) ... em va resultar molt fàcil pensar com jo havia estat educada o com se m'han transmès els coneixements, de quina manera, amb quina metodologia i sé que vaig haver de fer esforç, a cops, per pensar amb el moment que s'havien trobat els meus avis, els meus pares... i sobretot com jo realment ho havia interpretat... del que he sentit, del que he vist, de comentaris que a vegades he notat... i crec que això em va plantejar que em podia equivocar molt perquè, a vegades, estant en un ambient poden sentir que ells van aprendre molt i depèn de amb qui estàs poden sentir que ells realment no van aprendre. Això si que m'ha fet pensar perquè a cops dubtava de realment com valorar-ho, si molt al mig, si molt.... Quan dubtava més potser tendia més al mig perquè no pots contestar amb tanta seguretat que no es complia allò o que es complia... no sé. **(Diversitat paradigmàtica - Empatia - Incertesa cognitiva - Ponderació)**

I - Aquests exercicis de seminari que comentaves abans, contribueixen a que tinguis més seguretat al posar les respostes o més inseguretat?

P6E28 - Depèn com. Perquè jo penso que si et centres, per exemple en els sis barrets, dependrà d'aquella manera de pensar que tu també pots respondre d'una manera o d'una altra, d'una manera més segura o menys segura... i això és tan fàcil com que el barret demostra molt la teva forma de ser i a vegades podràs tenir més seguretat al respondre a unes preguntes o menys... (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança**)

P6E29 - I com més coses tu comptes com ara cap, cor i mans, per exemple, no més difícil o més insegura se't pot fer la pregunta, però sí que et porta més a la reflexió, no et porta a respondre directament. Com més elements comptes que col·laboren amb tu a l'hora de respondre més reflexiu ets, no? (**Incertesa cognitiva - Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació - Relativisme compromès**)

I – Al considerar més elements pot ser que siguis més relativista al valorar les coses? O quins adjectius se t'ocorren per descriure això?

P6E30 - Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l'havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes o amb el treball de diferents maneres l'alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes. (**Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva**)

P6E31 - Si t'ho donen, si et donen una cosa feta o una formulació d'aquella pregunta o una resposta ... és més fàcil conformar-te amb allò. (**Autoavaluació crítica**)

P6E32 - Lligat amb el relativisme, penso que és clar, com més informació, a vegades, tot depèn “del color del cristal con que se mira..” Però...això del relativisme... ho lligaria ... però ho lligo més a la capacitat de reflexió. (**Relativisme compromès**)

P6E33 - Com més, per exemple, metodologies tinguis més capacitat pots tenir per dir: “aquesta em pot anar millor per aquesta assignatura i aquesta metodologia em pot anar millor per aquella, o per aquest estudi o l'altre”. En canvi si t'ho donen tot més mastegat o més treballat és més difícil que tu allò ho posis en dubte. Depèn del conformista que siguis... però... al relativisme potser sí que ens hi pot portar més fàcil... (**Obertura cognitiva - Transferència**)

I – Alguna cosa més sobre la dinàmica del seminari?

P6E34 - Si, ... una cosa que m'agradava era que tu podies dir una opinió però realment l'altre, a vegades, la veia totalment diferent i... És a dir, amb un tema això ho tens molt clar. Pot sortir un tema i la gent diu: “doncs mira pots anar cap aquesta sortida o no” ... Però a partir d'una fitxa on es treballa veure-ho de diferents perspectives o trobar aquell missatge, cadascú també és més científic o més... segons la seva forma de ser. Es veu molt clar quan opina i quan... i això xoca molt. I en grup això és de les coses que em va enriquir molt. (**Aprenentatge compartit - Diferents percepcions - Vivència d'equip**)

I – Què vols dir amb més científic?

P6E35 - Es que això m'ha vingut un moment i no m'he expressat molt bé. Hi havia un exercici que era més de ment científica, més de calcular,... i en canvi la gent que tenia més l'altra part més desenvolupada, artística o creativa o el que vulguis, també veies

que ajudaves o que t'enriques diferent... (**Aprenentatge compartit - Vivència d'equip - Diferents percepcions**)

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat cap, cor i mans i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P6E36 - A nivell personal el que a mi m'agradava és que realment érem reflexius. Pensaves en com havia anat el seminari i realment et demostraves a tu i al grup que realment havíem tocat més i depenia del dia... havíem tocat més cap, ... Hi havia, jo crec, que una barreja... Hi havia dies que s'havia vist molt el cor, hi havia dies que s'havia vist molt el cap... igual que axiològics...

Si que recordo que hi havia varietat... tot i que l'espai de seminari jo sempre he pensat que, depèn de com es tracta, a vegades és molt fàcil que surti el cor... que és molt bo, en el sentit que en un ambient de treball és bo que surtin les tres parts... .. (**Apropiació - Integració de dimensions del coneixement**)

I – Què creus que dominava més?

P6E37 - Dubtaria entre cor i cap... perquè, depenent del tema que tractàvem, penso que... Potser també perquè estàvem estudiant, vull dir que és o depèn també de l'ambient o del moment que et trobis... perquè quan es reuneix el grup és fàcil que surtin molts coneixements, ... o que surti més que s'ha treballat el cap. Però jo també recordo que el cor sortia, déu n'hi do... jo crec que si... les mans potser no tant... (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional**)

I – I d'axiològics, científics i organitzatius què sortia més?

P6E38 -En el que penso més és en axiològics i científics... els organitzatius no els recordo tant... Pel mateix que abans, es reuneix el grup de seminari per treballar ix temes de la carrera... és més fàcil que surti el científic, però també va relacionat amb l'axiològic... i més de la manera com vivíem aquell tipus de seminari, que és diferent dels altres que he viscut. (**Apropiació - Avaluació multidimensional - Diferents percepcions**)

I – Moltes gràcies, P6. Ens veurem en el focus-group del dia 20

Participant 7 – MT

ENTREVISTA

28 oct 04

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P7E01 - Fent memòria, el que recordo... el concepte de *pensament lateral* va ser nou. Sí que havia sentit parlar de l'hemisferi dret i esquerre que després, evidentment, he vist la relació directa però... el concepte de pensament lateral per mi era desconegut... per tant és el primer que (**Eixos temàtics significatius**)

P7E02 - vaig descobrir, aquesta altra manera, diem, de pensar i d'enfrontar-te a les situacions i conflictes del dia a dia. (**Cercar alternatives**)

P7E03 - Llavors, si realment he tret profit posteriorment... jo diria que sí: tant a nivell personal com professional. I a més a més... perquè a nivell professional moltes

vegades, quan sorgeix un problema, un problema a l'aula, el veus... estàs molt implicat i més si és la teva aula, com a tutora. Llavors què ha fet? **(Transferència)**

P7E04 - Ha fet que jo moltes vegades afronti les situacions des de fora, sense implicar-me tant... perquè sinó llavors la meva solució era, a vegades, massa primària i una reacció com si m'afectés, com si fins i tot t'ataquessin a tu com a tutor. T'ho prenies com molt a pit... **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

P7E05 - Ara m'ho prenc des de... i això fa que: Primera, que ara no em posi a la defensiva, això el primer... i per tant penso que és bo... perquè llavors fins i tot qui em planteja el conflicte també ja entra en una altra dinàmica. Segon, de cara als alumnes. **(Consciència de canvi)**

P7E06 - Moltes vegades et passen a atacar i no era just perquè jo em sentia atacada com a tutora... i sense voler, però per solucionar el problema vas directe: "a veure, què has fet?". Llavors estàs contraatacant... llavors, a vegades creaves situacions que el conflicte era més gran, no el solucionaves, o sí, però sense entrar en el tema i jo últimament estic comprovant que arribo al conflicte. Si vols, d'entrada, potser no el soluciono tan ràpid, perquè resulta que de l'altra manera potser se solucionava immediatament... perquè aquell pobre ja anava de bòlit, no? Perquè ja tenia a sobre la cavalleria o el que fos. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)**

P7E07 - Però, el veig des de fora, em poso -no com a tutora- sinó com a persona adulta que evidentment té una responsabilitat, però veient el problema des de fora... i el soluciono amb més tranquil·litat. El fet de veure el problema des de fora em fa estar amb més tranquil·litat. El veig, a més, com tu comentaves en els seminaris, de maneres molt diferents, des del seu punt de vista, cosa que mai no havia fet, o sigui perquè aquell nano, en aquell moment, aquella situació tal... Fins i tot analitzo també, si és el cas d'un altre professor, ... veig els dos punts de vista i moltes vegades entenc... i llavors veig realment on és el problema. **(Diversitat paradigmàtica - Empatia)**

P7E08 - Llavors jo discuteixo amb l'alumne de manera més relaxada i de moment, t'he de dir, sobretot ho he fet a finals de l'any passat i principis d'aquest any, ho soluciono molt millor. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)**

P7E09 - I a més jo estic molt més tranquil·la amb mi mateixa perquè a vegades penso que carregava tintes. És curiós, em sentia una mica atacada davant d'un problema **(Autoavaluació crítica)**

P7E10 - i llavors tu et relaxes i l'alumne, ... realment la reacció de l'alumne és el triple millor, perquè tu t'has posat en un altre punt de vista. I potser també li has de dir que ho ha fet fatal però... ens situem. Per tant, a aquest nivell professional, de debò, fent sobretot de tutor, que és com vius els conflictes, a mi m'ha anat molt bé, molt bé, perquè em poso amb altres maneres. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P7E11 - A nivell de coneixements, o sigui de professora de matemàtiques, també t'he de dir que m'ha servit. Perquè... diria que era una mica... massa racional i ... massa tancada de mires, diguem-ne... **(Autoavaluació crítica)**

P7E12 - o sigui, allò de la creativitat, inclús de diferents punt de vista dins d'una mateixa solució també ho tinc en compte inclús comparem i ...quina és millor? No, cap no és millor: tant ho ha fet bé aquest com ho ha fet l'altre. També és un altre punt que he aplicat per l'assignatura i aleshores veiem això: que tot és vàlid i potser també els dono més opció a respostes per tempteig... doncs també per tempteig! **(Cercar alternatives - Transferència)**

P7E13 - Potser l'altra manera d'actuar el professor era més ràpida... Entrem en un diàleg... i això diria jo que és el que més recordo... idees que m'han servit. I l'última, per dir-te a nivell personal... sí, també, perquè no. O sigui, sobretot, ara que tinc fills adolescents també important veure-ho des de perspectives diferents **(Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P7E14 - però a vegades costa buscar... i el que em costa més és no implicar-me, això em costa. Perquè aquí sí que hi ha una emotivitat... a més, clar, no és el mateix l'alumne que... que un fill. I a vegades els dic a ells mateixos: m'és més fàcil dir-ho a fulanet que dir-t'ho a tu. Aquesta implicació costa més... em refereixo davant de sortir, davant dels estudis... totes aquestes situacions... però si més no ho tinc present. El fet de dir, *bé, frena, tira't una mica endarrere, no t'hi posis tot...* o fins i tot de saber demanar perdó perquè li has tirat la cavalleria per sobre quan... no sé... quan hi ha hagut uns resultats que a tu et sembla que no eren els adequats o no ha estudiat prou o tal... una cavalleria que potser li has de tirar però després li dius: potser m'he passat... **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Obertura cognitiva)**

P7E15 - Jo diria que si,no sé, ...era més tancada en aquest sentit. **(Autoavaluació crítica)**

I - Tot això fa referència al pensament lateral, oi? I dels altres temes del seminari com *cap, cor i mans, sis barrets*, etc.

P7E16 - Si, jo crec que és important allò dels barrets... els sis barrets... per la manera que deies de situar-te davant d'un mateix problema de maneres diferents. És a dir,... a vegades davant d'un problema... situar-te de manera pessimista... o de manera... veure les coses amb... O sigui, aquest posar-te de manera diferent davant d'un problema, o sigui, canviar el barret, també m'ajuda. Per exemple... també ho recordo moltes vegades quan es crea davant d'un claustre una situació determinada en que has de decidir, no? Doncs fins i tot analitzar com cadascú porta barrets diferents, a vegades si que em fa gràcia veure'l... perquè també entens una mica la postura d'aquella persona perquè en un moment donat veus que realment s'està situant amb el barret. **(Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius - Transferència)**

P7E17 - crec recordar aquell... el negre... per exemple... del pessimisme i tal, i llavors treus ferro... perquè dius: aquesta persona s'ha tancat. **(Apropiació - Empatia)**

P7E18 - Això de la imatge dels barrets... Davant d'una situació la gent, moltes vegades, o un mateix es pot anar col·locant barrets diferents... també és una imatge que m'ha quedat, potser és de les que més m'ha quedat. Va ser una activitat, bé va ser molt... trobo que és molt encertada inclús per treballar amb adolescents, per exemple, perquè és més fàcil de conèixer. Com a imatge jo diria que és la que recordo més. També vam treballar tot allò dels *tres des*, que a mi particularment se'm dona fatal... **(Eixos temàtics significatius)**

I - I allò del cap, cor i mans?

P7E19 - Ah, sí,... el fer, sentir, no? si. Home, jo diria que potser... El cap el tenia bastant clar a nivell de, anava dir professional, o sigui el que t'he comentat que jo potser tirava més cap a la cosa racional de cap . El fer i el sentir jo diria que el cor i mans... és el que potser m'hi he fixat més últimament... perquè el cap sempre és més fàcil i llavors costa molt ficar-te amb el cor i les mans, no? I aleshores el fer i el sentir, sobretot el sentir també,... és una imatge que penso que és molt bona perquè t'ajuda potser a no tancar-te tant en el pensament... recordo que era el vertical, no? ... oposat al... no? **(Apropiació - Autoavaluació crítica - Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P7E20 - A vegades tenim tendència, al menys jo, tinc tendència no?, a anar-me'n molt al cap. I el cor... bé el cor també el tinc en compte, no et pensis, ... però..., potser... jo diria que fins i tot a racionalitzar-lo una mica. A vegades el cor et deixes endur per... no?. **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

P7E21 - S'ha de tenir molt clar que hi ha els tres elements,... o sigui la imatge aquesta del cor, cap i mans penso que és molt bona per tots els nivells, inclús personal i és una imatge molt bona perquè t'ajuda a complementar-te, a estar pendent o tenir present tots els elements que són importants davant qualsevol situació... davant de la forma de vida, vaja! Aquest imatge sí que la recordo. **(Eixos temàtics significatius - Transferència)**

I - I aquelles fitxes que anàvem fent? Què et queda d'aquella activitat?

P7E22 - Home, suposo que això m'ha ajudat a entendre el concepte. Penso que aquestes fitxes van anar molt bé perquè era una manera de practicar el que tu ens volies donar a entendre. O sigui... *vejam*, si tu ens haguessis fet una classe magistral sobre el tema, *bueno vale*, però... d'aquesta manera, una mica, penso que amb aquestes fitxes el que feies era practicar i adonar-te, sobretot, per exemple, un dels temes és el de la creativitat que per mi era un tema totalment desconegut, perquè per formació meva jo crec que no se m'havia... no s'havia potenciat massa. Llavors aquestes fitxes va ser una bona metodologia per... penso pel concepte aquest d'aplicar el pensament lateral, d'entendre'l, vaja! Perquè van ser unes fitxes que anaves descobrint... doncs això.... **(Multivarietat metòdica)**

P7E23 - Fins i tot et diria que a vegades buscàvem més del què hi havia i eren molt més senzilles. **(Motivació i interès)**

P7E24 - O sigui, veure que a vegades tenim tendència a buscar allò més complicat, fins i tot quan alguna vegada, al començar jo sempre buscava en una fitxa, jo sempre buscava més ... em costava perquè... *no pot ser, ha d'estar...* i busques. **(Autoexigència)**

P7E25- Tens tendència a pensar que allò que és més diferent, creatiu ha de ser més complicat... Amb aquesta metodologia t'adonaves, en moltes d'elles, que en el més simple, en el més fàcil també hi és la creativitat. **(Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplicitat)**

P7E26- Penso que és el que em va ajudar... la metodologia... una mica entendre el pensament lateral gràcies al treball aquest d'aquestes fitxes. Sortir del que sempre estic acostumat a fer, no? i això també ho descobries amb aquestes fitxes... **(Aprentatge per descobriment - Multivarietat metòdica)**

P7E27- que a vegades ens tanquem a una solució o una manera de fer. **(Autoavaluació crítica)**

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat *cap, cor i mans* i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P7E28 - Jo crec que servia per tocar de peus a terra i per reflexionar sobre el que havíem fet... sinó les coses queden una mica a l'aire. Per tant ens ajudava, al menys a mi m'ajudava. Primer a sedimentar-ho tot, tot el que havíem fet, perquè a vegades, fins i tot et podies perdre. A vegades et perds... perquè clar, vas fent fitxes, vas fent i et perds. A mi em servia una mica per concretar, per distingir els tres, cap, cor i mans, ... Penso que bàsicament era una manera de recopilar, d'aterrar i a més reflexionar, adonar-te'n de què havíem fet més, de què havíem fet menys, aterrar, reflexionar i assimilar-ho... i també una mica veure o valorar on hi havia cadascuna de les parts. **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)**

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes?

P7E29 - Al formular, era una mica la comparació entre dos sistemes... i jo a l'estar ficada... tens un altre punt de vista... és clar. La cosa és valorar-la... perquè tu l'has viscut i ara perquè continues sent-hi, no?... El fet de valorar, doncs això, de comparar diferents sistemes i per tant, jo diria, veure el que té de positiu o no. Hi ha coses que no té perquè ser tot perfecte el que fem ara. **(Incertesa cognitiva)**

P7E30 - Quan vaig valorar em vaig adonar com ja hi havia al sistema dels meus pares o avis, ja hi havia alguna part que tocava aspectes que ara oblidàvem i per tant seria bo... La valoració em va servir per adonar-me'n d'això. Potser hem oblidat aspectes. Hem millorat en molts, però hem oblidat aspectes que els sistemes educatius de pares o avis tenien en compte i ara potser, tot i que la societat no és la mateixa i això implica que ho hem oblidat. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)**

I - I sobre les puntuacions dels constructes?

P7E31 - Sí, la puntuació costa **(Autoexigència)**

P7E32 - A més tens tendència a centrar-ho i així dius, mira, *ni mucho ni poco*. Sí, que costa. Al valorar sempre penso que em costa perquè pots tenir tendència a anar a "tot és fantàstic"... o anar a l'altre... Clar que quedar-se al mig és no dir res... La meva sensació és que a vegades em costava. N'hi havia alguna que tenia clar... de tota manera altres em costaven perquè no sé si realment eren bones des del punt de vista del avis, **(Incertesa cognitiva - Ponderació)**

P7E33 - perquè la situació social era una... ara n'és una altra i també canvien els mateixos valors... **(Diversitat paradigmàtica - Empatia)**

P7E34 - i em costava situar-me, des dels avis, o des del sistema educatiu... El fer un extrem o un altre em costava i normalment tenia tendència a centrar-me... ni molt ni poc... **(Incertesa cognitiva)**

I - El seminari o la forma de fer el seminari creus que va influir o no en la forma de valorar els constructes al final del quadrimestre?

P7E35 - Jo penso que sí. Recordo que la primera vegada em va costar més situar-me i la segona... recordo que no em va costar tan valorar, o sigui que potser, un cop formulats els constructes vaig anar més ràpid en la valoració. (**Consciència de canvi**)

I – Moltes gràcies, P7. Ens veurem en el focus-group del dia 20

Participant 8 – CP

ENTREVISTA

3 nov 04

I (investigador) - Comencem amb una pregunta d'acord amb els dos temes que t'he plantejat. El que et proposo és parlar sobre idees, activitats més significatives del seminari de 4t de Psicopedagogia. Pots descriure o comentar algunes activitats que recordes de forma especial, d'acord?

P8E01 - El tema principal que jo recordo d'aquest seminari és tot el tema del pensament lateral que vàrem parlar d'Edward de Bono i la influència va ser que, posteriorment, vaig fer el projecte d'això. (**Eixos temàtics significatius**)

P8E02 - D'allò recordo un tema que jo després no vaig aprofundir, però que em queda del seminari, i és el dels barrets que concretament a l'aula vàrem intentar repartir barrets a cadascú i posar diferents situacions... Plantejar per exemple: "*volem muntar una festa a l'escola*", no?, i cadascú amb el seu barret veure quines aportacions faria... i veure la importància de tots els barrets... (**Eixos temàtics significatius**)

P8E03 - I ara quan jo estic en una reunió, moltes vegades també penso: vaig a posar-me el barret que jo normalment no utilitzo... jo puc ser més creativa, com el groc o més sistemàtica. Vaig a intentar posar-me un altre barret que no sigui el meu per intentar treure més el suc de totes les qüestions. (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència**)

P8E04 - I penso que en la pràctica també estaria bé que en algun claustre, quan es parlen d'aquests temes, utilitzar-ho, no? Però també jo penso ara en la situació de la meua escola i penso que els hi cauria"*i ara de què ens està parlant*", no? (**Crítica a l'exterior - Empatia - Transferència**)

P8E05 - Jo des d'aquell seminari ho he viscut molt maco i m'ha agradat l'experiència (**Impacte cognitiu – Motivació i interès**)

P8E06 - però no sé si... arribes a la realitat escolar i no sé si tothom està preparat... o passen els anys i també costen aquestes dinàmiques... i potser si ens vingués donat per direcció i ens ho expliquen i ens ho fem nostre, bé... però si no és així no sé si a mi m'escoltarien... (**Crítica a l'exterior - Obertura cognitiva**)

I – La gent no està receptiva?

P8E07 - Jo crec que ni en això ni en res. Quan els dilluns ens hem de quedar, cada quinze dies, per fer reunions, per la gent és un pal i llavors no li vinguis amb històries d'aquestes perquè el que volen, si hem de parlar de l'organització de la castanyada, fem-ho ràpid, que el que volem és marxar abans, no? No ens facis ara posar barrets i

no sé què, m'entens? Jo crec que no estan receptius en aquest àmbit, no? Tot el que els demanis fora de l'horari escolar els costa; al menys el que jo veig a la realitat. **(Autoavaluació crítica - Crítica a l'exterior)**

I – Abans també has fet esment al cap, cor i mans...

P8E08 - Sí, però això jo ho tinc molt més com una cosa més interior, no? No penso tant en explicar-ho a algú o dur-ho a la pràctica per a un col·lectiu sinó que jo ho penso quan estem en qualsevol aprenentatge. **(Apropiació - Transferència)**

P8E09 - Jo ara estic a P-5 i tot el tema de lectura-escriptura, que és molt maco... i penso que és un aprenentatge que poden viure tant els nens com els pares. Molt maco tenir-ho present, no?... En el coneixement de l'entorn... que pensin en el què estan fent, perquè els costa molt raonar, es cansen ràpid, no? ...Que vagin aprenent també, que ho visquin. Jo penso que és el que queda al final. El que jo puc ara recordar del seminari segurament és allò que em va tocar més emotivament, no? i a la vegada també més pràctic, no? ... I amb les mans, si, que tot el que sigui experiències també ens arribarà no? Per tant, en el coneixement de l'entorn, jo ara parlo més pel que toco, tot el que sigui experiència de mirar amb la lupa, tocar, manipular, és bàsic. Que es tinguin en compte els tres elements penso que és bàsic per tot l'aprenentatge i per tot. **(Apropiació - Consciència de canvi - Transferència)**

I – Estàs dient que ha influït en la forma de fer algunes coses, que ho estàs utilitzant...

P8E10 - Oi tant!, contínuament. Això que et deia. És una cosa molt senzilla i com és tan senzill, és per això que ... no són grans teories, és una cosa molt gràfica, molt senzilla i potser és per això que se't queda... és obvi i cal tenir-ho present perquè és així, no? Crec que és molt important,... les tres parts. **(Apropiació - Simplicitat)**

I – I de tot el tema general de pensament lateral, què n'ha quedat?

P8E11 - Sí, si, si. A veure, tot això jo... no ho utilitzo... no ho utilitzo com... no ho utilitzo la pràctica, no? Però si que amb el pensament lateral te n'adones que hi ha moltes maneres de veure la realitat,... Jo ho tradueixo més a que no hi ha una sola resposta correcta, quan estem treballant amb mates o amb llengua... Que podem mirar la realitat des de molts punts **(Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)**

P8E12 - i per tant a valorar que els nens... deixar-los que frueixin, que visquin... i que et diguin allò que els passa pel cap en un primer moment... que tot és vàlid, no? **(Avaluació multidimensional - Obertura cognitiva - Transferència)**

I – Parles d'un canvi d'actitud?

P8E13 - Sí, si, si. Un canvi que podem veure en això, no? Jo no arribo a la classe... evidentment jo sé el que faré, no?, però puc tenir un tema plantejat però no sé on acabarà allò, no?, i que siguin ells els que descobreixin que la realitat es pot veure des de moltes maneres i ... que entre ells s'ho facin veure. **(Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica - Transferència)**

P8E14 - Que no sigui jo qui els digui: *no, es que això ho podem veure des d'aquí o des d'allà*. Que siguin ells mateixos els que ho vagin descobrint. **(Aprenentatge per descobriment)**

P8E15 - No és tan la teoria sinó la pràctica... poder veure això. També penso que per nosaltres, els mestres, i per totes les persones grans, en general, i en tots els àmbits i

nivells. Són exercicis bons per agilitar, per pensar, per poder pensar de manera diferent. No sempre veure-ho tot des de la mateixa perspectiva, no?

Aquests exercicis jo me'ls mirava i me'ls remirava a seminari... i després el meu pare també els acabava traient tots... i els comentàvem a casa. Per això dic en tots els àmbits i nivells, no?

Jo penso que això és un aprenentatge més personal però m'agrada que s'hagi donat l'oportunitat de viure aquesta experiència... i de poder-la transmetre.. I en el canvi d'actitud penso més a nivell professional, no? ...Canvi de manera de pensar i de manera d'actuar, no? **(Consciència de canvi - Diversitat paradigmàtica - Multivarietat metòdica - Transferència)**

I – I allò que fèiem al final del seminari valorant en quina proporció havíem treballat *cap, cor i mans* i coneixements axiològics, científics i organitzatius?

P8E16 - Això jo recordo molt que ens anàvem molt... no sé dir-te quin però me'n recordo que jo sempre me n'anava o em decantava cap a un. Devia ser... molt cor, per les activitats... A veure, sempre havia algun punt... perquè jo considerava que si el cor és el que estàs sentint... Si t'ha de servir en un futur o si t'està afectant, en aquest punt està el cor. D'experiència, clar, quan manipulàvem activitats que havíem portat de pensament lateral o altres, també, no? Però clar, de tot el seminari jo crec que el pes requeia sobre el cap... o no sé quin era l'altre... si era el científic o ... **(Avaluació multidimensional - Consciència de canvi)**

I – I per a què servia això?

P8E17 - Sí. A veure, clar, per valorar les sessions, no?, per valorar com ens havia afectat a cadascú aquell tema. Jo crec que estava molt bé en aquest sentit... Hem parlat d'això, com t'ha afectat a tu aquest aprenentatge? ... Era un intent d'*anem a pensar en el que hem fet*, no?... i això és bàsic, no?... Tant de bo ho poguéssim fer més. A mi a vegades em falta temps de pensar en la meva pràctica...

Analitzar com està afectant en nosaltres un aprenentatge i com en un futur el durem a la pràctica o com ha canviat o no. I en aquell moment poder dir: això que hem après ara té tant d'això i tant d'allò. **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Transferència)**

P8E18 - Doncs ens fa veure també que podem preparar activitats que potenciïn aquest tema que estic veient que en la gràfica no surt i, per tant, buscar aquest equilibri. I valorar també com ho està sentint cadascú, perquè potser el que posava jo no tenia res a veure amb el que posava una altra persona i per veure com el mateix contingut està afectant a les persones... és un tema molt interessant... **(Diferents percepcions - Transferència)**

I – I de les cròniques, què deies?

P8E19 - De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l'ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relacions, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l'enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i després parlar-ho... **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement)**

P8E20 - Jo quan llegíem les cròniques... d'altra gent... et sobtes, no? Òndia!, com ha pogut fer aquesta relació... i a tu ni se t'havia passat pel cap, no? Penso que això també és enriquidor, poder-les compartir... (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Diferents percepcions**)

I – Passem a la segona qüestió que et plantejava. És aquell exercici que havíem fet amb una entrevista que et demanava característiques del sistema educatiu de l'època dels avis, dels pares, de l'EGB, primària, Europa, futur, etc. Ho recordes? Després feies la valoració amb una escala de Likert, valoraves de 0 a 7 cada parell de característiques, cada constructe. Què en penses d'aquell exercici? Què va passar allà? Què recordes? Hi havia diferència entre l'inici i el final del quadrimestre?

P8E21 - Jo, quan parlàvem de l'època dels avis, de com aprenien i això... no sé si hi havia molta diferència... no crec. En que si que podia haver-hi més diferència... clar, tot aquest tema evidentment que va repercutir en tots, no? ... llavors, que poguéssim parlar més de temes més pràctics o més... no sé com podia haver afectat això al formular els constructes... Aquestes característiques, el que és segur és que aquests temes es van veure reflectits ens els nous constructes. Segurament que al principi hi ha temes com l'experimentació o pensar de manera diferent, o relacionar... segurament que al principi ni van sortir i després d'haver après tot això, segurament que deuriem sortir, no?... com tenir en compte de manipular, raonar o no sé que; veure la realitat des de perspectives diferents... Clar, tot això, devia afectar en construir aquests nous constructes. Tota aquesta experiència que he tingut o aprenentatge que he tingut, segurament que es deuria veure reflectit en tot això... Temes molt pràctics i pensar de forma diferent... aquests són els temes que es deuriem veure després reflectits, no? Potser n'havíem parlat o no a la carrera de Magisteri, però ara els havíem tornat a reviuere i ho havíem aprofundit més, no? Penso que en això es deuria notar... (**Apropiació - Consciència de canvi**)

I - I la puntuació dels constructes?

P8E22 - Jo penso que la puntuació... per exemple *memorístic-comprensiu*, per mi *memorístic* podia significar una cosa i al final significar-ne una altra, no? *Comprendre*, segurament al principi implicava unes coses i després implicava sentir, implicava manipular, implicava... amb tot això, *comprendre* era més enriquidor. Hi havia més coses en joc, més variables,... (**Multidimensionalitat fenomenològica**)

I – En un constructe repetit, amb la mateixa formulació d'inici i final de quadrimestre, es devia repetir també la puntuació?

P8E23 - Segurament no, perquè... jo no sé que vaig respondre, però ara segurament *comprensiu* en la nostra època tampoc posaria 7 (és la nota d'un extrem)... perquè veus una realitat i encara ens queda per fer una puntuació de 7 a *comprensió*. Abans ho veies molt més als extrems perquè no valoraves tantes coses: a l'època dels avis *memorístic* total i ara *comprensió* total. Doncs, no. Ara *comprensió total* no, perquè per *comprensió* implica això, això i això... i resulta que es fa això, però això i això altre no. Per això et deia que el que significa per mi, ara, *comprensió*, possiblement no ho significava abans. Penso que per això segur que ha canviat la puntuació. (**Consciència de canvi - Ponderació - Relativisme compromès**)

I – Alguna cosa més que vulguis destacar?

P8E24 - Penso que tot és un aprenentatge, no? Perquè recordo els 16 quadres, no sé si va ser el primer exercici o no, però després quan fèiem coses de pensament lateral ja intentàvem tenir una actitud diferent. Només amb una activitat ja dèiem: *bé, això no pot ser així, anem a mirar-ho...* (**Eixos temàtics significatius**)

P8E25 - Des del segon dia aquest canvi d'actitud: això sembla així però segur que hi ha més. I això tant de bo ens quedi a tots, no?... quan tens un nano al davant... i això amb tot. Anem més a dintre, anem més a aprofundir,...

Des del segon dia ja es va donar aquest canvi d'actitud... una cosa tan senzilla com aquesta et fa canviar...(**Consciència de canvi - Transferència**)

I – Moltes gràcies, P8. Ens veurem en el focus-group del dia 20

11.1.2. Assignació categorial a les agrupacions d'unitats de sentit de les entrevistes

CATEGORIES	UNITATS DE SENTIT
<p>1- Anticipació: previsió de les conseqüències de la pròpia acció i avaluació reflexiva prèvia.</p>	<p>P6E30 – “Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l'havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes o amb el treball de diferents maneres l'alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes”. (Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva)</p>
<p>2- Aprenentatge compartit: aprenentatge en equip, socialitzat, intercanvi d'idees, construcció conjunta de pensament.</p>	<p>P1E02 – “Costava força, jo reconec que em costava. Algun cop, tots els del seminari al bar ens ho preguntàvem: “escolta, has trobat la resposta?”... I entre nosaltres ens ho dèiem: “doncs a mi m'ha costat molt” o “aquesta és una <i>empollona</i>, aquesta sap massa”. (Autoexigència - Aprenentatge compartit - Vivència d'equip)</p> <p>P1E14 – “Era una avaluació i valoració del seminari, personal i grupal... crec jo, ... i un moment de reflexió alhora... La discussió portava a la reflexió... que a vegades sí que podies treure suc i a vegades no, perquè tots coincidíem... El que no sé si sortia més cap, cor o mans...”. (Aprenentatge compartit - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)</p> <p>P3E01 – “Sobretot el que recordo de les activitats del seminari són totes les posades en comú, o sigui, tota la part del treball en equip, la col·laboració... Sobretot el seminari va ser un espai molt de... d'espai per poder comentar tot allò que anava succeint durant la carrera. Era un espai per poder explicar, per poder treure tots els dubtes que tenies... Sobretot va ser un espai de treball en equip”. (Aprenentatge compartit - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip)</p> <p>P3E15 – “Jo crec que servia per adonar-nos realment de que havíem fet en aquesta activitat. Si havia estat una activitat més a nivell teòric, més del nostre pensament, si havia estat una activitat més de col·laboració o si havia estat una activitat molt personal... Jo crec que ensenyava a classificar una mica el tipus d'activitat, pensar realment què estàvem utilitzant en aquell moment... a prendre consciència d'allò que estàvem fent... que a vegades no ens n'adonem”. (Aprenentatge compartit - Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E09 – “Sí, de les cròniques. De les coses, també, més positives que recordo era el que es creava a partir d'un exercici, fos d'una imatge, d'una frase o d'una història, tot el que parlava la gent. És a dir, tothom se sentia en llibertat per comentar allò i hi havia molta riquesa”. (Aprenentatge compartit - Vivència d'equip)</p> <p>P6E34 – “Sí, ... una cosa que m'agradava era que tu podies dir una opinió però realment l'altre, a vegades, la veia totalment diferent i... És a dir, amb un tema això ho tens molt clar. Pot sortir un tema i la gent diu: “doncs mira</p>

	<p>pots anar cap aquesta sortida o no” ... Però a partir d’una fitxa on es treballa veure-ho de diferents perspectives o trobar aquell missatge, cadascú també és més científic o més... segons la seva forma de ser. Es veu molt clar quan opina i quan... i això xoca molt. I en grup això és de les coses que em va enriquir molt”. (Aprentatge compartit - Diferents percepcions - Vivència d’equip)</p> <p>P6E35 – “Es que això m’ha vingut un moment i no m’he expressat molt bé. Hi havia un exercici que era més de ment científica, més de calcular,... i en canvi la gent que tenia més l’altra part més desenvolupada, artística o creativa o el que vulguis, també veies que ajudaves o que t’enriques diferent...”. (Aprentatge compartit - Vivència d’equip - Diferents percepcions)</p>
<p>3- Aprentatge individual: treball i esforç personal, personalització de l’aprenentatge.</p>	
<p>4- Aprentatge per descobriment: descobrir noves idees i formes de fer a través de l’experimentació i de la recerca.</p>	<p>P6E13 – “era quan ens feies descobrir què trobaries allí dins: ... un peix, una cara o el què sigui. Com tu havies realment d’analitzar i fixar-te, observar aquell dibuix amb tot el que li podies treure”. (Aprentatge per descobriment - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P7E26 – “Penso que és el que em va ajudar... la metodologia... una mica entendre el pensament lateral gràcies al treball aquest d’aquestes fitxes. Sortir del que sempre estic acostumat a fer, no? i això també ho descobries amb aquestes fitxes...” (Aprentatge per descobriment - Multivarietat metòdica)</p> <p>P8E14 – “Que no sigui jo qui els digui: <i>no, es que això ho podem veure des d’aquí o des d’allà.</i> Que siguin ells mateixos els que ho vagin descobrint”. (Aprentatge per descobriment)</p>
<p>5- Apropiació: incorporació i integració de coneixements, actituds i valors aliens al repertori personal inicial.</p>	<p>P1E08 – “Això jo ho vaig aplicar a P-3. Tenia una capsa de sorpreses i vaig donar objectes als nanos... Els vaig donar d’un amb un i ells anaven dient... Doncs això què et recorda? Doncs això és del lavabo, això ho fa servir la meua mare per tal... Una mica al seu nivell ho vaig aplicar. Perquè em va fer gràcia i tu ho deies: <i>a veure si algun dia ho podeu posar en marxa...</i> i vaig fer-ho aquell cop. Per manca de temps i per altres vegades que m’ho havia plantejat de fer-ho amb nanos de 4 anys... trauria més suc, però no ho vaig arribar a fer mai. A vegades ens plantejaven idees... Tens un objecte doncs més que res crear una frase o una escriptura lliure a partir d’aquell objecte”. (Apropiació - Transferència)</p> <p>P1E11 – “Oi si... que era a nivell d’avaluació, no? Tots tres havien d’anar units, interaccionen entre ells... llavors per separat no ho veig gaire clar. El que m’ha quedat és que al principi potser vas més analitzant cadascuna de les tres parts però han d’anar els tres junts”. (Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P2E10 – “I això de coneixements axiològics i científics, ara que estic veient el dibuix, m’imagino, pel que recordo, que depèn de l’objectiu que volíem aconseguir o de l’activitat que havíem de fer... doncs ens havíem de posar més cap a coneixements tecnològics... Quan fem un argument</p>

ho fem amb coneixements més tecnològics o un altre coneixement, no?... no me'n recordo ben bé". (**Apropiació - Eixos temàtics significatius**)

P2E12 – “La meua companya i jo l'únic que fem és trobar camins alternatius per arribar al lloguer del cotxe. No sé, va ser una reflexió bastant bona... de no veure les coses, si és blanc i redactar-ho en blanc i descriu la idea en blanc.

Pots arribar al blanc per un camí alternatiu, no sempre de la manera que estem acostumats a interpretar les coses. Sobretot em va quedar molt la idea del missatge trobat, perquè clar, *busca un missatge* i tothom buscant allà que tenien d'haver-hi lletres... perquè estàvem acostumats a tenir un full pla i que allà hi hagi un missatge, no? I resulta que el missatge no està com estem acostumats sinó que està d'una altra manera. És el que més em queda". (**Apropiació - Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Impacte cognitiu**)

P3E09 – “Et feia reflexionar també. Jo crec que va ser un espai que realment ens va ajudar molt...” (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament**)

P3E10 – “Això ho aplico al *cole*. Aquest any estic a P-4 i els faig molt esment. Els dic que el cap el tenim per pensar...Jo sempre els dic molt que pensem... perquè a vegades hi ha conflictes a l'escola i els tenim cada dia. Els conflictes a vegades venen per la forma de pensar, per la forma d'actuar i tenim uns valors que tenen molt de pes... això als nens els ho dic moltíssim, no? I sempre intentem doncs utilitzar molt el cap, que s'ha de treballar, que ens hem d'estimar. Sempre els dic que tenim un cor que ens hem d'estimar, tot i que el nostre pensament és diferent, les nostres formes d'actuar són diferents i després la part de les mans...

És una cosa que recordo molt del seminari i que ho aplico al *cole*. Sempre els dic que tenim el cap per pensar, el cor per estimar i les mans per ajudar-nos al *cole*. I mira, avui és una cosa que ha sortit però no sabia que sortiria, però tinc tres imatges, un cor una mà i un cap... i ho recordo constantment en el *cole*". (**Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

P3E12 – “Jo crec que sobretot va ser un seminari que ens vas fer pensar molt... i això no acostuma a passar. Ens deixem anar per la rutina, pel dia a dia i no ens posem a pensar realment en allò que estem fent i com ho estem fent”. (**Apropiació - Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P3E15 – “Jo crec que servia per adonar-nos realment de que havíem fet en aquesta activitat. Si havia estat una activitat més a nivell teòric, més del nostre pensament, si havia estat una activitat més de col·laboració o si havia estat una activitat molt personal... Jo crec que ensenyava a classificar una mica el tipus d'activitat, pensar realment què estàvem utilitzant en aquell moment... a prendre consciència d'allò que estàvem fent... que a vegades no ens n'adonem”. (**Aprenentatge compartit - Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P4E21 – “Per aquella època estava llegint un llibre del J.M. Puig que es diu “Feina d'educar”, molt interessant, sobre l'educació moral i ho vaig relacionar amb això, una mica. Ell deia que l'educació moral no s'ha de fer a part, sinó que es fa en tot el que es fa... i vaig relacionar-ho amb això...” (**Apropiació**)

P4E26 – “També recordo que vaig anar entrant en el tema i llavors si que hi estava més posat... Sí que em va fer pensar una mica com havien

canviat alguns aspectes de l'educació. El que això, entre docents és tan habitual... tan present... El tema dels hàbits em va fer pensar més, relacionar els d'abans respecte d'ara... em va fer pensar més en la diferència... No sé... no sé perquè, no em va quedar gaire això..." **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Motivació i interès - Transferència)**

P4E28 – “Ens obligava a fer un repàs del que havíem fet, fer una memòria creativa del que havíem fet, una memòria integrada a la nostra persona, al nostre entorn, al nostre estudi, a la nostra feina en general. Ens obligava a crear a partir del que havíem treballat i, per tant, qui volia, podia aprofundir-hi o simplement quedar-se amb dues paraules de García Márquez, d'un escrit... Podia relacionar-ho amb la feina... Era la manera d'aprendre, la manera d'aprendre a partir d'uns continguts donats, un desenvolupament personal, respecte al que evokes, respecte al que recordes, respecte a la utilitat... És de les coses que més em va quedar. Jo sempre dic que allò hauria valgut la pena seqüenciar-ho més, obligar a fer més cròniques, fins i tot comentar-ne alguna..." **(Apropiació)**

P4E30 – “Jo una de les cròniques la vaig fer relacionant una cosa que vaig sentir d'una entrevista al Mayor Zaragoza amb unes coses que havíem treballat al nostre taller. Mayor Zaragoza deia que les coses s'aconseguien amb un 99% de perseverança i un 1% de talent... Però a mi aquella entrevista em va impressionar molt en el seu moment i, pel que sigui, de seguida ho pots relacionar amb alguna cosa del seminari. Anar a fons em va fer aprofundir el que havíem treballat al seminari, aprofundir en el que havia dit Mayor Zaragoza i crear una cosa nova que era com jo integrava tot allò, o com tot allò s'integrava en tot el que jo anava sabent... Jo crec que val la pena posar més deures d'aquesta mena..." **(Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)**

P503 – “Realment, l'altre dia quan em vas plantejar que parlàrem de *cap, cor i mans*, ... pensava: ostres!, sí que és un concepte que recordo haver treballat, però realment no recordo ben bé què, no et podria dir gran cosa. Sí que recordo que al final del seminari et vam fer un regal que va ser un ram de flors que estava relacionat amb això del *cap, cor i mans*, perquè a la nota et vàrem posar: *per què no regalar un ram de flors a un home*, no? Posàvem diverses coses relacionades amb el cap, amb el cor i les mans... Pensant en això he deduït... ho he relacionat amb les coses que fas amb el cap, amb les mans i amb el cor”. **(Eixos temàtics significatius - Apropiació)**

P504 – “Vull dir, com pensem, com actuem i com ens agradaria actuar... una miqueta barrejat, no? A vegades actuem amb el cap o amb el cor... i l'actuació no és la mateixa si penses amb el cap o penses amb el cor... una miqueta per aquí no? I com això es relaciona amb la manera de fer, de portar-ho a les mans... No sé, com un triangle que tenim i que interacciona. Segons en quin punt estiguis la teva actuació serà d'una manera o d'una altra”. **(Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)**

P5E07 – “Ara quan m'ho has dit no recordava res... De veritat que no recordo... Bé, ara al veure-ho si. Però suposo que deu estar relacionat amb el tema de les intel·ligències... no ... una altra cosa... Ja ho recordo... sí. Vas fer un dia una activitat que cadascú tenia un barret i havíem d'actuar conforme al barret que portàvem... com podíem programar unes activitats segons el barret que portàvem... Gent que ho tirava tot per terra, gent que era molt optimista, gent que intentava moderar... És veritat ara ho recordo”. **(Apropiació - Diferents percepcions)**

	<p>P5E15 – “I les cròniques... el fet de poder-ho escriure ens ajudava també a ser més conscients de tot el que estàvem fent i el que suposava”. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament)</p> <p>P6E03 – “Recordo sobretot una vegada que va sortir el tema del <i>cavall i el genet...</i> i és potser un dels que jo em vaig recrear més a l'hora d'escriure...” (Apropiació)</p> <p>P6E10 – “No era una cosa de dir "<i>anem a exposar aquest tema del psicopedagog a la presó</i>" i l'exposaves, sinó que a partir d'aquella fitxa o aquella història la gent s'hi recreava, podia opinar realment com era ell. Potser m'enganyava... però la gent reflectia molt com era... com a la crònica. A la crònica podies reflectir molt com ets tu”. (Apropiació)</p> <p>P6E16 – “Per què un monitor penso que... pot fer com qualsevol professional però si no té cap, cor i mans, ... Molts cops pot pensar que pot tenir moltes mans però no fa funcionar el cor i a l'inrevés, no? Ha de tenir cap encara que no ho sembli, encara que sigui una activitat no formal i, a vegades, la gent s'ho prengui, entre cometes, menys <i>en sèrio</i>”. (Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E19 - “... però hi ha coses que si, que com a reflexió m'han ajudat molt”, (Apropiació)</p> <p>P6E28 – “Depèn com. Perquè jo penso que si et centres, per exemple en els sis barrets, dependrà d'aquella manera de pensar que tu també pots respondre d'una manera o d'una altra, d'una manera més segura o menys segura... i això és tan fàcil com que el barret demostra molt la teva forma de ser i a vegades podràs tenir més seguretat al respondre a unes preguntes o menys...” (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P6E30 – “Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l'havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes o amb el treball de diferents maneres l'alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes”. (Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva)</p> <p>P6E36 – “A nivell personal el que a mi m'agradava és que realment érem reflexius. Pensaves en com havia anat el seminari i realment et demostraves a tu i al grup què realment havíem tocat més i depenia del dia... havíem tocat més cap, ... Hi havia, jo crec, que una barreja... Hi havia dies que s'havia vist molt el cor, hi havia dies que s'havia vist molt el cap... igual que axiològics... Si que recordo que hi havia varietat... tot i que l'espai de seminari jo sempre he pensat que, depèn de com es tracta, a vegades és molt fàcil que surti el cor... que és molt bo, en el sentit que en un ambient de treball és bo que surtin les tres parts...” (Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P6E38 – “En el que penso més és en axiològics i científics... els organitzatius no els recordo tant... Pel mateix que abans, es reuneix el grup de seminari per treballar ix temes de la carrera... és més fàcil que surti el científic, però també va relacionat amb l'axiològic... i més de la manera com vivíem aquell tipus de seminari, que és diferent dels altres</p>
--	--

	<p>que he viscut”. (Apropiació - Avaluació multidimensional - Diferents percepcions)</p> <p>P7E17 – “crec recordar aquell... el negre... per exemple... del pessimisme i tal, i llavors treus ferro... perquè dius: aquesta persona s'ha tancat”. (Apropiació - Empatia)</p> <p>P7E19 – “Ah, sí,... el fer, sentir, no? si. Home, jo diria que potser... El cap el tenia bastant clar a nivell de, anava dir professional, o sigui el que t'he comentat que jo potser tirava més cap a la cosa racional de cap . El fer i el sentir jo diria que el cor i mans... és el que potser m'hi he fixat més últimament... perquè el cap sempre és més fàcil i llavors costa molt ficar-te amb el cor i les mans, no? I aleshores el fer i el sentir, sobretot el sentir també,... és una imatge que penso que és molt bona perquè t'ajuda potser a no tancar-te tant en el pensament... recordo que era el vertical, no? ... oposat al... no?”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E28 – “Jo crec que servia per tocar de peus a terra i per reflexionar sobre el que havíem fet... sinó les coses queden una mica a l'aire. Per tant ens ajudava, al menys a mi m'ajudava. Primer a sedimentar-ho tot, tot el que havíem fet, perquè a vegades, fins i tot et podies perdre. A vegades et perds... perquè clar, vas fent fitxes, vas fent i et perds. A mi em servia una mica per concretar, per distingir els tres, cap, cor i mans, ... Penso que bàsicament era una manera de recopilar, d'aterrar i a més reflexionar, adonar-te'n de què havíem fet més, de què havíem fet menys, aterrar, reflexionar i assimilar-ho... i també una mica veure o valorar on hi havia cadascuna de les parts”. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació – Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P8E08 – “Sí, però això jo ho tinc molt més com una cosa més interior, no? No penso tant en explicar-ho a algú o dur-ho a la pràctica per a un col·lectiu sinó que jo ho penso quan estem en qualsevol aprenentatge”. (Apropiació - Transferència)</p> <p>P8E09 – “Jo ara estic a P-5 i tot el tema de lectura-escritura, que és molt maco... i penso que és un aprenentatge que poden viure tant els nens com els pares. Molt maco tenir-ho present, no?... En el coneixement de l'entorn... que pensin en el què estan fent, perquè els costa molt raonar, es cansen ràpid, no? ...Que vagin aprenent també, que ho visquin. Jo penso que és el que queda al final. El que jo puc ara recordar del seminari segurament és allò que em va tocar més emotivament, no? i a la vegada també més pràctic, no? ... I amb les mans, si, que tot el que sigui experiències també ens arribarà no? Per tant, en el coneixement de l'entorn, jo ara parlo més pel que toco, tot el que sigui experiència de mirar amb la lupa, tocar, manipular, és bàsic. Que es tinguin en compte els tres elements penso que és bàsic per tot l'aprenentatge i per tot”. (Apropiació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P8E10 – “Oi tant!, contínuament. Això que et deia. És una cosa molt senzilla i com és tan senzill, és per això que ... no són grans teories, és una cosa molt gràfica, molt senzilla i potser és per això que se't queda... és obvi i cal tenir-ho present perquè és així, no? Crec que és molt important,... les tres parts”. (Apropiació - Simplicitat)</p> <p>P8E17 – “Sí. A veure, clar, per valorar les sessions, no?, per valorar com ens havia afectat a cadascú aquell tema. Jo crec que estava molt bé en aquest sentit... Hem parlat d'això, com t'ha afectat a tu aquest aprenentatge? ... Era un intent d'anem a pensar en el que hem fet, no?... i</p>
--	--

	<p>això és bàsic, no?... Tant de bo ho poguéssim fer més. A mi a vegades em falta temps de pensar en la meva pràctica... Analitzar com està afectant en nosaltres un aprenentatge i com en un futur el durem a la pràctica o com ha canviat o no. I en aquell moment poder dir: això que hem après ara té tant d'això i tant d'allò". (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Transferència)</p> <p>P8E19 – “De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l'ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relacions, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l'enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i després parlar-ho...” (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P8E21 – “Jo, quan parlàvem de l'època dels avis, de com aprenien i això... no sé si hi havia molta diferència... no crec. En que si que podia haver-hi més diferència... clar, tot aquest tema evidentment que va repercutir en tots, no? ... llavors, que poguéssim parlar més de temes més pràctics o més... no sé com podia haver afectat això al formular els constructes... Aquestes característiques, el que és segur és que aquests temes es van veure reflectits ens els nous constructes. Segurament que al principi hi ha temes com l'experimentació o pensar de manera diferent, o relacionar... segurament que al principi ni van sortir i després d'haver après tot això, segurament que deuriem sortir, no?... com tenir en compte de manipular, raonar o no sé que; veure la realitat des de perspectives diferents... Clar, tot això, devia afectar en construir aquests nous constructes. Tota aquesta experiència que he tingut o aprenentatge que he tingut, segurament que es deuria veure reflectit en tot això... Temes molt pràctics i pensar de forma diferent... aquests són els temes que es deuriem veure després reflectits, no? Potser n'havíem parlat o no a la carrera de Magisteri, però ara els havíem tornat a reviu i ho havíem aprofundit més, no? Penso que en això es deuria notar...” (Apropiació - Consciència de canvi)</p>
<p>6- Argumentació: justificació d'idees o bé d'opcions.</p>	<p>P1E15 – “Sí, potser a nivell de crítica... opinió crítica... potser tenia més fonaments per justificar la resposta... seguríssim... Si més no, si deies el mateix ho complementaves...” (Argumentació - Consciència de canvi)</p> <p>P6E16 – “Per què un monitor penso que... pot fer com qualsevol professional però si no té cap, cor i mans, ... Molts cops pot pensar que pot tenir moltes mans però no fa funcionar el cor i a l'inrevés, no? Ha de tenir cap encara que no ho sembli, encara que sigui una activitat no formal i, a vegades, la gent s'ho prengui, entre cometes, menys <i>en sèrio</i>”. (Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E30 – “Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l'havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes</p>

	<p>o amb el treball de diferents maneres l'alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes". (Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva)</p>
<p>7- Autoavaluació crítica: qüestionament del propi pensament, d'actituds o de formes d'actuar; crítica a la rigidesa cognitiva, al pensament tancat i únic.</p>	<p>P1E04 – “Jo crec perquè, primer: era realista. Jo treballava i no tenia temps de mirar-m'ho. Si m'ho mirava, ho mirava a l'última hora del vespre, abans d'anar a dormir o un cop m'ho mirava al metro o als ferrocarrils i és clar, no és el lloc ni el moment. Si algun cop m'ho havia mirat a la biblioteca, quan tens l'hora lliure, potser m'era més fàcil, però reconec que em costava. Potser ja anava directament a mirar aquesta activitat més que no pas les altres, perquè com és segur que no em surt, estigues-t'hi més estona... perquè potser les anteriors... no sé si eren frases d'algun text... o per reflexionar... No me'n recordo...” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P2E05 – “Estem acostumats a pensar d'una manera... volent aconseguir un objectiu... i sabem una manera, una estratègia d'assolir aquell objectiu, no? I si aquella estratègia queda anul·lada pel que sigui som incapaços o en aquell moment érem incapaços, de pensar camins alternatius que ens poden portar al mateix resultat, no?” (Autoavaluació crítica)</p> <p>P2E12 – “La meva companya i jo l'únic que fem és trobar camins alternatius per arribar al lloguer del cotxe. No sé, va ser una reflexió bastant bona... de no veure les coses, si és blanc i redactar-ho en blanc i descriu la idea en blanc. Pots arribar al blanc per un camí alternatiu, no sempre de la manera que estem acostumats a interpretar les coses. Sobretot em va quedar molt la idea del missatge trobat, perquè clar, <i>busca un missatge</i> i tothom buscant allà que tenien d'haver-hi lletres... perquè estàvem acostumats a tenir un full pla i que allà hi hagi un missatge, no? I resulta que el missatge no està com estem acostumats sinó que està d'una altra manera. És el que més em queda”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Cercar alternatives – Impacte cognitiu)</p> <p>P2E20 – “Això ho vàrem anar avaluant en totes les edats: a l'ensenyament dels meus avis, dels pares, del meu, de l'EGB, ... i anàvem fent aquesta valoració. També hi havia aspectes que no sabies com avaluar. Pensaves que era important en el futur...i deies: clar, aquesta característica, com podia ser els recursos, com ho avaluo en la època dels meus avis? ... perquè realment de recursos no n'hi havia i llavors no sé si és important de posar-ho com a característica per avaluar l'ensenyament. També era determinar les característiques que feia falta... perquè recordo que eren molt poques, no?” (Autoavaluació crítica - Empatia - Incertesa cognitiva)</p> <p>P3E12 – “Jo crec que sobretot va ser un seminari que ens vas fer pensar molt... i això no acostuma a passar. Ens deixem anar per la rutina, pel dia a dia i no ens posem a pensar realment en allò que estem fent i com ho estem fent”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P3E14 – “Jo crec que són exercicis que realment hauríem de fer més sovint per pensar una mica. No sé, és una opinió molt personal, però jo crec que també tots aquests exercicis estan molt relacionats amb el treball en equip: la persona que sap posar-se a vegades els barrets de diferents colors, la persona que veu una vegada peixos i una altra vegada ocellets, jo crec que a vegades és un bon valor per poder treballar. A</p>

vegades ens femem al nostre barret i no volem sortir del nostre barret... crec que això no és bo". (**Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip**)

P4E04 – “Troblem una estrella... quan temps la vaig tenir penjada però no l'he trobat encara. *Li diré algun dia que l'he trobada...* ja veurem, potser algun dia surt. Tot aquell bloc inicial de comencem una mica trencant esquemes, preguntem-nos el perquè de les coses, analitzem el procés que fem quan pensem, no només el resultat que n'obtenim". (**Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Obertura cognitiva**)

P4E13 – “No et sé dir. Jo recordo que en aquell temps era tutor del cicle inicial de primària. Vaig pensar bastant en el tema dels sentiments... Vaig pensar que sovint em centrava més, tant en allò manual com en el que és més... acadèmic, de coneixement, potser més de pensar. El tema dels sentiments... sí que els tenia presents però que havia de donar un tomb per aquí. Ho vaig arribar a parlar amb un company de la feina. No sé si això després es va concretar en alguna cosa més...” (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència**)

P4E24 – “I no vaig saber veure massa diferència. Jo vaig pensar en el seu moment que si això hagués estat al principi de tercer i al final de 4t potser sí que hauria vist alguna cosa jo... vaig pensar això. La meua sensació era que els constructes que jo deia eren senzills, no poc elaborats, poc pensats, però vaja!, una mica simples... i que la segona vegada va ser igual... també eren simples, no eren especialment més elaborats, ... sinó que eren per l'estil”. (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplicitat**)

P4E25 – “No recordo especialment, això. Vols dir que tingué més criteri a l'hora de valorar una cosa o una altra, per exemple? No ho sé. Les dues vegades vaig tenir la sensació, potser més la primera vegada, una mica la sensació de... d'haver-me de concentrar per no fer-ho a la babalà, entén-me, eh? Sí, evidentment era una cosa seriosa i si que em concentrava però... Aquesta sensació que es té quan et fan una enquesta que penses: “no sé... posa-hi tres...”, una mica així”. (**Autoavaluació crítica - Autoexigència**)

P4E29 – “Qualsevol creació canvia la persona, és diferent abans de fer-la que després de fer-la... L'esforç de fer allò t'obligava a situar-te”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi**)

P6E17 – “Vaig utilitzar això de *cap, cor i mans* molt i ... la del “*per què no*” ... i quina era l'altra? Ah!, “*cavall i genet*”, ... que molts cops en l'actuació amb el nen, depèn de quin moment et supera més o menys, ... o la poca paciència que tens... pots fer funcionar la teua part de cavall o de genet... I també els “*sis barrets*” em va agradar molt”. (**Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Eixos temàtics significatius - Transferència**)

P6E25 – “Crec que sóc impulsiva, però a cops hi ha coses que te les limites més, o depèn de quin moment, al prendre aquella opció perquè no m'ha vingut al cap... i el *cap, cor i mans* déu n'hi do... Perquè quan fas bastant activitat pots tenir moltes mans i poc cor, perquè vas fent, vas fent i no te n'adones... Quan portes cert temps en un lloc, com jo porto de monitora... potser no tot és una rutina perquè vas canviant d'activitat, però sí que realment pots oblidar molt per què fas allò i què et mou, dins del cor, què tens dins del cap en aquell moment i com ho vols portar a terme”. (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

	<p>P6E31 – “Si t’ho donen, si et donen una cosa feta o una formulació d’aquella pregunta o una resposta ... és més fàcil conformar-te amb allò”. (Autoavaluació crítica)</p> <p>P7E04 – “Ha fet que jo moltes vegades afronti les situacions des de fora, sense implicar-me tant... perquè sinó llavors la meva solució era, a vegades, massa primària i una reacció com si m'afectés, com si fins i tot t'ataquessin a tu com a tutor. T'ho prenies com molt a <i>pit...</i>” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P7E09 – “I a més jo estic molt més tranquil·la amb mi mateixa perquè a vegades penso que carregava tintes. És curiós, em sentia una mica atacada davant d'un problema” (Autoavaluació crítica)</p> <p>P7E11 – “A nivell de coneixements, o sigui de professora de matemàtiques, també t’he de dir que m’ha servit. Perquè... diria que era una mica... massa racional i ... massa tancada de mires, diguem-ne...” (Autoavaluació crítica)</p> <p>P7E15 – “Jo diria que si,no sé, ...era més tancada en aquest sentit”. (Autoavaluació crítica)</p> <p>P7E19 – “Ah, sí,... el fer, sentir, no? si. Home, jo diria que potser... El cap el tenia bastant clar a nivell de, anava dir professional, o sigui el que t’he comentat que jo potser tirava més cap a la cosa racional de cap . El fer i el sentir jo diria que el cor i mans... és el que potser m’hi he fixat més últimament... perquè el cap sempre és més fàcil i llavors costa molt ficar-te amb el cor i les mans, no? I aleshores el fer i el sentir, sobretot el sentir també,... és una imatge que penso que és molt bona perquè t’ajuda potser a no tancar-te tant en el pensament... recordo que era el vertical, no? ... oposat al... no?” (Apropiació - Autoavaluació crítica - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E20 – “A vegades tenim tendència, al menys jo, tinc tendència no?, a anar-me’n molt al cap. I el cor... bé el cor també el tinc en compte, no et pensis, ... però..., potser... jo diria que fins i tot a racionalitzar-lo una mica. A vegades el cor et deixes endur per... no?” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P7E27- “que a vegades ens tanquem a una solució o una manera de fer”. (Autoavaluació crítica)</p> <p>P8E07 – “Jo crec que ni en això ni en res. Quan els dilluns ens hem de quedar, cada quinze dies, per fer reunions, per la gent és un pal i llavors no li vinguis amb històries d’aquestes perquè el que volen, si hem de parlar de l’organització de la castanyada, <i>fem-ho ràpid, que el que volem és marxar abans</i>, no? <i>No ens facis ara posar barrets i no sé què</i>, m’entens? Jo crec que no estan receptius en aquest àmbit, no? Tot el que els demanis fora de l’horari escolar els costa; al menys el que jo veig a la realitat”. (Autoavaluació crítica - Crítica a l’exterior)</p>
<p>8- Autoconsciència del propi procés de pensament: reflexió i presa de consciència actualitzada sobre les pròpies competències i</p>	<p>P3E04 – “Recordo que ens vas fer activitats que ens van fer raonar molt... tot el tema de pensament lateral”. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P3E09 – “Et feia reflexionar també. Jo crec que va ser un espai que realment ens va ajudar molt...” (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament)</p>

processos de pensament.

P3E12 – “Jo crec que sobretot va ser un seminari que ens vas fer pensar molt... i això no acostuma a passar. Ens deixem anar per la rutina, pel dia a dia i no ens posem a pensar realment en allò que estem fent i com ho estem fent”. (**Apropiació - Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P3E20 – “Potser l'educació dels pares era més rígida però potser pensaves en el perquè i justificaves o li donaves una justificació més a la puntuació i intentaves, una mica, no ser tan rígida a l'hora de valorar, no?... anaves pensant més...” (...) (**Consciència del propi procés de pensament - Empatia - Obertura cognitiva - Relativisme compromès**)

P4E03 – “La sensació aquesta de *pensem, què en traiem de pensar, procés que fem quan pensem...* Tot això va ser com tot un primer moment del seminari que a mi em va quedar”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament**)

P4E15 – “Això no treu que jo crec que jo ja era una mica en la línia de dir: *per aquí no?, doncs per aquí; per aquí no?, doncs cap enrere,...* Jo ja era una mica així, per tant jo em vaig identificar molt amb el que deies, amb el que anàvem treballant tots”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament**)

P4E24 - “I no vaig saber veure massa diferència. Jo vaig pensar en el seu moment que si això hagués estat al principi de tercer i al final de 4t potser sí que hauria vist alguna cosa jo... vaig pensar això. La meua sensació era que els constructes que jo deia eren senzills, no poc elaborats, poc pensats, però vaja!, una mica simples... i que la segona vegada va ser igual... també eren simples, no eren especialment més elaborats, ... sinó que eren per l'estil”. (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplicitat**)

P4E26 – “També recordo que vaig anar entrant en el tema i llavors si que hi estava més posat... Sí que em va fer pensar una mica com havien canviat alguns aspectes de l'educació. El que això, entre docents és tan habitual... tan present... El tema dels hàbits em va fer pensar més, relacionar els d'abans respecte d'ara... em va fer pensar més en la diferència... No sé... no sé perquè, no em va quedar gaire això...” (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Motivació i interès - Transferència**)

P5E15 – “I les cròniques... el fet de poder-ho escriure ens ajudava també a ser més conscients de tot el que estàvem fent i el que suposava”. (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament**)

P5E17 – “Home, que jo tenia moltes expectatives de cara al futur. Que valorava millor la dels meus avis que la dels meus pares, per la situació política d'aquell moment i ... valorava la meua millor, lògicament, que la dels meus pares però pitjor de com jo valorava el futur. Recordo que alguns valors es mantenien... com si no haguéssim variat tant al llarg del temps. Aquí alguna cosa passa. Sí que n'hi havia alguns que estaven en un extrem o en un altre... i que canviaven més. Canviaven més els valors més humans o d'enfocament de l'educació que no els de recursos... no sé”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament**)

P6E28 – “Depèn com. Perquè jo penso que si et centres, per exemple en els sis barrets, dependrà d'aquella manera de pensar que tu també pots respondre d'una manera o d'una altra, d'una manera més segura o menys

segura... i això és tan fàcil com que el barret demostra molt la teva forma de ser i a vegades podràs tenir més seguretat al respondre a unes preguntes o menys...” (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament- Relativisme compromès - Sentiment d’autoconfiança**)

P7E20 – “A vegades tenim tendència, al menys jo, tinc tendència no?, a anar-me'n molt al cap. I el cor... bé el cor també el tinc en compte, no et pensis, ... però..., potser... jo diria que fins i tot a racionalitzar-lo una mica. A vegades el cor et deixes endur per... no?” (**Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació**)

P7E25 – “Tens tendència a pensar que allò que és més diferent, creatiu ha de ser més complicat... Amb aquesta metodologia t'adonaves, en moltes d'elles, que en el més simple, en el més fàcil també hi és la creativitat”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplicitat**)

P7E28 – “Jo crec que servia per tocar de peus a terra i per reflexionar sobre el que havíem fet... sinó les coses queden una mica a l'aire. Per tant ens ajudava, al menys a mi m'ajudava. Primer a sedimentar-ho tot, tot el que havíem fet, perquè a vegades, fins i tot et podies perdre. A vegades et perds... perquè clar, vas fent fitxes, vas fent i et perds. A mi em servia una mica per concretar, per distingir els tres, cap, cor i mans, ... Penso que bàsicament era una manera de recopilar, d'aterrar i a més reflexionar, adonar-te'n de què havíem fet més, de què havíem fet menys, aterrar, reflexionar i assimilar-ho... i també una mica veure o valorar on hi havia cadascuna de les parts”. (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica**)

P8E17 – “Sí. A veure, clar, per valorar les sessions, no?, per valorar com ens havia afectat a cadascú aquell tema. Jo crec que estava molt bé en aquest sentit... Hem parlat d'això, com t'ha afectat a tu aquest aprenentatge? ... Era un intent d'anem a pensar en el que hem fet, no?... i això és bàsic, no?... Tant de bo ho poguéssim fer més. A mi a vegades em falta temps de pensar en la meva pràctica... Analitzar com està afectant en nosaltres un aprenentatge i com en un futur el drem a la pràctica o com ha canviat o no. I en aquell moment poder dir: això que hem après ara té tant d'això i tant d'allò”. (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Transferència**)

P8E19 – “De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l'ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relacions, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l'enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i després parlar-ho...” (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement**)

P8E20 – “Jo quan llegíem les cròniques... d'altra gent... et sobtes, no? Òndia!, com ha pogut fer aquesta relació... i a tu ni se t'havia passat pel cap, no? Penso que això també és enriquidor, poder-les compartir...” (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Diferents**)

	<i>percepcions)</i>
<p>9- Autoconsciència sobre la pròpia actuació: presa de consciència referida a la conducta i/o a actituds personals i professionals.</p>	<p>P1E04 – “Jo crec perquè, primer: era realista. Jo treballava i no tenia temps de mirar-m’ho. Si m’ho mirava, ho mirava a l’última hora del vespre, abans d’anar a dormir o un cop m’ho mirava al metro o als ferrocarrils i és clar, no és el lloc ni el moment. Si algun cop m’ho havia mirat a la biblioteca, quan tens l’hora lliure, potser m’era més fàcil, però reconec que em costava. Potser ja anava directament a mirar aquesta activitat més que no pas les altres, perquè com és segur que no em surt, estigues-t’hi més estona... perquè potser les anteriors... no sé si eren frases d’algun text... o per reflexionar... No me’n recordo...” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P1E10 – “El que m’ha quedat a mi és que has de saber estar o saber actuar en cada moment... correctament, saber actuar correctament o adequadament en qualsevol situació. Això és el que m’ha quedat...” (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)</p> <p>P2E13 – “Allò dels sis barrets possiblement també ho porto perquè, vulguis o no, també són canvis alternatius: posar-te en un lloc empàtic o en una visió negativa o en una visió més... no sé... més personal, fa que també actuïs... en la vida professional també...” (Autoconsciència pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica)</p> <p>P2E23 – “Però sí que la veritat és que tu vas provocar unes activitats que eren realment reflexives, que ens feien, pensar, que te’n duies el pensament a casa, no?, i en els altres seminaris potser el pensament s’acabava quan s’acabava l’hora de classe. I llavors sí que hi haurà hagut un aprenentatge que no tenen les altres persones, els altres alumnes. Sobretot els <i>sis barrets, el cap, cor i mans i el pensament lateral...</i>” (Consciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius - Vivència d’equip)</p> <p>P3E10 – “Això ho aplico al <i>cole</i>. Aquest any estic a P-4 i els faig molt esment. Els dic que el cap el tenim per pensar...Jo sempre els dic molt queensem... perquè a vegades hi ha conflictes a l’escola i els tenim cada dia. Els conflictes a vegades venen per la forma de pensar, per la forma d’actuar i tenim uns valors que tenen molt de pes... això als nens els ho dic moltíssim, no? I sempre intentem doncs utilitzar molt el cap, que s’ha de treballar, que ens hem d’estimar. Sempre els dic que tenim un cor que ens hem d’estimar, tot i que el nostre pensament és diferent, les nostres formes d’actuar són diferents i després la part de les mans... És una cosa que recordo molt del seminari i que ho aplico al <i>cole</i>. Sempre els dic que tenim el cap per pensar, el cor per estimar i les mans per ajudar-nos al <i>cole</i>. I mira, avui és una cosa que ha sortit però no sabia que sortiria, però tinc tres imatges, un cor una mà i un cap... i ho recordo constantment en el <i>cole</i>”. (Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P3E12 – “Jo crec que sobretot va ser un seminari que ens vas fer pensar molt... i això no acostuma a passar. Ens deixem anar per la rutina, pel dia a dia i no ens posem a pensar realment en allò que estem fent i com ho estem fent”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P3E15 – “Jo crec que servia per adonar-nos realment de que havíem fet en aquesta activitat. Si havia estat una activitat més a nivell teòric, més</p>

	<p>del nostre pensament, si havia estat una activitat més de col·laboració o si havia estat una activitat molt personal... Jo crec que ensenyava a classificar una mica el tipus d'activitat, pensar realment què estàvem utilitzant en aquell moment... a prendre consciència d'allò que estàvem fent... que a vegades no ens n'adonem". (Aprenentatge compartit - Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P3E18 – “Jo crec que influeix molt com estem nosaltres... com estem en aquell moment a l'hora que estem donant la puntuació... Si en aquell moment estic més positiva o més optimista potser dono la puntuació més alta i en un altre moment ho veig d'una altra forma. No hi ha un valor que digui: <i>mira, la nostra participació és d'un 8, sempre</i>. Jo crec que hi ha èpoques i que va depenent de la situació. No és una cosa rígida. És una cosa que va variant...” (...) (Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P4E13 – “No et sé dir. Jo recordo que en aquell temps era tutor del cicle inicial de primària. Vaig pensar bastant en el tema dels sentiments... Vaig pensar que sovint em centrava més, tant en allò manual com en el que és més... acadèmic, de coneixement, potser més de pensar. El tema dels sentiments... sí que els tenia presents però que havia de donar un tomb per aquí. Ho vaig arribar a parlar amb un company de la feina. No sé si això després es va concretar en alguna cosa més...” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)</p> <p>P4E19 – “ A mi m'agradava fer-ho... per nosaltres era una forma d'obligar-nos a pensar sobre quina mena d'activitats havíem fet, quina mena de dinàmiques havíem seguit i la veritat és que sovint estava bastant equilibrat”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P504 – “Vull dir, com pensem, com actuem i com ens agradaria actuar... una miqueta barrejat, no? A vegades actuem amb el cap o amb el cor... i l'actuació no és la mateixa si penses amb el cap o penses amb el cor... una miqueta per aquí no? I com això es relaciona amb la manera de fer, de portar-ho a les mans... No sé, com un triangle que tenim i que interacciona. Segons en quin punt estiguis la teva actuació serà d'una manera o d'una altra”. (Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E06 – “Sí, ... que tu com a persona pots ser a moments cavall, a moments genet o un dels dos. Jo recordo que vaig escriure que realment moltes vegades has de reflexionar i has de lluitar perquè a cops ets més cavall o a cops ets més genet... valorar-ho”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6E13 – “era quan ens feies descobrir què trobaries allí dins: ... un peix, una cara o el què sigui. Com tu havies realment d'analitzar i fixar-te, observar aquell dibuix amb tot el que li podies treure”. (Aprenentatge per descobriment - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P6E16 – “Per què un monitor penso que... pot fer com qualsevol professional però si no té cap, cor i mans, ... Molts cops pot pensar que pot tenir moltes mans però no fa funcionar el cor i a l'inrevés, no? Ha de tenir cap encara que no ho sembli, encara que sigui una activitat no formal i, a vegades, la gent s'ho prengui, entre cometes, menys <i>en sèrio</i>”. (Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E25 – “Crec que sóc impulsiva, però a cops hi ha coses que te les</p>
--	---

	<p>limites més, o depèn de quin moment, al prendre aquella opció perquè no m'ha vingut al cap... i el <i>cap, cor i mans</i> déu n'hi do... Perquè quan fas bastant activitat pots tenir moltes mans i poc cor, perquè vas fent, vas fent i no te n'adones... Quan portes cert temps en un lloc, com jo porto de monitora... potser no tot és una rutina perquè vas canviant d'activitat, però sí que realment pots oblidar molt per què fas allò i què et mou, dins del cor, què tens dins del cap en aquell moment i com ho vols portar a terme". (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P6E30 – “Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l'havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes o amb el treball de diferents maneres l'alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes”. (Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva)</p> <p>P6E37 – “Dubtaria entre cor i cap... perquè, depenent del tema que tractàvem, penso que... Potser també perquè estàvem estudiant, vull dir que és o depèn també de l'ambient o del moment que et trobis... perquè quan es reuneix el grup és fàcil que surtin molts coneixements, ... o que surti més que s'ha treballat el cap. Però jo també recordo que el cor sortia, déu n'hi do... jo crec que sí... les mans potser no tant...2 (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P7E04 – “Ha fet que jo moltes vegades afronti les situacions des de fora, sense implicar-me tant... perquè sinó llavors la meva solució era, a vegades, massa primària i una reacció com si m'afectés, com si fins i tot t'ataquessin a tu com a tutor. T'ho prenies com molt a <i>pit...</i>” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P7E06 – “Moltes vegades et passen a atacar i no era just perquè jo em sentia atacada com a tutora... i sense voler, però per solucionar el problema vas directe: “<i>a veure, què has fet?</i>”. Llavors estàs contraatacant... llavors, a vegades creaves situacions que el conflicte era més gran, no el solucionaves, o sí, però sense entrar en el tema i jo últimament estic comprovant que arribo al conflicte. Si vols, d'entrada, potser no el soluciono tan ràpid, perquè resulta que de l'altra manera potser se solucionava immediatament... perquè aquell pobre ja anava de bòlit, no? Perquè ja tenia a sobre la cavalleria o el que fos”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P7E08 – “Llavors jo discuteixo amb l'alumne de manera més relaxada i de moment, t'he de dir, sobretot ho he fet a finals de l'any passat i principis d'aquest any, ho soluciono molt millor”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P7E10 - “i llavors tu et relaxes i l'alumne, ... realment la reacció de l'alumne és el triple millor, perquè tu t'has posat en un altre punt de vista. I potser també li has de dir que ho ha fet fatal però... ens situem. Per tant, a aquest nivell professional, de debò, fent sobretot de tutor, que és com vius els conflictes, a mi m'ha anat molt bé, molt bé, perquè em poso amb altres maneres”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E14 – “però a vegades costa buscar... i el que em costa més és no</p>
--	--

	<p>implicar-me, això em costa. Perquè aquí sí que hi ha una emotivitat... a més, clar, no és el mateix l'alumne que... que un fill. I a vegades els dic a ells mateixos: m'és més fàcil dir-ho a fulanet que dir-t'ho a tu. Aquesta implicació costa més... em refereixo davant de sortir, davant dels estudis... totes aquestes situacions... però si més no ho tinc present. El fet de dir, <i>bé, frena, tira't una mica endarrere, no t'hi posis tot...</i> o fins i tot de saber demanar perdó perquè li has tirat la cavalleria per sobre quan... no sé... quan hi ha hagut uns resultats que a tu et sembla que no eren els adequats o no ha estudiat prou o tal... una cavalleria que potser li has de tirar però després li dius: potser m'he passat..." (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Obertura cognitiva)</p> <p>P7E20 – “A vegades tenim tendència, al menys jo, tinc tendència no?, a anar-me'n molt al cap. I el cor... bé el cor també el tinc en compte, no et pensis, ... però..., potser... jo diria que fins i tot a racionalitzar-lo una mica. A vegades el cor et deixes endur per... no?” (Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació)</p> <p>P7E28 – “Jo crec que servia per tocar de peus a terra i per reflexionar sobre el que havíem fet... sinó les coses queden una mica a l'aire. Per tant ens ajudava, al menys a mi m'ajudava. Primer a sedimentar-ho tot, tot el que havíem fet, perquè a vegades, fins i tot et podies perdre. A vegades et perds... perquè clar, vas fent fitxes, vas fent i et perds. A mi em servia una mica per concretar, per distingir els tres, cap, cor i mans, ... Penso que bàsicament era una manera de recopilar, d'aterrar i a més reflexionar, adonar-te'n de què havíem fet més, de què havíem fet menys, aterrar, reflexionar i assimilar-ho... i també una mica veure o valorar on hi havia cadascuna de les parts”. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P7E30 – “Quan vaig valorar em vaig adonar com ja hi havia al sistema dels meus pares o avis, ja hi havia alguna part que tocava aspectes que ara oblidàvem i per tant seria bo... La valoració em va servir per adonar-me'n d'això. Potser hem oblidat aspectes. Hem millorat en molts, però hem oblidat aspectes que els sistemes educatius de pares o avis tenien en compte i ara potser, tot i que la societat no és la mateixa i això implica que ho hem oblidat”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P8E03 – “I ara quan jo estic en una reunió, moltes vegades també penso: vaig a posar-me el barret que jo normalment no utilitzo... jo puc ser més creativa, com el groc o més sistemàtica. Vaig a intentar posar-me un altre barret que no sigui el meu per intentar treure més el suc de totes les qüestions”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)</p>
<p>10- Autoexigència: referència a l'esforç de superació personal per resoldre problemes o situacions diverses.</p>	<p>P1E02 – “Costava força, jo reconec que em costava. Algun cop, tots els del seminari al bar ens ho preguntàvem: “escolta, has trobat la resposta?”... I entre nosaltres ens ho dèiem: doncs a mi m'ha costat molt o aquesta és una <i>empollona</i>, aquesta sap massa”. (Autoexigència - Apreneuatge compartit - Vivència d'equip)</p> <p>P1E04 – “Jo crec perquè, primer: era realista. Jo treballava i no tenia temps de mirar-m'ho. Si m'ho mirava, ho mirava a l'última hora del vespre, abans d'anar a dormir o un cop m'ho mirava al metro o als ferrocarrils i és clar, no és el lloc ni el moment. Si algun cop m'ho havia mirat a la biblioteca, quan tens l'hora lliure, potser m'era més fàcil, però reconec que</p>

	<p>em costava. Potser ja anava directament a mirar aquesta activitat més que no pas les altres, perquè com és segur que no em surt, estigues-t'hi més estona... perquè potser les anteriors... no sé si eren frases d'algun text... o per reflexionar... No me'n recordo..." (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P4E25 – “No recordo especialment, això. Vols dir que tingués més criteri a l'hora de valorar una cosa o una altra, per exemple? No ho sé. Les dues vegades vaig tenir la sensació, potser més la primera vegada, una mica la sensació de... d'haver-me de concentrar per no fer-ho a la babalà, entén-me, eh? Sí, evidentment era una cosa seriosa i si que em concentrava però... Aquesta sensació que es té quan et fan una enquesta que penses: “no sé... posa-hi tres...”, una mica així”. (Autoavaluació crítica - Autoexigència)</p> <p>P6E13 – “era quan ens feies descobrir què trobaries allí dins: ... un peix, una cara o el què sigui. Com tu havies realment d'analitzar i fixar-te, observar aquell dibuix amb tot el que li podies treure”. (Aprenentatge per descobriment - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Autoexigència)</p> <p>P7E24 – “O sigui, veure que a vegades tenim tendència a buscar allò més complicat, fins i tot quan alguna vegada, al començar jo sempre buscava en una fitxa, jo sempre buscava més ... em costava perquè... <i>no pot ser, ha d'estar...</i> i busques”. (Autoexigència)</p> <p>P7E31 - “Sí, la puntuació costa” (Autoexigència)</p>
<p>11- Avaluació dualista: crítica als plantejaments simplistes, dicotòmics i rígids.</p>	<p>P2E17 – “Suposo que al principi del seminari tots teníem una idea, i després de la història del Magisteri o dels diferents anys d'estudi, doncs teníem unes idees de com havia anat evolucionant la formació, l'ensenyament, no?... Teníem uns plantejaments d'unes coses molt concretes com pot ser si l'aprenentatge és memorístic o intuïtiu, si l'aprenentatge era amb material o amb poc material, si era més enfocat als nens o a les nenes, a partir de quina edat es podia accedir,..." (Avaluació dualista)</p>
<p>12- Avaluació multidimensional : capacitat o actitud d'avaluar les situacions tenint en compte més dimensions o variables de les que habitualment considerava cadascú.</p>	<p>P2E15 – “Sí, que no ens poséssim només amb el barret vermell en aquella activitat, sinó que tu intentaves que fos cap, cor i mans. Potser perquè hi havia molts participants, l'enfocament del discurs anava més cap a cor, no?... o cap a mans i evidentment això redirigir-ho cap a les altres àrees era una mica difícil, i per això quan sortíem d'aquell seminari s'havia treballat més des de la perspectiva del cor, no?... Jo sé que s'intentava que es treballés des dels tres sentits... de pensament”. (Avaluació multidimensional - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P2E16 – “És veritat... hi havia unes columnes i posàvem els punts. Doncs depèn del tipus d'activitat que s'havia fet,... que havia estat més reflexiva, amb sentiments... nosaltres puntuàvem si s'havia treballat més la posició aquesta de sentiments, o el cor... no me'n recordo... No, sí, era per valorar la meua perspectiva de com s'havia treballat en el seminari: des d'una perspectiva de cor o de cap” (Avaluació multidimensional)</p> <p>P2E18 – “No sé, m'imagino que d'aquestes idees, les que teníem al principi eren les més senzilles, les que pot conèixer tothom... i després del seminari potser hi havia més característiques a avaluar, no? Si s'intentava desenvolupar tot el pensament de l'infant o si només s'ensenyava d'una manera, amb un sol pensament, amb un sol barret, no?” (Avaluació)</p>

multidimensional - Consciència de canvi)

P2E21 – “Sí,... potser millor. Vàrem incloure algunes de les característiques que havíem treballat en el seminari, no? En el sentit de: hi ha hagut un pensament lateral?, hi ha un ensenyament que s'intenta adaptar a tot tipus de persona? ... que potser és una característica que abans del seminari jo no hagués definit, no? No l'hagués posat com a distinció d'aprenentatge... La professora o el tutor intenta fer activitats amb diferents barrets? Ara més amb un objectiu més de números?... de sentiments?... no sé... doncs en aquest sentit”. ***(Avaluació multidimensional - Consciència de canvi - Transferència)***

P4E05 – “Recordo un altre bloc, quan parlaves de *cap, cor i mans*, ... i paral·lelament els continguts axiològics, organitzatius i ... científics. El fet de valorar cada sessió amb aquests criteris, això em va fer pensar, també, ...després diré una mica si m'ha quedat o no o com. Això de cap, cor i mans, en altres temps, d'altres maneres ja havia sortit... semblants”. ***(Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius)***

P4E19 – A mi m'agradava fer-ho... per nosaltres era una forma d'obligar-nos a pensar sobre quina mena d'activitats havíem fet, quina mena de dinàmiques havíem seguit i la veritat és que sovint estava bastant equilibrat”. ***(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)***

P5E16 – “Recordo que vàrem valorar els tres sistemes... o quatre. Recordo que era conversar i valorar els diferents aspectes, més pedagògics o menys pedagògics, el material, pissarra, agrupaments,...” ***(Avaluació multidimensional - Multivarietat metòdica)***

P6E37 – “Dubtaria entre cor i cap... perquè,depenent del tema que tractàvem, penso que... Potser també perquè estàvem estudiant, vull dir que és o depèn també de l'ambient o del moment que et trobis... perquè quan es reuneix el grup és fàcil que surtin molts coneixements, ... o que surti més que s'ha treballat el cap. Però jo també recordo que el cor sortia, déu n'hi do... jo crec que sí... les mans potser no tant...” ***(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)***

P6E38 – “En el que penso més és en axiològics i científics... els organitzatius no els recordo tant... Pel mateix que abans, es reuneix el grup de seminari per treballar ix temes de la carrera... és més fàcil que surti el científic, però també va relacionat amb l'axiològic... i més de la manera com vivíem aquell tipus de seminari, que és diferent dels altres que he viscut”. ***(Apropiació - Avaluació multidimensional - Diferents percepcions)***

P8E12 – “i per tant a valorar que els nens... deixar-los que frueixin, que visquin... i que et diguin allò que els passa pel cap en un primer moment... que tot és vàlid, no?” ***(Avaluació multidimensional - Obertura - Transferència)***

P8E16 – “Això jo recordo molt que ens anàvem molt... no sé dir-te quin però me'n recordo que jo sempre me n'anava o em decantava cap a un. Devia ser... molt cor, per les activitats... A veure, sempre havia algun punt... perquè jo considerava que si el cor és el que estàs sentint... Si t'ha de servir en un futur o si t'està afectant, en aquest punt està el cor. D'experiència, clar, quan manipulàvem activitats que havíem portat de pensament lateral o altres, també, no? Però clar, de tot el seminari jo crec que el pes requeia sobre el cap... o no sé quin era l'altre... si era el

	científic o ...” (Avaluació multidimensional - Consciència de canvi)
13- Capacitat de gestionar situacions complexes: manegar-se de manera eficaç i eficient amb realitats multidimensionals.	
14- Cercar alternatives: voler i/o saber buscar altres idees, camins o possibilitats d'actuació per fer front a una situació o per trobar solucions.	<p>P2E06 – “I recordo que amb aquestes activitats s’ intentava concloure que podíem buscar altres camins que ens fessin arribar a aquest resultat, no?” (Cercar alternatives)</p> <p>P2E12 – “La meva companya i jo l’únic que fem és trobar camins alternatius per arribar al lloguer del cotxe. No sé, va ser una reflexió bastant bona... de no veure les coses, si és blanc i redactar-ho en blanc i descriu la idea en blanc. Pots arribar al blanc per un camí alternatiu, no sempre de la manera que estem acostumats a interpretar les coses. Sobretot em va quedar molt la idea del missatge trobat, perquè clar, <i>busca un missatge</i> i tothom buscant allà que tenien d’haver-hi lletres... perquè estàvem acostumats a tenir un full pla i que allà hi hagi un missatge, no? I resulta que el missatge no està com estem acostumats sinó que està d’una altra manera. És el que més em queda”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Impacte cognitiu)</p> <p>P6E14 – “També me’n recordo molt d’un dia que vam treballar molt les diferents perspectives... Que amb un problema o una situació en un moment donat, tu si realment tens més perspectives pots tenir més riquesa i no et capfiques tant en un problema sinó que t’amplies la ment...no?... i les solucions també són més grans o n’hi ha varies...” (Cercar alternatives - Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6E17 - “Vaig utilitzar això de <i>cap, cor i mans</i> molt i ... la del "<i>per què no</i>" ... i quina era l'altra? Ah!, "<i>cavall i genet</i>", ... que molts cops en l'actuació amb el nen, depèn de quin moment et supera més o menys, ... o la poca paciència que tens... pots fer funcionar la teva part de cavall o de genet... I també els "<i>sis barrets</i>" em va agradar molt”. (Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P7E02 – “vaig descobrir, aquesta altra manera, diem, de pensar i d'enfrontar-te a les situacions i conflictes del dia a dia”. (Cercar alternatives)</p> <p>P7E12 – “o sigui, allò de la creativitat, inclús de diferents punt de vista dins d’una mateixa solució també ho tinc en compte inclús comparem i ...quina és millor? No, cap no és millor: tant ho ha fet bé aquest com ho ha fet l’altre. També és un altre punt que he aplicat per l’assignatura i aleshores veiem això: que tot és vàlid i potser també els dono més opció a respostes per tempteig... doncs també per tempteig!” (Cercar alternatives - Transferència)</p>
15- Competències comunicatives: capacitat de parlar en	P3E03 – “Jo que crec que sobretot el que va anar molt bé i en vàrem parlar molt va ser el tema de l’exposició oral. A vegades no estem molt acostumats a treballar a nivell oral, ens costa, perquè crec que és una feina també a fer, no? Poder explicar-te, poder organitzar-te per parlar a

<p>públic i de comunicar-se de manera eficient amb altres professionals, famílies i alumnes.</p>	<p>nivell grupal, fer entendre a la resta del grup de seminari el que està explicant. El tema va servir també una mica per treure la vergonya... de poder parlar en públic". (Competències comunicatives - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P3E21 – “Jo en tinc un bon record. Sobretot jo crec que a mi m’ha ajudat molt a formar-me personalment... com a persona. Per exemple, jo vaig estudiar Psicopedagogia i jo crec que per ser un psicopedagog has de tenir eines per comunicar-te amb els professionals...” (Competències comunicatives - Transferència)</p>
<p>16- Consciència de canvi: consciència de creixement personal, de millora, d’increment de competències, de pensar de forma diferent.</p>	<p>P1E15 – “Sí, potser a nivell de crítica... opinió crítica... potser tenia més fonaments per justificar la resposta... seguríssim... Si més no, si deies el mateix ho complementaves...” (Argumentació - Consciència de canvi)</p> <p>P2E18 – “No sé, m’imagino que d’aquestes idees, les que teníem al principi eren les més senzilles, les que pot conèixer tothom... i després del seminari potser hi havia més característiques a avaluar, no? Si s’intentava desenvolupar tot el pensament de l’infant o si només s’ensenyava d’una manera, amb un sol pensament, amb un sol barret, no?” (Avaluació multidimensional - Consciència de canvi)</p> <p>P2E21 – “Sí,... potser millor. Vàrem incloure algunes de les característiques que havíem treballat en el seminari, no? En el sentit de: hi ha hagut un pensament lateral?, hi ha un ensenyament que s’intenta adaptar a tot tipus de persona? ... que potser és una característica que abans del seminari jo no hagués definit, no? No l’hagués posat com a distinció d’aprenentatge... La professora o el tutor intenta fer activitats amb diferents barrets? Ara més amb un objectiu més de números?... de sentiments? ... no sé... doncs en aquest sentit. (Avaluació multidimensional - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P3E17 – “Jo crec que si que hi havia diferència... (...) potser perquè havíem pensat més amb el cap, amb el cor,... no sé. Jo crec que sí...” (Consciència de canvi)</p> <p>P3E19 – “Potser va ser també a partir del seminari, que vàrem veure les coses d’una altra forma, pensàvem més, no? ... En el moment que fas aquesta definició d’aquí ho veus tot com molt positiu o com molt negatiu i aquí comences a veure una mica els diferents barrets”. (Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P3E22 – “Per tant m’ha ajudat molt a comunicar-me, a veure que hi ha persones que pensen amb diferents barrets i a l’hora de treballar amb ells t’has de situar una mica en el barret que tenen, no? ... i entendre’ls”. (Consciència de canvi - Diferents percepcions)</p> <p>P3E24 – “Em va donar molta seguretat a l’hora de treballar en equip. Jo no sé si els meus valors són els correctes o incorrectes, segurament hi ha coses que puc millorar i coses que no, però tinc uns valors, no?... M’ha servit per tenir un criteri com a psicopedagoga. M’ha ajudat molt, estic molt contenta de la formació que he rebut”. (Consciència de canvi - Relativisme compromès - Sentiment d’autoconfiança - Transferència)</p> <p>P4E29 – “Qualsevol creació canvia la persona, és diferent abans de fer-la que després de fer-la... L’esforç de fer allò t’obligava a situar-te”. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi)</p>

P7E05 – “Ara m'ho prenc des de... i això fa que: Primera, que ara no em posi a la defensiva, això el primer... i per tant penso que és bo... perquè llavors fins i tot qui em planteja el conflicte també ja entra en una altra dinàmica. Segon, de cara als alumnes”. **(Consciència de canvi)**

P7E06 – “Moltes vegades et passen a atacar i no era just perquè jo em sentia atacada com a tutora... i sense voler, però per solucionar el problema vas directe: “a veure, què has fet?”. Llavors estàs contraatacant... llavors, a vegades creaves situacions que el conflicte era més gran, no el solucionaves, o sí, però sense entrar en el tema i jo últimament estic comprovant que arribo al conflicte. Si vols, d'entrada, potser no el soluciono tan ràpid, perquè resulta que de l'altra manera potser se solucionava immediatament... perquè aquell pobre ja anava de bòlit, no? Perquè ja tenia a sobre la cavalleria o el que fos”. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)**

P7E08 – “Llavors jo discuteixo amb l'alumne de manera més relaxada i de moment, t'he de dir, sobretot ho he fet a finals de l'any passat i principis d'aquest any, ho soluciono molt millor”. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)**

P7E35 – “Jo penso que sí. Recordo que la primera vegada em va costar més situar-me i la segona... recordo que no em va costar tan valorar, o sigui que potser, un cop formulats els constructes vaig anar més ràpid en la valoració”. **(Consciència de canvi)**

P8E09 – “Jo ara estic a P-5 i tot el tema de lectura-escritura, que és molt maco... i penso que és un aprenentatge que poden viure tant els nens com els pares. Molt maco tenir-ho present, no?... En el coneixement de l'entorn... que pensin en el què estan fent, perquè els costa molt raonar, es cansen ràpid, no? ...Que vagin aprenent també, que ho visquin. Jo penso que és el que queda al final. El que jo puc ara recordar del seminari segurament és allò que em va tocar més emotivament, no? i a la vegada també més pràctic, no? ... I amb les mans, sí, que tot el que sigui experiències també ens arribarà no? Per tant, en el coneixement de l'entorn, jo ara parlo més pel que toco, tot el que sigui experiència de mirar amb la lupa, tocar, manipular, és bàsic. Que es tinguin en compte els tres elements penso que és bàsic per tot l'aprenentatge i per tot”. **(Apropiació - Consciència de canvi - Transferència)**

P8E13 – “Sí, sí, sí. Un canvi que podem veure en això, no? Jo no arribo a la classe... evidentment jo sé el que faré, no?, però puc tenir un tema plantejat però no sé on acabarà allò, no?, i que siguin ells els que descobreixin que la realitat es pot veure des de moltes maneres i ... que entre ells s'ho facin veure”. **(Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica - Transferència)**

P8E15 – “No és tan la teoria sinó la pràctica... poder veure això. També penso que per nosaltres, els mestres, i per totes les persones grans, en general, i en tots els àmbits i nivells. Són exercicis bons per agilitar, per pensar, per poder pensar de manera diferent. No sempre veure-ho tot des de la mateixa perspectiva, no? Aquests exercicis jo me'ls mirava i me'ls remirava a seminari... i després el meu pare també els acabava traient tots... i els comentàvem a casa. Per això dic en tots els àmbits i nivells, no? Jo penso que això és un aprenentatge més personal però m'agrada que s'hagi donat l'oportunitat de viure aquesta experiència... i de poder-la transmetre.. I en el canvi d'actitud penso més a nivell professional, no? ...Canvi de manera de pensar i de manera d'actuar, no?” **(Consciència de canvi - Diversitat paradigmàtica - Multivarietat metòdica -**

Transferència)

P8E16 – “Això jo recordo molt que ens anàvem molt... no sé dir-te quin però me'n recordo que jo sempre me n'anava o em decantava cap a un. Devia ser... molt cor, per les activitats... A veure, sempre havia algun punt... perquè jo considerava que si el cor és el que està sentint... Si t'ha de servir en un futur o si t'està afectant, en aquest punt està el cor. D'experiència, clar, quan manipulàvem activitats que havíem portat de pensament lateral o altres, també, no? Però clar, de tot el seminari jo crec que el pes requeia sobre el cap... o no sé quin era l'altre... si era el científic o ...” (**Avaluació multidimensional - Consciència de canvi**)

P8E19 – “De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l'ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relacions, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l'enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i després parlar-ho...” (**Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement**)

P8E21 – “Jo, quan parlàvem de l'època dels avis, de com aprenien i això... no sé si hi havia molta diferència... no crec. En que si que podia haver-hi més diferència... clar, tot aquest tema evidentment que va repercutir en tots, no? ... llavors, que poguéssim parlar més de temes més pràctics o més... no sé com podia haver afectat això al formular els constructes... Aquestes característiques, el que és segur és que aquests temes es van veure reflectits ens els nous constructes. Segurament que al principi hi ha temes com l'experimentació o pensar de manera diferent, o relacionar... segurament que al principi ni van sortir i després d'haver après tot això, segurament que deuen sortir, no?... com tenir en compte de manipular, raonar o no sé que; veure la realitat des de perspectives diferents... Clar, tot això, devia afectar en construir aquests nous constructes. Tota aquesta experiència que he tingut o aprenentatge que he tingut, segurament que es deuria veure reflectit en tot això... Temes molt pràctics i pensar de forma diferent... aquests són els temes que es deuen veure després reflectits, no? Potser n'havíem parlat o no a la carrera de Magisteri, però ara els havíem tornat a reviuire i ho havíem aprofundit més, no? Penso que en això es deuria notar...” (**Apropiació - Consciència de canvi**)

P8E23 – “Segurament no, perquè... jo no sé que vaig respondre, però ara segurament *comprensiu* en la nostra època tampoc posaria 7 (és la nota d'un extrem)... perquè veus una realitat i encara ens queda per fer una puntuació de 7 a *comprensió*. Abans ho veies molt més als extrems perquè no valoraves tantes coses: a l'època dels avis *memorístic* total i ara *comprensió* total. Doncs, no. Ara *comprensió total* no, perquè per *comprensió* implica això, això i això... i resulta que es fa això, però això i això altre no. Per això et deia que el que significa per mi, ara, *comprensió*, possiblement no ho significava abans. Penso que per això segur que ha canviat la puntuació”. (**Consciència de canvi - Ponderació - Relativisme compromès**)

P8E25 – “Des del segon dia aquest canvi d'actitud: això sembla així però segur que hi ha més. I això tant de bo ens quedi a tots, no?... quan tens

	<p>un nano al davant... i això amb tot. Anem més a dintre, anem més a aprofundir,... Des del segon dia ja es va donar aquest canvi d'actitud... una cosa tan senzilla com aquesta et fa canviar... " (Consciència de canvi - Transferència)</p>
<p>17- Consens: assentiment, demostració d'acord amb la idea d'un altre; identificació cognitivo-emocional amb idees o actuacions d'altres.</p>	<p>P1E06 – “i que interveníem bastant, si... i que a l'hora de posar-nos d'acord en certes coses, també”. (Consens - Vivència d'equip)</p> <p>P1E18 – “Més relativista, si, seria un bon adjectiu, si...” (Consens - Relativisme compromès)</p> <p>P3E07 – “Érem un equip de dotze persones en el seminari, persones que estaven d'acord com les que no estaven d'acord... però aquesta tasca que fèiem allà és el que realment fem cada dia a la feina, no?... Potser hi ha persones que estan d'acord amb un sistema i altres persones que no estan d'acord. Poder arribar a consensuar... això costa molt, no?” (Consens - Vivència d'equip)</p>
<p>18- Crítica a l'exterior: crítica negativa explícita de l'actitud o conducta de persones o institucions.</p>	<p>P2E11 – “La idea que m'ha quedat al darrere, que és el més important i que fins i tot ho estic portant a la meva vida real, és el pensament lateral. Sobretot també en el camp professional, no? Estic en una empresa que ens posen molts obstacles... S'ha de vendre, no? i ells volen que venem el producte, de recursos humans, no? Però si per vendre aquest servei jo he de proporcionar-li al treballador un cotxe, facilita'm el canal per aconseguir aquest cotxe de lloguer, no? Doncs només fan que posar traves”. (Crítica a l'exterior - Transferència)</p> <p>P4E07 – “També vàrem fer una cosa sobre la qualitat que no em va agradar gens... (era una activitat transversal de seminaris). Les exposicions... no recordo les exposicions dels companys. Recordo el tema que vaig fer jo que va ser preparar un treball sobre el camí cap a les oposicions. Tampoc no em va motivar especialment”. (Crítica a l'exterior - Motivació i interès - Multivarietat metòdica)</p> <p>P4E09 – “A mi, en general, em feia la impressió que la gent s'implicava poc”. (Crítica a l'exterior)</p> <p>P4E16 – “La meva sensació era que en general la gent s'implicava poc en el seminari. L'actitud de la gent cap el seminari, no només cap aquest, sinó cap a tots, era una actitud d'anar passant, de no tenir massa problemes... i que quedava una mica anecdòtic el què fèiem, ... una mica”. (Crítica a l'exterior)</p> <p>P8E04 – “I penso que en la pràctica també estaria bé que en algun claustre, quan es parlen d'aquests temes, utilitzar-ho, no? Però també jo penso ara en la situació de la meva escola i penso que els hi cauria” i ara de què ens està parlant”, no?” (Crítica a l'exterior - Empatia - Transferència)</p> <p>P8E06 – “però no sé si... arribes a la realitat escolar i no sé si tothom està preparat... o passen els anys i també costen aquestes dinàmiques... i potser si ens vingués donat per direcció i ens ho expliquen i ens ho fem nostre, bé... però si no és així no sé si a mi m'escoltarien...” (Crítica a l'exterior - Obertura cognitiva)</p> <p>P8E07 – “Jo crec que ni en això ni en res. Quan els dilluns ens hem de quedar, cada quinze dies, per fer reunions, per la gent és un pal i llavors no li vinguis amb històries d'aquestes perquè el que volen, si hem de</p>

	<p>parlar de l'organització de la castanyada, <i>fem-ho ràpid, que el que volem és marxar abans, no? No ens facis ara posar barrets i no sé què, m'entens? Jo crec que no estan receptius en aquest àmbit, no? Tot el que els demanis fora de l'horari escolar els costa; al menys el que jo veig a la realitat". (Autoavaluació crítica - Crítica a l'exterior)</i></p>
<p>19- Crítica positiva: valoració favorable de persones, experiències, fenòmens i realitats.</p>	
<p>20- Diferents percepcions: consciència de les formes diferents de percebre, d'aprendre i de ser de cada persona, que comporta una actitud de respecte vers els altres.</p>	<p>P3E05 – “Per exemple, a vegades quan exposem les idees exposem les nostres idees, però és clar, a vegades d'un mateix tema hi havia diversos punts de vista, que havia moltes formes diferents de... que no tothom ho veu de la mateixa forma, i això, a mi personalment, em feia molt de pensar, no?” <i>(Diferents percepcions)</i></p> <p>P3E08 – “Depèn molt de com funcionem nosaltres com a persona: hi ha persones que són més tancades, persones que són més obertes; hi ha persones que els costa més expressar-se, altres menys. Tot està una mica en relació, no? I era un espai que vèiem les diferències entre nosaltres. Potser una persona era més tancada i les seves idees anaven per allà i havien de ser aquestes i altres persones que no: <i>sí, aquesta és la meva opinió, però també m'agrada l'opinió que dona l'altre company...</i>” <i>(Diferents percepcions - Obertura cognitiva)</i></p> <p>P3E11 – “Sí. Em va agradar molt l'activitat del joc dels barrets. És que... no sé, a vegades penso: en el meu cicle, on estem treballant, quan hem organitzar una festa o una activitat o hem de plantejar o hem de valorar... és pràcticament com si les persones tinguéssim un cap de diferent... La típica persona negativa que tot ho veu amb un sol barret...que no veu, que està allà i que li costa. En canvi hi ha persones que veuen... pensen amb diferents barrets i això és una cosa que està molt bé, que és real <i>como la vida misma...</i>” <i>(Diferents percepcions - Eixos temàtics significatius)</i></p> <p>P3E22 – “Per tant m'ha ajudat molt a comunicar-me, a veure que hi ha persones que pensen amb diferents barrets i a l'hora de treballar amb ells t'has de situar una mica en el barret que tenen, no? ... i entendre'ls”. <i>(Consciència de canvi - Diferents percepcions)</i></p> <p>P5E07 – “Ara quan m'ho has dit no recordava res... De veritat que no recordo... Bé, ara al veure-ho sí. Però suposo que deu estar relacionat amb el tema de les intel·ligències... no ... una altra cosa... Ja ho recordo... sí. Vas fer un dia una activitat que cadascú tenia un barret i havíem d'actuar conforme al barret que portàvem... com podíem programar unes activitats segons el barret que portàvem... Gent que ho tirava tot per terra, gent que era molt optimista, gent que intentava moderar... És veritat ara ho recordo”. <i>(Apropiació - Diferents percepcions)</i></p> <p>P6E18 – “Recordo que vaig aplicar l'activitat... com molt diferent de com l'havíem fet al seminari, però sí que havia quedat molt clar que entre nosaltres, en el grup, realment hi havia molts barrets... i que els colors a vegades també es difuminaven. També algun cop en sessions de catequesi hi ha coses que he tret, ... no com ho tractava amb adults”, <i>(Diferents percepcions - Transferència)</i></p> <p>P6E34 – “Sí, ... una cosa que m'agradava era que tu podies dir una opinió però realment l'altre, a vegades, la veia totalment diferent i... És a dir, amb</p>

	<p>un tema això ho tens molt clar. Pot sortir un tema i la gent diu: “doncs mira pots anar cap aquesta sortida o no” ... Però a partir d’una fitxa on es treballa veure-ho de diferents perspectives o trobar aquell missatge, cadascú també és més científic o més... segons la seva forma de ser. Es veu molt clar quan opina i quan... i això xoca molt. I en grup això és de les coses que em va enriquir molt”. (Aprentatge compartit - Diferents percepcions - Vivència d’equip)</p> <p>P6E35 – “Es que això m’ha vingut un moment i no m’he expressat molt bé. Hi havia un exercici que era més de ment científica, més de calcular,... i en canvi la gent que tenia més l’altra part més desenvolupada, artística o creativa o el que vulguis, també veies que ajudaves o que t’enriqueies diferent...” (Aprentatge compartit - Vivència d’equip - Diferents percepcions)</p> <p>P6E38 – “En el que penso més és en axiològics i científics... els organitzatius no els recordo tant... Pel mateix que abans, es reuneix el grup de seminari per treballar ix temes de la carrera... és més fàcil que surti el científic, però també va relacionat amb l’axiològic... i més de la manera com vivíem aquell tipus de seminari, que és diferent dels altres que he viscut”. (Apropiació - Avaluació multidimensional - Diferents percepcions)</p> <p>P8E18 – “Doncs ens fa veure també que podem preparar activitats que potenciïn aquest tema que estic veient que en la gràfica no surt i, per tant, buscar aquest equilibri. I valorar també com ho està sentint cadascú, perquè potser el que posava jo no tenia res a veure amb el que posava una altra persona i per veure com el mateix contingut està afectant a les persones... és un tema molt interessant...” (Diferents percepcions - Transferència)</p> <p>P8E20 – “Jo quan llegíem les cròniques... d’altra gent... et sobtes, no? Òndia!, com ha pogut fer aquesta relació... i a tu ni se t’havia passat pel cap, no? Penso que això també és enriquidor, poder-les compartir...” (Autoconsciència del propi procés de pensament - Diferents percepcions)</p>
<p>21- Difusió: interès i desig de transmetre els propis aprenentatges a altres persones i escenaris.</p>	<p>P1E19 – “El títol de les fitxes... l’escrit final que ens vas donar... és preciós, molt maco... Jo els escrits... a mi em van agradar... és un recurs que pots treure-li suc...” (Difusió - Multivarietat metòdica)</p>
<p>22- Diversitat paradigmàtica: diferents perspectives o cosmovisions, pluralitat ontològica i epistemològica; saber adoptar idees i perspectives diferents.</p>	<p>P1E12 – “Encara tinc dubtes de què va a l’hemisferi dret o a l’hemisferi esquerre... Del pensament lateral? Doncs... que no només hi ha una resposta correcta i que hi ha moltes maneres de veure les coses... No sé si el pensament lateral, a nivell neuronal ajuda a desenvolupar més... no sé...” (Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P2E09 – “Després allò dels sis barrets, que cada color era un pensament... Recordo que un dia vam fer una activitat que teníem un cartell amb un color i cadascú havia d’estar amb aquell pensament, no? No me’n recordo quins pensaments eren. No sé si eren negatius, pensar en positiu, pensar en negatiu, pensar en empàtic, ... no me’n recordo molt bé què volien dir però sé que t’havies de posicionar d’una manera i intentar una idea veure-la des de cada color, no?, des de cada posicionament mental. I les altres, <i>el cap, cor i mans</i>, és el que et deia, em sona però no me’n recordo cap on fèiem la reflexió, amb què ho enfocàvem. No sé si era una mateixa idea des del pensament com ho</p>

pensàvem, des del sentiment com ho sentíem i des de l'acció com ho portàvem... però no me'n recordo". (**Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica**)

P3E10 – “Això ho aplico al *cole*. Aquest any estic a P-4 i els faig molt esment. Els dic que el cap el tenim per pensar...Jo sempre els dic molt que pensem... perquè a vegades hi ha conflictes a l'escola i els tenim cada dia. Els conflictes a vegades venen per la forma de pensar, per la forma d'actuar i tenim uns valors que tenen molt de pes... això als nens els ho dic moltíssim, no? I sempre intentem doncs utilitzar molt el cap, que s'ha de treballar, que ens hem d'estimar. Sempre els dic que tenim un cor que ens hem d'estimar, tot i que el nostre pensament és diferent, les nostres formes d'actuar són diferents i després la part de les mans... És una cosa que recordo molt del seminari i que ho aplico al *cole*. Sempre els dic que tenim el cap per pensar, el cor per estimar i les mans per ajudar-nos al *cole*. I mira, avui és una cosa que ha sortit però no sabia que sortiria, però tinc tres imatges, un cor una mà i un cap... i ho recordo constantment en el *cole*". (**Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

P3E13 – “Bé... i tot el tema dels jocs que fèiem, no?... Com veiem les coses? Uns veien ocellets i altres veien peixos, i això passa en la vida real. Jo crec que a vegades quan hi ha un conflicte d'una actuació una persona ho veu d'una manera i una altra persona ho veu d'una altra i una altra ho veu de les dues formes". (**Diversitat paradigmàtica**)

P3E23 – “No tenir aquesta rigidesa de dir: *mira, aquest és el meu pensament i si t'agrada bé i si no...* sinó ser una mica més flexibles, veure les coses des d'un altre punt de vista". (**Diversitat paradigmàtica - Obertura cognitiva**)

P5E02 – “El concepte d'assertivitat que tu vas explicar una miqueta i com aplicar-ho a la vida personal i a la vida professional, és un dels aspectes que més recordo i que més m'han servit, tant a nivell personal com a nivell professional... A mesura que he anat fent coses amb els nens, amb la parella, amb la meua família, he anat entenenent millor el concepte d'assertivitat i els beneficis que, d'alguna manera, pot proporcionar a l'aplicar-la, tot i que a vegades és molt difícil. Amb segons quins nens tens davant, costa més, evidentment. La idea d'enfocar les coses des d'una perspectiva de calma... *no cal córrer, no cal escridassar, no cal...* a mi personalment m'ha servit molt". (**Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

P506 – “Me'n recordo que vas fer el comentari, després que nosaltres ho haguéssim fet, que això els nens ho veuen molt ràpid. Em va quedar aquesta idea... de com els nens veuen les coses des d'una altra perspectiva... i com hem d'aprendre, com a professionals, a intentar com a mínim saber com ho veuen... per saber orientar-los... o orientar la nostra pròpia actuació com a mestres... això t'ajuda també a pensar, a posar-te a la pell del nen, i a partir d'aquí poder programar ajustant-se a les seves necessitats". (**Diversitat paradigmàtica - Empatia - Transferència**)

P6E14 – “També me'n recordo molt d'un dia que vam treballar molt les diferents perspectives... Que amb un problema o una situació en un moment donat, tu si realment tens més perspectives pots tenir més riquesa i no et caprigues tant en un problema sinó que t'amplies la ment...no?... i les solucions també són més grans o n'hi ha varies...” (**Cercar alternatives - Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica**)

P6E27 – “Jo... perquè vaig fer un exercici en els diferents moments que vàrem quedar (a l'inici i al final de quadrimestre)... em va resultar molt fàcil pensar com jo havia estat educada o com se m'han transmès els coneixements, de quina manera, amb quina metodologia i sé que vaig haver de fer esforç, a cops, per pensar amb el moment que s'havien trobat els meus avis, els meus pares... i sobretot com jo realment ho havia interpretat... del que he sentit, del que he vist, de comentaris que a vegades he notat... i crec que això em va plantejar que em podia equivocar molt perquè, a vegades, estant en un ambient poden sentir que ells van aprendre molt i depèn de amb qui estàs poden sentir que ells realment no van aprendre. Això sí que m'ha fet pensar perquè a cops dubtava de realment com valorar-ho, si molt al mig, si molt... Quan dubtava més potser tendia més al mig perquè no pots contestar amb tanta seguretat que no es complia allò o que es complia... no sé”. (**Diversitat paradigmàtica - Empatia - Incertesa cognitiva - Ponderació**)

P7E07 – “Però, el veig des de fora, em poso -no com a tutora- sinó com a persona adulta que evidentment té una responsabilitat, però veient el problema des de fora... i el soluciono amb més tranquil·litat. El fet de veure el problema des de fora em fa estar amb més tranquil·litat. El veig, a més, com tu comentaves en els seminaris, de maneres molt diferents, des del seu punt de vista, cosa que mai no havia fet, o sigui perquè aquell nano, en aquell moment, aquella situació tal... Fins i tot analitzo també, si és el cas d'un altre professor, ... veig els dos punts de vista i moltes vegades entenc... i llavors veig realment on és el problema”. (**Diversitat paradigmàtica - Empatia**)

P7E10 – “i llavors tu et relaxes i l'alumne, ... realment la reacció de l'alumne és el triple millor, perquè tu t'has posat en un altre punt de vista. I potser també li has de dir que ho ha fet fatal però... ens situem. Per tant, a aquest nivell professional, de debò, fent sobretot de tutor, que és com vius els conflictes, a mi m'ha anat molt bé, molt bé, perquè em poso amb altres maneres”. (**Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

P7E13 – “Potser l'altra manera d'actuar el professor era més ràpida... Entrem en un diàleg... i això diria jo que és el que més recordo... idees que m'han servit. I l'última, per dir-te a nivell personal... sí, també, perquè no. O sigui, sobretot, ara que tinc fills adolescents també important veure-ho des de perspectives diferents” (**Diversitat paradigmàtica - Transferència**)

P7E16 – “Sí, jo crec que és important allò dels barrets... els sis barrets... per la manera que deies de situar-te davant d'un mateix problema de maneres diferents. És a dir,... a vegades davant d'un problema... situar-te de manera pessimista... o de manera... veure les coses amb... O sigui, aquest posar-te de manera diferent davant d'un problema, o sigui, canviar el barret, també m'ajuda. Per exemple... també ho recordo moltes vegades quan es crea davant d'un claustre una situació determinada en que has de decidir, no? Doncs fins i tot analitzar com cadascú porta barrets diferents, a vegades si que em fa gràcia veure'l... perquè també entens una mica la postura d'aquella persona perquè en un moment donat veus que realment s'està situant amb el barret”. (**Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius - Transferència**)

P7E19 – “Ah, sí,... el fer, sentir, no? sí. Home, jo diria que potser... El cap el tenia bastant clar a nivell de, anava dir professional, o sigui el que t'he comentat que jo potser tirava més cap a la cosa racional de cap . El fer i el sentir jo diria que el cor i mans... és el que potser m'hi he fixat més

	<p>últimament... perquè el cap sempre és més fàcil i llavors costa molt ficar-te amb el cor i les mans, no? I aleshores el fer i el sentir, sobretot el sentir també,... és una imatge que penso que és molt bona perquè t'ajuda potser a no tancar-te tant en el pensament... recordo que era el vertical, no? ... oposat al... no?" (Apropiació - Autoavaluació crítica - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E30 – “Quan vaig valorar em vaig adonar com ja hi havia al sistema dels meus pares o avis, ja hi havia alguna part que tocava aspectes que ara oblidàvem i per tant seria bo... La valoració em va servir per adonar-me'n d'això. Potser hem oblidat aspectes. Hem millorat en molts, però hem oblidat aspectes que els sistemes educatius de pares o avis tenien en compte i ara potser, tot i que la societat no és la mateixa i això implica que ho hem oblidat”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P7E33 – “perquè la situació social era una... ara n'és una altra i també canvien els mateixos valors...” (Diversitat paradigmàtica - Empatia)</p> <p>P8E11 – “Sí, si, si. A veure, tot això jo... no ho utilitzo... no ho utilitzo com... no ho utilitzo la pràctica, no? Però si que amb el pensament lateral te n'adones que hi ha moltes maneres de veure la realitat,... Jo ho tradueixo més a que no hi ha una sola resposta correcta, quan estem treballant amb mates o amb llengua... Que podem mirar la realitat des de molts punts” (Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P8E15 – “No és tan la teoria sinó la pràctica... poder veure això. També penso que per nosaltres, els mestres, i per totes les persones grans, en general, i en tots els àmbits i nivells. Són exercicis bons per agilitar, per pensar, per poder pensar de manera diferent. No sempre veure-ho tot des de la mateixa perspectiva, no? Aquests exercicis jo me'ls mirava i me'ls remirava a seminari... i després el meu pare també els acabava traient tots... i els comentàvem a casa. Per això dic en tots els àmbits i nivells, no? Jo penso que això és un aprenentatge més personal però m'agrada que s'hagi donat l'oportunitat de viure aquesta experiència... i de poder-la transmetre.. I en el canvi d'actitud penso més a nivell professional, no? ...Canvi de manera de pensar i de manera d'actuar, no?” (Consciència de canvi - Diversitat paradigmàtica - Multivarietat metòdica - Transferència)</p>
<p>23- Eixos temàtics significatius: símbols, imatges, idees o activitats particularment significatives que es consideren detonants i generadores de canvis significatius en les actituds personals i en la capacitat de veure més perspectives i dimensions dels fenòmens de la realitat.</p>	<p>P1E07 – “Temes?... Només me'n recordo del <i>pensament lateral</i>, del llibre dels <i>sis barrets</i> de De Bono, que jo me'l vaig comprar... I quan fèiem... era una activitat que era amb objectes... Ens vas donar un objecte, una pinta, un raspall, una... Eren objectes quotidians i em sembla que ens vas dir què podries fer amb això o ... això què et recorda o una premissa així”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P1E09 – “Recordo una de les activitats... per presentar-nos al Bono, aquest autor, vas portat un barret amb barrets petits de colors enganxats... Ens feies opinar i ens deies: <i>tu quin barret et posaries en aquest moment?...</i>” (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica)</p> <p>P1E13 – “Els sis barrets per pensar, si. Com actuar, saber estar en diferents llocs, en diferents situacions, tant personal com professionalment parlant... El <i>saber estar</i> aplicant-ho a la vida actual. Potser més que el cap, cor i mans... que no me'n recordava... Els sis barrets és una cosa que em va impactar molt”. (Eixos temàtics)</p>

significatius - Impacte vivencial - Transferència)

P2E01 – “Me'n recordo sobretot del pensament lateral”. (**Eixos temàtics significatius**)

P2E03 – “Si, si .. i a més avui les he estat comentant... i aquesta és la que més em va agradar: la del missatge ocult”. (**Eixos temàtics significatius**)

P2E07 – “Doncs recordo aquesta activitat del missatge ocult, no? ... i d'estar-nos estona, sobretot jo, davant dels dibuixets i de les imatges intentant trobar... una estrella, me'n recordo també... després una de... piràmides potser?...” (**Eixos temàtics significatius - Motivació i interès**)

P2E10 – “I això de coneixements axiològics i científics, ara queestic veient el dibuix, m'imagino, pel que recordo, que depèn de l'objectiu que volíem aconseguir o de l'activitat que havíem de fer... doncs ens havíem de posar més cap a coneixements tecnològics... Quan fem un argument ho fem amb coneixements més tecnològics o un altre coneixement, no?... no me'n recordo ben bé”. (**Apropiació - Eixos temàtics significatius**)

P2E23 – “Però sí que la veritat és que tu vas provocar unes activitats que eren realment reflexives, que ens feien, pensar, que te'n duies el pensament a casa, no?, i en els altres seminaris potser el pensament s'acabava quan s'acabava l'hora de classe. I llavors sí que hi haurà hagut un aprenentatge que no tenen les altres persones, els altres alumnes. Sobretot els sis barrets, el cap, cor i mans i el pensament lateral...” (**Consciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip**)

P3E01 – “Sobretot el que recordo de les activitats del seminari són totes les posades en comú, o sigui, tota la part del treball en equip, la col·laboració... Sobretot el seminari va ser un espai molt de... d'espai per poder comentar tot allò que anava succeint durant la carrera. Era un espai per poder explicar, per poder treure tots els dubtes que tenies... Sobretot va ser un espai de treball en equip”. (**Aprenentatge compartit - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip**)

P3E03 – “Jo que crec que sobretot el que va anar molt bé i en vàrem parlar molt va ser el tema de l'exposició oral. A vegades no estem molt acostumats a treballar a nivell oral, ens costa, perquè crec que és una feina també a fer, no? Poder explicar-te, poder organitzar-te per parlar a nivell grupal, fer entendre a la resta del grup de seminari el que estàs explicant. El tema va servir també una mica per treure la vergonya... de poder parlar en públic”. (**Competències comunicatives - Eixos temàtics significatius**)

P3E04 – “Recordo que ens vas fer activitats que ens van fer raonar molt... tot el tema de pensament lateral”. (**Autoconsciència del propi procés de pensament - Eixos temàtics significatius**)

P3E11 – “Sí. Em va agradar molt l'activitat del joc dels barrets. És que... no sé, a vegades penso: en el meu cicle, on estem treballant, quan hem organitzar una festa o una activitat o hem de plantejar o hem de valorar... és pràcticament com si les persones tinguéssim un cap de diferent... La típica persona negativa que tot ho veu amb un sol barret... que no veu, que està allà i que li costa. En canvi hi ha persones que veuen... pensen amb diferents barrets i això és una cosa que està molt bé, que és real como *la vida misma...*” (**Diferents percepcions - Eixos temàtics significatius**)

	<p>P4E01 – “Així, ràpidament, el que em surt és ... tot el tema de la creativitat amb les fitxes de "brainstorming-3". Potser no totes eren de creativitat però moltes eren de pensament lateral, diguem d'anar més enllà del que la imatge ens pot mostrar”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P4E05 – “Recordo un altre bloc, quan parlaves de <i>cap, cor i mans</i>, ... i paral·lelament els continguts axiològics, organitzatius i ... científics. El fet de valorar cada sessió amb aquests criteris, això em va fer pensar, també, ...després diré una mica si m'ha quedat o no o com. Això de <i>cap, cor i mans</i>, en altres temps, d'altres maneres ja havia sortit... semblants”. (Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P4E06 – “Recordo un altre bloc central, potser amb el que més em vaig quedar, és el tema dels recursos humans: fitxes... explicacions... una dinàmica amb la qual ens implicàvem... sobretot el procés de fer les coses”. (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)</p> <p>P4E08 – “Això dels barrets, efectivament. Recordo que quan vàreu parlar d'això dels barrets tothom ho coneixia i jo no. M'hi vaig estar posant, ho vaig llegir, ho recordo. Ho recordo poquet, però. Recordo que parlar des d'un barret o des d'un altre significava tenir una actitud concreta. Em sona que el barret blanc era el de l'objectivitat, el negre el d'un cert pessimisme,... Del pensament lateral del Bono, vaig arribar a buscar bibliografia... Ens vas parlar també d'un altre autor que tu t'havia agradat o impressionat que es deia Corbí... Què més?... Tot barrejat amb el pensament lateral, sortim de... des d'on veiem les coses...” (Eixos temàtics significatius - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P4E12 – “Jo em vaig quedar molt amb el tema dels recursos humans. Em va agradar molt, per exemple, tot el que era la pauta per triar una persona per donar-li una responsabilitat, els passos que s'havia de seguir... que apostar per la qualitat dels recursos humans era apostar per l'eficàcia de l'empresa...” (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P4E27 – “Doncs, una de les coses importants, una de les coses fonamentals, potser la cosa amb la que més em vaig quedar del seminari va ser el tema de les cròniques”. (Eixos temàtics significatius - Impacte)</p> <p>P5E01 – “Una de les coses que més recordo i penso que més em van quedar d'aquell seminari va ser l'assertivitat”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P5E03 – “Realment, l'altre dia quan em vas plantejar que parlàriem de <i>cap, cor i mans</i>, ... pensava: ostres!, sí que és un concepte que recordo haver treballat, però realment no recordo ben bé què, no et podria dir gran cosa. Sí que recordo que al final del seminari et vam fer un regal que va ser un ram de flors que estava relacionat amb això del <i>cap, cor i mans</i>, perquè a la nota et vàrem posar: <i>per què no regalar un ram de flors a un home</i>, no? Posàvem diverses coses relacionades amb el cap, amb el cor i les mans... Pensant en això he deduït... ho he relacionat amb les coses que fas amb el cap, amb les mans i amb el cor”. (Eixos temàtics significatius - Apropiació)</p> <p>P5E05 – “Em quedo, per exemple, amb l'activitat aquella dels quadrats”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P5E13 – “No, jo és el que t'he dit abans. Jo aquest seminari el recordo com un seminari que el vaig <i>disfrutar</i> molt i potser el que més m'ha</p>
--	--

	<p>quedat és el tema de l'assertivitat. Però a nivell general, com experiència, va ser molt gratificant". (Eixos temàtics significatius - Motivació i interès)</p> <p>P6E01 – “Recordo amb molta especial atenció... i a part que ho vaig valorar molt, quan tractàvem idees al seminari” (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P6E07 – “Aquest és dels que recordo millor i el de "per què no", ... el "volar" el vaig afegir jo”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P6E11 – “Més coses que recordo? Era... la <i>història d'un horitzó?</i>... No m'ho facis dir, però crec que es deia l'horitzó... No em facis dir de què anava... però a mi m'agradava”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P6E17 - “Vaig utilitzar això de <i>cap, cor i mans</i> molt i ... la del "per què no" ... i quina era l'altra? Ah!, "<i>cavall i genet</i>", ... que molts cops en l'actuació amb el nen, depèn de quin moment et supera més o menys, ... o la poca paciència que tens... pots fer funcionar la teva part de cavall o de genet... I també els "<i>sis barrets</i>" em va agradar molt”. (Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P6E22 – “Sí, precisament perquè m'ensenyes això, recordo que això d'<i>axiològics, científics i organitzatius</i> és una de les parts que em va costar,... això del <i>cap, cor i mans</i>, em va entrar més, pel que sigui... i en canvi aquest, ...coneixements axiològics... Recordo que aquell dia em va costar més. I el quadrat, déu n'hi do,..." (Eixos temàtics significatius - Obertura)</p> <p>P6E26 – “A nivell personal, és potser de les dues parts que me n'he recordat més, això que he treballat més en grup... i <i>l'atrapats en el quadrat</i> no hi he pensat...” (Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P7E01 – “Fent memòria, el que recordo... el concepte de <i>pensament lateral</i> va ser nou. Sí que havia sentit parlar de l'hemisferi dret i esquerre que després, evidentment, he vist la relació directa però... el concepte de pensament lateral per mi era desconegut... per tant és el primer que” ... (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P7E16 – “Si, jo crec que és important allò dels barrets... els sis barrets... per la manera que deies de situar-te davant d'un mateix problema de maneres diferents. És a dir,... a vegades davant d'un problema... situar-te de manera pessimista... o de manera... veure les coses amb... O sigui, aquest posar-te de manera diferent davant d'un problema, o sigui, canviar el barret, també m'ajuda. Per exemple... també ho recordo moltes vegades quan es crea davant d'un claustre una situació determinada en que has de decidir, no? Doncs fins i tot analitzar com cadascú porta barrets diferents, a vegades si que em fa gràcia veure'l... perquè també entens una mica la postura d'aquella persona perquè en un moment donat veus que realment s'està situant amb el barret”. (Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P7E18 – “Això de la imatge dels barrets... Davant d'una situació la gent, moltes vegades, o un mateix es pot anar col·locant barrets diferents... també és una imatge que m'ha quedat, potser és de les que més m'ha quedat. Va ser una activitat, bé va ser molt... trobo que és molt encertada inclús per treballar amb adolescents, per exemple, perquè és més fàcil de</p>
--	---

	<p>conèixer. Com a imatge jo diria que és la que recordo més. També vam treballar tot allò dels <i>tres des</i>, que a mi particularment se'm dona fatal...” (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P7E21 – “S’ha de tenir molt clar que hi ha els tres elements,... o sigui la imatge aquesta del cor, cap i mans penso que és molt bona per tots els nivells, inclús personal i és una imatge molt bona perquè t’ajuda a complementar-te, a estar pendent o tenir present tots els elements que són importants davant qualsevol situació... davant de la forma de vida, vaja! Aquest imatge sí que la recordo”. (Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P8E01 – “El tema principal que jo recordo d’aquest seminari és tot el tema del pensament lateral que vàrem parlar d’Edward de Bono i la influència va ser que, posteriorment, vaig fer el projecte d’això”. (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P8E02 – “D’allò recordo un tema que jo després no vaig aprofundir, però que em queda del seminari, i és el dels barrets que concretament a l’aula vàrem intentar repartir barrets a cadascú i posar diferents situacions... Plantejar per exemple: “<i>volem muntar una festa a l’escola</i>”, no?, i cadascú amb el seu barret veure quines aportacions faria... i veure la importància de tots els barrets...” (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P8E19 – “De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l’ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relacions, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l’enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i després parlar-ho...” (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P8E24 – “Penso que tot és un aprenentatge, no? Perquè recordo els 16 quadres, no sé si va ser el primer exercici o no, però després quan fèiem coses de pensament lateral ja intentàvem tenir una actitud diferent. Només amb una activitat ja dèiem: <i>bé, això no pot ser així, anem a mirar-ho...</i>” (Eixos temàtics significatius)</p>
<p>24- Empatia: actitud i capacitat per situar-se en el punt de vista i sensibilitat de l’altre; escoltar i millorar la comprensió.</p>	<p>P2E20 – “Això ho vàrem anar avaluant en totes les edats: a l’ensenyament dels meus avis, dels pares, del meu, de l’EGB, ... i anàvem fent aquesta valoració. També hi havia aspectes que no sabies com avaluar. Pensaves que era important en el futur...i deies: clar, aquesta característica, com podia ser els recursos, com ho avaluo en la època dels meus avis? ... perquè realment de recursos no n’hi havia i llavors no sé si és important de posar-ho com a característica per avaluar l’ensenyament. També era determinar les característiques que feia falta... perquè recordo que eren molt poques, no?” (Autoavaluació crítica - Empatia - Incertesa cognitiva)</p> <p>P3E20 – “Potser l’educació dels pares era més rígida però potser pensaves en el perquè i justificaves o li donaves una justificació més a la puntuació i intentaves, una mica, no ser tan rígida a l’hora de valorar, no?... anaves pensant més...” (...) (Consciència del propi procés de</p>

	<p><i>pensament - Empatia - Obertura cognitiva - Relativisme compromès</i></p> <p>P4E23 – “Clar, clar, en el seu moment em vaig preguntar per què eren dos moments i vaig pensar que alguna mena d'evolució devies voler veure tu entre una cosa i l'altra... Però no vaig saber veure massa si realment hi havia hagut alguna influència possible del que jo havia estudiat. Jo pensava que no era tant respecte de un seminari com respecte, en general, de tot el que jo anava fent de tot Psicopedagogia...” (Empatia - Incertesa cognitiva)</p> <p>P5E06 – “Me'n recordo que vas fer el comentari, després que nosaltres ho haguéssim fet, que això els nens ho veuen molt ràpid. Em va quedar aquesta idea... de com els nens veuen les coses des d'una altra perspectiva... i com hem d'aprendre, com a professionals, a intentar com a mínim saber com ho veuen... per saber orientar-los... o orientar la nostra pròpia actuació com a mestres... això t'ajuda també a pensar, a posar-te a la pell del nen, i a partir d'aquí poder programar ajustant-se a les seves necessitats”. (Diversitat paradigmàtica - Empatia - Transferència)</p> <p>P6E27 – “Jo... perquè vaig fer un exercici en els diferents moments que vàrem quedar (a l'inici i al final de quadrimestre)... em va resultar molt fàcil pensar com jo havia estat educada o com se m'han transmès els coneixements, de quina manera, amb quina metodologia i sé que vaig haver de fer esforç, a cops, per pensar amb el moment que s'havien trobat els meus avis, els meus pares... i sobretot com jo realment ho havia interpretat... del que he sentit, del que he vist, de comentaris que a vegades he notat... i crec que això em va plantejar que em podia equivocar molt perquè, a vegades, estant en un ambient poden sentir que ells van aprendre molt i depèn de amb qui estàs poden sentir que ells realment no van aprendre. Això sí que m'ha fet pensar perquè a cops dubtava de realment com valorar-ho, si molt al mig, si molt... Quan dubtava més potser tendia més al mig perquè no pots contestar amb tanta seguretat que no es complia allò o que es complia... no sé”. (Diversitat paradigmàtica - Empatia - Incertesa cognitiva - Ponderació)</p> <p>P7E07 – “Però, el veig des de fora, em poso -no com a tutora- sinó com a persona adulta que evidentment té una responsabilitat, però veient el problema des de fora... i el soluciono amb més tranquil·litat. El fet de veure el problema des de fora em fa estar amb més tranquil·litat. El veig, a més, com tu comentaves en els seminaris, de maneres molt diferents, des del seu punt de vista, cosa que mai no havia fet, o sigui perquè aquell nano, en aquell moment, aquella situació tal... Fins i tot analitzo també, si és el cas d'un altre professor, ... veig els dos punts de vista i moltes vegades entenc... i llavors veig realment on és el problema”. (Diversitat paradigmàtica - Empatia)</p> <p>P7E17 – “crec recordar aquell... el negre... per exemple... del pessimisme i tal, i llavors treus ferro... perquè dius: aquesta persona s'ha tancat”. (Apropiació - Empatia)</p> <p>P7E33 – “perquè la situació social era una... ara n'és una altra i també canvien els mateixos valors...” (Diversitat paradigmàtica - Empatia)</p> <p>P8E04 – “I penso que en la pràctica també estaria bé que en algun claustre, quan es parlen d'aquests temes, utilitzar-ho, no? Però també jo penso ara en la situació de la meua escola i penso que els hi cauria” <i>“i ara de què ens està parlant”, no?”</i> (Crítica a l'exterior - Empatia - Transferència)</p>

<p>25- Explicitació de desacord: manifestar divergència amb una opinió, idea o interpretació.</p>	
<p>26- Impacte vivencial: explicitació de la impressió causada per una activitat, una actitud, una metodologia; sentir-se interpel·lat emocionalment i cognitiva.</p>	<p>P1E13 – “Els sis barrets per pensar, si. Com actuar, saber estar en diferents llocs, en diferents situacions, tant personal com professionalment parlant... El <i>saber estar</i> aplicant-ho a la vida actual. Potser més que el cap, cor i mans... que no me'n recordava... Els sis barrets és una cosa que em va impactar molt”. (Eixos temàtics significatius - Impacte vivencial - Transferència)</p> <p>P2E12 – “La meua companya i jo l'únic que fem és trobar camins alternatius per arribar al lloguer del cotxe. No sé, va ser una reflexió bastant bona... de no veure les coses, si és blanc i redactar-ho en blanc i descriu la idea en blanc. Pots arribar al blanc per un camí alternatiu, no sempre de la manera que estem acostumats a interpretar les coses. Sobretot em va quedar molt la idea del missatge trobat, perquè clar, <i>busca un missatge</i> i tothom buscant allà que tenien d'haver-hi lletres... perquè estàvem acostumats a tenir un full pla i que allà hi hagi un missatge, no? I resulta que el missatge no està com estem acostumats sinó que està d'una altra manera. És el que més em queda”. (Apropiació - Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Impacte vivencial)</p> <p>P4E14 – “Una mica sí. És a dir, en el seu moment ho vaig trobar molt interessant, em va agradar molt, em va semblar que realment per aquí volia investigar, però ho vaig deixar com pendent de...” (Impacte vivencial)</p> <p>P4E27 – “Doncs, una de les coses importants, una de les coses fonamentals, potser la cosa amb la que més em vaig quedar del seminari va ser el tema de les cròniques”. (Eixos temàtics significatius - Impacte vivencial)</p> <p>P8E05 – “Jo des d'aquell seminari ho he viscut molt maco i m'ha agradat l'experiència” (Impacte vivencial - Motivació)</p>
<p>27- Incertesa cognitiva: dubte metòdic, sensació de confusió, por, dificultat o inseguretat davant d'una idea o d'una proposta de treball.</p>	<p>P1E12 – “Encara tinc dubtes de què va a l'hemisferi dret o a l'hemisferi esquerre... Del pensament lateral? Doncs... que no només hi ha una resposta correcta i que hi ha moltes maneres de veure les coses... No sé si el pensament lateral, a nivell neuronal ajuda a desenvolupar més... no sé...” (Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P2E20 – “Això ho vàrem anar avaluant en totes les edats: a l'ensenyament dels meus avis, dels pares, del meu, de l'EGB, ... i anàvem fent aquesta valoració. També hi havia aspectes que no sabies com avaluar. Pensaves que era important en el futur...i deies: clar, aquesta característica, com podia ser els recursos, com ho avaluo en la època dels meus avis? ... perquè realment de recursos no n'hi havia i llavors no sé si és important de posar-ho com a característica per avaluar l'ensenyament. També era determinar les característiques que feia falta... perquè recordo que eren molt poques, no?” (Autoavaluació crítica - Empatia - Incertesa cognitiva)</p> <p>P4E18 – “No et sé dir si em va fer canviar gaire cosa, no et sé dir. Vaig aconseguir llegir “<i>La mente bien ordenada</i>” de Morin... en vaig llegir un tros, després ho vaig deixar...” (Incertesa cognitiva)</p>

	<p>P4E22 – “Ho recordo poc, això. Ho recordo una mica fred, fred en el sentit d’una mica allunyat, ... com quan et fan una enquesta... com si no n’hagués de saber especialment sobre aquest tema. Però no... recordo que al començament em van costar una mica més els constructes... ni recordo els constructes que vaig dir...” (Incertesa cognitiva)</p> <p>P4E23 – “Clar, clar, en el seu moment em vaig preguntar per què eren dos moments i vaig pensar que alguna mena d’evolució devies voler veure tu entre una cosa i l’altra... Però no vaig saber veure massa si realment hi havia hagut alguna influència possible del que jo havia estudiat. Jo pensava que no era tant respecte de un seminari com respecte, en general, de tot el que jo anava fent de tot Psicopedagogia...” (Empatia - Incertesa cognitiva)</p> <p>P5E12 – “Ni me’n recordava, ... però sí que tenia la sensació que estava bastant equilibrat... Perquè també recordo altres sessions més acadèmiques, més funcionals... no t’ho sabria dir com sortia...” (Incertesa cognitiva)</p> <p>P6E27 – “Jo... perquè vaig fer un exercici en els diferents moments que vàrem quedar (a l’inici i al final de quadrimestre) ... em va resultar molt fàcil pensar com jo havia estat educada o com se m’han transmès els coneixements, de quina manera, amb quina metodologia i sé que vaig haver de fer esforç, a cops, per pensar amb el moment que s’havien trobat els meus avis, els meus pares... i sobretot com jo realment ho havia interpretat... del que he sentit, del que he vist, de comentaris que a vegades he notat... i crec que això em va plantejar que em podia equivocar molt perquè, a vegades, estant en un ambient poden sentir que ells van aprendre molt i depèn de amb qui estàs poden sentir que ells realment no van aprendre. Això sí que m’ha fet pensar perquè a cops dubtava de realment com valorar-ho, si molt al mig, si molt... Quan dubtava més potser tendia més al mig perquè no pots contestar amb tanta seguretat que no es complia allò o que es complia... no sé”. (Diversitat paradigmàtica - Empatia - Incertesa cognitiva - Ponderació)</p> <p>P6E29 – “I com més coses tu comptes com ara cap, cor i mans, per exemple, no més difícil o més insegura se’t pot fer la pregunta, però sí que et porta més a la reflexió, no et porta a respondre directament. Com més elements comptes que col·laboren amb tu a l’hora de respondre més reflexiu ets, no?” (Incertesa cognitiva - Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació - Relativisme compromès)</p> <p>P6E30 – “Lligant per exemple a un test que has fet, quan les coses te les han donat molt donades, o molt treballades, o per exemple el mestre molt autoritari o el mestre que ell portava la classe, això et podia donar una seguretat perquè ja et donaven la informació i tu no l’havies de treballar. En canvi, amb el constructivisme, molts cops, amb el treball per projectes o amb el treball de diferents maneres l’alumne ha de treballar més aquella informació i després segur que li sortiran molts més dubtes”. (Anticipació - Apropiació - Argumentació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Incertesa cognitiva)</p> <p>P7E29 – “Al formular, era una mica la comparació entre dos sistemes... i jo a l’estar ficada... tens un altre punt de vista... és clar. La cosa és valorar-la... perquè tu l’has viscut i ara perquè continues sent-hi, no?... El fet de valorar, doncs això, de comparar diferents sistemes i per tant, jo diria, veure el que té de positiu o no. Hi ha coses que no té perquè ser tot perfecte el que fem ara”. (Incertesa cognitiva)</p> <p>P7E30 – “Quan vaig valorar em vaig adonar com ja hi havia al sistema</p>
--	--

	<p>dels meus pares o avis, ja hi havia alguna part que tocava aspectes que ara oblidàvem i per tant seria bo... La valoració em va servir per adonar-me'n d'això. Potser hem oblidat aspectes. Hem millorat en molts, però hem oblidat aspectes que els sistemes educatius de pares o avis tenien en compte i ara potser, tot i que la societat no és la mateixa i això implica que ho hem oblidat". (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P7E32 - "A més tens tendència a centrar-ho i així dius, mira, <i>ni mucho ni poco</i>. Sí, que costa. Al valorar sempre penso que em costa perquè pots tenir tendència a anar a "tot és fantàstic"... o anar a l'altre... Clar que quedar-se al mig és no dir res... La meva sensació és que a vegades em costava. N'hi havia alguna que tenia clar... de tota manera altres em costaven perquè no sé si realment eren bones des del punt de vista del avis", (Incertesa cognitiva - Ponderació)</p> <p>P7E34 - "i em costava situar-me, des dels avis, o des del sistema educatiu... El fer un extrem o un altre em costava i normalment tenia tendència a centrar-me... ni molt ni poc..." (Incertesa cognitiva)</p>
<p>28- Integració de dimensions del coneixement: relacionar diversos coneixements, utilitzar diferents vies o dimensions simultànies i globalitzadores per conèixer la realitat.</p>	<p>P1E11 - "Oi si... que era a nivell d'avaluació, no? Tots tres havien d'anar units, interaccionen entre ells... llavors per separat no ho veig gaire clar. El que m'ha quedat és que al principi potser vas més analitzant cadascuna de les tres parts però han d'anar els tres junts". (Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P4E30 - "Jo una de les cròniques la vaig fer relacionant una cosa que vaig sentir d'una entrevista al Mayor Zaragoza amb unes coses que havíem treballat al nostre taller. Mayor Zaragoza deia que les coses s'aconseguien amb un 99% de perseverança i un 1% de talent... Però a mi aquella entrevista em va impressionar molt en el seu moment i, pel que sigui, de seguida ho pots relacionar amb alguna cosa del seminari. Anar a fons em va fer aprofundir el que havíem treballat al seminari, aprofundir en el que havia dit Mayor Zaragoza i crear una cosa nova que era com jo integrava tot allò, o com tot allò s'integrava en tot el que jo anava sabent... Jo crec que val la pena posar més deures d'aquesta mena..." (Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P6E36 - "A nivell personal el que a mi m'agradava és que realment érem reflexius. Pensaves en com havia anat el seminari i realment et demostraves a tu i al grup què realment havíem tocat més i depenia del dia... havíem tocat més cap, ... Hi havia, jo crec, que una barreja... Hi havia dies que s'havia vist molt el cor, hi havia dies que s'havia vist molt el cap... igual que axiològics... Si que recordo que hi havia varietat... tot i que l'espai de seminari jo sempre he pensat que, depèn de com es tracta, a vegades és molt fàcil que surti el cor... que és molt bo, en el sentit que en un ambient de treball és bo que surtin les tres parts..." (Apropiació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P8E19 - "De les cròniques... era un exercici molt bo, perquè en el seminari pots despertar i anar parlant, però després quan arribaves a casa tu davant de l'ordinador... val, ara tinc això i això... estructures idees i relaciones, que això era enriquidor, no? No només em quedo amb cap, cor i mans i parlo sobre això, que més o menys podríem dir les mateixes coses... Ara, si relaciono això amb una altra idea que no tingui res a veure i totalment diferent, segurament que aquesta relació sí que és molt diferent per a tots... i aquí penso que està l'enriquiment, no? : doncs jo això ho relaciono amb aquest altre tema... i veig aquesta pràctica... I és clar, sol a casa, aquestes relacions sorgeixen més, i poder-ho escriure i</p>

	després parlar-ho..." (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Consciència de canvi - Eixos temàtics significatius - Integració de dimensions del coneixement)
<p>29- Mestratge: reconeixement de l'actuació o conveniència d'actuació testimonial d'una persona com a guia i orientador.</p>	
<p>30- Motivació i interès: identificació dels components que impulsen a actuar; motivació lúdica, per curiositat o per sorpresa; motivació de repte personal, per posar-se a prova un mateix, per autoexigència; motivació per dissonància cognitiva, per satisfer el desig de conèixer.</p>	<p>P1E03 – “Però altres a vegades dèiem: <i>si tu no ho has esbrinat una mica ruca ets, eh?</i> No frustracions però pensaves: <i>ja podries esmerar-te o estar més alerta</i>”. (Motivació i interès)</p> <p>P2E02 – “Me’n recordo molt perquè eren unes activitats que a mi m’agradaven molt de realitzar a l’aula”. (Motivació i interès)</p> <p>P2E04 – “Em van agradar molt perquè em van sorprendre”. (Motivació i interès)</p> <p>P2E07 – “Doncs recordo aquesta activitat del missatge ocult, no? ... i d’estar-nos estona, sobretot jo, davant dels dibuixets i de les imatges intentant trobar... una estrella, me’n recordo també... després una de... piràmides potser?...” (Eixos temàtics significatius - Motivació i interès)</p> <p>P2E08 – “Me’n recordo molt d’aquestes activitats perquè em feien molta gràcia, em creaven molta curiositat”. (Motivació i interès)</p> <p>P4E02 – “Però moltes altres coses. Aquells jocs que són de pensar... a mi m’agraden i sempre m’he entretingut”. (Motivació i interès)</p> <p>P4E07 – “També vàrem fer una cosa sobre la qualitat que no em va agradar gens... (era una activitat transversal de seminaris). Les exposicions... no recordo les exposicions dels companys. Recordo el tema que vaig fer jo que va ser preparar un treball sobre el camí cap a les oposicions. Tampoc no em va motivar especialment”. (Crítica a l’exterior - Motivació i interès - Multivarietat metòdica)</p> <p>P4E17 – “També jo era més gran, vull dir que jo ja anava amb una experiència professional una mica més llarga, els altres anaven més com estudiants... per tant era una mica més teòrica per a ells. Una sensació era que com a seminari, psé, psé... aquestes coses!... a mi em va agradar”. (Motivació i interès)</p> <p>P4E26 – “També recordo que vaig anar entrant en el tema i llavors si que hi estava més posat... Sí que em va fer pensar una mica com havien canviat alguns aspectes de l’educació. El que això, entre docents és tan habitual... tan present... El tema dels hàbits em va fer pensar més, relacionar els d’abans respecte d’ara... em va fer pensar més en la diferència... No sé... no sé perquè, no em va quedar gaire això...” (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Motivació i interès - Transferència)</p> <p>P5E10 – “Per a mi va ser un seminari molt maco, em va agradar molt, vaig <i>disfrutar</i> molt en aquell seminari i... ha sigut un record maco”. (Motivació i interès)</p>

	<p>P5E13 – “No, jo és el que t’he dit abans. Jo aquest seminari el recordo com un seminari que el vaig <i>disfrutar</i> molt i potser el que més m’ha quedat és el tema de l’assertivitat. Però a nivell general, com experiència, va ser molt gratificant”. (Eixos temàtics significatius - Motivació i interès)</p> <p>P6E04 – “i ho vaig valorar molt, em va agradar molt”. (Motivació i interès)</p> <p>P6E08 – “Em va suscitar molt interès en el moment del seminari, potser per la forma de ser, ...i després, quan vaig fer l’escrit, també recordo les valoracions que em vas fer... molt positives”. (Motivació i interès)</p> <p>P6E12 – “Sí, una fitxa. Una de les altres fitxes que m’agradava molt”. (Motivació i interès)</p> <p>P6E20 - “a part que a mi em va agradar molt”. (Motivació i interès)</p> <p>P6E24 – “Sí. Primer, perquè sempre m’ha agradat molt, a partir d’alguna frase o paraula, centrar-me i reflexionar i per exemple “<i>per què no</i>” em va captivar perquè m’ho he plantejat molts cops i no ha sortit en gaires...” (Motivació i interès)</p> <p>P7E23 – “Fins i tot et diria que a vegades buscàvem més del què hi havia i eren molt més senzilles”. (Motivació i interès)</p> <p>P8E05 – “Jo des d’aquell seminari ho he viscut molt maco i m’ha agradat l’experiència (Impacte vivencial - Motivació i interès)</p>
<p>31- Multidimensionalitat fenomenològica: captar més aspectes de la realitat, percebre les diferents lectures dels fenòmens, adonar-se de les diverses dimensions que els integren i que permeten una millor comprensió.</p>	<p>P1E17 – “Per que havíem tingut més informació o havíem treballat més aquests aspectes, no només a seminari, eh? Llavors, al tenir més informació tens més dubtes si realment tendeixes cap un cantó o cap un altre, els extrems. Llavors el terme mig, per dir tendeix cap a la dreta, de l’ensenyament actual, diem, però hi ha coses de l’ensenyament de fa anys que encara hi són. Crec acaba més al mig el segon cop,... Vas agafant coses d’un cantó i altre i t’has de quedar al mig... Pot ser que féssim així... si... Quan més informació tens, més crític pots ser, és clar! I com més crític menys radical és la teva opinió, o menys extremista. Llavors, com que és menys extremista valores el punt intermedi. Ni tot és dolent, dolent, ni tot és fantàstic. Ni tot és antic i passat, ni tot és modern i nou...” (Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació)</p> <p>P2E09 – “Després allò dels sis barrets, que cada color era un pensament... Recordo que un dia vam fer una activitat que teníem un cartell amb un color i cadascú havia d’estar amb aquell pensament, no? No me’n recordo quins pensaments eren. No sé si eren negatius, pensar en positiu, pensar en negatiu, pensar en empàtic, ... no me’n recordo molt bé què volien dir però sé que t’havies de posicionar d’una manera i intentar una idea veure-la des de cada color, no?, des de cada posicionament mental. I les altres, <i>el cap, cor i mans</i>, és el que et deia, em sona però no me’n recordo cap on fèiem la reflexió, amb què ho enfocàvem. No sé si era una mateixa idea des del pensament com ho pensàvem, des del sentiment com ho sentíem i des de l’acció com ho portàvem... però no me’n recordo”. (Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica)</p> <p>P2E13 – “Allò dels sis barrets possiblement també ho porto perquè, vulguis o no, també són canvis alternatius: posar-te en un lloc empàtic o en una visió negativa o en una visió més... no sé... més personal, fa que</p>

	<p>també actuïs... en la vida professional també...” (Autoconsciència pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica)</p> <p>P2E14 – “Recordo que fèiem aquesta diferenciació i recordo que tu intentaves plantejar en qualsevol de les activitats de seminari, intentant tocar totes les àrees: cap, cor i mans, axiològic, tecnològic... que a vegades era difícil perquè clar, una mateixa cosa que és cor no podia ser, a lo millor, organitzatiu, per dir-ho així. Però sí que intentaves que es veiés des de totes les perspectives, ... em sembla recordar”. (Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P2E15 – “Sí, que no ens poséssim només amb el barret vermell en aquella activitat , sinó que tu intentaves que fos cap, cor i mans. Potser perquè hi havia molts participants, l'enfocament del discurs anava més cap a cor, no?... o cap a mans i evidentment això redirigir-ho cap a les altres àrees era una mica difícil, i per això quan sortíem d'aquell seminari s'havia treballat més des de la perspectiva del cor, no?... Jo sé que s'intentava que es treballés des dels tres sentits... de pensament”. (Avaluació multidimensional - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P3E19 – “Potser va ser també a partir del seminari, que vàrem veure les coses d'una altra forma, pensàvem més, no? ... En el moment que fas aquesta definició d'aquí ho veus tot com molt positiu o com molt negatiu i aquí comences a veure una mica els diferents barrets”. (Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P4E08 – “Això dels barrets, efectivament. Recordo que quan vàreu parlar d'això dels barrets tothom ho coneixia i jo no. M'hi vaig estar posant, ho vaig llegir, ho recordo. Ho recordo poquet, però. Recordo que parlar des d'un barret o des d'un altre significava tenir una actitud concreta. Em sona que el barret blanc era el de l'objectivitat, el negre el d'un cert pessimisme,... Del pensament lateral del Bono, vaig arribar a buscar bibliografia... Ens vas parlar també d'un altre autor que tu t'havia agradat o impressionat que es deia Corbí... Què més?... Tot barrejat amb el pensament lateral, sortim de... des d'on veiem les coses...” (Eixos temàtics significatius - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6E06 – “Sí, ... que tu com a persona pots ser a moments cavall, a moments genet o un dels dos. Jo recordo que vaig escriure que realment moltes vegades has de reflexionar i has de lluitar perquè a cops ets més cavall o a cops ets més genet... valorar-ho”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6E14 – “També me'n recordo molt d'un dia que vam treballar molt les diferents perspectives... Que amb un problema o una situació en un moment donat, tu si realment tens més perspectives pots tenir més riquesa i no et capfiques tant en un problema sinó que t'amplies la ment...no?... i les solucions també són més grans o n'hi ha varies...” (Cercar alternatives - Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6E29 – “I com més coses tu comptes com ara cap, cor i mans, per exemple, no més difícil o més insegura se't pot fer la pregunta, però sí que et porta més a la reflexió, no et porta a respondre directament. Com més elements comptes que col·laboren amb tu a l'hora de respondre més reflexiu ets, no?” (Incertesa cognitiva - Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació - Relativisme compromès)</p> <p>P7E28 – “Jo crec que servia per tocar de peus a terra i per reflexionar</p>
--	---

	<p>sobre el que havíem fet... sinó les coses queden una mica a l'aire. Per tant ens ajudava, al menys a mi m'ajudava. Primer a sedimentar-ho tot, tot el que havíem fet, perquè a vegades, fins i tot et podies perdre. A vegades et perds... perquè clar, vas fent fitxes, vas fent i et perds. A mi em servia una mica per concretar, per distingir els tres, cap, cor i mans, ... Penso que bàsicament era una manera de recopilar, d'aterrar i a més reflexionar, adonar-te'n de què havíem fet més, de què havíem fet menys, aterrar, reflexionar i assimilar-ho... i també una mica veure o valorar on hi havia cadascuna de les parts". (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P8E11 – “Sí, si, si. A veure, tot això jo... no ho utilitzo... no ho utilitzo com... no ho utilitzo la pràctica, no? Però si que amb el pensament lateral te n'adones que hi ha moltes maneres de veure la realitat,... Jo ho tradueixo més a que no hi ha una sola resposta correcta, quan estem treballant amb mates o amb llengua... Que podem mirar la realitat des de molts punts” (Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P8E13 – “Sí, si, si. Un canvi que podem veure en això, no? Jo no arribo a la classe... evidentment jo sé el que faré, no?, però puc tenir un tema plantejat però no sé on acabarà allò, no?, i que siguin ells els que descobreixin que la realitat es pot veure des de moltes maneres i ... que entre ells s'ho facin veure”. (Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica - Transferència)</p> <p>P8E22 – “Jo penso que la puntuació... per exemple <i>memorístic-comprensiu</i>, per mi <i>memorístic</i> podia significar una cosa i al final significar-ne una altra, no? <i>Comprendre</i>, segurament al principi implicava unes coses i després implicava sentir, implicava manipular, implicava... amb tot això, <i>comprendre</i> era més enriquidor. Hi havia més coses en joc, més variables,...” (Multidimensionalitat fenomenològica)</p>
<p>32- Multivarietat metòdica: al·lusió a la metodologia utilitzada en el treball de seminari, varietat de tècniques i mètodes, valoració del materials utilitzats, de les tasques proposades, de les pautes per l'aprenentatge, símbols i metàfores emprades.</p>	<p>P1E01 – “Jo recordo, primer de tot, els fulls que ens donaves, com unes <i>miniquies</i>... amb unes frases... i al final hi havia una imatge que era de pensament lateral, si no recordo malament. Aquella imatge era la que havíem d'esbrinar, havíem de trobar... havíem de dir què hi veiem...” (Multivarietat metòdica)</p> <p>P1E05 – “<i>Vale</i>. Classes magistrals poques. Exposicions orals, forces. Tant de tu com de nosaltres...” (Multivarietat metòdica)</p> <p>P1E9 – “Recordo una de les activitats... per presentar-nos al Bono, aquest autor, vas portat un barret amb barrets petits de colors enganxats... Ens feies opinar i ens deies: <i>tu quin barret et posaries en aquest moment? ...</i>” (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica)</p> <p>P1E14 – “Era una avaluació i valoració del seminari, personal i grupal... crec jo, ... i un moment de reflexió alhora... La discussió portava a la reflexió... que a vegades sí que podies treure suc i a vegades no, perquè tots coincidíem... El que no sé si sortia més cap, cor o mans...” (Aprenentatge compartit - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)</p> <p>P1E19 – “El títol de les fitxes... l'escrit final que ens vas donar... és preciós, molt maco... Jo els escrits... a mi em van agradar... és un recurs que pots treure-li suc...” (Difusió - Multivarietat metòdica)</p> <p>P2E09 – “Després allò dels sis barrets, que cada color era un</p>

	<p>pensament... Recordo que un dia vam fer una activitat que teníem un cartell amb un color i cadascú havia d'estar amb aquell pensament, no? No me'n recordo quins pensaments eren. No sé si eren negatius, pensar en positiu, pensar en negatiu, pensar en empàtic, ... no me'n recordo molt bé què volien dir però sé que t'havies de posicionar d'una manera i intentar una idea veure-la des de cada color, no?, des de cada posicionament mental. I les altres, <i>el cap, cor i mans</i>, és el que et deia, em sona però no me'n recordo cap on fèiem la reflexió, amb què ho enfocàvem. No sé si era una mateixa idea des del pensament com ho pensàvem, des del sentiment com ho sentíem i des de l'acció com ho portàvem... però no me'n recordo". (<i>Diversitat paradigmàtica - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica</i>)</p> <p>P2E13 – “Allò dels sis barrets possiblement també ho porto perquè, vulguis o no, també són canvis alternatius: posar-te en un lloc empàtic o en una visió negativa o en una visió més... no sé... més personal, fa que també actuis... en la vida professional també...” (<i>Autoconsciència pròpia actuació - Multidimensionalitat fenomenològica - Multivarietat metòdica</i>)</p> <p>P2E19 – “Si la metodologia era tota visual o també de oïda, donant dos tipus de suports, no?” (<i>Multivarietat metòdica</i>)</p> <p>P3E02 – “Hi havia moments que havíem de fer algun tipus d'activitat de petit grup fins el treball de tot el grup”. (<i>Multivarietat metòdica</i>)</p> <p>P3E14 – “Jo crec que són exercicis que realment hauríem de fer més sovint per pensar una mica. No sé, és una opinió molt personal, però jo crec que també tots aquests exercicis estan molt relacionats amb el treball en equip: la persona que sap posar-se a vegades els barrets de diferents colors, la persona que veu una vegada peixos i una altra vegada ocellets, jo crec que a vegades és un bon valor per poder treballar. A vegades ens fem al nostre barret i no volem sortir del nostre barret... crec que això no és bo”. (<i>Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip</i>)</p> <p>P4E04 – “Trobem una estrella... quan temps la vaig tenir penjada però no l'he trobat encara. <i>Li diré algun dia que l'he trobada...</i> ja veurem, potser algun dia surt. Tot aquell bloc inicial de comencem una mica trencant esquemes, preguntem-nos el perquè de les coses, analitzem el procés que fem quan pensem, no només el resultat que n'obtenim”. (<i>Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Obertura cognitiva</i>)</p> <p>P4E06 – “Recordo un altre bloc central, potser amb el que més em vaig quedar, és el tema dels recursos humans: fitxes... explicacions... una dinàmica amb la qual ens implicàvem... sobretot el procés de fer les coses”. (<i>Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip</i>)</p> <p>P4E07 – “També vàrem fer una cosa sobre la qualitat que no em va agradar gens... (era una activitat transversal de seminaris). Les exposicions... no recordo les exposicions dels companys. Recordo el tema que vaig fer jo que va ser preparar un treball sobre el camí cap a les oposicions. Tampoc no em va motivar especialment”. (<i>Crítica a l'exterior - Motivació i interès - Multivarietat metòdica</i>)</p> <p>P5E09 – “Una altra manera d'escalfar-te el cap i no <i>agobiar-te</i> tant amb continguts, diguéssim més purament acadèmics”. (<i>Multivarietat metòdica</i>)</p>
--	--

	<p>P5E16 – “Recordo que vàrem valorar els tres sistemes... o quatre. Recordo que era conversar i valorar els diferents aspectes, més pedagògics o menys pedagògics, el material, pissarra, agrupaments...” (Avaluació multidimensional - Multivarietat metòdica)</p> <p>P6E02 – “i després podies fer un escrit sobre allò”. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P6E21 – “Aquest seminari el vaig trobar molt constructiu, per moltes coses”. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P7E22 – “Home, suposo que això m'ha ajudat a entendre el concepte. Penso que aquestes fitxes van anar molt bé perquè era una manera de practicar el que tu ens volies donar a entendre. O sigui... <i>vejam</i>, si tu ens haguessis fet una classe magistral sobre el tema, <i>bueno vale</i>, però... d'aquesta manera, una mica, penso que amb aquestes fitxes el que feies era practicar i adonar-te, sobretot, per exemple, un dels temes és el de la creativitat que per mi era un tema totalment desconegut, perquè per formació meva jo crec que no se m'havia... no s'havia potenciat massa. Llavors aquestes fitxes va ser una bona metodologia per... penso pel concepte aquest d'aplicar el pensament lateral, d'entendre'l, vaja! Perquè van ser unes fitxes que anaves descobrint... doncs això...” (Multivarietat metòdica)</p> <p>P7E26 – “Penso que és el que em va ajudar... la metodologia... una mica entendre el pensament lateral gràcies al treball aquest d'aquestes fitxes. Sortir del que sempre estic acostumat a fer, no? i això també ho descobries amb aquestes fitxes...” (Aprentatge per descobriment - Multivarietat metòdica)</p> <p>P8E15 – “No és tan la teoria sinó la pràctica... poder veure això. També penso que per nosaltres, els mestres, i per totes les persones grans, en general, i en tots els àmbits i nivells. Són exercicis bons per agilitar, per pensar, per poder pensar de manera diferent. No sempre veure-ho tot des de la mateixa perspectiva, no? Aquests exercicis jo me'ls mirava i me'ls remirava a seminari... i després el meu pare també els acabava traient tots... i els comentàvem a casa. Per això dic en tots els àmbits i nivells, no? Jo penso que això és un aprenentatge més personal però m'agrada que s'hagi donat l'oportunitat de viure aquesta experiència... i de poder-la transmetre.. I en el canvi d'actitud penso més a nivell professional, no? ...Canvi de manera de pensar i de manera d'actuar, no?” (Consciència de canvi - Diversitat paradigmàtica - Multivarietat metòdica - Transferència)</p>
<p>33- Obertura cognitiva: tolerància al canvi, actitud flexible i tolerant, predisposició personal positiva, permeabilitat.</p>	<p>P3E08 – “Depèn molt de com funcionem nosaltres com a persona: hi ha persones que són més tancades, persones que són més obertes; hi ha persones que els costa més expressar-se, altres menys. Tot està una mica en relació, no? I era un espai que vàiem les diferències entre nosaltres. Potser una persona era més tancada i les seves idees anaven per allà i havien de ser aquestes i altres persones que no: <i>sí, aquesta és la meva opinió, però també m'agrada l'opinió que dona l'altre company...</i>” (Diferents percepcions - Obertura cognitiva)</p> <p>P3E20 – “Potser l'educació dels pares era més rígida però potser pensaves en el perquè i justificaves o li donaves una justificació més a la puntuació i intentaves, una mica, no ser tan rígida a l'hora de valorar, no?... anaves pensant més...” (...) (Consciència del propi procés de pensament - Empatia - Obertura cognitiva - Relativisme compromès)</p>

	<p>P3E23 – “No tenir aquesta rigidesa de dir: <i>mira, aquest és el meu pensament i si t’agrada bé i si no...</i> sinó ser una mica més flexibles, veure les coses des d’un altre punt de vista”. (Diversitat paradigmàtica - Obertura cognitiva)</p> <p>P4E04 – “Trobem una estrella... quan temps la vaig tenir penjada però no l’he trobat encara. <i>Li diré algun dia que l’he trobada...</i> ja veurem, potser algun dia surt. Tot aquell bloc inicial de comencem una mica trencant esquemes, preguntem-nos el perquè de les coses, analitzem el procés que fem quan pensem, no només el resultat que n’obtenim”. (Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Obertura cognitiva)</p> <p>P6E22 – “Sí, precisament perquè m’ensenyes això, recordo que això d’axiològics, científics i organitzatius és una de les parts que em va costar,... això del <i>cap, cor i mans</i>, em va entrar més, pel que sigui... i en canvi aquest, ...coneixements axiològics... Recordo que aquell dia em va costar més. I el quadrat, déu n’hi do,...” (Eixos temàtics significatius – Obertura cognitiva)</p> <p>P6E33 – “Com més, per exemple, metodologies tinguis més capacitat pots tenir per dir: <i>“aquesta em pot anar millor per aquesta assignatura i aquesta metodologia em pot anar millor per aquella, o per aquest estudi o l’altre”</i>. En canvi si t’ho donen tot més mastegat o més treballat és més difícil que tu allò ho posis en dubte. Depèn del conformista que siguis... però... al relativisme potser sí que ens hi pot portar més fàcil...” (Obertura cognitiva - Transferència)</p> <p>P7E14 – “però a vegades costa buscar... i el que em costa més és no implicar-me, això em costa. Perquè aquí sí que hi ha una emotivitat... a més, clar, no és el mateix l’alumne que... que un fill. I a vegades els dic a ells mateixos: m’és més fàcil dir-ho a fulanet que dir-t’ho a tu. Aquesta implicació costa més... em refereixo davant de sortir, davant dels estudis... totes aquestes situacions... però si més no ho tinc present. El fet de dir, <i>bé, frena, tira’t una mica endarrere, no t’hi posis tot..</i> o fins i tot de saber demanar perdó perquè li has tirat la cavalleria per sobre quan... no sé... quan hi ha hagut uns resultats que a tu et sembla que no eren els adequats o no ha estudiat prou o tal... una cavalleria que potser li has de tirar però després li dius: potser m’he passat...” (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Obertura cognitiva)</p> <p>P8E06 – “però no sé si... arribes a la realitat escolar i no sé si tothom està preparat... o passen els anys i també costen aquestes dinàmiques... i potser si ens vingués donat per direcció i ens ho expliquen i ens ho fem nostre, bé... però si no és així no sé si a mi m’escoltarien...” (Crítica a l’exterior - Obertura cognitiva)</p> <p>P8E12 – “i per tant a valorar que els nens... deixar-los que frueixin, que visquin... i que et diguin allò que els passa pel cap en un primer moment... que tot és vàlid, no?” (Avaluació multidimensional - Obertura cognitiva - Transferència)</p>
<p>34- Ponderació: tendència a fer valoracions menys extremes, prudència i equilibri com a reflex d’una major informació, capacitat crítica, reflexió i experiència.</p>	<p>P1E16 – “Potser al principi ho pensava més... no me’n recordo... Al principi anaves més a les puntes i al segon cop anava més al mig, entre la puntuació 2 o 4, potser?” (Ponderació)</p> <p>P1E17 – “Per que havíem tingut més informació o havíem treballat més aquests aspectes, no només a seminari, eh? Llavors, al tenir més informació tens més dubtes si realment tendeixes cap un cantó o cap un altre, els extrems. Llavors el terme mig, per dir tendeix cap a la dreta, de</p>

	<p>l'ensenyament actual, diem, però hi ha coses de l'ensenyament de fa anys que encara hi són. Crec acaba més al mig el segon cop,... Vas agafant coses d'un cantó i altre i t'has de quedar al mig... Pot ser que fèssim així... si... Quan més informació tens, més crític pots ser, és clar! I com més crític menys radical és la teva opinió, o menys extremista. Llavors, com que és menys extremista valores el punt intermedi. Ni tot és dolent, dolent, ni tot és fantàstic. Ni tot és antic i passat, ni tot és modern i nou..." (Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació)</p> <p>P6E27 – “Jo... perquè vaig fer un exercici en els diferents moments que vàrem quedar (a l'inici i al final de quadrimestre) ... em va resultar molt fàcil pensar com jo havia estat educada o com se m'han transmès els coneixements, de quina manera, amb quina metodologia i sé que vaig haver de fer esforç, a cops, per pensar amb el moment que s'havien trobat els meus avis, els meus pares... i sobretot com jo realment ho havia interpretat... del que he sentit, del que he vist, de comentaris que a vegades he notat... i crec que això em va plantejar que em podia equivocar molt perquè, a vegades, estant en un ambient poden sentir que ells van aprendre molt i depèn de amb qui estàs poden sentir que ells realment no van aprendre. Això si que m'ha fet pensar perquè a cops dubtava de realment com valorar-ho, si molt al mig, si molt.... Quan dubtava més potser tendia més al mig perquè no pots contestar amb tanta seguretat que no es complia allò o que es complia... no sé”. (Diversitat paradigmàtica - Empatia - Incertesa cognitiva - Ponderació)</p> <p>P6E29 – “I com més coses tu comptes com ara cap, cor i mans, per exemple, no més difícil o més insegura se't pot fer la pregunta, però sí que et porta més a la reflexió, no et porta a respondre directament. Com més elements comptes que col·laboren amb tu a l'hora de respondre més reflexiu ets, no?” (Incertesa cognitiva - Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació - Relativisme compromès)</p> <p>P7E32 - “A més tens tendència a centrar-ho i així dius, mira, <i>ni mucho ni poco</i>. Sí, que costa. Al valorar sempre penso que em costa perquè pots tenir tendència a anar a “tot és fantàstic”... o anar a l'altre... Clar que quedar-se al mig és no dir res... La meua sensació és que a vegades em costava. N'hi havia alguna que tenia clar... de tota manera altres em costaven perquè no sé si realment eren bones des del punt de vista del avis”, (Incertesa cognitiva - Ponderació)</p> <p>P8E23 – “Segurament no, perquè... jo no sé que vaig respondre, però ara segurament <i>comprensiu</i> en la nostra època tampoc posaria 7 (és la nota d'un extrem)... perquè veus una realitat i encara ens queda per fer una puntuació de 7 a <i>comprensió</i>. Abans ho veies molt més als extrems perquè no valoraves tantes coses: a l'època dels avis <i>memorístic</i> total i ara <i>comprensió</i> total. Doncs, no. Ara <i>comprensió total</i> no, perquè per <i>comprensió</i> implica això, això i això... i resulta que es fa això, però això i això altre no. Per això et deia que el que significa per mi, ara, <i>comprensió</i>, possiblement no ho significava abans. Penso que per això segur que ha canviat la puntuació”. (Consciència de canvi - Ponderació - Relativisme compromès)</p>
<p>35- Relativisme compromès: consciència de la relativitat de les percepcions, dels valors i de les solucions acompanyada d'una</p>	<p>P1E18 - “Més relativista, si, seria un bon adjectiu, si...” (Consens - Relativisme compromès)</p> <p>P3E20 – “Potser l'educació dels pares era més rígida però potser pensaves en el perquè i justificaves o li donaves una justificació més a la puntuació i intentaves, una mica, no ser tan rígida a l'hora de valorar, no?... anaves pensant més...” (...) (Consciència del propi procés de</p>

<p>actitud d'actuació compromesa.</p>	<p><i>pensament - Empatia - Obertura cognitiva - Relativisme compromès</i></p> <p>P3E24 – “Em va donar molta seguretat a l'hora de treballar en equip. Jo no sé si els meus valors són els correctes o incorrectes, segurament hi ha coses que puc millorar i coses que no, però tinc uns valors, no?... M'ha servit per tenir un criteri com a psicopedagoga. M'ha ajudat molt, estic molt contenta de la formació que he rebut”. <i>(Consciència de canvi - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança - Transferència)</i></p> <p>P6E28 – “Depèn com. Perquè jo penso que si et centres, per exemple en els sis barrets, dependrà d'aquella manera de pensar que tu també pots respondre d'una manera o d'una altra, d'una manera més segura o menys segura... i això és tan fàcil com que el barret demostra molt la teva forma de ser i a vegades podràs tenir més seguretat al respondre a unes preguntes o menys...” <i>(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança)</i></p> <p>P6E29 – “I com més coses tu comptes com ara cap, cor i mans, per exemple, no més difícil o més insegura se't pot fer la pregunta, però sí que et porta més a la reflexió, no et porta a respondre directament. Com més elements comptes que col·laboren amb tu a l'hora de respondre més reflexiu ets, no?” <i>(Incertesa cognitiva - Multidimensionalitat fenomenològica - Ponderació - Relativisme compromès)</i></p> <p>P6E32 – “Lligat amb el relativisme, penso que és clar, com més informació, a vegades, tot depèn “<i>del color del cristal con que se mira.</i>” Però...això del relativisme... ho lligaria ... però ho lligo més a la capacitat de reflexió”. <i>(Relativisme compromès)</i></p> <p>P8E23 – “Segurament no, perquè... jo no sé que vaig respondre, però ara segurament <i>comprensiu</i> en la nostra època tampoc posaria 7 (és la nota d'un extrem)... perquè veus una realitat i encara ens queda per fer una puntuació de 7 a <i>comprensió</i>. Abans ho veies molt més als extrems perquè no valoraves tantes coses: a l'època dels avis <i>memorístic</i> total i ara <i>comprensió</i> total. Doncs, no. Ara <i>comprensió total</i> no, perquè per <i>comprensió</i> implica això, això i això... i resulta que es fa això, però això i això altre no. Per això et deia que el que significa per mi, ara, <i>comprensió</i>, possiblement no ho significava abans. Penso que per això segur que ha canviat la puntuació”. <i>(Consciència de canvi - Ponderació - Relativisme compromès)</i></p>
<p>36- Sentiment d'autoconfiança: sentiment de seguretat personal i de tranquil·litat a l'hora de valorar o prendre decisions en l'actuació personal i professional.</p>	<p>P3E24 – “Em va donar molta seguretat a l'hora de treballar en equip. Jo no sé si els meus valors són els correctes o incorrectes, segurament hi ha coses que puc millorar i coses que no, però tinc uns valors, no?... M'ha servit per tenir un criteri com a psicopedagoga. M'ha ajudat molt, estic molt contenta de la formació que he rebut”. <i>(Consciència de canvi - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança - Transferència)</i></p> <p>P6E28 – “Depèn com. Perquè jo penso que si et centres, per exemple en els sis barrets, dependrà d'aquella manera de pensar que tu també pots respondre d'una manera o d'una altra, d'una manera més segura o menys segura... i això és tan fàcil com que el barret demostra molt la teva forma de ser i a vegades podràs tenir més seguretat al respondre a unes preguntes o menys...” <i>(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Relativisme compromès - Sentiment d'autoconfiança)</i></p>

<p>37- Simplicitat: buscar respostes senzilles a fenòmens complexos, facilitant-ne la comprensió.</p>	<p>P4E24 – “I no vaig saber veure massa diferència. Jo vaig pensar en el seu moment que si això hagués estat al principi de tercer i al final de 4t potser sí que hauria vist alguna cosa jo... vaig pensar això. La meva sensació era que els constructes que jo deia eren senzills, no poc elaborats, poc pensats, però vaja!, una mica simples... i que la segona vegada va ser igual... també eren simples, no eren especialment més elaborats, ... sinó que eren per l'estil”. (Autoavaluació crítica - Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplitat)</p> <p>P7E25 – “Tens tendència a pensar que allò que és més diferent, creatiu ha de ser més complicat... Amb aquesta metodologia t'adonaves, en moltes d'elles, que en el més simple, en el més fàcil també hi és la creativitat”. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Simplitat)</p> <p>P8E10 – “Oi tant!, contínuament. Això que et deia. És una cosa molt senzilla i com és tan senzill, és per això que... no són grans teories, és una cosa molt gràfica, molt senzilla i potser és per això que se't queda... és obvi i cal tenir-ho present perquè és així, no? Crec que és molt important,... les tres parts”. (Apropiació - Simplitat)</p>
<p>38- Transferència: aplicació pràctica a nivell personal i/o professional; implementació de les competències adquirides en un entorn o circumstància a d'altres similars.</p>	<p>P1E08 – “Això jo ho vaig aplicar a P-3. Tenia una caps de sorpreses i vaig donar objectes als nanos... Els vaig donar d'un amb un i ells anaven dient... Doncs això què et recorda? Doncs això és del lavabo, això ho fa servir la meva mare per tal... Una mica al seu nivell ho vaig aplicar. Perquè em va fer gràcia i tu ho deies: <i>a veure si algun dia ho podeu posar en marxa...</i> i vaig fer-ho aquell cop. Per manca de temps i per altres vegades que m'ho havia plantejat de fer-ho amb nanos de 4 anys... trauria més suc, però no ho vaig arribar a fer mai. A vegades ens plantejaven idees... Tens un objecte doncs més que res crear una frase o una escriptura lliure a partir d'aquell objecte”. (Apropiació - Transferència)</p> <p>P1E10 – “El que m'ha quedat a mi és que has de saber estar o saber actuar en cada moment... correctament, saber actuar correctament o adequadament en qualsevol situació. Això és el que m'ha quedat...” (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)</p> <p>P1E13 – “Els sis barrets per pensar, sí. Com actuar, saber estar en diferents llocs, en diferents situacions, tant personal com professionalment parlant... El <i>saber estar</i> aplicant-ho a la vida actual. Potser més que el cap, cor i mans... que no me'n recordava... Els sis barrets és una cosa que em va impactar molt”. (Eixos temàtics significatius - Impacte vivencial - Transferència)</p> <p>P2E11 – “La idea que m'ha quedat al darrere, que és el més important i que fins i tot ho estic portant a la meva vida real, és el pensament lateral. Sobretot també en el camp professional, no? Estic en una empresa que ens posen molts obstacles... S'ha de vendre, no? i ells volen que venem el producte, de recursos humans, no? Però si per vendre aquest servei jo he de proporcionar-li al treballador un cotxe, facilita'm el canal per aconseguir aquest cotxe de lloguer, no? Doncs només fan que posar traves”. (Crítica a l'exterior - Transferència)</p> <p>P2E21 – “Sí,... potser millor. Vam incloure algunes de les característiques que havíem treballat en el seminari, no? En el sentit de: hi ha hagut un pensament lateral?, hi ha un ensenyament que s'intenta adaptar a tot tipus de persona? ... que potser és una característica que abans del seminari jo no hagués definit, no? No l'hagués posat com a distinció d'aprenentatge... La professora o el tutor intenta fer activitats amb</p>

diferents barrets? Ara més amb un objectiu més de números?... de sentiments?... no sé... doncs en aquest sentit”.

(Avaluació multidimensional - Consciència de canvi - Transferència)

P3E06 – “Sobretot per la gent que ens dediquem a l’educació això és fonamental, no?” **(Transferència)**

P3E10 – “Això ho aplico al *cole*. Aquest any estic a P-4 i els faig molt esment. Els dic que el cap el tenim per pensar...Jo sempre els dic molt que pensem... perquè a vegades hi ha conflictes a l’escola i els tenim cada dia. Els conflictes a vegades venen per la forma de pensar, per la forma d’actuar i tenim uns valors que tenen molt de pes... això als nens els ho dic moltíssim, no? I sempre intentem doncs utilitzar molt el cap, que s’ha de treballar, que ens hem d’estimar. Sempre els dic que tenim un cor que ens hem d’estimar, tot i que el nostre pensament és diferent, les nostres formes d’actuar són diferents i després la part de les mans...”

És una cosa que recordo molt del seminari i que ho aplico al *cole*. Sempre els dic que tenim el cap per pensar, el cor per estimar i les mans per ajudar-nos al *cole*. I mira, avui és una cosa que ha sortit però no sabia que sortiria, però tinc tres imatges, un cor una mà i un cap... i ho recordo constantment en el *cole*”. **(Apropiació - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P3E21 – “Jo en tinc un bon record. Sobretot jo crec que a mi m’ha ajudat molt a formar-me personalment... com a persona. Per exemple, jo vaig estudiar Psicopedagogia i jo crec que per ser un psicopedagog has de tenir eines per comunicar-te amb els professionals...” **(Competències comunicatives - Transferència)**

P3E24 – “Em va donar molta seguretat a l’hora de treballar en equip. Jo no sé si els meus valors són els correctes o incorrectes, segurament hi ha coses que puc millorar i coses que no, però tinc uns valors, no?... M’ha servit per tenir un criteri com a psicopedagoga. M’ha ajudat molt, estic molt contenta de la formació que he rebut”. **(Consciència de canvi - Relativisme compromès - Sentiment d’autoconfiança - Transferència)**

P4E10 – “A mi, cap, cor i mans, per exemple, si que... La sensació és que la gent es prenia això una mica com a joc, al principi, i després vàrem anar entrant amb tot això, com a grup”. **(Vivència d’equip)**

P4E13 – “No et sé dir. Jo recordo que en aquell temps era tutor del cicle inicial de primària. Vaig pensar bastant en el tema dels sentiments... Vaig pensar que sovint em centrava més, tant en allò manual com en el que és més... acadèmic, de coneixement, potser més de pensar. El tema dels sentiments... sí que els tenia presents però que havia de donar un tomb per aquí. Ho vaig arribar a parlar amb un company de la feina. No sé si això després es va concretar en alguna cosa més...” **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)**

P4E20 – “Jo vaig pensar de quina manera aplicar això a la feina i al final no ho vaig fer... però pensar una mica com tenir sempre present els diferents temes. El tema dels sabers... científics, organitzatius i axiològics, en aquell moment, estant en el cicle inicial, tot és més global... era més senzill... perquè tot l’organitzatiu ho treballava molt, els ajudes a aprendre a organitzar-se... els sabers concrets, els científics, evidentment els vas donant i el tema dels valors era un tema implícit en tot el que fèiem. Vaig pensar que faria, de les activitats que jo feia, quines estaven adreçades a cada cosa”. **(Transferència)**

P4E26 – “També recordo que vaig anar entrant en el tema i llavors si que

hi estava més posat... Sí que em va fer pensar una mica com havien canviat alguns aspectes de l'educació. El que això, entre docents és tan habitual... tan present... El tema dels hàbits em va fer pensar més, relacionar els d'abans respecte d'ara... em va fer pensar més en la diferència...No sé... no sé perquè, no em va quedar gaire això..." **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Motivació i interès - Transferència)**

P5E02 – “El concepte d'assertivitat que tu vas explicar una miqueta i com aplicar-ho a la vida personal i a la vida professional, és un dels aspectes que més recordo i que més m'han servit, tant a nivell personal com a nivell professional... A mesura que he anat fent coses amb els nens, amb la parella, amb la meua família, he anat entenent millor el concepte d'assertivitat i els beneficis que, d'alguna manera, pot proporcionar a l'aplicar-la, tot i que a vegades és molt difícil. Amb segons quins nens tens davant, costa més, evidentment. La idea d'enfocar les coses des d'una perspectiva de calma... *no cal córrer, no cal escridassar, no cal...* a mi personalment m'ha servit molt". **(Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P5E06 – “Me'n recordo que vas fer el comentari, després que nosaltres ho haguéssim fet, que això els nens ho veuen molt ràpid. Em va quedar aquesta idea... de com els nens veuen les coses des d'una altra perspectiva... i com hem d'aprendre, com a professionals, a intentar com a mínim saber com ho veuen... per saber orientar-los... o orientar la nostra pròpia actuació com a mestres... això t'ajuda també a pensar, a posar-te a la pell del nen, i a partir d'aquí poder programar ajustant-se a les seves necessitats". **(Diversitat paradigmàtica - Empatia - Transferència)**

P6E05 – “Després ho he utilitzat en algun altre moment... també crec que... no sé si era *per què no voles* o *per què no*". **(Transferència)**

P6E15 – “Si ha tingut alguna repercussió? Jo ho he utilitzat molt a l'esplai on estic. Vaig utilitzar-ho el primer any que ho tenia més recent, amb les fitxes i tot, en el pla de formació de monitors per començar totes les activitats d'estiu, campaments i això... Recordo que en vaig utilitzar varies i vaig treballar molt *cap, cor i mans...*” **(Transferència)**

P6E17 – “Vaig utilitzar això de *cap, cor i mans* molt i ... la del "*per què no*" ... i quina era l'altra? Ah!, "*cavall i genet*", ...que molts cops en l'actuació amb el nen, depèn de quin moment et supera més o menys, ... o la poca paciència que tens... pots fer funcionar la teua part de cavall o de genet... I també els "*sis barrets*" em va agradar molt". **(Autoavaluació crítica - Cercar alternatives - Eixos temàtics significatius - Transferència)**

P6E18 – “Recordo que vaig aplicar l'activitat... com molt diferent de com l'havíem fet al seminari, però sí que havia quedat molt clar que entre nosaltres, en el grup, realment hi havia molts barrets... i que els colors a vegades també es difuminaven. També algun cop en sessions de catequesi hi ha coses que he tret, ... no com ho tractava amb adults”, **(Diferents percepcions - Transferència)**

P6E23 – “sobretot on ho he aplicat més és al món de l'esplai”. **(Transferència)**

P6E26 – “A nivell personal, és potser de les dues parts que me n'he recordat més, això que he treballat més en grup... i *l'atrapats en el quadrat* no hi he pensat...” **(Eixos temàtics significatius - Transferència)**

	<p>P6E33 – “Com més, per exemple, metodologies tinguis més capacitat pots tenir per dir: <i>“aquesta em pot anar millor per aquesta assignatura i aquesta metodologia em pot anar millor per aquella, o per aquest estudi o l’altre”</i>. En canvi si t’ho donen tot més mastegat o més treballat és més difícil que tu allò ho posis en dubte. Depèn del conformista que siguis... però... al relativisme potser sí que ens hi pot portar més fàcil...” (Obertura cognitiva - Transferència)</p> <p>P7E03 – “Llavors, si realment he tret profit posteriorment... jo diria que si: tant a nivell personal com professional. I a més a més... perquè a nivell professional moltes vegades, quan sorgeix un problema, un problema a l’aula, el veus... estàs molt implicat i més si és la teva aula, com a tutora. Llavors què ha fet?” (Transferència)</p> <p>P7E06 – “Moltes vegades et passen a atacar i no era just perquè jo em sentia atacada com a tutora... i sense voler, però per solucionar el problema vas directe: <i>“a veure, què has fet?”</i>. Llavors estàs contraatacant... llavors, a vegades creaves situacions que el conflicte era més gran, no el solucionaves, o sí, però sense entrar en el tema i jo últimament estic comprovant que arribo al conflicte. Si vols, d’entrada, potser no el soluciono tan ràpid, perquè resulta que de l’altra manera potser se solucionava immediatament... perquè aquell pobre ja anava de bòlit, no? Perquè ja tenia a sobre la cavalleria o el que fos”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P7E08 – “Llavors jo discuteixo amb l’alumne de manera més relaxada i de moment, t’he de dir, sobretot ho he fet a finals de l’any passat i principis d’aquest any, ho soluciono molt millor”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P7E10 – “i llavors tu et relaxes i l’alumne, ... realment la reacció de l’alumne és el triple millor, perquè tu t’has posat en un altre punt de vista. I potser també li has de dir que ho ha fet fatal però... ens situem. Per tant, a aquest nivell professional, de debò, fent sobretot de tutor, que és com vius els conflictes, a mi m’ha anat molt bé, molt bé, perquè em poso amb altres maneres”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E12 – “o sigui, allò de la creativitat, inclús de diferents punt de vista dins d’una mateixa solució també ho tinc en compte inclús comparem i ...quina és millor? No, cap no és millor: tant ho ha fet bé aquest com ho ha fet l’altre. També és un altre punt que he aplicat per l’assignatura i aleshores veiem això: que tot és vàlid i potser també els dono més opció a respostes per tempteig... doncs també per tempteig!” (Cercar alternatives - Transferència)</p> <p>P7E13 – “Potser l’altra manera d’actuar el professor era més ràpida... Entrem en un diàleg... i això diria jo que és el que més recordo... idees que m’han servit. I l’última, per dir-te a nivell personal... sí, també, perquè no. O sigui, sobretot, ara que tinc fills adolescents també important veure-ho des de perspectives diferents” (Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E16 – “Sí, jo crec que és important allò dels barrets... els sis barrets... per la manera que deies de situar-te davant d’un mateix problema de maneres diferents. És a dir,... a vegades davant d’un problema... situar-te de manera pessimista... o de manera... veure les coses amb... O sigui, aquest posar-te de manera diferent davant d’un problema, o sigui, canviar el barret, també m’ajuda. Per exemple... també</p>
--	---

	<p>ho recordo moltes vegades quan es crea davant d'un claustre una situació determinada en que has de decidir, no? Doncs fins i tot analitzar com cadascú porta barrets diferents, a vegades si que em fa gràcia veure'l... perquè també entens una mica la postura d'aquella persona perquè en un moment donat veus que realment s'està situant amb el barret". (Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P7E19 – “Ah, sí,... el fer, sentir, no? si. Home, jo diria que potser... El cap el tenia bastant clar a nivell de, anava dir professional, o sigui el que t'he comentat que jo potser tirava més cap a la cosa racional de cap . El fer i el sentir jo diria que el cor i mans... és el que potser m'hi he fixat més últimament... perquè el cap sempre és més fàcil i llavors costa molt ficar-te amb el cor i les mans, no? I aleshores el fer i el sentir, sobretot el sentir també,... és una imatge que penso que és molt bona perquè t'ajuda potser a no tancar-te tant en el pensament... recordo que era el vertical, no? ... oposat al... no?” (Apropiació - Autoavaluació crítica - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P7E21 – “S'ha de tenir molt clar que hi ha els tres elements,... o sigui la imatge aquesta del cor, cap i mans penso que és molt bona per tots els nivells, inclús personal i és una imatge molt bona perquè t'ajuda a complementar-te, a estar pendent o tenir present tots els elements que són importants davant qualsevol situació... davant de la forma de vida, vaja! Aquest imatge sí que la recordo”. (Eixos temàtics significatius - Transferència)</p> <p>P8E03 – “I ara quan jo estic en una reunió, moltes vegades també penso: vaig a posar-me el barret que jo normalment no utilitzo... jo puc ser més creativa, com el groc o més sistemàtica. Vaig a intentar posar-me un altre barret que no sigui el meu per intentar treure més el suc de totes les qüestions”. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Transferència)</p> <p>P8E04 – “I penso que en la pràctica també estaria bé que en algun claustre, quan es parlen d'aquests temes, utilitzar-ho, no? Però també jo penso ara en la situació de la meva escola i penso que els hi cauria” <i>i ara de què ens està parlant</i>, no?” (Crítica a l'exterior - Empatia - Transferència)</p> <p>P8E08 – “Sí, però això jo ho tinc molt més com una cosa més interior, no? No penso tant en explicar-ho a algú o dur-ho a la pràctica per a un col·lectiu sinó que jo ho penso quan estem en qualsevol aprenentatge”. (Apropiació - Transferència)</p> <p>P8E09 – “Jo ara estic a P-5 i tot el tema de lectura-escritura, que és molt maco... i penso que és un aprenentatge que poden viure tant els nens com els pares. Molt maco tenir-ho present, no?... En el coneixement de l'entorn... que pensin en el què estan fent, perquè els costa molt raonar, es cansen ràpid, no? ...Que vagin aprenent també, que ho visquin. Jo penso que és el que queda al final. El que jo puc ara recordar del seminari segurament és allò que em va tocar més emotivament, no? i a la vegada també més pràctic, no? ... I amb les mans, si, que tot el que sigui experiències també ens arribarà no? Per tant, en el coneixement de l'entorn, jo ara parlo més pel que toco, tot el que sigui experiència de mirar amb la lupa, tocar, manipular, és bàsic. Que es tinguin en compte els tres elements penso que és bàsic per tot l'aprenentatge i per tot”. (Apropiació - Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P8E12 – “i per tant a valorar que els nens... deixar-los que frueixin, que</p>
--	--

	<p>visquin... i que et diguin allò que els passa pel cap en un primer moment... que tot és vàlid, no?" (Avaluació multidimensional - Obertura - Transferència)</p> <p>P8E13 – “Sí, si, si. Un canvi que podem veure en això, no? Jo no arribo a la classe... evidentment jo sé el que faré, no?, però puc tenir un tema plantejat però no sé on acabarà allò, no?, i que siguin ells els que descobreixin que la realitat es pot veure des de moltes maneres i ... que entre ells s’ho facin veure”. (Consciència de canvi - Multidimensionalitat fenomenològica - Transferència)</p> <p>P8E15 – “No és tan la teoria sinó la pràctica... poder veure això. També penso que per nosaltres, els mestres, i per totes les persones grans, en general, i en tots els àmbits i nivells. Són exercicis bons per agilitar, per pensar, per poder pensar de manera diferent. No sempre veure-ho tot des de la mateixa perspectiva, no? Aquests exercicis jo me’ls mirava i me’ls remirava a seminari... i després el meu pare també els acabava traient tots... i els comentàvem a casa. Per això dic en tots els àmbits i nivells, no? Jo penso que això és un aprenentatge més personal però m’agrada que s’hagi donat l’oportunitat de viure aquesta experiència... i de poder-la transmetre.. I en el canvi d’actitud penso més a nivell professional, no? ...Canvi de manera de pensar i de manera d’actuar, no?” (Consciència de canvi - Diversitat paradigmàtica - Multivarietat metòdica - Transferència)</p> <p>P8E17 – “Sí. A veure, clar, per valorar les sessions, no?, per valorar com ens havia afectat a cadascú aquell tema. Jo crec que estava molt bé en aquest sentit... Hem parlat d’això, com t’ha afectat a tu aquest aprenentatge? ... Era un intent d’anem a pensar en el que hem fet, no?... i això és bàsic, no?... Tant de bo ho poguéssim fer més. A mi a vegades em falta temps de pensar en la meva pràctica... Analitzar com està afectant en nosaltres un aprenentatge i com en un futur el drem a la pràctica o com ha canviat o no. I en aquell moment poder dir: això que hem après ara té tant d’això i tant d’allò”. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Transferència)</p> <p>P8E18 – “Doncs ens fa veure també que podem preparar activitats que potenciïn aquest tema que estic veient que en la gràfica no surt i, per tant, buscar aquest equilibri. I valorar també com ho està sentint cadascú, perquè potser el que posava jo no tenia res a veure amb el que posava una altra persona i per veure com el mateix contingut està afectant a les persones... és un tema molt interessant...” (Diferents percepcions - Transferència)</p> <p>P8E25 – “Des del segon dia aquest canvi d’actitud: això sembla així però segur que hi ha més. I això tant de bo ens quedi a tots, no?... quan tens un nano al davant... i això amb tot. Anem més a dintre, anem més a aprofundir,... Des del segon dia ja es va donar aquest canvi d’actitud... una cosa tan senzilla com aquesta et fa canviar...” (Consciència de canvi - Transferència)</p>
<p>39- Vivència d’equip: treball en equip, participació, implicació i complicitat generadores de qualitat relacional i d’aprenentatge situat.</p>	<p>P1E02 – “Costava força, jo reconec que em costava. Algun cop, tots els del seminari al bar ens ho preguntàvem: <i> escolta, has trobat la resposta?...</i> I entre nosaltres ens ho dèiem: <i> doncs a mi m’ha costat molt o aquesta és una empollona, aquesta sap massa</i>”. (Autoexigència - Aprenentatge compartit - Vivència d’equip)</p> <p>P1E06 – “i que interveníem bastant, si... i que a l’hora de posar-nos d’acord en certes coses, també”. (Consens - Vivència d’equip)</p>

P1E14 – “Era una avaluació i valoració del seminari, personal i grupal... crec jo, ... i un moment de reflexió alhora... La discussió portava a la reflexió... que a vegades sí que podies treure suc i a vegades no, perquè tots coincidíem... El que no sé si sortia més cap, cor o mans...”
(Aprentatge compartit - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)

P2E22 – “Segurament... per molt que tots nosaltres siguem diferents dins d'un seminari, la gent que hagi participat en el teu seminari evidentment fan uns aprenentatges que no deuen tenir els d'un altre seminari, igual que els aprenentatges que hagin tingut en aquest altre seminari no me'ls enduré jo”. **(Vivència d'equip)**

P2E23 – “Però sí que la veritat és que tu vas provocar unes activitats que eren realment reflexives, que ens feien, pensar, que te'n duies el pensament a casa, no?, i en els altres seminaris potser el pensament s'acabava quan s'acabava l'hora de classe. I llavors sí que hi haurà hagut un aprenentatge que no tenen les altres persones, els altres alumnes. Sobretot els *sis barrets, el cap, cor i mans i el pensament lateral...*”
(Consciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip)

P3E01 – “Sobretot el que recordo de les activitats del seminari són totes les posades en comú, o sigui, tota la part del treball en equip, la col·laboració... Sobretot el seminari va ser un espai molt de... d'espai per poder comentar tot allò que anava succeint durant la carrera. Era un espai per poder explicar, per poder treure tots els dubtes que tenies... Sobretot va ser un espai de treball en equip”. **(Aprentatge compartit - Eixos temàtics significatius - Vivència d'equip)**

P3E07 – “Érem un equip de dotze persones en el seminari, persones que estaven d'acord com les que no estaven d'acord... però aquesta tasca que fèiem allà és el que realment fem cada dia a la feina, no?... Potser hi ha persones que estan d'acord amb un sistema i altres persones que no estan d'acord. Poder arribar a consensuar... això costa molt, no?”
(Consens - Vivència d'equip)

P3E14 – “Jo crec que són exercicis que realment hauríem de fer més sovint per pensar una mica. No sé, és una opinió molt personal, però jo crec que també tots aquests exercicis estan molt relacionats amb el treball en equip: la persona que sap posar-se a vegades els barrets de diferents colors, la persona que veu una vegada peixos i una altra vegada ocellets, jo crec que a vegades és un bon valor per poder treballar. A vegades ens fem al nostre barret i no volem sortir del nostre barret... crec que això no és bo”. **(Autoavaluació crítica - Multivarietat metòdica - Vivència d'equip)**

P3E16 – “Jo crec que sí. És el que t'explicava abans. Jo crec que ens feia pensar, consensuar una mica en equip... Jo crec que havia com una espècie de... ser més conscient, no? Quan explicàvem alguna cosa ens escoltàvem... Jo crec que això era important... Amb aquest tipus d'activitats hi havia molta implicació, havia molta participació. Crec que sortien coses realment personals, no? Hi havia confiança a l'hora de... Jo crec que es notava, hi havia una mica de cohesió de grup. Hi havia dies, també, que depèn del dia que tingués un, aquest tipus d'activitats es feien dures... però quan estàvem bé anàvem tirant i anàvem fent”. **(Vivència d'equip)**

P4E06 – “Recordo un altre bloc central, potser amb el que més em vaig quedar, és el tema dels recursos humans: fitxes... explicacions... una

	<p>dinàmica amb la qual ens implicàvem... sobretot el procés de fer les coses”. (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica - Vivència d’equip)</p> <p>P4E10 – “A mi, cap, cor i mans, per exemple, si que... La sensació és que la gent es prenia això una mica com a joc, al principi, i després vàrem anar entrant amb tot això, com a grup”. (Vivència d’equip)</p> <p>P508 – “M’ha quedat un record molt maco, ...de treballar i de ganes de comentar amb els altres: i tu ho has vist?... has trobat això? he trobat allò...” (Vivència d’equip)</p> <p>P5E11 – “I de les fitxes recordo això, el fet de compartir les ganes de veure si trobàvem allò o no ho trobàvem... i semblàvem nens petits... L’altre t’ajudava a veure-ho... Tinc un record molt maco”. (Vivència d’equip)</p> <p>P5E14 – “Penso que va ser un seminari que vam treballar molt en grup, tot i que hi havia grupets... treballàvem bastant junts. Ens agradava compartir... i el fet d’haver-nos d’escalfar el cap de tant en tant amb les fitxes i altres qüestions més acadèmiques i tots junts... jo ho recordo amb molt de <i>cariño</i> ... i molt vivencial”. (Vivència d’equip)</p> <p>P6E09 – “Sí, de les cròniques. De les coses, també, més positives que recordo era el que es creava a partir d’un exercici, fos d’una imatge, d’una frase o d’una història, tot el que parlava la gent. És a dir, tothom se sentia en llibertat per comentar allò i hi havia molta riquesa”. (Aprentatge compartit - Vivència d’equip)</p> <p>P6E34 – “Si, ... una cosa que m’agradava era que tu podies dir una opinió però realment l’altre, a vegades, la veia totalment diferent i... És a dir, amb un tema això ho tens molt clar. Pot sortir un tema i la gent diu: “doncs mira pots anar cap aquesta sortida o no” ... Però a partir d’una fitxa on es treballa veure-ho de diferents perspectives o trobar aquell missatge, cadascú també és més científic o més... segons la seva forma de ser. Es veu molt clar quan opina i quan... i això xoca molt. I en grup això és de les coses que em va enriquir molt”. (Aprentatge compartit - Diferents percepcions - Vivència d’equip)</p> <p>P6E35 – “Es que això m’ha vingut un moment i no m’he expressat molt bé. Hi havia un exercici que era més de ment científica, més de calcular,... i en canvi la gent que tenia més l’altra part més desenvolupada, artística o creativa o el que vulguis, també veies que ajudaves o que t’enriques diferent...” (Aprentatge compartit - Vivència d’equip - Diferents percepcions)</p>
--	--

* * *

11.2. Cròniques

Després de l'entrevista, demanem a cada participant que elabori un text breu ("crònica") comentant els aspectes principals que descriurien la seva vivència del seminari de 4t de Psicopedagogia. Si es vol, es poden emfatitzar aspectes que ja han sortit a l'entrevista o complementar-la amb noves aportacions o fer aportacions totalment diferents. Es dona un termini de dues setmanes per al lliurament, abans de la realització del focus-group.

Anomenem "crònica" als textos mensuals que tots els participants en el seminari elaboraven al llarg del curs per reflectir allò que havien après, relacionant-ho amb els seus coneixements i experiències anteriors i proposant aplicacions concretes en el seu context laboral, si s'esqueia.

En aquest cas, les "cròniques" ens donaran informacions que ampliaran, completaran o reafirmaran les de l'entrevista.

Amb el text de les cròniques (veure Annex 8) hem procedit, com hem fet anteriorment amb el de les entrevistes, a la fragmentació en unitats autònomes de sentit i l'agrupació en funció de les seves característiques comunes i finalment, a l'assignació de la categoria explicativa a cada grup d'unitats de sentit similars o idèntiques.

11.2.1. Fragmentació i categorització de les cròniques

UNITATS DE SENTIT i CATEGORIES

CODI: **P1** (participant 1) **C** (crònica) **01**(ordinal)

Participant 1 – EA

CRÒNICA

He intentat fer un buidatge mental de tot allò que fèiem al seminari de 4t i aquest és el resultat.

P1C01 - Primer de tot, dir que cada sessió de seminari era única i irrepètible. La feia així gràcies al plantejament de la sessió i com nosaltres en responíem. **(Multivarietat metòdica)**

P1C02 - Què en recordo? Doncs el treball de pensament lateral que cada seminari ens recordava com es poden veure i observar les coses des de diferents perspectives, donant respostes variades i totes vàlides. **(Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)**

P1C03 - Reconec que eren exercicis que teníem temps per fer però a mi m'angoixava una mica no fer-los bé. **(Autoexigència)**

P1C04 - També les valoracions de cap, cor i mans. Com per jutjar o valorar quelcom aquests tres elements hi són presents i encara que no ens ho creguem van units. **(Apropiació - Avaluació multidimensional)**

P1C05 - D'altra banda, recordo la presentació d'un autor, Edward de Bono, amb el seu llibre "Seis sombreros para pensar" que personalment em va impactar la idea de l'autor i he intentat portar a la pràctica. **(Impacte vivencial – Transferència)**

P1C06 - Què més...Les cròniques, que com aquesta, havíem de redactar el que pensàvem o volíem dir a partir d'un tema que ell ens donava. **(Autoconsciència del propi procés de pensament – Eixos temàtics significatius)**

P1C07 - Reconec que amb la feina que teníem feia una mica de mandra posar-s'hi però després veies que era un espai personal de reflexió que posteriorment seria llegit i "escollat" per algú altre, en aquest cas el Pau. **(Autoexigència)**

P1C08 - I.... els escrits, frases o paraules que ell et donava de tant en tant i eren una mostra d'idees i reflexions posades per escrit. **(Multivarietat metòdica)**

Segur que fèiem més coses però ara no se me n'acudeixen més, cal dir que porto un procés gripal i no estic en totes les meves capacitats.

Participant 2 – NV

CRÒNICA

La premissa consisteix en continuar reflexionant sobre el que hem parlat aquesta tarda. I ara ja fa unes quantes tardes.

P2C01 - Recordo que les activitats de seminari, en finalitzar, havien de ser avaluades per nosaltres mateixos segons si consideràvem que s'havia treballat més la part de raonament, l'emocional o la de les accions. Aquesta avaluació ens va sorprendre a tots des del primer dia, però sí que ha estat enriquidor observar que amb ella el que el tutor pretenia era treballar sempre des de tres parts de desenvolupament i enfocament personal (cap/raonament, cor/emocions i mans/accions). **(Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius - Impacte)**

P2C02 - És evident que hi havia sessions que per la temàtica es treballava més profundament una part per sobre de les altres, però l'avaluació ens ha ajudat a observar i externalitzar el que aquestes activitats treballaven en nosaltres d'una manera més profunda. **(Autoconsciència del propi procés de pensament - Multivarietat metòdica)**

P2C03 - Per poder treballar i fer-nos desenvolupar aquestes tres parts de la persona, el que recordo amb més insistència i de manera més significativa són totes aquelles activitats de seminari que ens representaven un esforç de situació mental, és a dir, aquelles sessions on se'ns demanava que respecte un tema que podíem veure i percebre d'una manera concreta i determinada, féssim l'esforç d'intentar-ho veure des d'una altra òptica. És a dir, totes aquelles activitats de pensament lateral, de barrets, d'assertivitat... **(Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)**

P2C04 - Aquestes sessions a l'inici m'incomodaven una mica, doncs el fet de situar-te en un barret d'un color que et fa pensar d'una manera determinada i diferent de la teva manera de ser

és un esforç mental, a més de comportar la recerca d'arguments que t'ajudin a desenvolupar el missatge de la manera determinada que s'ha indicat (barret blau, missatge ocult,...) i que en un principi no li veus la necessitat ni el profit. (**Autoexigència - Diversitat paradigmàtica – Incertesa cognitiva**)

P2C05 - Però tal i com vaig comentar a l'entrevista ha estat amb el temps i amb el desenvolupament professional que he estat capaç de veure-li una utilitat real. No és que en el seu moment no fos capaç de veure la utilitat, sinó que ara, davant de les moltes dificultats que se'm presenten a la feina intento buscar camins alternatius que em portin a l'obtenció dels mateixos objectius. (**Transferència – Cercar alternatives**)

P2C06 - La valoració personal i final que puc treure de l'experiència de participar en aquestes sessions de seminari són, primer de tot, la diferència de metodologia i contingut vers els altres seminaris, cosa que m'ha comportat un major enriquiment de coneixements; (**Consciència de canvi - Multivarietat metòdica**)

P2C07 - i per altra banda la meua motivació personal cap unes activitats diferents i encara que difícils de comprendre o de trobar solució, han estat motivadores per a mi i han representat un aprenentatge diferent. (**Motivació i interès**)

Participant 3 – RG

CRÒNICA

P3C01 - Les sessions de seminari que vàrem realitzar estaven relacionades amb els diferents tipus de pensament. (**Diversitat paradigmàtica**)

P3C02 - Concretament ens vàrem dedicar a treballar el pensament lateral que tenia com a objectiu el canvi de models, (**Eixos temàtics significatius**)

P3C03 - ja que és a la vegada una actitud i una manera de tractar la informació. Una bona manera de comprendre'l. Recordo que parlàvem que era una contraposició al pensament vertical. (**Diversitat paradigmàtica**)

P3C04 - Les activitats que recordo que vam realitzar durant el quadrimestre en el seminari són: Tècnica del sis barrets per pensar. El mètode era simple. Vam elaborar sis barrets imaginaris, cadascun d'un color diferent, i cadascú de nosaltres havíem de parlar durant una estona tenint present el pensament que ens indicava el color del nostre barret. Els barrets ens involucraven en una mena de joc de rol mental. Vam arribar a la conclusió que tots els participants érem capaços d'utilitzar cadascun dels barrets en comptes de quedar-nos tancats en només un tipus de pensament. (**Eixos temàtics significatius – Autoconsciència del propi procés de pensament – Autoconsciència sobre la pròpia actuació – Avaluació multidimensional**)

P3C05 - Debats en petits i en gran grup.
Exercicis de lectura, comentaris i estudi d'articles.
Elaboració de cròniques. (**Multivarietat metòdica**)

P3C06 - La gestió de recursos humans, elaboració del currículum, entrevista, perfil ideal... Em va ajudar a aprendre a examinar, analitzar i avaluar críticament les meves habilitats per un lloc de treball concret. (**Autoavaluació crítica – Autoconsciència sobre la pròpia actuació – Eixos temàtics significatius**)

P3C07 - Vàrem arribar a participar en discussions, tant en grups reduïts com a nivell individual. L'autoavaluació d'una exposició, on havíem de preparar el material personal, material de suport, espai, temps i les conclusions. (**Multivarietat metòdica**)

P3C08 - Exercicis del Brainstorming. A nivell individual i després fèiem posada en comú. Eren exercicis de pensar i també d'aprenentatge ja que podíem observar aspectes que els companys

havien observat i nosaltres per si mateixos no. (**Aprenentatge individual - Aprenentatge compartit**)

P3C09 - Activitats de creativitat, de percepció, des de diferents punts de vista, d'innovació, de producció d'idees, ... (**Multivarietat metòdica**)

P3C010 - En definitiva el seminari em va ajudar a la participació activa, crítica i creativa en la construcció de diferents aprenentatges i en el desenvolupament d'una postura raonada en el tractament dels diferents problemes. (**Vivència d'equip - Ponderació - Transferència**)

P3C11 - En conclusió crec que va ser un seminari on un dels objectius a aconseguir va ser adquirir estratègies necessàries per l'entrenament cognitiu. (**Eix temàtic significatiu**)

Participant 4 – BP

CRÒNICA

Aprenem aprenent, o és que hi ha alguna altra manera?

“L'expert” és, com ens diu el diccionari, la persona “versada en la coneixença d'una cosa per la pràctica”. És a dir, per arribar a ser expert, cal haver *fet experiència de*.

Quan amb divuit anys acabats de fer (ara en tinc 37) vaig fer el curs per obtenir el títol de monitor a l'Escola de l'Esplai una cosa em va cridar l'atenció per sobre de les altres: gairebé no ens donaven teoria; gairebé no preniem apunts. Quan tocava fer la classe de jocs, jugàvem; quan havíem de treballar els centres d'interès ens els inventàvem i ens disfressàvem; cantàvem i ballàvem per aprendre cançons; per aprendre pedagogia i psicologia discutíem, fèiem jocs de rol. O sigui, ens ensenyaven forçant-nos a fer experiència del que havíem d'aprendre.

Més tard vaig veure, en realitat sentir, que tot allò, tota aquella manera d'aprendre treballant era una cosa molt més estesa del que jo em pensava. En parlaven a Minyons Escoltes, als cursets d'estiu, en les classes de Magisteri. Fins i tot quan més endavant llegint el futur pla d'estudis del que havia de ser Ciències de la Comunicació de Blanquerna, vaig veure una assignatura anomenada *seminari* em va sorprendre gratament. Què millor que haver de anar practicant allò que s'ha d'aprendre, que poder anar aprenent del procés d'aprendre?

Després però vaig veure que les coses no eren ben bé així. Vaig tenir professors (gairebé tots) a Magisteri que sabien molt d'allò que m'explicaven però que mai no havien exercit la feina per a la qual m'estaven preparant (i molts eren professors de didàctica!!). En els estudis de Psicopedagogia vaig comprovar que els seminaris quedaven lluny del que jo m'esperava. Que fins i tot en una facultat de Ciències de l'Educació es desaprofitaven algunes de les eines més profitoses de què disposen els alumnes per aprendre. Sí que es feien servir per *ensenyar*, això sí, però per aprendre...

Parlo per exemple dels exàmens. Moltes vegades és en el moment de fer l'examen quan més aprenc d'aquella matèria. Enyoro, desitjo, que cada vegada hi hagi més exàmens. Que realment siguem capaços de fer-los servir com a eina educativa (d'aprenentatge) per als alumnes i per als professors. Jo com a docent intento fer-ho així.

P4C01 - I tot això a què ve? Doncs a les cròniques que jo com tots els que vam passar pel seminari d'un dels professors, vam haver de fer. N'haviem de fer tres al llarg del quadrimestre. Hi podíem posar gairebé el que volguéssim: relatar el que anàvem fent a classe, desenvolupar alguna de les idees que hi sorgien, aprofundir en algun dels temes tractats o simplement seguir el fil del que ens evoqués qualsevol de les coses que d'una manera o una altra havien format part del seminari. (**Eixos temàtics significatius**)

Jo, com acostumo a fer en aquests casos, vaig deixar les tres cròniques per al final i per tant les vaig haver de fer més a corre-cuita del que hauria volgut.

P4C02 - M'ho vaig passar bé, fent-les. Però va ser en acabar-les que vaig tornar a tenir una sensació semblant a la del curs de monitors. Tornava a tenir sensació que aprenia, estava aprenent de veritat. (**Crítica positiva - Motivació i interès**)

P4C03 - Potser no era encara un "expert". O potser sí. Perquè el que estava fent era *fer experiència del mateix procés d'arribar a tenir experiència*. Aquesta és la manera d'aprendre. Aquesta és la manera d'arribar a ser un expert. (**Autoconsciència del propi procés de pensament**)

Parafraçant en Foix: "És quan dormo que hi veig clar", *és quan aprenc, que aprenc*. Quina obvietat, oi?

Participant 5 – LC

CRÒNICA

La meua última (?) crònica

Riiiiing - Sí? - Hola, LC? - Sí, jo mateixa - Hola, sóc el Pau López...

P5C01 - Així va començar fa no gaires dies la conversa que, com la Magdalena de Proust, em va retornar uns anys enrere. Em demanava si volia participar en una investigació sobre aquell el meu últim seminari de Psicopedagogia. De cop, em varen venir al cap moltes imatges i records, paraules i activitats d'aquell seminari, de les persones que allà participàvem (**Multivarietat metòdica**)

P5C02 - i com em va marcar. (**Consciència de canvi - Impacte**)

Això, juntament amb tot el que em va fer evocar en l'entrevista posterior, és el que aquí intentaré reflectir i resumir.

P5C03 - D'entrada, la paraula: *assertivitat*. No sé per què, però és un dels conceptes que més em va calar (**Eixos temàtics significatius**)

P5C04 - i que, segurament, més he intentat dur a la pràctica tant en la meua vida professional com personal. Serà per l'assertivitat que ara molta gent em diu que em prenc la vida amb molta calma? Serà això el que m'ha fet replantejar-me moltes de les meves angoixes? (**Consciència de canvi - Transferència**)

P5C05 - És difícil portar l'assertivitat a terme en espais on la gent sembla més preocupada pel què diran, per fer el màxim de coses possibles, en lloc de preocupar-se per fer les coses ben fetes. (**Crítica a l'exterior**)

P5C06 - En l'entrevista amb el Pau em va preguntar sobre el pensament lateral, sobre "cap, cor, mans", sobre els 6 barrets... Què poc recordava tot això! És curiós adonar-se de com de selectiva és la memòria, sense saber per què. (**Autoavaluació crítica**)

P5C07 - Al veure els dibuixos em van venir al cap moltes de les coses que el Pau ens havia explicat al seminari, activitats que havíem fet en grup, individualment. (**Aprenentatge compartit - Aprenentatge individual - Multivarietat metòdica**)

P5C08 - I una de les coses que més em va sobtar va ser redescobrir com aquelles activitats que havien estat plantejades de forma individual havien provocat en nosaltres una relació de treball i ajuda. (**Vivència d'equip**)

Em sembla que després del dia 20 tornaré a agafar els apunts del seminari per fer més memòria de tot allò!

P5C09 - Finalment, em va preguntar (el Pau) què recordava d'aquella enquesta dels sistemes educatius, si recordava alguns dels paràmetres que vaig fer servir. Ho recordava més de forma global que de forma concreta. Recordava la segona part, l'entrevista on li havia d'explicar per què havia donat una puntuació o una altra a cada criteri. I sí recordava que en molt pocs havia posat la puntuació a l'extrem. (**Ponderació**)

P5C10 - Potser no recordo moltes coses de forma conscient, però estic segura que la meua manera de fer i pensar ha canviat des d'aquell seminari, potser pels coneixements adquirits en ell, potser perquè la vida ens va canviant. **(Consciència de canvi – Multivarietat metòdica)**

P5C11 - Sé que moltes coses m'han quedat guardades en l'inconscient i que vaig tirant d'elles en situacions diferents sense ni tan sols adonar-me'n. Intentar veure les coses des de moltes perspectives abans d'actuar és una d'elles. **(Apropiació - Diversitat paradigmàtica)**

Per concloure, només diré que no sé si aquesta crònica és el que s'esperava, però és que demanar-me a mi que escrigui aspectes personals en una sola pàgina és com intentar que calli en una conversa interessant: pràcticament impossible!! En qualsevol cas, ha estat un bon exercici de memòria i de capacitat de síntesi.

Participant 6 – EB

CRÒNICA

P6C01 - Si l'horitzó és ampli i ric, per què molt sovint estem *atrapats en el quadrat*?; qui ens pot ajudar? **(Autoavaluació crítica)**

P6C02 - Si sortim d'ell, la nostra vida s'obre, el nostre cor s'eixampla... ja que s'obre a nous *horitzons*, nous reptes, noves metes. **(Multidimensionalitat fenomenològica)**

P6C03 - El nostre interior, l'altre, els diferents grups dels quals formem part són els que ens ajuden a saber tenir sempre una mirada nova o tenir una visió des de diferents perspectives. **(Aprentatge compartit – Obertura cognitiva)**

P6C04 - Perquè si tu et col·loques a l'extrem de l'aula, què veus? I si estàs al mig? És una opció voler mirar i observar des de diferents angles: una situació, un esdeveniment, un problema, una notícia etc. Així doncs, no hem d'oblidar que mirar i observar un mateix fet, una idea des de diferents perspectives **(Diversitat paradigmàtica – Obertura cognitiva)**

P6C05 - ens ajuda a valorar no només la nostra opinió sinó a respectar i valorar la de tots aquells/es que ens envolten. **(Diferents percepcions)**

P6C06 - L'aprenentatge és conèixer diferents perspectives i enriquir-te, a la vegada que també pots enriquir a l'altre. **(Aprentatge compartit – Diversitat paradigmàtica)**

P6C07 - Es pot intentar i és possible no girar sempre al voltant de la mateixa idea, del mateix fet sinó que sempre és un bon moment per plantejar-nos: *PER QUÈ NO?* Si ens plantegéssim molts més "per què no" potser enriquiríem més sovint la societat que ens envolta, no només amb paraules sinó amb fets. **(Autoavaluació crítica - Obertura cognitiva)**

P6C08 - Per una part, el nostre cavall a vegades s'emociona amb les idees que ens sorgeixen. Però l'emoció, la por, l'angoixa, moltes vegades, no ens deixa arriscar-nos, no ens deixa actuar com el genet necessita. Tot i que per una altra part, a vegades, el cavall ens porta al risc i aquest és bo, però el genet ens fa analitzar i reflexionar sobre els motius, les conseqüències d'aquell fet. Un sense l'altre estariem incomplets. Tots tenim *el nostre cavall i genet*, aquí està la riquesa interior. **(Autoconsciència sobre la pròpia actuació – Multivarietat metòdica)**

P6C09 - "*Tants caps, tants barrets*", és clar que sí! Tot equip està format per barrets de *tots els colors*. Com seria un grup sense tanta diversitat? La diversitat és riquesa. **(Diferents percepcions)**

P6C10 - Ara sí, cadascun ha de ser conscient del seu *cap, cor i mans*. Si un té unes bones mans però no té cor (sentiments, emocions...) i no té cap (capacitat per raonar, valorar, discernir...) possiblement construeix de manera incompleta. Igualment si té molt cor però no compta amb el seu cap i les seves mans, moltes idees, moltes il·lusions no es construiran mai... **(Apropiació - Multidimensionalitat fenomenològica)**

P6C11 - perquè és *l'equilibri*, la font principal per poder créixer i desenvolupar-te el millor possible. (**Ponderació – Integració de dimensions del coneixement**)

P6C12 - Finalment cal remarcar que recordar, analitzar, comentar fa que tot aquella paraula, frase, text, dibuix, el qual un dia vas comentar i reflexionar en grup, en més d'una ocasió, també ho posis en pràctica a la teva vida de cada dia. (**Transferència**)

Participant 7 – MT

CRÒNICA

P7C01 - Si hagués de resumir amb una expressió el seminari del primer quadrimestre de l'any 2002/03 seria *l per què no?* (**Eixos temàtics significatius**)

P7C02 - Des que vaig passar pel seminari, la meva actitud va canviar en conèixer l'existència del pensament lateral. (**Consciència de canvi**)

P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical. (**Autoconsciència dels propi procés de pensament – Sentiment d'autoconfiança**)

P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. (**Eixos temàtics significatius – Multivarietat metòdica**)

P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... (**Cercar alternatives - Obertura cognitiva**)

P7C06 - Arribada a aquest punt, val a dir que em vaig sentir un tant incòmoda ja que estava entrant en un terreny que no dominava, tot era posat en entredit i això em va crear certa inseguretat. (**Incertesa cognitiva**)

P7C07 - Ara i, després d'un temps considerable, novembre del 2004, puc afirmar que la descoberta del pensament lateral, molt al contrari del que en un principi em va poder semblar, m'ha conferit una seguretat tant a nivell personal (dona-companya-mare) com a professional (professora). (**Transferència**)

P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és *l PER QUÈ NO?* (**Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança**)

Participant 7 – MT

CRÒNICA

P7C01 - Si hagués de resumir amb una expressió el seminari del primer quadrimestre de l'any 2002/03 seria *l per què no?* (**Eixos temàtics significatius**)

P7C02 - Des que vaig passar pel seminari, la meva actitud va canviar en conèixer l'existència del pensament lateral. (**Consciència de canvi**)

P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical. **(Autoconsciència dels propi procés de pensament – Sentiment d'autoconfiança)**

P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. **(Eixos temàtics significatius – Multivarietat metòdica)**

P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... **(Cercar alternatives - Obertura cognitiva)**

P7C06 - Arribada a aquest punt, val a dir que em vaig sentir un tant incòmoda ja que estava entrant en un terreny que no dominava, tot era posat en entredit i això em va crear certa inseguretat. **(Incertesa cognitiva)**

P7C07 - Ara i, després d'un temps considerable, novembre del 2004, puc afirmar que la descoberta del pensament lateral, molt al contrari del que en un principi em va poder semblar, m'ha conferit una seguretat tant a nivell personal (dona-companya-mare) com a professional (professora). **(Transferència)**

P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? **(Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)**

Participant 8 – CP

CRÒNICA

En sortir del despatx i reflexionar durant aquests dies, són principalment quatre les idees de les que penso que és interessant parlar o aprofundir.

P8C01 - La primera d'elles és adonar-te com els conceptes més senzills, més vivencials i més gràfics són els que amb el pas del temps més recordem i més utilitzem. **(Apropiació)**

P8C02 - És evident que els grans llibres i articles són la base i la fonamentació per explicar aquestes teories, **(Argumentació)**

P8C03 - però poder recordar les idees de manera senzilla ens ajuda a poder-la utilitzar i no oblidar-la amb facilitat el dia de demà. **(Simplicitat)**

P8C04 - És fantàstic veure com aquestes ens poden fer canviar la nostra manera de fer, actuar i de percebre la o les realitats de manera ràpida i permanent. **(Consciència de canvi)**

P8C05 - És per això que m'agrada basar-me en aquests fets, em fan sentir segura i mai s'obliden. El cap, cor i mans, és tant senzill com tenir en compte i aprofitar de nosaltres tot allò del que estem fets i compostos, allò que ens fa moure i actuar en múltiples situacions. **(Eixos temàtics significatius – Sentiment d'autoconfiança)**

P8C06 - La segona idea és el fet de renovar l'energia. **(Consciència de canvi)**

P8C07 - Ara, amb l'experiència d'una segona especialitat i portant tres anys d'experiència, m'adono que visc molt més tota la informació que m'arriba de les diferents fonts

d'aprenentatge. M'agrada contínuament poder dur a la pràctica allò que escolto i aprenc. És en aquests moments que també sento conceptes i idees que ja conec, però és fantàstic poder-les tornar a sentir. **(Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament – Integració de dimensions del coneixement - Transferència)**

P8C08 - La realitat diària ens fa perdre de vista o anar oblidant aquells ideals, màxims, pels que tot professional de l'educació s'ha de moure i ha de vibrar. **(Autoavaluació crítica)**

P8C09 - Aquesta situació et fa retrobar la il·lusió, les ganes de provar coses noves, de renovar, de no estancar-te i sobretot et fa pensar en que si passats només tres anys ja tens aquesta sensació, és evident que ens hem d'anar reciclant, rebent una formació permanent i buscar que sempre hi hagi un tema que ens faci tornar les ganes de lluitar per aquests màxims. **(Apropiació - Consciència de canvi)**

P8C10 - La tercera idea i relacionada amb aquest fet, és que em fa ràbia trobar-me amb companyes de feina que són poc partidàries de dur a la pràctica dinàmiques de grup com les de pensament lateral que ens ajuden a treure més profit de les reunions que es realitzen. **(Crítica a l'exterior - Transferència)**

P8C11 - Penso que el dia de demà haig de poder transmetre i fer arribar d'alguna manera aquesta vivència i experiència, perquè allò que a mi em serveix tant, que em fa veure la realitat de diferents maneres i per tant més rica, la visquin igual que jo i puguin utilitzar-la com a dinàmica normal, útil i profitosa. **(Apropiació - Difusió - Diversitat paradigmàtica - Transferència)**

P8C12 - Per últim, volia valorar la tasca en la que estic participant amb tots vosaltres. Moltes vegades en la nostra pràctica educativa en manca una autoavaluació i autoreflexió. És bàsic poder pensar en allò que fem bé, el que ens agradaria canviar i el que podríem millorar. Penso que és un fet al que ens hem d'acostumar i hem de realitzar amb més freqüència i amb més organització. I què millor que poder fer aquesta valoració amb les persones que l'estan vivint, que poden donar la seva opinió, valoració, significació i record? Aquest és un "projecte" que hauríem de fer almenys un cop a la vida tots els professionals de l'educació. **(Autoavaluació crítica - Difusió)**

* * *

11.2.2. Assignació categorial a les agrupacions de unitats de sentit de les cròniques

CATEGORIES	UNITATS DE SENTIT
<p>1- Anticipació.</p>	
<p>2- Aprenentatge compartit: aprenentatge en equip, socialitzat, intercanvi d'idees, construcció conjunta de pensament.</p>	<p>P3C08 – Exercicis del Brainstorming. A nivell individual i després fèiem posada en comú. Eren exercicis de pensar i també d'aprenentatge ja que podíem observar aspectes que els companys havien observat i nosaltres per si mateixos no. (Aprenentatge individual - Aprenentatge compartit)</p> <p>P5C07 - Al veure els dibuixos em van venir al cap moltes de les coses que el Pau ens havia explicat al seminari, activitats que havíem fet en grup, individualment. (Aprenentatge compartit - Aprenentatge individual - Multivarietat metòdica)</p> <p>P6C03 - El nostre interior, l'altre, els diferents grups dels quals formem part són els que ens ajuden a saber tenir sempre una mirada nova o tenir una visió des de diferents perspectives. (Aprenentatge compartit - Obertura cognitiva)</p> <p>P6C06 - L'aprenentatge és conèixer diferents perspectives i enriquir-te, a la vegada que també pots enriquir a l'altre. (Aprenentatge compartit - Diversitat paradigmàtica)</p>
<p>3- Aprenentatge individual: treball i esforç personal, personalització de l'aprenentatge.</p>	<p>P3C08 - Exercicis del Brainstorming. A nivell individual i després fèiem posada en comú. Eren exercicis de pensar i també d'aprenentatge ja que podíem observar aspectes que els companys havien observat i nosaltres per si mateixos no. (Aprenentatge individual - Aprenentatge compartit)</p> <p>P5C07 - Al veure els dibuixos em van venir al cap moltes de les coses que el Pau ens havia explicat al seminari, activitats que havíem fet en grup, individualment. (Aprenentatge compartit - Aprenentatge individual - Multivarietat metòdica)</p>
<p>4- Aprenentatge per descobriment.</p>	
<p>5- Apropiació: incorporació i integració de coneixements, actituds i valors aliens al repertori personal inicial.</p>	<p>P1C04 - També les valoracions de cap, cor i mans. Com per jutjar o valorar quelcom aquests tres elements hi són presents i encara que no ens ho creguem van units. (Apropiació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P5C11 - Sé que moltes coses m'han quedat guardades en l'inconscient i que vaig tirant d'elles en situacions diferents sense ni tan sols adonar-me'n. Intentar veure les coses des de moltes perspectives abans d'actuar és una d'elles. (Apropiació - Diversitat paradigmàtica)</p>

	<p>P6C10 - Ara sí, cadascun ha de ser conscient del seu <i>cap, cor i mans</i>. Si un té unes bones mans però no té cor (sentiments, emocions...) i no té cap (capacitat per raonar, valorar, discernir...) possiblement construeix de manera incompleta. Igualment si té molt cor però no compta amb el seu cap i les seves mans, moltes idees, moltes il·lusions no es construiran mai... (Apropiació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P8C01 - La primera d'elles és adonar-te com els conceptes més senzills, més vivencials i més gràfics són els que amb el pas del temps més recordem i més utilitzem. (Apropiació)</p> <p>P8C07 - Ara, amb l'experiència d'una segona especialitat i portant tres anys d'experiència, m'adono que visc molt més tota la informació que m'arriba de les diferents fonts d'aprenentatge. M'agrada contínuament poder dur a la pràctica allò que escolto i aprenc. És en aquests moments que també sento conceptes i idees que ja conec, però és fantàstic poder-les tornar a sentir. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Integració de dimensions del coneixement - Transferència)</p> <p>P8C11 - Penso que el dia de demà haig de poder transmetre i fer arribar d'alguna manera aquesta vivència i experiència, perquè allò que a mi em serveix tant, que em fa veure la realitat de diferents maneres i per tant més rica, la visquin igual que jo i puguin utilitzar-la com a dinàmica normal, útil i profitosa. (Apropiació - Difusió - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p>
<p>6- Argumentació: justificació d'idees o bé d'opcions.</p>	<p>P8C02 - És evident que els grans llibres i articles són la base i la fonamentació per explicar aquestes teories, (Argumentació)</p>
<p>7- Autoavaluació crítica: qüestionament del propi pensament, d'actituds o de formes d'actuar; crítica a la rigidesa cognitiva, al pensament tancat i únic.</p>	<p>P3C06 - La gestió de recursos humans, elaboració del currículum, entrevista, perfil ideal... Em va ajudar a aprendre a examinar, analitzar i avaluar críticament les meves habilitats per un lloc de treball concret. (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P5C06 - En l'entrevista amb el Pau em va preguntar sobre el pensament lateral, sobre "cap, cor, mans", sobre els 6 barrets... Què poc recordava tot això! És curiós adonar-se de com de selectiva és la memòria, sense saber per què. (Autoavaluació crítica)</p>

	<p>P6C01 - Si l'horitzó és ampli i ric, per què molt sovint estem <i>atrapats en el quadrat?</i>; qui ens pot ajudar? (Autoavaluació crítica)</p> <p>P6C07 - Es pot intentar i és possible no girar sempre al voltant de la mateixa idea, del mateix fet sinó que sempre és un bon moment per plantejar-nos: <i>PER QUÈ NO?</i> Si ens plantegéssim molts més "per què no" potser enriquiríem més sovint la societat que ens envolta, no només amb paraules sinó amb fets. (Autoavaluació crítica - Obertura cognitiva)</p> <p>P8C08 - La realitat diària ens fa perdre de vista o anar oblidant aquells ideals, màxims, pels que tot professional de l'educació s'ha de moure i ha de vibrar. (Autoavaluació crítica)</p> <p>P8C12 - Per últim, volia valorar la tasca en la que estic participant amb tots vosaltres. Moltes vegades en la nostra pràctica educativa en manca una autoavaluació i autoreflexió. És bàsic poder pensar en allò que fem bé, el que ens agradaria canviar i el que podríem millorar. Penso que és un fet al que ens hem d'acostumar i hem de realitzar amb més freqüència i amb més organització. I què millor que poder fer aquesta valoració amb les persones que l'estan vivint, que poden donar la seva opinió, valoració, significació i record? Aquest és un "projecte" que hauríem de fer almenys un cop a la vida tots els professionals de l'educació. (Autoavaluació crítica - Difusió)</p>
<p>8- Autoconsciència del propi procés de pensament: reflexió i presa de consciència actualitzada sobre les pròpies competències i processos de pensament.</p>	<p>P1C06 - Què més...Les cròniques, que com aquesta, havíem de redactar el que pensàvem o volíem dir a partir d'un tema que ell ens donava. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P2C02 - És evident que hi havia sessions que per la temàtica es treballava més profundament una part per sobre de les altres, però l'avaluació ens ha ajudat a observar i externalitzar el que aquestes activitats treballaven en nosaltres d'una manera més profunda. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Multivarietat metòdica)</p> <p>P3C04 - Les activitats que recordo que vam realitzar durant el quadrimestre en el seminari són: Tècnica del sis barrets per pensar. El mètode era simple. Vam elaborar sis barrets imaginaris, cadascun d'un color diferent, i cadascú de nosaltres havíem de parlar durant una estona tenint present el pensament que ens indicava el color del nostre barret. Els barrets ens involucraven en una mena de joc de rol mental. Vam arribar a la conclusió que tots els participants érem capaços d'utilitzar cadascun dels barrets en comptes de quedar-nos tancats en només un tipus de pensament. (Eixos temàtics significatius - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P4C03 - Potser no era encara un "expert". O potser sí. Perquè el que estava fent era <i>fer experiència del mateix procés d'arribar a tenir experiència</i>. Aquesta és la manera d'aprendre. Aquesta és la manera d'arribar a ser un expert. (Autoconsciència del propi procés de pensament)</p> <p>P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical.</p>

	<p>(Autoconsciència dels propi procés de pensament - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical. (Autoconsciència dels propi procés de pensament - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P8C07 - Ara, amb l'experiència d'una segona especialitat i portant tres anys d'experiència, m'adono que visc molt més tota la informació que m'arriba de les diferents fonts d'aprenentatge. M'agrada continuament poder dur a la pràctica allò que escolto i aprenc. És en aquests moments que també sento conceptes i idees que ja conec, però és fantàstic poder-les tornar a sentir. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Integració de dimensions del coneixement - Transferència)</p>
<p>9- Autoconsciència sobre la pròpia actuació: presa de consciència referida a la conducta i/o a actituds personals i professionals.</p>	<p>P3C04 - Les activitats que recordo que vam realitzar durant el quadrimestre en el seminari són: Tècnica del sis barrets per pensar. El mètode era simple. Vam elaborar sis barrets imaginaris, cadascun d'un color diferent, i cadascú de nosaltres havíem de parlar durant una estona tenint present el pensament que ens indicava el color del nostre barret. Els barrets ens involucraven en una mena de joc de rol mental. Vam arribar a la conclusió que tots els participants érem capaços d'utilitzar cadascun dels barrets en comptes de quedar-nos tancats en només un tipus de pensament. (Eixos temàtics significatius - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P3C06 - La gestió de recursos humans, elaboració del currículum, entrevista, perfil ideal... Em va ajudar a aprendre a examinar, analitzar i avaluar críticament les meves habilitats per un lloc de treball concret. (Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P6C08 - Per una part, el nostre cavall a vegades s'emociona amb les idees que ens sorgeixen. Però l'emoció, la por, l'angoixa, moltes vegades, no ens deixa arriscar-nos, no ens deixa actuar com el genet necessita. Tot i que per una altra part, a vegades, el cavall ens porta al risc i aquest és bo, però el genet ens fa analitzar i reflexionar sobre els motius, les conseqüències d'aquell fet. Un sense l'altre estariem incomplets. Tots tenim <i>el nostre cavall i genet</i>, aquí està la riquesa interior. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multivarietat metòdica)</p>
<p>10- Autoexigència: referència a l'esforç de superació personal per resoldre problemes o situacions diverses.</p>	<p>P1C03 - Reconec que eren exercicis que teníem temps per fer però a mi m'angoixava una mica no fer-los bé. (Autoexigència)</p> <p>P1C07 - Reconec que amb la feinada que teníem feia una mica de mandra posar-s'hi però després veies que era un espai personal de reflexió que posteriorment seria llegit i "escoltat" per algú altre, en aquest cas el Pau. (Autoexigència)</p> <p>P2C03 - Per poder treballar i fer-nos desenvolupar aquestes tres parts de la persona, el que recordo amb més insistència i de manera més significativa són totes aquelles activitats de seminari que ens</p>

	<p>representaven un esforç de situació mental, és a dir, aquelles sessions on se'ns demanava que respecte un tema que podíem veure i percebre d'una manera concreta i determinada, féssim l'esforç d'intentar-ho veure des d'una altra òptica. És a dir, totes aquelles activitats de pensament lateral, de barrets, d'assertivitat... (Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P2C04 - Aquestes sessions a l'inici m'incomodaven una mica, doncs el fet de situar-te en un barret d'un color que et fa pensar d'una manera determinada i diferent de la teva manera de ser és un esforç mental, a més de comportar la recerca d'arguments que t'ajudin a desenvolupar el missatge de la manera determinada que s'ha indicat (barret blau, missatge ocult,...) i que en un principi no li veus la necessitat ni el profit. (Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p>
<p>11- Avaluació dualista.</p>	
<p>12- Avaluació multidimensional : capacitat o actitud d'avaluar les situacions tenint en compte més dimensions o variables de les que habitualment considerava cadascú.</p>	<p>P1C04 - També les valoracions de cap, cor i mans. Com per jutjar o valorar quelcom aquests tres elements hi són presents i encara que no ens ho creguem van units. (Apropiació - Avaluació multidimensional)</p> <p>P2C01 - Recordo que les activitats de seminari, en finalitzar, havien de ser avaluades per nosaltres mateixos segons si consideràvem que s'havia treballat més la part de raonament, l'emocional o la de les accions. Aquesta avaluació ens va sorprendre a tots des del primer dia, però sí que ha estat enriquidor observar que amb ella el que el tutor pretenia era treballar sempre des de tres parts de desenvolupament i enfocament personal (cap/raonament, cor/emocions i mans/accions). (Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius - Impacte)</p> <p>P3C04 - Les activitats que recordo que vam realitzar durant el quadrimestre en el seminari són: Tècnica del sis barrets per pensar. El mètode era simple. Vam elaborar sis barrets imaginaris, cadascun d'un color diferent, i cadascú de nosaltres havíem de parlar durant una estona tenint present el pensament que ens indicava el color del nostre barret. Els barrets ens involucraven en una mena de joc de rol mental. Vam arribar a la conclusió que tots els participants érem capaços d'utilitzar cadascun dels barrets en comptes de quedar-nos tancats en només un tipus de pensament. (Eixos temàtics significatius - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)</p>
<p>13- Capacitat de gestionar situacions complexes.</p>	
<p>14- Cercar alternatives: voler i/o saber buscar altres idees, camins o possibilitats d'actuació per fer front a una</p>	<p>P2C05 - Però tal i com vaig comentar a l'entrevista ha estat amb el temps i amb el desenvolupament professional que he estat capaç de veure-li una utilitat real. No és que en el seu moment no fos capaç de veure la utilitat, sinó que ara, davant de les moltes dificultats que se'm presenten a la feina intento buscar camins alternatius que em portin a l'obtenció dels mateixos objectius. (Transferència - Cercar alternatives)</p>

<p>situació o per trobar solucions.</p>	<p>P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... (Cercar alternatives - Obertura cognitiva)</p> <p>P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... (Cercar alternatives - Obertura cognitiva)</p>
<p>15- Competències comunicatives: capacitat de parlar en públic i de comunicar-se de manera eficient amb altres professionals, famílies i alumnes.</p>	
<p>16- Consciència de canvi: consciència de creixement personal, de millora, d'increment de competències, de pensar de forma diferent.</p>	<p>P2C06 - La valoració personal i final que puc treure de l'experiència de participar en aquestes sessions de seminari són, primer de tot, la diferència de metodologia i contingut vers els altres seminaris, cosa que m'ha comportat un major enriquiment de coneixements; (Consciència de canvi - Multivarietat metòdica)</p> <p>P5C02 - i com em va marcar. (Consciència de canvi - Impacte)</p> <p>P5C04 - i que, segurament, més he intentat dur a la pràctica tant en la meva vida professional com personal. Serà per l'assertivitat que ara molta gent em diu que em prenc la vida amb molta calma? Serà això el que m'ha fet replantejar-me moltes de les meves angoixes? (Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P5C10 - Potser no recordo moltes coses de forma conscient, però estic segura que la meva manera de fer i pensar ha canviat des d'aquell seminari, potser pels coneixements adquirits en ell, potser perquè la vida ens va canviant. (Consciència de canvi - Multivarietat metòdica)</p> <p>P7C02 - Des que vaig passar pel seminari, la meva actitud va canviar en conèixer l'existència del pensament lateral. (Consciència de canvi)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C02 - Des que vaig passar pel seminari, la meva actitud va canviar en conèixer l'existència del pensament lateral. (Consciència de canvi)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol</p>

	<p>decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P8C04 - És fantàstic veure com aquestes ens poden fer canviar la nostra manera de fer, actuar i de percebre la o les realitats de manera ràpida i permanent. (Consciència de canvi)</p> <p>P8C06 - La segona idea és el fet de renovar l'energia. (Consciència de canvi)</p>
17- Consens.	
<p>18- Crítica a l'exterior: crítica negativa explícita de l'actitud o conducta de persones o institucions.</p>	<p>P5C05 - És difícil portar l'assertivitat a terme en espais on la gent sembla més preocupada pel què diran, per fer el màxim de coses possibles, en lloc de preocupar-se per fer les coses ben fetes. (Crítica a l'exterior)</p> <p>P8C10 - La tercera idea i relacionada amb aquest fet, és que em fa ràbia trobar-me amb companyes de feina que són poc partidàries de dur a la pràctica dinàmiques de grup com les de pensament lateral que ens ajuden a treure més profit de les reunions que es realitzen. (Crítica a l'exterior - Transferència)</p>
<p>19- Crítica positiva: valoració favorable de persones, experiències, fenòmens i realitats.</p>	<p>P4C02 - M'ho vaig passar bé, fent-les. Però va ser en acabar-les que vaig tornar a tenir una sensació semblant a la del curs de monitors. Tornava a tenir sensació que aprenia, estava aprenent de veritat. (Crítica positiva - Motivació i interès)</p>
<p>20- Diferents percepcions: consciència de les formes diferents de percebre, d'aprendre i de ser de cada persona, que comporta una actitud de respecte vers els altres.</p>	<p>P6C05 - ens ajuda a valorar no només la nostra opinió sinó a respectar i valorar la de tots aquells/es que ens envolten. (Diferents percepcions)</p> <p>P6C09 - "Tants caps, tants barrets", és clar que sí! Tot equip està format per barrets de <i>tots els colors</i>. Com seria un grup sense tanta diversitat? La diversitat és riquesa. (Diferents percepcions)</p>
<p>21- Difusió: interès i desig de transmetre els propis aprenentatges a altres persones i escenaris.</p>	<p>P8C11 - Penso que el dia de demà haig de poder transmetre i fer arribar d'alguna manera aquesta vivència i experiència, perquè allò que a mi em serveix tant, que em fa veure la realitat de diferents maneres i per tant més rica, la visquin igual que jo i puguin utilitzar-la com a dinàmica normal, útil i profitosa. (Apropiació - Difusió - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p> <p>P8C12 - Per últim, volia valorar la tasca en la que estic participant amb tots vosaltres. Moltes vegades en la nostra pràctica educativa en manca una autoavaluació i autoreflexió. És bàsic poder pensar en allò que fem bé, el que ens agradaria canviar i el que podríem millorar. Penso que és un fet al que ens hem d'acostumar i hem de realitzar amb més freqüència i amb més organització. I què millor que poder fer aquesta valoració amb les persones que l'estan vivint, que poden donar la seva opinió, valoració, significació i record?</p> <p>Aquest és un "projecte" que hauríem de fer almenys un cop a la vida tots els professionals de l'educació. (Autoavaluació crítica - Difusió)</p>

<p>22- Diversitat paradigmàtica: diferents perspectives o cosmovisions, pluralitat ontològica i epistemològica; saber adoptar idees i perspectives diferents.</p>	<p>P1C02 - Què en recordo? Doncs el treball de pensament lateral que cada seminari ens recordava com es poden veure i observar les coses des de diferents perspectives, donant respostes variades i totes vàlides. (Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P2C03 - Per poder treballar i fer-nos desenvolupar aquestes tres parts de la persona, el que recordo amb més insistència i de manera més significativa són totes aquelles activitats de seminari que ens representaven un esforç de situació mental, és a dir, aquelles sessions on se'ns demanava que respecte un tema que podíem veure i percebre d'una manera concreta i determinada, féssim l'esforç d'intentar-ho veure des d'una altra òptica. És a dir, totes aquelles activitats de pensament lateral, de barrets, d'assertivitat... (Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)</p> <p>P2C04 - Aquestes sessions a l'inici m'incomodaven una mica, doncs el fet de situar-te en un barret d'un color que et fa pensar d'una manera determinada i diferent de la teva manera de ser és un esforç mental, a més de comportar la recerca d'arguments que t'ajudin a desenvolupar el missatge de la manera determinada que s'ha indicat (barret blau, missatge ocult,...) i que en un principi no li veus la necessitat ni el profit. (Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P3C01 - Les sessions de seminari que vàrem realitzar estaven relacionades amb els diferents tipus de pensament. (Diversitat paradigmàtica)</p> <p>P3C03 - ja que és a la vegada una actitud i una manera de tractar la informació. Una bona manera de comprendre'l. Recordo que parlàvem que era una contraposició al pensament vertical. (Diversitat paradigmàtica)</p> <p>P5C11 - Sé que moltes coses m'han quedat guardades en l'inconscient i que vaig tirant d'elles en situacions diferents sense ni tan sols adonar-me'n. Intentar veure les coses des de moltes perspectives abans d'actuar és una d'elles. (Apropiació - Diversitat paradigmàtica)</p> <p>P6C04 - Perquè si tu et col·loques a l'extrem de l'aula, què veus? I si estàs al mig? És una opció voler mirar i observar des de diferents angles: una situació, un esdeveniment, un problema, una notícia etc. Així doncs, no hem d'oblidar que mirar i observar un mateix fet, una idea des de diferents perspectives (Diversitat paradigmàtica - Obertura cognitiva)</p> <p>P6C06 - L'aprenentatge és conèixer diferents perspectives i enriquir-te, a la vegada que també pots enriquir a l'altre. (Aprenentatge compartit - Diversitat paradigmàtica)</p> <p>P8C11 - Penso que el dia de demà haig de poder transmetre i fer arribar d'alguna manera aquesta vivència i experiència, perquè allò que a mi em serveix tant, que em fa veure la realitat de diferents maneres i per tant més rica, la visquin igual que jo i puguin utilitzar-la com a dinàmica normal, útil i profitosa. (Apropiació - Difusió - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p>
<p>23- Eixos temàtics significatius: símbols, imatges, idees o activitats</p>	<p>P1C02 - Què en recordo? Doncs el treball de pensament lateral que cada seminari ens recordava com es poden veure i observar les coses des de diferents perspectives, donant respostes variades i totes vàlides. (Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)</p>

particularment significatives que es consideren detonants i generadores de canvis significatius en les actituds personals i en la capacitat de veure més perspectives i dimensions dels fenòmens de la realitat.

P1C06 - Què més...Les cròniques, que com aquesta, havíem de redactar el que pensàvem o volíem dir a partir d'un tema que ell ens donava. **(Autoconsciència del propi procés de pensament - Eixos temàtics significatius)**

P2C01 - Recordo que les activitats de seminari, en finalitzar, havien de ser avaluades per nosaltres mateixos segons si consideràvem que s'havia treballat més la part de raonament, l'emocional o la de les accions. Aquesta avaluació ens va sorprendre a tots des del primer dia, però sí que ha estat enriquidor observar que amb ella el que el tutor pretenia era treballar sempre des de tres parts de desenvolupament i enfocament personal (cap/raonament, cor/emocions i mans/accions). **(Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius - Impacte)**

P2C03 - Per poder treballar i fer-nos desenvolupar aquestes tres parts de la persona, el que recordo amb més insistència i de manera més significativa són totes aquelles activitats de seminari que ens representaven un esforç de situació mental, és a dir, aquelles sessions on se'ns demanava que respecte un tema que podíem veure i percebre d'una manera concreta i determinada, féssim l'esforç d'intentar-ho veure des d'una altra òptica. És a dir, totes aquelles activitats de pensament lateral, de barrets, d'assertivitat... **(Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Eixos temàtics significatius)**

P3C02 - Concretament ens vàrem dedicar a treballar el pensament lateral que tenia com a objectiu el canvi de models, **(Eixos temàtics significatius)**

P3C04 - Les activitats que recordo que vam realitzar durant el quadrimestre en el seminari són:

Tècnica del sis barrets per pensar. El mètode era simple. Vam elaborar sis barrets imaginaris, cadascun d'un color diferent, i cadascú de nosaltres havíem de parlar durant una estona tenint present el pensament que ens indicava el color del nostre barret. Els barrets ens involucraven en una mena de joc de rol mental. Vam arribar a la conclusió que tots els participants érem capaços d'utilitzar cadascun dels barrets en comptes de quedar-nos tancats en només un tipus de pensament. **(Eixos temàtics significatius - Autoconsciència del propi procés de pensament - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Avaluació multidimensional)**

P3C06 - La gestió de recursos humans, elaboració del currículum, entrevista, perfil ideal... Em va ajudar a aprendre a examinar, analitzar i avaluar críticament les meves habilitats per un lloc de treball concret. **(Autoavaluació crítica - Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Eixos temàtics significatius)**

P3C11 - En conclusió crec que va ser un seminari on un dels objectius a aconseguir va ser adquirir estratègies necessàries per l'entrenament cognitiu. **(Eix temàtic significatiu)**

P4C01 - I tot això a què ve? Doncs a les cròniques que jo com tots els que vam passar pel seminari d'un dels professors, vam haver de fer. N'havíem de fer tres al llarg del quadrimestre. Hi podíem posar gairebé el que volguéssim: relatar el que anàvem fent a classe, desenvolupar alguna de les idees que hi sorgien, aprofundir en algun dels temes tractats o simplement seguir el fil del que ens evoqués qualsevol de les coses que d'una manera o una altra havien format part del seminari. **(Eixos temàtics significatius)**

	<p>P5C03 - D'entrada, la paraula: <i>assertivitat</i>. No sé per què, però és un dels conceptes que més em va calar (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P7C01 - Si hagués de resumir amb una expressió el seminari del primer quadrimestre de l'any 2002/03 seria <i>I per què no?</i> (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és <i>I PER QUÈ NO?</i> (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C01 - Si hagués de resumir amb una expressió el seminari del primer quadrimestre de l'any 2002/03 seria <i>I per què no?</i> (Eixos temàtics significatius)</p> <p>P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és <i>I PER QUÈ NO?</i> (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P8C05 - És per això que m'agrada basar-me en aquests fets, em fan sentir segura i mai s'obliden. El cap, cor i mans, és tant senzill com tenir en compte i aprofitar de nosaltres tot allò del que estem fets i compostos, allò que ens fa moure i actuar en múltiples situacions. (Eixos temàtics significatius - Sentiment d'autoconfiança)</p>
<p>24- Empatia.</p>	
<p>25- Explicitació de desacord.</p>	
<p>26- Impacte vivencial: explicitació de la</p>	<p>P1C05 - D'altra banda, recordo la presentació d'un autor, Edward de Bono, amb el seu llibre "Seis sombreros para pensar" que personalment em va impactar la idea de l'autor i he intentat portar a la pràctica. (Impacte vivencial - Transferència)</p>

<p>impressió causada per una activitat, una actitud, una metodologia; sentir-se interpel·lat emocionalment i cognitiva.</p>	<p>P2C01 - Recordo que les activitats de seminari, en finalitzar, havien de ser avaluades per nosaltres mateixos segons si consideràvem que s'havia treballat més la part de raonament, l'emocional o la de les accions. Aquesta avaluació ens va sorprendre a tots des del primer dia, però sí que ha estat enriquidor observar que amb ella el que el tutor pretenia era treballar sempre des de tres parts de desenvolupament i enfocament personal (cap/raonament, cor/emocions i mans/accions). (Avaluació multidimensional - Eixos temàtics significatius - Impacte)</p> <p>P5C02 - i com em va marcar. (Consciència de canvi - Impacte)</p>
<p>27- Incertesa cognitiva: dubte metòdic, sensació de confusió, por, dificultat o inseguretat davant d'una idea o d'una proposta de treball.</p>	<p>P2C04 - Aquestes sessions a l'inici m'incomodaven una mica, doncs el fet de situar-te en un barret d'un color que et fa pensar d'una manera determinada i diferent de la teva manera de ser és un esforç mental, a més de comportar la recerca d'arguments que t'ajudin a desenvolupar el missatge de la manera determinada que s'ha indicat (barret blau, missatge ocult,...) i que en un principi no li veus la necessitat ni el profit. (Autoexigència - Diversitat paradigmàtica - Incertesa cognitiva)</p> <p>P7C06 - Arribada a aquest punt, val a dir que em vaig sentir un tant incòmoda ja que estava entrant en un terreny que no dominava, tot era posat en entredit i això em va crear certa inseguretat. (Incertesa cognitiva)</p> <p>P7C06 - Arribada a aquest punt, val a dir que em vaig sentir un tant incòmoda ja que estava entrant en un terreny que no dominava, tot era posat en entredit i això em va crear certa inseguretat. (Incertesa cognitiva)</p>
<p>28- Integració de dimensions del coneixement: relacionar diversos coneixements, utilitzar diferents vies o dimensions simultànies i globalitzadores per conèixer la realitat.</p>	<p>P6C11 - perquè és <i>l'equilibri</i>, la font principal per poder créixer i desenvolupar-te el millor possible. (Ponderació - Integració de dimensions del coneixement)</p> <p>P8C07 - Ara, amb l'experiència d'una segona especialitat i portant tres anys d'experiència, m'adono que visc molt més tota la informació que m'arriba de les diferents fonts d'aprenentatge. M'agrada continuament poder dur a la pràctica allò que escolto i aprenc. És en aquests moments que també sento conceptes i idees que ja conec, però és fantàstic poder-les tornar a sentir. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Integració de dimensions del coneixement - Transferència)</p>
<p>29- Mestratge.</p>	
<p>30- Motivació i interès: identificació dels components que impulsen a actuar; motivació lúdica, per curiositat o per sorpresa; motivació de repte personal, per posar-se a prova un mateix, per autoexigència;</p>	<p>P2C07 - i per altra banda la meua motivació personal cap unes activitats diferents i encara que difícils de comprendre o de trobar solució, han estat motivadores per a mi i han representat un aprenentatge diferent. (Motivació i interès)</p> <p>P4C02 - M'ho vaig passar bé, fent-les. Però va ser en acabar-les que vaig tornar a tenir una sensació semblant a la del curs de monitors. Tornava a tenir sensació que aprenia, estava aprenent de veritat. (Crítica positiva - Motivació i interès)</p>

<p>motivació per dissonància cognitiva, per satisfer el desig de conèixer.</p>	
<p>31- Multidimensionalitat fenomenològica: captar més aspectes de la realitat, percebre les diferents lectures dels fenòmens, adonar-se de les diverses dimensions que els integren i que permeten una millor comprensió.</p>	<p>P6C02 - Si sortim d'ell, la nostra vida s'obre, el nostre cor s'eixampla... ja que s'obre a nous <i>horitzons</i>, nous reptes, noves metes. (Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P6C10 - Ara sí, cadascun ha de ser conscient del seu <i>cap, cor i mans</i>. Si un té unes bones mans però no té cor (sentiments, emocions...) i no té cap (capacitat per raonar, valorar, discernir...) possiblement construeix de manera incompleta. Igualment si té molt cor però no compta amb el seu cap i les seves mans, moltes idees, moltes il·lusions no es construiran mai... (Apropiació - Multidimensionalitat fenomenològica)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p>
<p>32- Multivarietat metòdica: al·lusió a la metodologia utilitzada en el treball de seminari, varietat de tècniques i mètodes, valoració dels materials utilitzats, de les tasques proposades, de les pautes per l'aprenentatge, símbols i metàfores emprades.</p>	<p>P1C01 - Primer de tot, dir que cada sessió de seminari era única i irreplicable. La feia així gràcies al plantejament de la sessió i com nosaltres en responíem. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P1C08 - I..... els escrits, frases o paraules que ell et donava de tant en tant i eren una mostra d'idees i reflexions posades per escrit. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P2C02 - És evident que hi havia sessions que per la temàtica es treballava més profundament una part per sobre de les altres, però l'avaluació ens ha ajudat a observar i externalitzar el que aquestes activitats treballaven en nosaltres d'una manera més profunda. (Autoconsciència del propi procés de pensament - Multivarietat metòdica)</p> <p>P2C06 - La valoració personal i final que puc treure de l'experiència de participar en aquestes sessions de seminari són, primer de tot, la diferència de metodologia i contingut vers els altres seminaris, cosa que m'ha comportat un major enriquiment de coneixements; (Consciència de canvi - Multivarietat metòdica)</p> <p>P3C05 - Debats en petits i en gran grup. Exercicis de lectura, comentaris i estudi d'articles. Elaboració de cròniques. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P3C07 - Vàrem arribar a participar en discussions, tant en grups reduïts com a nivell individual. L'autoavaluació d'una exposició, on havíem de preparar el material</p>

	<p>personal, material de suport, espai, temps i les conclusions. (Multivarietat metòdica)</p> <p>P3C09 - Activitats de creativitat, de percepció, des de diferents punts de vista, d'innovació, de producció d'idees, ... (Multivarietat metòdica)</p> <p>P5C01 - Així va començar fa no gaires dies la conversa que, com la magdalena de Proust, em va retornar uns anys enrere. Em demanava si volia participar en una investigació sobre aquell el meu últim seminari de Psicopedagogia. De cop, em varen venir al cap moltes imatges i records, paraules i activitats d'aquell seminari, de les persones que allà participàvem (Multivarietat metòdica)</p> <p>P5C07 - Al veure els dibuixos em van venir al cap moltes de les coses que el Pau ens havia explicat al seminari, activitats que havíem fet en grup, individualment. (Aprentatge compartit - Aprentatge individual - Multivarietat metòdica)</p> <p>P5C10 - Potser no recordo moltes coses de forma conscient, però estic segura que la meua manera de fer i pensar ha canviat des d'aquell seminari, potser pels coneixements adquirits en ell, potser perquè la vida ens va canviant. (Consciència de canvi - Multivarietat metòdica)</p> <p>P6C08 - Per una part, el nostre cavall a vegades s'emociona amb les idees que ens sorgeixen. Però l'emoció, la por, l'angoixa, moltes vegades, no ens deixa arriscar-nos, no ens deixa actuar com el genet necessita. Tot i que per una altra part, a vegades, el cavall ens porta al risc i aquest és bo, però el genet ens fa analitzar i reflexionar sobre els motius, les conseqüències d'aquell fet. Un sense l'altre estaríem incomplets. Tots tenim <i>el nostre cavall i genet</i>, aquí està la riquesa interior. (Autoconsciència sobre la pròpia actuació - Multivarietat metòdica)</p> <p>P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. (Eixos temàtics significatius - Multivarietat metòdica)</p> <p>P7C04 - Però de sobte i gràcies a la metodologia emprada en aquell seminari de l'any 2002/03, les instruccions del professor, Brainstorming, articles d'Edward de Bono, cròniques, "petits jocs", sistema d'avaluació... vaig descobrir l'existència del pensament lateral i creatiu. (Eixos temàtics significatius – Multivarietat metòdica)</p>
<p>33- Obertura cognitiva: tolerància al canvi, actitud flexible i tolerant, predisposició personal positiva, permeabilitat.</p>	<p>P6C03 - El nostre interior, l'altre, els diferents grups dels quals formem part són els que ens ajuden a saber tenir sempre una mirada nova o tenir una visió des de diferents perspectives. (Aprentatge compartit - Obertura cognitiva)</p> <p>P6C04 - Perquè si tu et col·loques a l'extrem de l'aula, què veus? I si estàs al mig? És una opció voler mirar i observar des de diferents angles: una situació, un esdeveniment, un problema, una notícia etc. Així doncs, no hem d'oblidar que mirar i observar un mateix fet, una idea des de diferents perspectives (Diversitat paradigmàtica - Obertura cognitiva)</p> <p>P6C07 - Es pot intentar i és possible no girar sempre al voltant de la mateixa idea, del mateix fet sinó que sempre és un bon moment per plantejar-nos: PER QUÈ NO? Si ens plantegéssim molts més "per què no"</p>

	<p>potser enriquiríem més sovint la societat que ens envolta, no només amb paraules sinó amb fets. (Autoavaluació crítica - Obertura cognitiva)</p> <p>P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... (Cercar alternatives - Obertura cognitiva)</p> <p>P7C05 - Vaig adonar-me que calia donar-me permís per emocionar-me, per llençar-me a un nou món de possibilitats diverses, a no tancar-me a una sola idea, a estar preparada per començar moltes vegades des de zero, a buscar alternatives diferents de fer les coses... (Cercar alternatives - Obertura cognitiva)</p>
<p>34- Ponderació: tendència a fer valoracions menys extremes, prudència i equilibri com a reflex d'una major informació, capacitat crítica, reflexió i experiència.</p>	<p>P3C010 - En definitiva el seminari em va ajudar a la participació activa, crítica i creativa en la construcció de diferents aprenentatges i en el desenvolupament d'una postura raonada en el tractament dels diferents problemes. (Vivència d'equip - Ponderació - Transferència)</p> <p>P5C09 - Finalment, em va preguntar (el Pau) què recordava d'aquella enquesta dels sistemes educatius, si recordava alguns dels paràmetres que vaig fer servir. Ho recordava més de forma global que de forma concreta. Recordava la segona part, l'entrevista on li havia d'explicar per què havia donat una puntuació o una altra a cada criteri. I sí recordava que en molt pocs havia posat la puntuació a l'extrem. (Ponderació)</p> <p>P6C11 - perquè és <i>l'equilibri</i>, la font principal per poder créixer i desenvolupar-te el millor possible. (Ponderació - Integració de dimensions del coneixement)</p>
<p>35- Relativisme compromès.</p>	
<p>36- Sentiment d'autoconfiança: sentiment de seguretat personal i de tranquil·litat a l'hora de valorar o prendre decisions en l'actuació personal i professional.</p>	<p>P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical. (Autoconsciència dels propi procés de pensament - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P7C03 - Fins aleshores el meu pensament es fonamentava en el vertical, lògic, explotant l'hemisferi esquerre. Això em permetia viure les situacions personals i professionals des d'una certa "seguretat" o així m'ho semblava. Sempre m'havia mogut còmodament pel pensament vertical. (Autoconsciència dels propi procés de pensament - Sentiment d'autoconfiança)</p>

	<p>P7C08 - És ara que davant de qualsevol situació sóc capaç de mirar des de diferents perspectives, situar-me des d'una certa distància i tenir en compte solucions diferents. Sé arriscar-me, no tancar-me a una sola idea. El pensament lateral m'ha donat seguretat a l'hora de prendre qualsevol decisió. Actualment el meu lema és I PER QUÈ NO? (Apropiació - Consciència de canvi - Eix temàtic significatiu - Multidimensionalitat fenomenològica - Sentiment d'autoconfiança)</p> <p>P8C05 - És per això que m'agrada basar-me en aquests fets, em fan sentir segura i mai s'obliden. El cap, cor i mans, és tant senzill com tenir en compte i aprofitar de nosaltres tot allò del que estem fets i compostos, allò que ens fa moure i actuar en múltiples situacions. (Eixos temàtics significatius – Sentiment d'autoconfiança)</p>
<p>37- Simplicitat: buscar respostes senzilles a fenòmens complexos, facilitant-ne la comprensió.</p>	<p>P8C03 - però poder recordar les idees de manera senzilla ens ajuda a poder-la utilitzar i no oblidar-la amb facilitat el dia de demà. (Simplicitat)</p>
<p>38- Transferència: aplicació pràctica a nivell personal i/o professional; implementació de les competències adquirides en un entorn o circumstància a d'altres similars.</p>	<p>P1C05 - D'altra banda, recordo la presentació d'un autor, Edward de Bono, amb el seu llibre "Seis sombreros para pensar" que personalment em va impactar la idea de l'autor i he intentat portar a la pràctica. (Impacte vivencial - Transferència)</p> <p>P2C05 - Però tal i com vaig comentar a l'entrevista ha estat amb el temps i amb el desenvolupament professional que he estat capaç de veure-li una utilitat real. No és que en el seu moment no fos capaç de veure la utilitat, sinó que ara, davant de les moltes dificultats que se'm presenten a la feina intento buscar camins alternatius que em portin a l'obtenció dels mateixos objectius. (Transferència - Cercar alternatives)</p> <p>P3C010 - En definitiva el seminari em va ajudar a la participació activa, crítica i creativa en la construcció de diferents aprenentatges i en el desenvolupament d'una postura raonada en el tractament dels diferents problemes. (Vivència d'equip - Ponderació - Transferència)</p> <p>P5C04 - i que, segurament, més he intentat dur a la pràctica tant en la meva vida professional com personal. Serà per l'assertivitat que ara molta gent em diu que em prenc la vida amb molta calma? Serà això el que m'ha fet replantejar-me moltes de les meves angoixes? (Consciència de canvi - Transferència)</p> <p>P6C12 - Finalment cal remarcar que recordar, analitzar, comentar fa que tot aquella paraula, frase, text, dibuix, el qual un dia vas comentar i reflexionar en grup, en més d'una ocasió, també ho posis en pràctica a la teva vida de cada dia. (Transferència)</p> <p>P7C07 - Ara i, després d'un temps considerable, novembre del 2004, puc afirmar que la descoberta del pensament lateral, molt al contrari del que en un principi em va poder semblar, m'ha conferit una seguretat tant a nivell personal (dona-companya-mare) com a professional (professora). (Transferència)</p> <p>P7C07 - Ara i, després d'un temps considerable, novembre del 2004, puc afirmar que la descoberta del pensament lateral, molt al contrari del que en un principi em va poder semblar, m'ha conferit una seguretat tant a nivell personal (dona-companya-mare) com a professional (professora).</p>

	<p>(Transferència)</p> <p>P8C07 - Ara, amb l'experiència d'una segona especialitat i portant tres anys d'experiència, m'adono que visc molt més tota la informació que m'arriba de les diferents fonts d'aprenentatge. M'agrada continuament poder dur a la pràctica allò que escolto i aprenc. És en aquests moments que també sento conceptes i idees que ja conec, però és fantàstic poder-les tornar a sentir. (Apropiació - Autoconsciència del propi procés de pensament - Integració de dimensions del coneixement - Transferència)</p> <p>P8C10 - La tercera idea i relacionada amb aquest fet, és que em fa ràbia trobar-me amb companyes de feina que són poc partidàries de dur a la pràctica dinàmiques de grup com les de pensament lateral que ens ajuden a treure més profit de les reunions que es realitzen. (Crítica a l'exterior - Transferència)</p> <p>P8C11 - Penso que el dia de demà haig de poder transmetre i fer arribar d'alguna manera aquesta vivència i experiència, perquè allò que a mi em serveix tant, que em fa veure la realitat de diferents maneres i per tant més rica, la visquin igual que jo i puguin utilitzar-la com a dinàmica normal, útil i profitosa. (Apropiació - Difusió - Diversitat paradigmàtica - Transferència)</p>
<p>39- Vivència d'equip: treball en equip, participació, implicació i complicitat generadores de qualitat relacional i d'aprenentatge situat.</p>	<p>P3C010 - En definitiva el seminari em va ajudar a la participació activa, crítica i creativa en la construcció de diferents aprenentatges i en el desenvolupament d'una postura raonada en el tractament dels diferents problemes. (Vivència d'equip - Ponderació - Transferència)</p> <p>P5C08 - I una de les coses que més em va sobtar va ser redescobrir com aquelles activitats que havien estat plantejades de forma individual havien provocat en nosaltres una relació de treball i ajuda. (Vivència d'equip)</p>